

Waldauffice fundationis
No 1596.

6

1

TM 582

Hugo de clausura
in quadam abusive.
Dicitur Job dicitur. Gemma scionis filius est
pennis herodii et accipitris. Dicitur esse
filius pena scionis pene herodii et acci-
pitis. cum aliquis habitu filius est antiquis prius
et modis suis. In penibus igitur similes sunt sed cor-
de differunt. quia scionio est maior corpe. Et ideo
anima elenai non potest. sed isti de genere reprobatorum
2. Reg. 1. 37.

Idem. Tre. 2.

Dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omni
placato. Dicitur sunt in placitis. cum religiosi quique
lata mundi itinera sectantur.

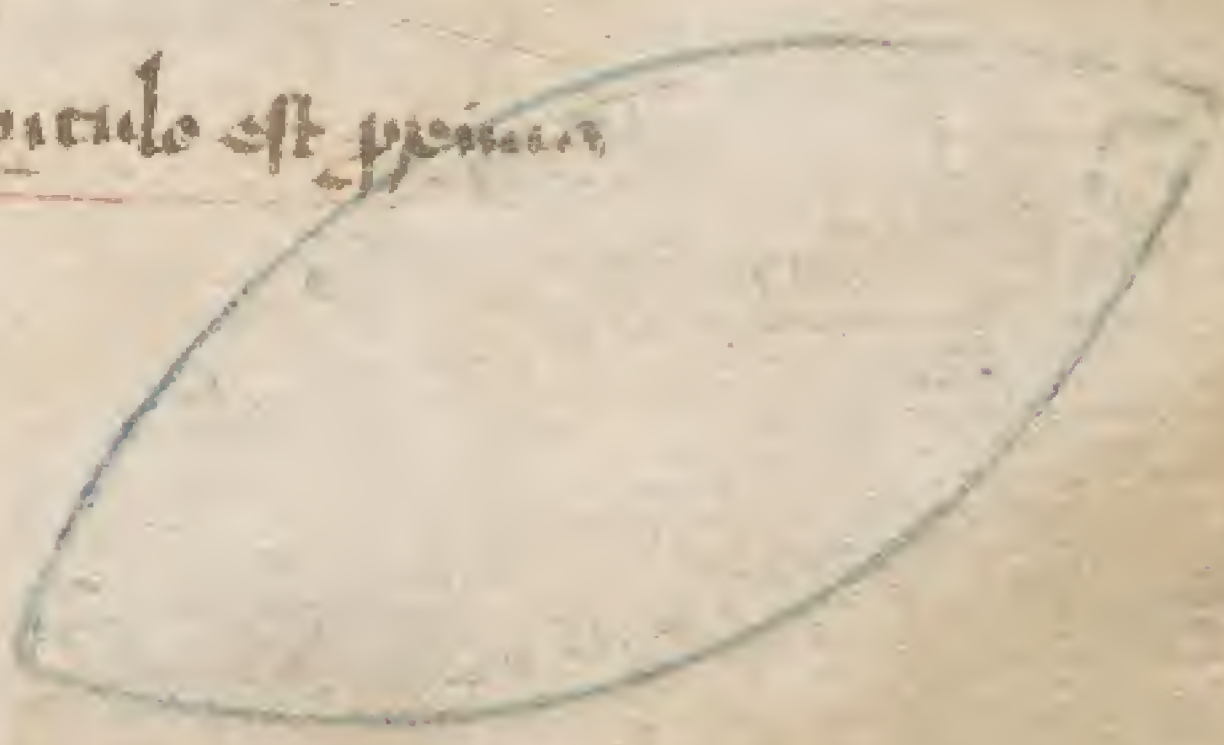
Idem.

Cum xpi sit profundus scionis et tenuit brachia
vbi dicitur. Erat Job in recta et times domini. Habet
altit. diam. speciei. Et tenuit ad vbi dicitur. Iuxta de
panem non confundat aeternum. Habet latitudinem. cum
ostendit nobis brachia petri. dicitur. Caritas operit
multa. et parit. Habet longit. diem seu profundi-
tem. Nabet ut scriptum est. Cum achab rex
israel vincat naboth. Vt vallet. Vt et corba
mori maluit quam assentire. Vnde per se. avarie

• ysaia de fumo bo.

Non dicitur potest esse secus. qui periculo est periculum

Dignus est signa reme me. tunc et augu
flame tace vige si vis exire calorem

Registrum eplaz b. Hieronimi.

- A**pistola b. Hieronimi ad b. Antonin
Ad Rusticum monachum. 2.
Ad Nepocianum de institutione clericorum. 3.
Ad Heliodorum de contemptu mundi. 4.
Ad Paulinum de institutione clericorum. 5.
Ad Oceanum de vita clericorum. 6.
Ad Oceanum de iniquis et iniquitate clericorum. 7.
Ad Amigum suum pro causis ad hunc et pacem. 8.
Ad Marcellam de x. nominibus dei apud hebreos. 9.
Ad Marcellam de muneribus. 10.
Ad Marcellam de hereticis. 11.
Ad hunc et eplaz ad matrem et filiam. 12.
Ad matrem et filiam. 13.
Ad regulam de dormitione beate marie. 14.
Ad principium romanam usque. 15.
Ad exsuperantem. 16.
Ad Tranquillinum quod Origenes legere debeat. 17.
Ad Pamachium ad Hieronimum. 18.
Ad Pamachium et Oceanum. 19.
Contra Vigilantium hereticum. 20.
De muliere septies percussa. 21. 22.
Ad Pamachium de optio que interpretari. 23.
Contra Helvidium hereticum. 24.

2
Ad ripam gita vige. 20.
Contra vigilantiu. 21. Ad desiderii Riparum. Ibidem. 21.
Iuxta vigilantiu. 22.
Bailei Eustochio. 26.
Ad pachomiu i Orcom. 28.
De prima agenda. 28.
Ad finem de veniuntate. 29.
Ad excellentia matris. 30.
Ad letas de nutriendis p. v. lib. 31.

Parus in publico
Modestus in domo
Frequens interrogatio
Doctoris dilectio
Frequens in studio
Legendi affectio
Curas abigere
Lienis absque
Veniens desit
Parus familiaris
Cunctis benignus
Ludos amittere
Nemini austerus
Superior affit
Timor quoque daretur

Anno domini. 420. Bethleem Jeronimus

¶ Anno domini. 420. Bethleem Jeronimus
pbe doctor et interpres incomparabilis scrip-
turarum Anno etatis Nonagesimo primo obiit.

¶ Anno domini. 430. S. Augustinus ypones-
opus. ecclesie xpi et catholice fidei pugnator
et defensor in vltissim. 9. v. kl. septeb. migravit
ad dominum Anno etatis. Sexagesimo sexto. Episcopus
suo presbiteratus quadagesimo.

¶ Sciendum est pnt dicit Iohes de deo iupmali
suo libro septio. et. de heremitis. Quod sanctus Je-
ronimus fuit de ordine Anachoritarum pnt ipse
scribit in epistola ad Damasum ppatem Et habet. xxiii.
q. 1. Quid vetus orienb. De ordine u fuerunt
paulus pugnhermita. Antonius. Apollonius de quibus
vitas patet plenius vocat. Et de Anachorita-
abana q. est fides. et cor. cordis. cor habentes fides.
Tales sunt locuste regem non habentes. pnt. 30.

Thomas Tyrrell ppa manus

Alc xpus. Ad Antonium. 1.

Epistola gloriosi Ieronimi ad Antonium monachum

Dne m. humilitatis mge. disceptatibz dedig-
nitate discipulis: vni apprehendes e par-
vulis. sic ait: Quicunqz vrm no fuit confis-
sus: no pt inire regnum color. Et ne
tamen docere face videret: implevit exemp-
lo: dn discipulor pedes lavat: dn traditore of-
culo excepit: dn loqt en samaitana: dn ad pe-
des sibi sedente maria de celoz dignitat egro:
dn ab infis resgens pnu mulierculis apparuit:
Sathanas aut exarchangelico fastigio no alias
obtransa nisi obcedatqz humilitati supbia ruit:
Et iudearqz ppls pmas b' cathedras v salutaros
in foro vendicans. petutato antea in stallis sile
gentili ppo succedente delectus est: Contra seplis-
tas qz scli v sapientes mdi petro v iacobqz psta-
tores mittunt: Uniqz rei causa ipa st pta ait:
Simplis deus resistit humilibz ant dat genz. Vi-
de scilicet quale maln sit qm adnsam habet deum
obqz i evangelio v phariseq arrogans querit:
v humilis publicanq audit. Decem 103 nisi fallor
eplaz. plenas tam officij. qna p m msi. tn tn
mitten quidem fac dignaris. v duo loqnere cu
fermis. frater en fratre. no loqnere. Rurms mges
gtimeliosqz sctis Exode michi. nisi salu recudia

ad. 18.
ap. 9.
Luc. 9.

ad. 27.
ap. xi.
Luc. xi.

iac. 2.
p. 3.

A.

Ho

l. suos.

B.

me prohiberet. tanta lesus ingerebat ut capes
 michi se bene tractat. Sed quoniam et nati hominis
 est. Vmquam non facit propter quod ad antiquum more
 reuocens vult per te ut diligetem te diligas
 et ut quod sumus impareat. Vale pmo.

Epistola Gloriosi Jeronimi ad Rusticu monachum.

C.

Nichil est Epiano felicius qui punitur regnum
 celorum. Nichil laboriosius qui cotidie de
 vita periclitatur. Nichil fortius qui vincit diabolum
 nichil in bellis qui a carne superat. Veriusque
 rei exempla sunt plurima. Laco credidit recte
 et statim meruit audire. Ame ame dico tibi
 hodie mecum eris in paradiso. Iudas de caplatu
 fastigio iudicis cartas habet. In famili
 aritate quini. nec in timore buccelle. ne
 ostendi gratia frangi. ne qui hostem tradat que fili
 dei non erat. Quis sumaria uilius. non solum
 ipse credidit. et per se viros vni id est dnm mes
 samque cognoscit ad fontem. que in templo in deorum
 populus ignorabat. Et amtor sic multorum saluatus. et
 apud emetibus cibos. esurientes reficit. lassosque
 sustentat. Et salomone sapientia. et tamen
 infatigat. amoribus secat. Bonum est sal uiliusque
 sacrificium absque hominis aspersione suscipit. mat

aple p̄cipit. Sermo v̄o sale sit q̄d̄ it̄q. **Et** si
 infatnat̄ s̄is p̄icit̄. infatnat̄ p̄dit n̄is d̄igta
 tem. ut ne m̄sterq̄ linim̄ quide n̄tile sit. q̄ solent
 edocin̄ aenaḡdri. v̄ sterile aenaḡ solū p̄igneste.
 Hec dicim̄ ut p̄ma te fili Rustice fronte docē
 am̄. magna cepisse. excelsa sc̄tari. v̄ adoleste
 tie. ymo p̄bitatis iēcentia caltatem. p̄fate.
 quidam etatis gradū stande. s̄ inbreuitate q̄
 p̄q̄ ingrederis. Nec tanta sequi gl̄iaz post
 victor̄. q̄nta ignominia post ruina. Non
 in n̄ p̄ntuē p̄ta d̄uced̄ est riuul̄. n̄ labora
 d̄ n̄ ostendam tibi v̄ar̄ p̄nch̄nd̄ez flor̄.
 q̄ in se h̄ia habent p̄ntatis. q̄ viole p̄p̄ma
 p̄ntat in regno. q̄ rosar̄ v̄cūdia possideat.
 q̄ v̄ntillanti p̄p̄ndat p̄cta ḡdn̄az. Jam
 in p̄p̄cio d̄no st̄uam̄ tene. Jam iēct̄n̄ atz
 plac̄. In petro ap̄lo q̄stendisti. q̄ esurienti
 indeis corneliū satat̄ fide. v̄ fame iēd̄ulita
 tis eoz ḡntem̄ in fac̄one restringuit. atz iūse
 ewaḡeloz q̄d̄ragulo q̄ de celo d̄scendit ad t̄ras
 docet̄. v̄ discit om̄s hoies posse saluari. Jam s̄q̄
 q̄ viderat i p̄etie candidi s̄m̄i lintheam̄is.
 i s̄p̄na t̄nsert̄. v̄ c̄dent̄ t̄baz d̄et̄ r̄is i t̄cl̄n̄
 rapit̄. ut pollicitaco d̄m̄ q̄p̄leat. b̄ta m̄eo corde.

D.

Stilla ē aut̄ri
 manica. q̄ sulcu
 egit agrola.

Dehinc sol
ing. s. b. uolig
cinitas maxima
qly p p qreht
India expectes.
An exortu canis.
nl in medio iulij
mesib.

quo ipi dñi videbunt. **T**otū qđ apprehensa ma-
ni tibi infirmare cupio. qđ qđ dicitur nauta post
multa naufragia. videm conior istere vectōez.
illud est. ut in quo litore pudicitie pirata sit.
noueris: **U**bi cecilibis et radice omniū maloz
anaricia: **U**bi stylii obsecratorz canes. de
quibz aplūs loquit. ne mordentes i vitē mu-
tuo gfirmami. qñs i media tñquillitate sem-
libicis interdū ditorz firtibz obenam. qđ ve-
natorz auanci. **D**esta spūg sth miterant.
Navigates rubz mare in qđ optad nōb est.
nt ferq pharo cñ suo mergat excitn. multis dif-
ficultatibz ac piculis ad mōbe mōpiaz pñciant.
Utroque litore gentes vatejimo belie habitat
ferocissie semp solliciti. semp armati. totū xam
velunt cibaria. **L**atetibz saxis. vadisqz diuissis
plena st oia. ita. nt speculator et dñtor. infirma
mali aebore sezeat. et inde regende et tñflecte-
de namqz dictata pōrat. ffelie tñfsh est. si post
sex mēses sup dictē urbis portū teneat. aqno
se incipit aperire oceanq. pñe vix aīo pñetuo
ad indiam pñe. et ad gangem flmū. **Q**ue
phryson sta stpta gñorat. qñ tñt omēz tñqz
ēntabz. et mltā gñā pñmetoz de paradysi

fonte dō devehere. Ibi nascit^r carundie. et
 smacagē. i. margarita gēcia. et uulione
 quibz nobilim femiax accedat ambico. motosqz
 amei. quos adire ppe dracones et geifas. et i
 mesoz. corpro moſca. hoibz in possibile est.
 ut ostendat nobis quales custodes habeat amicia.
Conorsu ista. pparum est. Si negotiatores
 pti tanta sustinent. ut ad intertas pveniant.
 pitmasqz diuitias. et seruent ea ac distine
 que multis piculis quiescent. **C**onid xpi nego
 ciatori faciendū est. qui venditis omibz. qrit
 ptiſſimam margaritam. qui totis substancie
 opibz emit agz. in quo repiat thesaurz. que
 n' sine effode. n' lateo posset auferre. **S**cio
 me offensurū esse plim os qm. qui gūale dis
 putatōm dimitit. in suareferat qtmeliam.
 et dū michi rastunt. sua indicant qstiam. multoz
 peiqz def qm dēme indicant. **E**go si nemiez
 noīabo. nec vetis comedie licetia. ceratas per
 snas chga. atz pseringaz. **R**entis viri est. ac
 pēncim femiax. dissimulāe pmo emedare qd
 inſe intoligant. et indignari sibi magis qm in.

ff.

Comedia p'm
 laudab' fuit
 vud' Orui.
 Successit vctq
 sps comedia tū

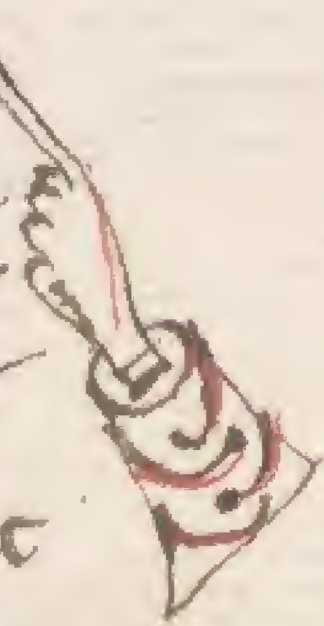

Nec in monitore maledicta agere. qui et si is de
 teneat omnibus. tunc meo melior est. quod si ei ma-
 la non placent. Audis te religiosus. hunc meum
 multorum amorum vidua. que aluit. que erudit.
 infante. et per studia Galliarum. que non florētissima
 sunt. nisi sit Roma. non parces scriptis. et absen-
 tiam filii spe sustinens. si tunc ut libertatem
 Galliarum. in tota summa gravitas Romana co-
 daret. Nec tabularum inter. si fieri niteret. Et
 et indistinctis viris Greece legimus. quod Asiatici
 tumore. Attico sicabant sale. Et lugentes
 flagellis vineas. falcibus perimebat. ut elo-
 gie torcularia. non ubi pampinis. sed sensum.
 quod vix expressiorum redimderent. Hanc tu
 insape ut parente. amia ut mite. venera-
 re ut sciam. Nec aliorum imitans exemplum. qui
 relinquunt suas et alienas appetunt. quare de-
 decus in patulo est. subnoctis pietatis quædam
 suspecta quæcia. Romæ ego quædam nationis
 etatis. et plerisque quibus libertini. adolescentibus
 delectari. et filios quære patres. paulatimque pu-
 dore supato. profecta matris noxia erumpere. hinc
 etiam maxitalem. Alii sorores virgines desinit.

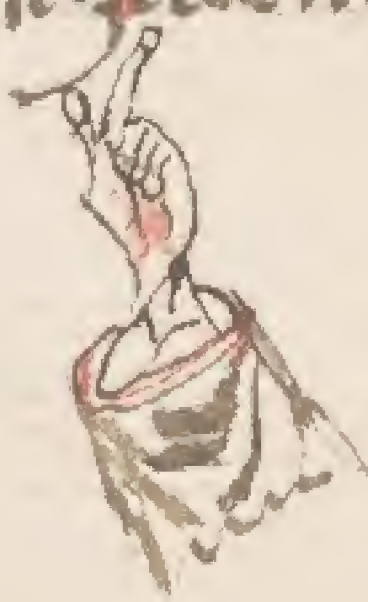
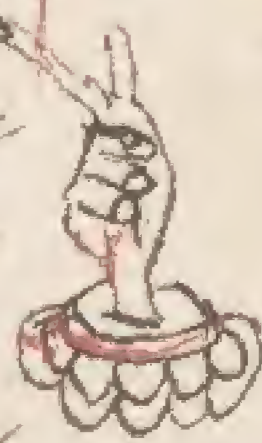

monachū.

et ex his viduis copulat. **S**unt que addeunt
suo. et non suorum palpani affectu. quare pa-
tencia in deo animi nullam recipit excusationem:
et cassa pudicitie reclamata. quia aranea spila
dissepit. **V**ideas nonnullos acutis venibus
pulla tunica. barba pilosa. a mulieribus non posse
sistere. sub eodem manere tecto. simul in co-
vina. anallas iuvenes habere in ministerio. et pe-
recabulum impiorum. omnia esse in aeternum. **N**ec
habet culpa est non christiani. si simulator religi-
onis iustus sit. qui primo confusio gentium. cum ea
vident ecclesie dissimulare. que omnibus bonis non placet.
In vero si monachus esse vis non videri. habeto
curam non rei familiaris cum renuciando hoc
esse cepisti. **S**ed tunc. **S**ordes vestium. candida
metis mendacia sunt. **D**ilectis tunica. septuaginta
pabet ita dum taxat. ne animus timeat. ne ha-
bitus simoque differat. **D**almeaz fomentatio
queras. qui calore corporis iuniorum cupis
frigore extinguere. **T**ene et ipsa moderata sunt.
ne nimia debilitent stomachum. **I**n maiorem
refectionem potentia erumpant in ediditatem.
que parens libidinis est. **M**oderat ac tepat

h.

cibus et carnis et anime utilis est. Mater nam
 vide ne pillam ahas videre cogas: quare
 vultus cordi tuo hercat et taciti vimat sub
 petore voluit. Ancillas que illi in obsequio
 sunt tibi scias esse in infidijs: quia quanto vihor
 ex eo. tanto facilius vima est. Et Iohes
 baptista. sciam matrem habuit: pontificisqz filius
 erat. et tamen in multis affectibus et precibus opibus
 vincebat. ut idem penitus in piculo vinceret
 castitatis. Vincbat in heremo. et oculis desideria
 tibi xpm. nichil aliud dignabatur appetere. Vestis
 appa. zona pellitica. cibus locuste. melqz fil-
 nestae. Omnia virtuti et continentie parata. sibi
 prophetarum qz mochos in veti legimus testame-
 to. edificabant sibi casulas. pice fluentia for-
 danis. et tibus et urbibz derelictis polenta.
 et herbis agrestibus victitabant. Quia dicit
 in patria tua es. habeto cellulas pro paradijs.
 Omnia scriptura poma decerpe. His utere
 delicijs. hanc fructu complexen. Si scandalizat
 te oculis. pes manibus tua. pice ea. Nulli
 peccas nisi soli peccas qe. Cum videt matrem
 adgropiscedu iam machatqz et corde suo.

J.

Jerem. 34.

ag. 4. d

Omnis gloriabitur castri se habere tor: astra no
 ra sunt munda in appen dū. qūto magis hoies
 qz vna teptaco est. **V**e nob. qm qciens qcu
 pistima tociens fornicam. Inebatq est in q
 gladii meo icelo. mltio amplius itia. que fū
 nas v ebulos generat. **V**as electis it m pec
 tore xps sonabat: macat tor p q fū. v subiat
 smitnti. v tamis cūit natalen carnis ardorē.
 sine repugnāe sentēcie. ut qd' nō vlt agere
 hoc appellat. v qī vīm paciēis. vociferat v dīc.
Miser ego homo quis me liberab' de corpe mor
 tis hūiq. **E**t tu te arbitris absq lapsu v vlt
 posse tūfire. nisi omni custodia suavis cor tū.
 v tu saluatoe dīcis. **M**ater mea v fides mei hū
 fūit qm facit voluntate pīs mei qā cal est.
Candēlitas ista pietas est. Immo q tam pīm
 fce matri. qm sūm film custodire. **O**ptat et
 illa te vīnere v nō videre ad temp: ut semp
 cū xpo videat. **A**mma nō sibi **S**amuelē. si thab
 naculo genuit. **S**ilij **I**onadab q vīm v sicam
 nō bibebant. q habitabat iētōriis. v qua nox
 qmulerat. sedes habebant. scribunt in psalmo
 q pīm captivitate sustinuerent. **E**t exoratu

Job. 24.

*Edypopeya. cu
smoez exalena
psona i dūcūg.*

*Argumētū a fili
cū vāly aliq bā pūa
pferūt.*

chaldeorum vastante in deam mebes itronre co
 pulsi fut. **V**iderint qd alii sentiant. **I**nnisissp
 em suo forsi dicitur: michi oppiden carcer.
 et solitudo paradysa est. **U**nic desideramus
 nobis frequentiam qui de singularitate consensu.
Moyse ut pesseret ppo in deoz xel. annis erudit
 heremo. **P**astor omnium hominum pastor factus est.
Apli de pstatione laus gemassar. ad pstationem
 hominum transierunt. **T**unc habebant patre. rethe.
 nandam. secuti enim ptem qcia reliquerunt.
 portantes cotidie rem suam. **U**ne virgas qdaz
 in manu habentes. **H**oc dico. ut etiam si clericali
 titullat te desiderum distas qd possis de te a ra
 conabile offeras hostiam xpo. **N**e miles anteq
 tyro. ne pns magister sis qna discipulus. **N**on
 est humilitatis mee neque mesure in dicere
 decessis. **I**dem ministris etiam finis pppiaz
 tunc. **H**abeant ordinem et gradum suum. quasi
 tam ius. quomo tico vineam sit. edita ad **N**e
 poriam liber te docere potit. **T**unc mochi
 temabula. moresqz distinting. **U**ne mochi.
 q liberalibz studiis erudita. **T**adolestia ingu

Cesari. i.
 vocam. hie
 reciti. i. miati.
 q noia. vocati
 ad pugna.

16. q. 1. Si
clericali.

h. j. l.

monachū

2.

xpī collo suo imposuit. **P**rimūq; tractandū
est. utz solus. an cū alijs ī mōstēio vivere
debeas. **N**ichi placet habere stoz q̄tūm
Nec ipe te doceas. v̄ absq; doctore īgrediaris
viam quā mīq; īgressus es. **S**tatinq; īpar-
tem altam tibi dēclīmandū sit. et errorī pate-
as: plūq; ant nūq; ambulas quā necesse sit
tūcens lassēis. moraq; faciens obdormias.
Insoliti dēcīto subreptit supbia. v̄ si paup̄er
hēmīnāt. hōiemq; nō videt. putat se alioq;
esse mōmeti. oblitusq; fui. vnde q̄venit.
intē corpe. foris lingua vagat̄. **I**ndicat q̄
apli voluntate alienos suos. ad q̄ gula p̄pos-
teie porrigit manū. **D**ormit q̄ntū veluit.
facit q̄d voluit. **N**ullū veret̄. **O**mīs sēimfēio-
res putat. **C**rebrisq; ī vrbib; quā ī cella
est. **E**t int̄ frēs simulat v̄gōia. q̄ platearū
t̄bris collidit̄. **C**ū itē īgr̄. **S**olitariaq; vitam
rephendim̄. **N**imīe. **C**ūippe quā sepe lau-
dāim; si sēdulo mōn̄ stēiorū hūīcemodi
nolum; egredi mīlites. q̄s herem̄ dūra
vīdētēta nō terreat. qm̄ p̄pectū īnsatoris

Societate
magister
queredum.

2.

Secundo

sine multo tempore didicerunt. **Q**ui omni-
 fuerunt minimi. ut primi omni fierent: quod
 nec esurientes. nec satietas aliquando superavit. **Q**ui
 paupertate letantur. **Q**ui habitus. summo. vltimo.
 incessus. doctrina nuda est. **Q**ui nesciunt
 secundum quosdam ceptos homines demonum pugna-
 tem quod se portenta fingere. ut apud impios et
 vulgi homines miraculi sui faciant. **U**nde scietur
 interea. **V**idimus quod in pluvio. **C**rescit opes. vni-
 morte deprehensas. orbisque stipes. quod rufus
 paupere congregatas. serpi et posteris de-
 lictas. **T**unc ferunt quod latebat in profundo super
 natavit aqne. **E**t inter palmarum arbores myrrae
 amantudo monstrata est. **N**ec mirum tale et so-
 habuit et magister qui effecit fame. suas fe-
 cit et dimittas. **I**n suis delicta. **I**stam miseria-
 temuit. **Q**ui clamor tandem pervenit ad celum.
In patientissime de viat amres. ut missus
 angelus pessios nabal carmeli diceret. **S**tu-
 te. **H**ac nocte auferent animam tuam a te. que ante
 parasti. **E**ni- **E**rgo te propter cau-
 sas quas super exposuimus. non habitare ai-

Quigdam
 solitarij ana-
 riciam que
 morat miseria.

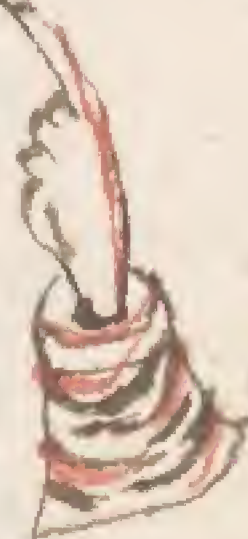

monachū.

12

inter & p̄cipue neant offeretes delicatos ci-
bos. remiciando q̄tistes. aut si accepis. olen-
igni adicias. & int̄ frequentiam p̄nellaz. p̄die
videas q̄ noctibus cogites. **N**unqua demam
et oculis tuis liber disteat. **Ps**alteriū distat
ad verbum. **P**ro fine int̄missione. **V**igil sensus
n̄ variis cogitacōibz patens. **C**orpus p̄t̄ ani-
musq̄ tendat ad d̄m. **I**tem vince patēcia
ama scientiaz s̄pt̄az & carnis vicia non
amabis. **N**ec vacet mens tua varijs p̄f̄a-
cōibz. que si p̄tori in sedem int̄ duabunt
tū. & te deducunt ad delictū max. **M**at
et aliq̄ op̄is int̄ te semp̄ dyabolus iuxat oc-
cupat. **S**i **A**p̄li habetes potestate docuan-
gelo vincere laborabant manibz suis ne
que granaret. & alijs t̄buebant. refrigeria
q̄z p̄p̄nabz debebant metere carnalia.
cū tū in suis t̄nos censura nō p̄ares. **V**el
fistellam t̄p̄e iūco. n̄ tamist̄. lentis p̄et
te iūmibz. **S**ariat h̄m̄q̄. ardele equo
tibi limite. dimidant. **I**n quibz d̄n̄ olerū
iacta fuerint semina. n̄ plante p̄ordine
posite. aque ducat irrigue. ut pulch̄imoz

L
de. q̄se. di. 4
Thy

Mirgiam
est
de qse. de
altia

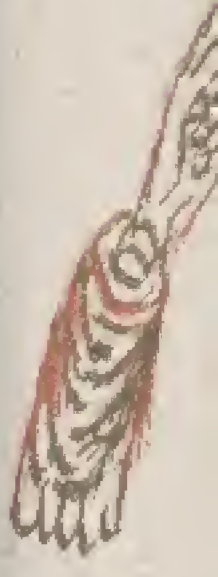
Quem se noti
igulaz und flos
ut gem frondos
compus
labris

No

verum predator assitas. Ecce super alio di
nosi tramitis undaz. Chat illa cadens rau
tn plena mmmur. Sapa ciet. statebrissz
arcentia tempat arua. Inserat ifatnos.
arbores nt gemis id' firculis nt pno post
tempelabois tui. Dulcia poma decerpas.
Apmm fabricae alncaria. adgnas te mntut
pmbia. i monastioen ordine ac regia disti
plinaz. in parvis diste cozpibz. Texant
et lima capiendis pistibz. Scrilat i libri
nt et manq opet cibos. i ana katone satet
Indefidens est omis ocos. Egyptoz mo
nasteria hnt more tenent. nt nllm absqz ope
ac labore suscipiant. no tam pnt victu neces
saria quia pnt animi salute. ne vaget pmbis
sis cogitationibz mens i instat fornicatis
xlm omi cnsenti diuaret pedes suos.
Omni esson Imenibz i solitudinis me deser
ta vallarent. intentina victoz ardoreqz
nat refoenare no potam. Vne en ebris
ieiunibz frangem piens tame cogitaci
bus exestuabat. Adqm e domada emidaz
featri qm exhebreis crediderat. me in

ifornicis
deq. pnt. 6.

pn. Vade ad apem et vide qmo opatx sit
i opus suu faciat castu.

vici

disciplina sed ut per quod illam acrimonia
ticeromique flammis gemitateque fientis
et lenitate plini alfabetu distere. scilicet
etiam anhelantiaque uerba meditare.

Quid ibi laboris insupersum: quid sustinere
vix difficultatis. quies deperierim. quiesque
cessauerim. et quicquid distendi ~~et~~ rursus
incipem. testis est ista tam mea quam passus
sum. quia eorum quod metum dixerunt vita. Et gratias
ago domino. quod de amissione semine luctu odulce
frenda capio. **D**ica et aliud quod in egypto vide
vix. **G**reci adolescentes erat icenobio. quod nulla
etiam nulla opibus magnitudine. flammaz po
teat carnis extinguere. **N**unc praeclatante
pater monstrabat arte suavit. **I**mpat
cuidam vixi fuerunt in regibus et quicquid
isidaretur. **H**ic enim et pernegata nuntiam
pater uenit ad quem nuntias vocati testes.
per loquebantur quod in nichaz fecat. **F**lore
ille quod medatur. millos alios credere vita
tem. **S**olus pater defensionem sua calide
opponere ne habundantiori estitia absorbere

m.

e. 16.

vitati

2
Ad rusticum

frater. Quid multa? Amis dicitur est. q^o
expleto: interrogat adolescens sup cogitaco-
nibus p^{re}stis. an adhuc moleste aliquid susti-
neret: **P**ape inquit: vincere in no licet.
et fornicari libet. ^{hac temptacoem} Hoc si sola fuisset. quo
adintore supassz? **P**hilosophi soli solent
amore veteri: amore nouo qⁱ clam clamore
expellere. **A**mos et **a**fwero p^{re}te p^{re}ntes fe-
cere p^{re}sa. ut vasti regine desiderium ah-
erum p^{re}cellat amore q^{ue}starent. **I**lli viciu
vicio. petem p^{re}to remediante. **N**os amoe
vitiu vicia superemus. **D**ecline aut ama-
lo et fac bonu. que patez et p^{re}sequere eam. **I**lli
si oderimus malu. bonu amare no possumus.
q^{ui} potius faciendu est bonu ut declinemus
amalo. **P**ax querenda ut bellu fugiamus.
Nec sufficit illam quere. nisi iⁿventa fugien-
temq^{ue} omni studio p^{re}sequamur. que exsuperat omes
sensu. in quo habitacio dei est: dicitur **i**ulicia.
Et factu est in pace locu eius. **D**ulchre q^{ue} p^{re}se-
ntes d^{icitur} in illud **a**pli. **H**ospitalitate p^{re}se-
tes: ut no semel v^{is}itatorq^{ue} s^{er}mo et ut ita loquar
fimis labijs hospites imitemus. **E**t toto metis

hest. i. et. 29.

pg. 33.

no

pe. 17.
fo. 12.

monachum

2.

**A. q. 2. quapi
bus**

ardore teneamus. q̄i anserentes feci deluc.
mo atq̄ gpendio. **N**ulla res absq̄ magro
distit. etiaz immita animalia et feras p̄ greges.
doctores fecit suos. **I**n apibz principes sunt.
Genes una fecit. ordine hitento. **I**mpa-
tor vms. **I**ndex vms p̄vinae. **R**oma ut
fedita est. duos fces simul reges habere no
potuit. et parvicio deditat. **I**n rebus vto.
Esa et **J**acob bella gesserunt. **S**inguli etiaz
epi. singli archipbr. singli archyatom. et
ois ordo ecclasticus suis rectoribz unit. **I**n navu
vms gubernator. **I**n domo vns dñs. in q̄ms
grandi exercitu vns signu expectat. **E**t ne
plura replendo fastidm legendi faciam.
Per omnia ad illud tendit oratio. ut doceat
te no tuo arbitrio dimitte. si vinere i
monsteio. sub vni q̄ disciplina p̄ris. q̄ forcoque
mlroz. **U**t ab alio distas humilitate. ab alio
paciam. **H**ic te silenti. ille doceat masivetu. **E**t
Non facias q̄ vis. comedas q̄ mbeas. habcas
q̄ntu acceperis. vestias q̄ acceperis. opibz
tmi pensam psolnas. **S**ubiciatis tmi no vis.
Lassus ad stratu veas. ambulansq̄ dormi-
tes. **U**net dñm expleto seipno. s̄ge p̄pellas.

Lucas
fratno suo
maducunt
saigne mu
ri

Luc. 21.

10 flō

Quid de arte.

W. dñi cu scias r̄gna venisq̄ manebit

Aristoteli

1. cor. 12.

ps. 26.

Exo. 12.

N

Dicat psalmi in ordine tuo. in quo non dul-
 cedo vocis. sed mentis affectus quiescit. scilicet
 aplo. Psallam spiritui psallam et mente. Et can-
 tantes in mentibus vestris cordibus. Legimus enim
 esse preceptum. Psallite sapienter. Germias scilicet.
 Hospiti lava pedes. passus in iniuriis taceas.
 Positi in monasterio timeas ut dominum. diligas
 ut parentem. Credas tibi salutem quod ille pre-
 cepit. Nec de maioris sollicitudine iudices. cuius
 officii est obedire et implere que iussa sunt.
 Dicite moysi. Audi israel et tace. Tantis ne-
 gojijs occupatus. nullis vacabis cogitationibus.
 et dominus ab alio tuis ad alium. opusque suum dicit
 operi illud solum mente retinebis. quod agere quod pel-
 leis. Videri ego quidam. qui propter remissionem scilicet
 vestimentis dominum taxat et vocis professione rebus.
 nichil de propria gratia conmutasse. res fami-
 liares magis aucta quam minuita. eadem minis-
 teria servulorum. idem apparatus convivii. Mutuo
 et patella fictili amix comedit. et inter eas
 et examina ministrorum. nomen sibi vendicat
 solitacii. Quia vero pauperes sunt et tenui sub-
 stantia videntur sibi stoli. pompas fer-

monach

.2

cul' similes pcedunt ad publicu. ut camina
excreant facundia. Alij sub latib' i altu hunc
et intra se nescio q' ^{coniciere est in similes} coniciant. stupetibusqz
et ex oculis timetia nba trutinant. ut si
pcone addideris. putes incedere pfectam.

Sunt qui amore cellar. immoderatisqz iem
nib. tedio solitudinis. ac nimia lectione.
dn dieb' ac noctib' annib'qz suis psonant. ntu
tuo i melancoliam u' ppeccatis magis fove
tis. qna nris moritis indigent. Pleriqz
artib' u' negociatib' pstimis. capere no

possut. mutatis qz noib' institor' eadem
excent qmercia. No vntu u' vestitu q' apu
pripiti. s' maiora qna scli hoies emolumenta

sectantes. Et pns quidem. ab edilibus quos ^{Somoz ppositos.}

PANUMOC g'ia appellat. vendit' tol'et. ASOPANUMOC

cebat rabies. nec erat in pme peccatu. ut

Quo ant sub religiois titulo. excent nimis con
pendia. et honor noib' xpiani fraude magis
facit. qna patit. qd' pndet dice. Sed necessi
est ut saltm sic adnom erubescant dedecq.
publice extendentes manus. paupib' anqz
texim' u' q' omi. opimione plenis sacculis

Ad rusticum

morum dimitte. qui quasi pauperes vixim?
 Tibi tu in monasterio frater hoc facere non licebit.
 Adolecentem paulatim quod fructus die quod primum
 cogitabis velle incipies. et delectabit te
 labor tunc. oblitusque peritorum semper pora ser-
 taberis. nequaquam quod sperans quod alij mali fa-
 ciant. si quid boni tu facere debeas. Neque vo-
 scanti ducis multitudinem. et te perniciem ha-
 sollicitet. ut tacito cogites. Quid ergo. omnes
 peribis. qui in urbe habitat. ecce illi sunt
 frater regis. ministrant eamque. ademit balneas.
 ingentano peribis. et tamen in omni flore usan-
 tes. Ad quod ante respondi. et me bene respo-
 debo. me in presenti opusculo non delectis dis-
 putare. si monachum instere. Ita se dicit. et omni
 vita laudabilis. Ita ergo agere vix in monasterio.
 ut dicitur esse mercedis. Et adolecentiam tua
 nulla forde contamine. Et ac altae tunc quod
 de thalamo nunc peras. et habere de foris boni
 testimonium. Femine que nomen tuum non erit.
 vultu nesciant. Cum ad perfectam etatem veneris.
 si tamen vita comess fuerit. et te plures

Dilectus

peribis

non bene

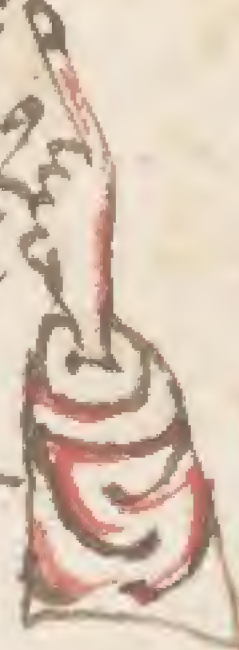
monclm

2

potifex trinitatis in clero elegerint Agito
que cleri sint. et in se ipso scire meliores
Quia non in qd ratione et gradu optimis mix-
ta sint pessima. Ne ad se benedictio cito pfiliab.
et leni dntas in fama. Multo tempe disce.
qd doceas. Ne coedas laudatoibus tuis. ymo
verisibz ante ne libent accomodes. **Q**ui
te adulatoribz foverint. et qd animo im po-
te metis efficiunt. si subito respexis. et qd co-
mari dephendas poste colla emenaci. aut
mam agitari amriculas asini. et estuan-
tis canis ptendi lingua. **N**isi detrahac
nec res fcm te pntes. si cetos latere. **A**ctusam
sepe qd facim. et qd nos metipos differt inna
mria iuehim. muti de eloqtibz in dicates.
Testudineo gemminis incedebat ad loqon
gradu. et pnt nulla quidaz. vix panta nba
carpebat. ut en putares singultire no ploq.
Et tamen en ineta porta libroz expofisset
straem. adducto supilio co tractisqz naribz
ac fronte tngata. duobz digitibz qtepebat
hoc signo ad audiendu discipulos vocans.

clari

Alia adula
verisio.

de qda grun
mo. imposito
re.

Ad insidiam

Tunc nugis meras frivolare ad insimul siglos
 declamare. **C**ertum dices esse longinquit
 fremque romane fatidie notare que vellet
 et deservatu doctorum excludi. **H**ic bene minatur
 plus placebit in prauidis. **N**ec mirum quod
 ioculare solitus erat factoque times consuepe
 cum garrulorum procedebat in publicum. **I**nter
 foris catho. totum ambiguit. ut excedat
 in his quod natus. vni mostzonoma quod bestia
 dices esse copiam. iuxta illud poetam. **I**ri
 malco. puerum draco media ipsa cymera
Ingui ergo tales videas. n. quicquid homi
 bus. applicis nec declines cor tui in noma
 licie. i. audias. **S**edens ad insimul frater tui deca
 habas. i. ad insimul matris tue ponchas stan
 dalum. **E**t iterum. filij hominum dices eris. arma
 et sagitte. **E**t alibi. **N**oliti sit innocens eius sup
 olen ipsi aut sint iacula. **E**t aprius. **E**t iustem.
Si mordeat sponsum in **de** silentio. sic qui
 fratri suo occulte detrahunt. **E**t dices. **I**pe no
 detraho. alius loquutus facit quod possit. ad exu
 findas excusationes in praesentia. ista ptendimus.
Cristi arte no deludit. **N**equaqui mea **aph**

D

vgilij 13.Ecce. 10.negat. 6.maest.

monachum

2

Regat. 6.

Interea est Nolite errare. dñs nō iridet. Ille in corde. nos videt in facie. Valemo loquit in pñ
bñs. Vento aquilo dissipat nubes. et volū tristis
linguaz detrahet. Hic em sagitte si nō tat cōt

ps. 24.

maeies

Entra materiam. nō mīgia imittente reititno
et ulnerat ulnerat. Plud qz gūlet. facti st michi
in ardu pñ. Et alibi. Qui mittit i altu lapides.
recidit in caput eius. Ita detractor oī ē stem facie
videt audientis. ymmo ne audientib. qdē. pō
obdūratib amēs suas. ut ne audiat in dīcū pñg
vīnīs. illico gūtescit. pallēt vltq. herent labia.
salma fiat. Inde idem vīr sapiens. En detractor
sūg ne mīstzais. qno repete veniet pñcio sūz.
et rīnīa nē nīpīz quīs nō mīt. tam sūz et q loqūt
qua illīqz qm audīt loquētez. Veritas angulo qno
amat. nō quēit sūssīrros. Tymotheo dē. Ad nīq
pñm accusatōnez cito ne recēpīs. Peccatem aut
coram omībz arguent. Vt cū metu habeant.

De. A.

o flō

1. ty. mo. 4.

.. No est facile de pfecta etate credendū. quēz vita
pñta defendit et ornat vocabulū dignitatīs. Verz
qz hoīes sūm q. i mēdū q amōz matitate pñe
roz rīcīs labīm. Si me vīs corrigi delīnquētez
aperte in corpā. tantū ne occulte me mordēas. Cor
ripit me īstq. i mīscōrdia et mēpabit me olē

Adversus monachum

aut peioris no impinguet caput meum. **Q**uia enim diligit dñs corripit. Castigat aut omnes filii que recipit. **E**t per ysaiam clamat dñs dicens. **P**opulus meus qui dicit vobis dicit ipi seducunt vos et semitas pedum vestrorum. **Q**uid enim michi prodest. si alijs mala mea referas. si me nesciente peccata mea. ymmo de peccatis tuis alium vulneres. et cum certatim omnibus narres. sic singulis loquaris quasi nulli alii dixis. hoc est. no te me emendare. sed vicio tuo satisfacere. **P**recepit dñs peccata in nos argue secreto. nō adhibito teste. vñ si audire noluit. referri ad eam. habendosque in malo peccatores. quasi ethnicos et publicanos. **N**ec expressis loquar. ut adolescente mentis lingue et animi puritate libere. ut renatu in christo sine ruga et macula quasi pudicitia virginis exhibea. castam tam mente quam corpore. **N**e solo nomine gloriaretur absque oleo bonorum operum. extincta lampade excludat ab ipso. **H**abes ibi sanctum doctissimumque pontificem **proculm.** qui viva et presenti voce meas cedulas superat. cotidianaque tractatibus inter te in dirigat. nec patiat te in parte aliam declinando viam relinque regiam per quam iset ad vitam remissionis operans. se transire

argui
debere
et non de se
dentio 1a

Rusticu mochu.

2.

esse pmitit. Atque utinam exaudiat nox eadie
explorantis. Dne pate da nob. via em reddidisti
nob. Utinam q remuamq scto voluntas sit. no
necessitas. Et paupertas habeat expetita glori.
no illata diatn. Ceterz in pta misias hinc tem
pis v ubiqz gladios sementes: satis dices est
qui pane no indiget. nimin potens est. q sine
no cogit. Scus ex pperiq tolose qd vidue saup
tantis imitator: esuriens pastit alios. vore pallen
te remijb. fame torquet aliena. o memqz sub
stanciam xpi viscibz exorant. Nichil illo dicit
qui torpa dm camstco mmmco sangnez poetat
v vitro. Cui auariciam pretit a teplo. q absque
funiculo v incepatone vendeti columbas. id
est dona pms sta. mescas subntit miamone. et
mimulacioz era differtit. ut domq dei dona
vocaret orois. v no latin pelmura. Hinc evi
tino sectare vestigia. v teteroz qm nitutu illz
similes st: qd sacerdoti v lymiores facit et pau
periores. And si pfecta desideras exi tu Abra
ham de patria tua v cognatione tua. v perge
quo nestis. Si habes substanciam vende v da
paupibz. Si no habes. grandi onere liberato

ps.

ps
laus paupiat.

Sans dices

st

st

st

st

st

st

es. Nudum quoniam nudus sequi. dicitur. grande
difficile sed magna sunt premia. Bonorum.

Herennium ad Nepotianum priorem de institutione

Pater a me Nepotiane carissime delectatissime
sime litteris tuis marinis. et acerbis
petis. ut tibi breui volumine dicerem
precepta vivendi. Et quia ratione es qui seculi
militia delectata. nisi monachus cepit esse. nisi
clericus. recte christi tramite teneat. nec ad diu-
sa vitiorum diuerticula rapiat. ~~Quoniam~~ Quoniam essem ado-
lescentis ymo pene puer. et primos impetulos
amantis etatis herenni dicitia reformare.
scripsi ad aunculum tuum sanctum heliodorum. exhor-
tatorum epistolam plena lacrimis. querimonijque.
et que defectu sodalis monstraret affectum. Sed
nullo opere pietate tunc lusing. et talentibus
ad hunc rethorum studijs atque doctrinis. quoda-
modo stolas florent. deprimimus. Nunc iam tanto ca-
pite et carata vngis fronte. et ad instar bonum
pendetibus amictu palearibus. frigidis obstitit.
conspicua sanguis. ~~Inde~~ Inde et in alio loco de poe-
ta canit. Omnia fert etas animum quoque. Et
post modum nunc oblata in. tot carmina uox

in vigiliis

pbrim.

3.

queque merum fugit. qd' degetili tam litte-
 rula pferre videam. diuinoz voluminu sac-
 meta cognoste. Dauid annos natus lxx.
 bellicosus quodaz vir. senectute frigidete no
 poterat calefieri. Eme itaqz puella deuin sis
 finibz isrl' abysac sinamitis. que cu rege
 dormiret. u simile corpg calefaceret. Nonc tibi
 videt' si occidente sequas' littam. nl' signetm
 esse deimmo. Attellanaz ludra. frigidus
 senex obvoluit' vestimentis. u nisi qplexu ado-
 lecentule no tepescat. Vinebat adhuc Bersabee.
superat Bygal. u relique uxores u concubine
 quas septa memorat. Omnes q' frigide repu-
 diant. u uini q' tantu grandisqz calefcit am-
 plexibz. Abraham mlt'o dauid senior fuit. et
 tamen uiuente sara. aliam no quesuit uxore
Isaac duplites dauid annos habuit. u cu re-
 beta iam vetulamqz refrigit. Taceo de
 poribus ante diuini uiris. q' p'q' annos no-
 gentos. no dico senilibz. s' pene ia caiofis
 actubz. nequaqua puellares quesuere qplexu
Bete moyses Eme israhel tui p'li. lxx annos
 habebat u sephoram no mutauit uxorem.

3. R. p.

vini

Attella Capanie
 oppidum. unde
 attellam dic-
 unt' mimi
 senore

1. putridis.
 na caues de
 putres lignoz

p. 12.

De Sapientia
et de paucisChameume
et dormitaciones
in parimento.

Quidne est igitur ista firmamentis meorum et virgo.
 tam fervens ut frigidum calefaceret: tam sta-
 nt calente ad libidinem non provocaret. Ego
 sciat sapientissimus salomon prae sui delicias:
 Et pacificus bellatoris viri natus et amplexus.
 Posside sapientiam posside intelligentiam ne ob-
 limistis: et ne declinabis de viis domus
 meae. Ne derelinques eam et apprehendet te anima illa
 et servabit te. Principium sapientiae posside sapientiam
 et in omni possessione tua posside intelligentiam.
 Circunda illam et exaltabit te: honora illam et
 amplexabitur te: ut det capiti tuo firmam coro-
 nam. Corona quoque deliciarum proteget te. Omnes
 pene virtutes corporis mutantur in senibus: et cres-
 cente sola sapientia. Decrestunt tibi fortitudo
 chameume: hinc illucque discessit. Periculosus sus-
 ceptio defensio pauperum: instantia eorum et
 perseverantia visitatio languet in labor manu.
 unde prebeant elemosine. Et ne sumas longius
 traham: cuncta quae pro corpore erant: fracto corpore
 minora fiunt. Nec hoc dico quod in meritis et ad-
 huc solidois etatis. hinc dum taxat. quoniam labor
 et ardentissimum studio vite quod stimonia et oris.

De 9 et 10 moribus

Virgo decora sacra doctrine scripta figurat
 Possideat cordis illa cubile tui
 Illa tuos foveat sensibus tibi fiat adherens.
 Quibus in complexibus mens tua semper eat.

 Augustinus
ad 8. 7. 10
3. 1. 1.

Hanc fabulaz
oedippi qui ple
ne nosse de fide
rat staci poeta
legat

Oedippi fabulaz quia nup sepperat recitavit
indicibz. et tanta sapie etate iam fructa pre
time dedit. ut senectate tribunali in sano
re theatri qnteret. Nec mirz. tu d. Cato cen
sibus et romani generis distissimz. iam et
senex. grecas litteras diste. n. erubnerit.
n. depperavit. Certe homerg refert. qd. de
lingua nestois ia vetuli et pene decepti di
dulcor melle oraco fluxit. Sed ipi nois
Abisac sacra metn. sapienciaz semi indicat
amphore. Interpretat em pat nient supfluis.
Ut prius mei rugit. Verbu supflm ambigim
est. sz in ppsenti loco ntute sonat. qd. amplior
sit in senibz et redmndans ac larga sapia.
In alio aut loco supflm. q. no necessaria
ponit. Abisac aut idest rugit. ppe incupat.
qd. maxifflectz resonat. et ut ita dica de pe
lago veniens fremitz audit. ex quo ostedit
habundatiss. et ult. hmanaz voce et senibus
divini smois tonitruu. gmoza. Porro
simamitis i lingua mea tota in ea de. ut
figni fiet calepe sapiam. et divina lectione
fernere. Qd. luz divi sanguis indicz sac

De institutione clericorum

3.

Gen. 38.

Josue. 2.

Rechab

Luc. 12.

f.

metn. tamen et ferore ostendit sapientia. Unde
 et obstetric illa in ganesi. totumque ligat i-
 mani phares. qui ab eo quod pietate dimiserat
 duos populos antea separatim. dimissis id est
 phares sortitus est nomen. Et Raab meretricis
 in typo ecclesie restitutaque mysteriis singulis conti-
 nentem ut hiericho peremerit domus eius sal-
 naretur. in fenestra appendit. Unde et in alio loco
 de viris suis scripta quidem memorat. Hic est qui venit
 de calore domus patris Raab. Et dominus noster Iesus.
 Ignem veni mittere inquit super terram. et quia vo-
 lo ut ardeat. qui in discipulorum corde fuerat.
 cogebat eos dicere. Nonne cor nostrum ardens erat
 in nobis. Dominus loquetur in via. et aperiet nobis scripturas.
 Quod si haec tam longo repetita principio. ne
 a me queramus pueriles declamationes. senten-
 tiarum flosculos. verborum leuocinia. et per fines
 capitulorum singulorum acuta quaedam binit quod quidam
 qui plangit et clamores excitent audientium.
 Amplexetur me modo sapientia. et abyscus maris que
 nunquam senescit. in meo requiescit finis. et polluta.
 virginitatisque puerumque perpetue. et que in
 similitudinem marie. cum cotidie generet.

1. pal. 2. sic.

12. q. 1.
 Aliq. qui.

semperq; parturiat. in corrupta est. Hinc
 rex dixisse v. aplm. Epn ferveat. Et in
 evangelio dnm pdicasse. q; i fine mdr. qm
 in x. i. i. zachariaz stultq; pastor esse cepit.
 sapia decet stete. refrigerat caritas mltor.
 Audi igitur ut bens cypanq; ait. No disserta.
 sz forcia. Audi fcm collegio. patre semio. qui
 te ab in emabulis fidei usque ad pnedatq; du-
 cat etatem. v. p singulos gradq; vivendi pre-
 cepta qstatuens. mlt ceteros erudiat. Scio
 quidem ab amiculo tuo bto heliodoro. q;
 mlt pontifex xpi est. te v. didicisse que sta-
 se. v. cotidie discere. Norma q; vite eius exem-
 plm hntu tu. Sed v. nra qualia cuq; sit
 sustipe. v. libellm hnt. libello illiq; copulato.
 ut cu ille te monachm erudit. hic clericu do-
 ceat esse pfectm. Igitur clericq; q; xpi sunt
 eate m ppretet pmo vocabulu sm. v. nomib;
 diffinitione. plata. mntat esse q; dr. κλη-
 ρικος. Si em clerico grece. latine sors appel-
 lat. ptea vocantur clerici. nl q; deserte st dnm.
 nl q; dms ipe pbs. id est pars clericor est.
 q; aut nl ipe pars dmi est. nt dnm pte hnt

De in statuone clericorum.

3.

Talem se exhibere debet. ut si possideat dominum
et ipse possideat a domino. **¶** Qui possidet dominum
et cum ipsa ait. parvum mea dominus nichil extra
dominum habere potest. **¶** Quod si quippiam aliud
habetur per dominum. parvum eius non est dominus.
¶ Verbi gratia. Si aurum. si argentum. si possessiones
fructuum suppellectilem. cum istis partibus dominus
parvum eius fieri non dignatur. **¶** Sicut ergo parvum
domini sum et fructus hereditatis eius. non accipio
partem in tribus rebus. si quod lenita et sacerdos
vino de decimis. vel altari fructus altaris
oblatione sustentor. habens vestem et vestime-
ntum. his contentus ero. **¶** Et nudam item nudus
sequar. **¶** Obscuro itaque te. et repetens iterum
iterumque monebo. ne officium clericatus gemis
antique militie putes. id est. ne lucra seculi
in christi quereas militia. ne plures habeas quam
quando clericus esse cepisti. **¶** Et dicat tibi. Clerici
eorum non predebunt eis. Mensulam tuam pauperes
et peregrini. et tu illis Christus comina noverit.
¶ Negociatore clericum et eximio pedimite. ex-
ignobili gloriosum. quod quandoque pestem fuge. **¶** Cor-
rumpunt mores bonos et fabulationes pessime.

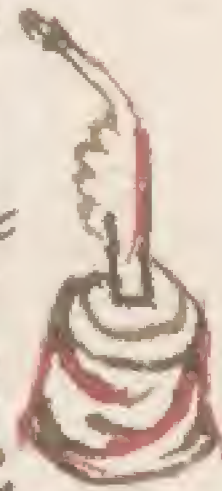
¶ **¶**

¶ **¶**

Et sic ipse
hinc usque
venit sacerdos
et verum est
secundum statum
pauitine
et cetera.

¶ **¶**

¶ **¶**

3

Nepotiani

R
di hosi.
O Sacros

Tu autem quicquid alius diligit: Tu talia
opes: ille sectatur. Tibi cordi est mansuetudo. si
lenti secretum. Illi vero loquacitas: attrita
frens: fori placent et platee: ac medicorum
taberne. Intanta horum discordia: que potest
esse concordia. Nihilominus tamen aut raro aut
nunquam mulierum pedes terant. Omnes puellas
et uirgines christi: aut equaliter ignoret: aut equaliter
dilige. Ne sub eodem tecto manseris: et ne in
perita castitate quiescas. Nec samson fortior:
nec david sanctior: nec salomoe potes esse sapi-
entior. Memeto semper quod paradysi colom-
be possessione sua multo eiecerit. Egrotanti
tibi senus quilibet fratrum assistat: et germana:
vel mater: aut pater: que libet apud omnes fidei.
Et si huiusmodi non fuerint consanguinitatis
testimoniceque persone: multas domus in te
cetera: que et officium prebeant: et beneficium accipiant
ministrandum: ut infirmitas que tua sententia
habeat elemosine. Scio quidam conabuisse
corpe: et animo egrotare cepisse. Periculose tibi
miniscent: cum uultu frequenter attendis. Si per
officium claret: aut uenia uisitat: aut uirgo.
nunquam domum solus introcas: talesque habeto so-

De Institutione clericorum.

.3. 5

rios. q̄z guberno nō in fameis. Si lector
 si acolitus. si psalmista te sequit̄. nō ornēt
 veste. s̄ meriliq. Nec calamistis. crispent co-
 mas. sed pudicitiam habitu polliceant. Solus
 tū sola seacro et absque arbitre nō teste nō
 p̄deas. Si familiaris est aliqui loq̄dū. habet
 miteit̄. maiore domo. uginem. uicina. nō
 maritam. Nō est tam iūmmana ut nullum
 p̄ te habeat cui se debeat ardere. Caneto om̄s
 fr̄ncones. et q̄ q̄ p̄babiliter fr̄ngi potest. ne
 fr̄ngat̄ ante dextera. Crebra munuscula et
 sudariola. et fastiolas. et vestes oblatas. et de-
 gustatos cibos. blandasq. et dulces litteras
 s̄ns amor nō habet. Mel men. lūme men.
 menq. desiderin om̄es delicias et lepores.
 et visu dignas urbanitates. et cet̄as inepcias
 amator. in comedis et in bestimq. in seculi
 hoibz detestam̄. q̄nto magis in clericis. et
 in clericis monachis. q̄z et sacrocin p̄posito.
 et p̄posito ornat̄ sacerdotio. Nec hoc dico. qd̄
 ant̄ te. ant̄ istas vires ista formide. sed
 qd̄ in om̄i p̄posito. in om̄i gradu et sexu. et boni
 et mali repperiant̄. malozq. qd̄ p̄nato. laud

De gustato. i.
 ante p̄bato. si
 bene sapiant.

bonorum sit. Unde dicit. sacerdotes ydolorum
 nimis amice et storta hereditates capi-
 unt. solis clericis et monachis. hoc lege prohi-
 bet. et prohibet non a persecutoribus. sed a principibus
 christianis. Nec de lege cognoverunt. si doleo me
 meruisse hanc lege. Canteri enim bonum est
 sed quoniam michi volumus ut indigeam cantio.
 Promida senecaque est legis cantio. et tamen
 nec sit refrenat amara. Per fidei quoniam
 legibus illud inquit. ut quoniam maiora. Imperatorum
 scita quoniam christi. Leges timemus. etiam quoniam
 mus. Sit heres et mater filiorum. idem gregis
 sui ecclesia que illos genuit. intermit et parit.
 Quod nos inserimus in matrem et liberos
 Gloria enim est pauperum opibus providere. Ignorantia
 omnia enim sacerdotes quoniam studere dimittunt
 flata in pauperum domo. in tignis rusticis
 non. qui vix milio et cibario pane vngiente
 satiare veteris potant. inter similes et mella fa-
 stidio. Noni et genera et nova piscium quoniam litore
 collecta sunt calco. saporibus animi. disterno.
 proutas. et ciborum me varitas ac non sic

ut. Proinde quoniam
 sa legibus
 inimus

1292
 1292
 1292

Capna ipsa delectant. **A**ndeo p̄terea in senes et
 anq ab ip̄s liberis q̄dam t̄pe s̄m̄m̄. ipsi
 apponit mappulam. obsident lectū. et p̄m̄u
 lencias stomachi. et flegmata pullōnis ma
 m̄ ipsa suscipiunt. **N**auent ad introitū medi
 ci. tremētibq labijs. an comodius habeant
 sciscitant. **E**t si paululu senex uegetior fu
 erit. periclitant. ac simulata leticia mens
 intrinsecq auara torquet. **T**imet em̄ ne per
 dat ministeri. **V**innaces senes. mathusale
 am̄s q̄parant. **Q**uanta apud deū merces si
 in p̄senti p̄cū nō q̄parat. **E**ntis sudoribq
 hereditas cassa expetit. **m**inori labore.
 margaritu xpi em̄ potat. **D**ominas sc̄ptis. **N**o. **I**.
Quod siq̄ lege ymmo m̄q̄ dem̄abq t̄m̄s sacra
 lecto deponat. **D**iste q̄ doceas opt̄e optime
 en̄ qui sc̄m̄ doctrina est fidelem simonem
 ut possis exhortari in doctrina sana. et q̄dīce
 tes reuincere. **P**ermane i h̄is que didicisti
 et credita sūt tibi. sciens a quo didiceris. pa
 ratq̄ s̄m̄p ad rationē satisfactori om̄i postea
 te ratione de ea que in te est. **N**o q̄m̄dab
 opera simone tui. ne tu i ealia loq̄ris.

Al.
98 di. Cito.

Ps.

Uo legedn est
honor. si absque
deferat. Na in illis
exemplis repit.
si ab aliq min capu
ce additu est. et
siq no edic legat
hmoq. si Ambfij
teptificat. g. maie

tacitq qm libet respondet. Eno ergo her q
dicit ipse no facit. Delicatq inge est. qui
pleno ventre de seminis diffundat. Accusare
amiciam. et latro potest. Sacerdotis xpi os tu mebe
q cordet. Esto subitus pontifici tuo. v q anime
tue parietem suscipe. Amare filior. timere
seruoz est. Si pat sum in q ubi est timor me.
Plurimibi eodem vico obsequanda st nomia.
monachus. pontifex. amicus. et tuus. qui te omib.
que sta st docuit. Sed v epus sacerdos se sciant
esse no dnos. Honoret clericos q clericos. ut et
ipib ad clericis q epus deferat. Scitn illud est
oratoris domitij. Eno ego te in q habear ut p
cipem. tu tu me no habear ut senatore. et
aaron et filios eius. hoc ee epm et pbrob non eri
mus. Unus dñs. vnu templu. vnu sit etiam
minister. Recordem semp q apls pefi papi
at sacerdotib. Pastite en qui in vob est grege dm.
prudentes no coacti. s spontonee. sed in den.
Neq epus lucci gra. sed voluntarie. Neque ut
duantes in lex. sed forma facti gregis exa
mino. ut cu apparuit princeps pastor papi
atis. in arcesabilem glorie coronam.

De Institutione clericorum.

3.

Opus

Vestime consuetudinis est in quibusdam ecclesiis
tacere presbiteros et presbiteros episcopos non loqui. qui aut
videant. aut non dignetur audire. Et si aliquid
Paulus apostolus fecit reuelatum sedet. pro taceat.
Potestis enim per singulos prophetare ut omnes
distant. et omnes consolentur. et per singulos prophetarum prophetas
subitus est. non enim dissensionis est deus. sed pacis
Gloria patris est filia sapientis. Demosthenes episcopus
in dicto suo. cum tales christus elegerit sacerdotes.
Docete te tercia non clamor populi sed gemitus
sustinet. lacrimae auditorum laudes tue sunt. Ser-
mo presbiteri septem lectione auditus sit. Nolo te de-
clamatore esse et tabulam garulorum. Sed
mysteriorum peritum. et sacramentorum dei tui eru-
ditissimum. Verba voluere. et celebritate dice-
di apud imperitum vulgum uel admirationem fieri facere.
indoctorum hominum est. Attenta frons interpretatur
sepe quod nescit. et cum alijs suaserit. sibi quod nescit
patet scientiam. Proceptor quidam me Gregorius
Nazarenus rogatus a me ut exponeret quod sibi
videret in lege. sabbatum de templo peritum. idem
secundum primum eleganter lussit. Docete utique.

Moderate predicari

Tabula et garulus
idem est pene nisi
quod tabula interpretum
deleat a garulo
nam acriter iudicis
negotiorum vel iudiciorum

no

3
Ad Nepotianum de

sup hac re tertia. in qua omni mihi p̄lo ad
clamate cogit. in vita scire q̄ nescis: aut
certe si solus taceas. solum ab omni stulticie
p̄p̄nabis. **N**ihil tam facile q̄na vite ple
bicola et indoctam concionem lingue volu
bilitate decipe: que quidq̄ nō intelligit. plus
mirat̃. **M**aximū tūq̄ quid que pulcherrimū
illud est elogi. **D**emosthenes tibi pr̄cipit
ne eses p̄m̄ orator tulli. ne solus. in oratione
p̄ q̄nto gallo. quid de fanore vulgi. v̄ de ipe
ritis orationibus loquat̃. attende. **N**e his
frandibus laudes affectes. loquar enī que
sim ip̄e imper̄ expertus. **I**n q̄m̄da poeta
notat̃ homo plit̄eratus. tūq̄ se illa. cōmīa
poetaz ac philozophoz. tū facit enripide
et menandz int̄ se. v̄ alio loco. seccate atq̄
ep̄ycurz. discretos. q̄z etates nō am̄s sed
sibi sūm̄ fuisse dīsim̄t̄as. atq̄z 18. q̄ntos
plausq̄ v̄ clamores monebat: multos ei con
discipulos habebat in theatris. q̄m̄ simul litte
ras nō didicerat. **V**estes pulas equivita
nt candidas. ornatq̄ v̄ sordes. parimodo

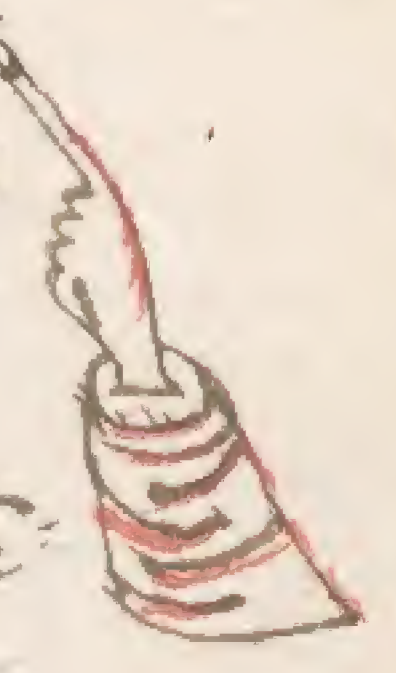

Institutione clericorum.

3.

fugienda sit. **U**ta alterz delicias: alterz glaz
recholet. **N**on absque annito lino incedere:
sz p^{er} m vestim lincarz no h^{ab}re laudabile est:
Alioq^{ue} ridiculu i pleni dedecoris referto
mar subio. qd^o sudarim orarimq^{ue} no h^{ab}as
gloriar. **S**unt qui paup^{er}ib^{us} parz t^{er}minant.
ut amplis accipiant: v^{er}o sub p^{re}textu clemo-
sine querat ele dimicias. que magis vena-
tio appellanda est q^{uam} elemosia. **S**ic bestie
sic anes capim^{us} sic v^{er}o p^{re}stes. **M**odica in
hamo esta ponit^{ur} ut mat^{er} nax in eo saculi
pt^{er}ahat. **S**at **q^{uod} n^{on} est** cui q^{uod} missa est eccl^{esia}:
que dispensat^{ur} in paup^{er}ib^{us} curaq^{ue} p^{ro}ficiat:
Nel^{ic} est no habere q^{uod} tribnas. q^{uod} in p^{ro}vide-
ter qd^o des petere. **S**ed v^{er}o q^{uod} arrogancie
est clemencie te velle videri. q^{uod} **potifex**
xpi est. **N**o omia possim^{us} omes. **A**l^{ic}u^m est c^{on}ta
ocul^{us} est: **A**l^{ic}u^m lingua. **A**l^{ic}u^m mang. **A**l^{ic}u^m
pes. **A**l^{ic}u^m v^{er}o. **L**ege paulu ad **corin**
thos. ubi diuisa membra vni corp^{or}is efficiunt
sec^{undum} st^{atus} q^{uod} simplex soat ideo se st^{atus} m^ultos
si nichil no^mit. nec p^{er}it^{ur} q^{uod} eloquens in lingua.

**De ill^{is} qui
ad m^ultis
munera su-
dent accipe**

12 q. 2.
ad la. ep.
ad flo.

estimet salutem: Multoq; melius est edificare
 in perfectis iustitiam hanc sciam. quia
 eloquium precatrice. Multi edificavit parietes
 etes: et columnas ecclesie subtrahunt. Marmora
 intent: amro plendent laquearia: gemmis
 altare distinguit. Unimistorum xpi nulla
 electio est. Neque ro michi aliq; opponat. di-
 nes in **h**ec templum. menses. lucernas. tiri-
 bula. patellas. scipulos. mortariola. et cetera.
 ex amro fabricata. Tunc hec probabant a domino
 quod sacerdotes hostias immolabant. et sagis
 pecudem erat remissio peccatorum. Quia hec omnia
 precesserunt in figuram. scripta sunt autem propter nos. id est
 fides peccatorum denunciant. Tunc vero cum paup-
 tatem sua pauper dominus domus sue deditur
 togitemus etiam eius quia portare debemus: et
 omnia in tu presentabimus. Quid miramur
 quod propter vocat iniquum in amonem. quod suscipi-
 mus et amonem. quod petra se non hanc testatur.
 Alioquin si tantum litterarum sequimur. et amro atque
 omnia simplex nos delectat hystoria. cum
 amro obsecramus et cetera. Adhucant pontifices

Institutione clericorum.

3.

xpi nroes nroes. qmibz bone mentis sit.
qm citatricem habneit. deformis est. pmet
desacdo. Leprosus corpus aut vicijs pferat.
Crestamq vltiplicem v repleamq tiaz.
n ymolem q agm. n pasta mysticu celebre
mus. qa her absqz teplo fieri. lege phibet.
figam q septio mese tabinacm v sollempne
semmi. m bna gacpemq. Et si herba
pma hba pma hba pantes. stientesq cu
paulo q lex pma hba est. Et dauid nba
tanfates. **R**encla oculos meos v qfiderabo
ma. delecta. sic itelligamq. ut dno qz me
intellexit. v m tptatq e sabbatu. ant amz
repndromq cu cetis supsticibz m dorum.
ant si amz placet. placeant v inder. quos
cu amz ant pbar nob est necess. a dap
nare. **C**onuiuia tibi vitada st sciamm.
magie hox qm honoribz tument. **T**urpe
est ante fores sacerdotem dm tñfixi v pan
pcois. v qm abo uestebat alieno. m fidoes
qsolu v milites exenbave. in dno
poincie meliq est apud te pnde. qm te

phibent.
ipsonale
dr.

Argumentu
a sequentibz

y.

De Nepotiani

in palatio: **U**t si obtendis te facere hec
 ut roges pmissis atq; subiectis. **I**udex sth
 plus deferret clero qm et. qm dnti.
 et magis salute thauenerat qua opes.
Sunt si talis est qui no audiat clericos nisi
 in calices et fialas libent tacebo hinc
 modi beneficio. **V**xpm rogabo p induce
 qui magis potest subnemere. **M**elior est
 en qfide in dno. qua qfide i hoie melior
 est pcedere in dno. qua pcedere i pncipibus.
Iugum vini redoleas ne audias illud
 philozophi. **H**oc no est ostium porrigere
 sed pprimare. **V**iolentos sacerdotes i apls
 capnat: **V**etq; lex prohibet. **C**um altario
 sumunt vini i fiam no bibant. **S**icera
 ebres smoe. ois potio m cupat que rebati
 potest. sine illa que fermento qficiat. sine po
 morz suao. aut sani decoquunt i dntem
 i barbaram potionez. aut palmarz fructu
 expmunt in liqre. rectisq; frugibz aqua pig
 rior colorat. **Q**uid q inebriat i stat n
 mentis enertit fuge similiter ut vini.

Iter qua
Iudex

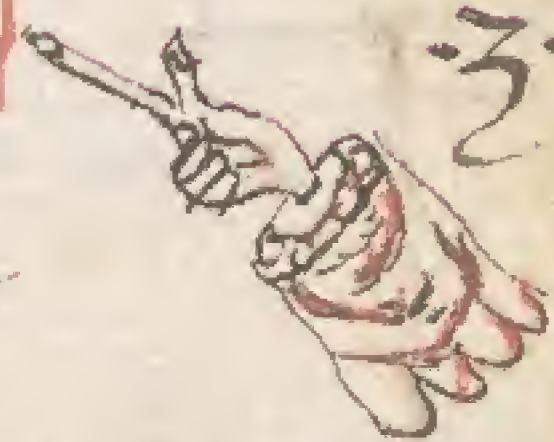
Ui
violentos

Quid sit
sicera

Vinum bibe pce dntz hoc loth i pat arte.

Nec hoc dico quod dei a nobis creata dampnet.
 siquidem et dominus vini potator est appellatus. Et
 thymotheo dolenti stomachum modica vini
 fratribus relaxata est. secundum modum etatis et
 valitudinis. et corporis qualitatibus exigimus po-
 tando. Quod si absque vino ardeo. et adoles-
 centie inflammor calore. et tenuato sanguine
 succulento validoque in corpore libet tacebo po-
 tulo in quo suspicio veneni est. Pulchre dicitur
 apud grecos. sed nescio utrum apud nos eque
 resonet. Pinguis ventris non fingit sensum
 temerem. Tantum tibi remiorum impone quantum
 ferre potes. Hinc tibi remnia prima. casta.
 simplicia. moderata. et non superstitiosa. Quid
 prodest oleo non vesti et molestias quasdam difficul-
 tatesque laborum querere. Caricas. piper. mi-
 tes. palmarum fructus. similes. mel. pistacia.
 tota hortoꝝ cultura vapat ut tibario ne ves-
 tam pane. et de delicias sectam a regno celo-
 rum retrahim. Audis preterea quosdam totum rem
 hominumque naturam aqua non bibere nisi vestiri pane.
 si sorbicumculas delicias et treita holera

Carice. scilicet
 masse ficorum.

Pistacia. feta
 pistacie arboris
 planis nunc. Arbor
 pistacia dicitur. Cor-
 tex eius nardus pistacia
 odorem facit.

Ad nepotiam

betat qz ficut nō calice sorbere. Et cōtra Proch-
pudor: nō erubescim⁹ istigmodi in epōis nec
tedet supstitōib⁹. Insup etiaz famaz abstinē-
cie in delicijs quering⁹. Fortissimū ieiunū
est aqua ⁊ panis. Sed qā glām nō habet.
Nōnēb panē ⁊ aqua xim⁹. qī publicū et
gmicie ieiunū nō putat. Cū uenā hōmī
rumustulos auctupēis ne inoffensaz dā
piorū lande cōmutas. Et si ad hūmō
apls hōib⁹ placēn xpī sūm⁹ nō esset.
Definit placere hōib⁹ ⁊ sūm⁹ fact⁹ xpi.
Pbona ⁊ malay fama. a dextēis ⁊ a sinistēis.
xpī miles gradit⁹ nō lande extolbit⁹. nō vitup-
acōne frangit⁹. Nō dimicijb⁹ timet. nō gēst⁹
paup⁹tate. ⁊ leta gēst⁹ pnt ⁊ fctia. Nō dēpōl
nō met en. neqz sūma pnocte. Nolo te orāe
in angulib⁹ plateaz. ne rectū iter pōitūaz
frangat aūra pparis. Nolo te dilatare sūm⁹.
Vostent m hōe filiātecia. ⁊ gēstia ~~replate~~ re-
pugnate pharisaica ambicione cūdar. Nūc
dependet eōm. inde cōmē ⁊ pphē. fidelis me-
tu lector intelligis qī taceam ⁊ quid magis
tacendo loquar. tot regule qd' ppeties glāz.

De y pccis.

Ad nepotiam
obscure captes
toactu ad anoi
pib⁹ qui cōnēb
et cipiunt

filateia sē pi
tariola. Tāqz sūp
ta erat. x pcep
ta legis que fere
ba. nō ligata pve
oculis.

De Institutione dicor

3.

Quoniam melius erat hoc non in corpore sed in corde
gestare et dominum hunc sanctorem non aspectus hominum.

His stare quales dominus querat ornatus habito
instituiam prudentiam temperantiam fortitudinem.

**Donatus fac
dotis**

His reliquis in cludere hoc te quadriga
velut ancistram christi admetam ecclesiam facit. Nichil
hoc momuli pretiosius nichil hac gemma vari
etate distinctius. Ex omni parte decoraris cin
gis atque protegis. Ornamento tibi sit et mu
nimini. Ut tamen gemme intus instituta.

tyro

Cane quod ne aut lingua aut oculus habeas
praesentes id est. Ne aut ipse alius detrahens.
aut alius audias detrahentes. Sedens inquit ad
non si fratrem tuum detrahebas et aduersum filium matris
tunc ponebas scandalum et cetum. Nunc detrahe
comi lingue. Custodi sermones tuos et scito quod
cuncta que de aliis loqueris tua sententia indicabis.
Ut ipse deprehendenda eis que de aliis argue
bas. Neque vero illam ista est excusatio referenti
bus aliis iniuriam facere non possumus. Nemo enim
vito auditori libenter refert. Sagitta lapide
numquam figit. in se non respiciens percutit dirige
tem. Distat detractor dum te videt non libenter

ps. 29.

**Non detractor
auditoris eorum**

De nepotiani

audire. nō facile detrahere. **E**n detrautoibz
aut saleno ne qmisteas. qmō repente venit
pēris eoz. i. ruina vtrūqz quis nōit. **T**az
videlz ei9 qm detrahit. qmā illiqz qm amem
accomodat detrahenti. **O**fficij ergo tui est.
visitare languētes: nosse domum matronaz:
ac liberos eaz. i. nobiliū virorū custodire
secreta. **O**fficij tui sit. nō sōlū oclōs castos ser-
nare. sed i. linguam. **N**ūqua de mulierz for-
mis disputēs: nec quid in eaqz domo agat.
alā domqz pte nōit. **H**ypocritas admittat dis-
cipulos ante quā doceat. i. in uerba sua im-
re cōpellit. **E**xorquet sāmētō silentiū.
sermone. incessu. mansuetu. i. habitu mo-
resqz descripsit. **Q**uātomagis nos q' bz aiaz
medicina qmissa est. omnium xpianorū do-
mos q' pias amare debem9. **C**ōsolatores
nos i. meroribz suis poti9 quā q' uia s' ppe-
ris nonerint. **F**lere tū flentibz. **f**acilms
q' tepit t'leiqz qm sepe vocat ad pndm et
nō recusat. **N**ūqua petetes raro accipiam9
rogati. **B**eat9 est martis dare quā accipe.
Nescio quo em mō etia ipe q' deprecat' nt

Officiū sacerdotis
et q. i. Exmēto

Nō ypocritam
docere discipulos
fios facta illis
revelare

Officiū
Sacerdotis

Nepotianum.

3

tribnat. cū accepis viliorē te indicat. Et nūq̃
 Imodū si en rogantem q̃tep̃sib. plus te mi-
 rat. **P**redicator q̃tinerie nuptias neco-
 cihet. **C**oniplm legit. sup̃ est ut q̃m habet
 uxores sic sūid q̃ nō habentes. cūc vīgine
 cogit ut nubat. q̃m demonoligam a sacerdos
 est. quāc vīdūa hortat. ut bigama sit. **P**ro-
 curatores atz dispensatores domoz alienaz.
 atz villaz q̃mo esse possit cleri. q̃m pprias
 mberit q̃tep̃ne facultates. **A**mmico rape q̃p̃na
 fūctū est. **E**tiam scandae fac legm est. dāc
 pisse paupibz erogandū. ṽ esurientibz pluri-
 mis n̄l cantū esse velle ut tūmēdū. **A**nt qd̃
 aptissimū stelis est. exinde aliq̃ subēhē. om̄m
 p̃domū c̃delitatem sup̃at. **A**l̄ fame torquet.
 v̄ tu indicas q̃mo ventri ei⁹ satis sit. **A**nt di-
 nide statim qd̃ accipis. **A**nt si timid⁹ dispen-
 sator es. dimitte laogitote. ut sua ip̃e dista-
 bnat. **N**olo sub occasione mea saccul⁹ tūmē ple-
 nus sit. **N**emo me meli⁹ mea potest sināc.
 ip̃e est optim⁹ dispensator. q̃m nichil sibi re-
 servat. **C**ecigisti me nepotiane. **P**eme. lap-
 dato raz inginitatis libello quē ste **E**ustochia
 vome sp̃siam. **P**ost annos decē vīcissim

12. q. 2.
esta.

Q. 10.

12
 3

Ad nepotianum Ad helio

*Bethleem ora refare. et qd odieris ne limg-
nis omni n pderet. Aut em nichil st bendum
fuit. ne homi. miderem subnemq. qd tu face
nolmisti. Aut st bentes noster aduisti nos audox
maledicoz tela esse torquenda. quos obsecro
nt quiescat. et desinant maledice. No em nt
aduisti. s. ut amicitis st psmq. nec iucti
fmg in eos qui peccant. s. ne peccent. admo-
nimq. Neq. i illis tantu. s. i in uis ipos se-
neri. fmg iudices fmg. uolentesq. festina
de oculo alteri tollere. nam pns trabe cie-
cimq. nullu lesi. nullu nome de uia spita
designatu est. Meminez spali meo sermo pul-
sant. generalis de mduis dignitaco est.
Siquis michi nasci uoluit. prius de se qd
talis est co fitebitur. Amen. Explicit.*

*Jeromius ad heliodor. Epistolam exhorta-
toriam scribit de contemptu mundi.*

*Q*uanto amore et studio contenderim ut
pariter in heremo morarem. Consti-
mitue caritatis tue pectus agnoscat. Quibz
lamentis. quo dolore. quo gemitu. te abemite
psecutus sum. iste quoqz littere testis st qd
lacrimis cernis int litas. Verz tu qd parumq.

De septu m di

.x.

Delicatq. septu rogantis p blandimenta so-
 mista. Et ego intanto q. tunc agere nesciebas.
 Latere sed q. ardere volebas. moderate dis-
 simulare nō potam. Impensius obsecrare m-
 si audire volebas. quia simili nō amabas.
 Quid vni potuit freta caritas fecit. que p sen-
 tem retinere nō valuit. quicquid absente. Quid
 igitur tu ipse abiens postulabas ut t. p. e. a. quā
 ad desertū nigrassem invitatoia septa tū fūte-
 rem. V ego me factū pmissam. invito. ia p. p. e. a.
 Nolo p. p. e. a. n. e. c. e. s. s. i. t. a. t. u. r. e. c. o. r. d. e. i. s. N. u. d. e.
 amat heremq. Nolo te antique p. p. e. a. c. o. n. i. s.
 t. r. e. a. t. d. i. f. f. i. c. u. l. t. a. s. C. u. m. i. n. x. p. o. r. e. c. e. d. i. s. V. e. n. i. s.
 c. r. e. d. e. s. i. m. o. n. i. b. u. s. V. e. n. i. t. e. p. r. i. m. u. m. r. e. g. i. m. d. e. i. e. t.
 h. e. c. o. i. a. a. p. p. o. n. i. t. v. o. b. N. o. t. u. b. i. p. e. r. a. s. i. m. i. c. e. d. a.
 nō v. i. r. g. a. e. s. t. A. s. s. a. t. i. n. d. i. n. e. s. e. s. t. q. u. i. t. u. x. p. o.
 p. a. n. p. e. s. t. S. e. d. q. u. i. a. g. o. t. u. n. c. f. i. s. i. n. p. r. i. d. o. b. s. e.
 c. r. o. a. b. e. a. n. t. p. r. e. c. e. s. b. l. a. n. d. i. m. e. n. t. a. d. i. s. t. e. d. a. n. t.
 D. e. b. e. t. a. m. o. r. l. e. s. q. u. a. s. t. C. u. m. r. o. g. a. t. e. s. e. p. t. e.
 r. a. s. f. o. r. s. i. t. a. n. a. u. d. i. a. s. o. b. i. n. e. r. g. a. n. t. e. C. u. m. i. n. d.
 f. a. c. i. s. i. n. p. a. t. r. n. a. d. o. m. o. d. e. l. i. c. i. t. e. m. i. l. e. s. v. b. i. u. l.
 l. u. v. b. i. f. o. s. s. a. v. b. i. h. e. m. p. s. a. c. t. a. s. u. b. p. e. l. l. i. b. u. s.
 E. c. c. e. d. e. c. e. l. o. t. u. b. a. c. a. n. i. t. e. c. c. e. t. u. m. b. i. b. u. s. d. e. b. e. l. l. a.
 t. u. r. o. r. b. e. m. I. m. p. a. t. o. r. a. r. m. a. t. u. s. e. g. r. e. d. i. t. E. c. c. e.

Simile dicitur est
 ut simili. p. p. a. r. i.
 modo. si enim simile
 amaret. ut diffini-
 lit amado irredes.

A.

bis acutis gladiis exregis ore procedens ob-
via queqz metit. v tu michi decubitalo ad-
aciem; tu decumbra egderis ad sole. corpus
asivetu tunicallorice onano fert. capus oper-
tu lintheo galeam recusat. mollem ocio
manu dnm exasperat capulo. Audi edictu
regis tui. Qui metu no est adnsu me e. v
qui metu no colligit suargit. Recordare ty-
rocinu tui diem. qd xpo in baptismo qse-
pulta. in sacmeti nba inuasti. pnoie ems
no te matri pnoie esse. no patri. Ecce.
adnsari pectoris tuo xpm conat occide. ecce
donati nu q militatnrq acceperas. hostilia
tastia suspicant. Licet pwlq ex collo pendeat
nepos. Licet pparso crine v scissis vestibus
nbera quibz te intricant mat ostendat. litz
in limine pater iaceat. p caltato patre pge:
fictis oculis ad vexillu dñs euola. Solu pie-
tatis gens est in hac re esse crudelē. Veniet
veniet pgea dies illa quo vntor venturis
in patriam. qd hierusolima celeste vnt fortis
coronatq incedes. Tūc municipatu cu pan

De contemptu mudi

.2.

lo capies. Tunc et parentibus tuis eiusdem civi-
tatis in te petes. Tunc et puerum rogabis. qui
non vincit in citam. Nam vero nescio quate-
runt dicas quod te prepediri. Non est nobis
ferreum pectus. non dura precordia: non exilice
natos. Hyrcane nutrice tygrides: et nos
pista tuisimam. Nunc et blandis vidua soror
heret lacertis. Nunc illi cum quibus adolescenti
vernaculi aiunt. Cum nos sumus reliquos.
Nunc et gervila quondam iam anxi. et mitis
scelus per natale pietate. patet claudit
moribus. expecta panem et sepeli. for-
sitam et lacris uberis pelibus arata rursus
fronte antiquum referens mamma lacta-
re co-geminet. Dicant si voluit gramati-
ti. Ante omnes domus inclinata recubit. Ita
tunc vixit licet vincula amoris Christi: timor
geheme. At contra scripta precipit pentibus
obsequendum. si quicquid eos super Christum amat
perdet animam suam. Gladium tenet hostis ut
me perimat. V ego dematis lacrimis cogi-
tabo. Propter preem militiam desias cui
sepultus Christi causa non debeo: quia etiam

virgilianum est.

virgilianum est.

h. figura antichristi
do. que ex libro
quo exprimitur

Adheodor de

omnibz ei9 causa delicti. dno passivo. timi
de q silens petis. scandalu fuit. **Paula** retine
tibz se foibz ne rursus hanc piget reprodit. **Ad**
facitis plorates. vgtantes cor meū. ego ei
no solū ligari. s; i mori rursus hanc parat9
in pmoie ihu xpi. **Aries** iste pietatis quo fides
gnatit. ewangelij retinend9 est muto.

Mater mea v fratres mei si stq facit volu te
pri9 mei qui itel est. Si credut xpo faneat
in pmoie eius pignato. Si no edut. mortui
sepeliant mortuos suos. **Sed** hoc aib imar
tivio. **Erras** siat erras. si vni9 putas xpi
am psecutom no pati. v tnc magis obpug
nais. si te obpugnai nescis. **Ad** saxi noster
tagi leo rugiens aliqne deuote querens
cremit. v tn pace putas. **Bede** insidibz
cu dimitibz nt iocultis intficiat i nocetery.
Odi ei9 i panpe respiciunt insidiat iocultis
sic leo i cubili suo. i fidiat nt rapiat panpem.
Et tu frondose arboris tect9 umbraculo.
molles sompnos futu preda carnis. **Inde**
me pseqt **lncia**. **Inde** anaitia conat rrupe
Inde ventex me9 vlt in dens esse p xpo.

B.

Contemptu mundi.

·C·

Copellit me libido ut habitare in me flum
 sem fugem: ut templum ei mole psequitur in qua
 me hostis. cui non minus mille nocendi artes.
Et ego infelix vitio me putabo dñi capior.
Nolo scire primis examinato podes delictorum
 minora arbitris ydolatrie tmina esse que
 diximus. ymo apli dñe sententiaz q̄ ant. **H**oc
 ei stitote intelligetes. q̄a ois fornicator aut
 inuidus. a auarus a fraudator. q̄ ydolorum
 sunt q̄ no hē hereditate in regno xpi. **7** dñi. **E**t
 quāq̄m quālibet ad dñm sapiat q̄q̄ dya.
 est. **7** q̄ dya. est ydolatra sit. tñi ydola oia
 incipiat. **T**ame **7** in alio loco p̄ciatim.
 notatimq̄ dēmiat dicens. **M**ortificate
 membra v̄ra que in v̄ris s̄. deponetes forni
 cationem. inuidiam. **7** concupiscentiam malitiam
 cupiditatem **7** auariciam. que s̄ ydolorum semina.
 p̄t que venit ira dei in filios diffidētiā. **N**o
 est tantu ideo sunt ydoli. si q̄s duobus digitu
 his tura p̄hensa in bñstō are iactat. **A**nt
 hancu patere poculo fundat metū. neget
 auariciam esse ydolatriam. q̄ potest t̄ginta ar
 getis dñm venditu appellare in iusticiam
 neget fac legem esse in libidine q̄ me b̄ xpi.

Puto sacrificium
 erat tunc adole
 scunt patet hanc
 p̄ hanc. **7** aut
 itaq̄ ē coactū hoc
 facit minimo digi
 to fac. **7** h̄ est q̄ ait
 duobus digitibus.
 minima p̄te corp̄is

7

De Heliodoro

grg genit.

C

aplo

Caribis gce de
vorago qccultis
gnrgitib9 nauos
absorbeat

Salla gce pphaco
dr.

et membra vincta hostiaz. placetem deo. cu
publicana libidini victimis. nefaria col
lunione violant. **N**o fateat fande ydo
latrasos. ^{h agat} s. finis eoz. q iactib9 aplor
ex pat monio suo parte pti resnantes. p
senti perire vincta. **A**nimi adhte fiat.
No tibi hz qm. detnis hre rebns. **D**ms
inq **D**ns. qm no renuclant oib9 que pos
det no pt ms esse disciplns. **E**nr timido
animo xpian9 es. **R**espice tu petro relicto
rethe. **R**espice surgere de theloneo publi
canu. statim aplm. **F**ili9 hois no habet nbi
caput redimet. i. in amplas portiq vige
cia tector9 spacia metiris. **H**editate exptas
scli. coheres xpi. **I**ntptae vocabulu mochi
hoc est nome tm. **Q**uid facis intba. qm s
lus es i. hec ego no qm integris rate. ul mer
tibns. n qm ignat9 fluitm dedit9 nanta pmo
neo. s. qm nup naufragio cict9 milit9. timida
navigatis voce demitatio. **I**n illo estu carib
dis lincie. salute vocat. ibi ore virginis.
ad pndicie petrandanaufragia scillea re
mitens libido blandit. **H**ic barbar9 hitus

Contemptu mundi

.2.

Hic dya p^lyrata cū socijs portat vincula
 capiendis: Nolite credere nolite esse securi
 licet minore stagni fusi equorū ardeat licet
 mix fūma iacetis elemēti p^ln terga crispent.
Magna hic camp^l montes habet inclūsos int^l:
 int^l est periculū. Int^l est hostis. Expedite rude
 tes vela suppendite. Cirr^l antene figat^l i fūti
 bus. Tranquillitas ista tempestas est. Quid g^l
Contem^lq^l in ciuitate st^l xpiani st^l nō. Nō est tibi
 eadem causa que tēbis. Domini anstulad i
 cente. Si v^l p^lfectus esse vade vende ha tua & da
 paup^lib^l & veni sequē me. Tu aut^l p^lfectu te esse
 pollicat^l es. Nam cū derelicta domo & militia te
 castrasse p^l regna celoz. quid aliud quā p^lfectam
 fecit^l es vita. P^lfect^l aut^l sūm^l xpi nichil
 p^lter xpm habet. Aut si quid p^lter xpm habet. p^ler
 fect^l nō est. Et si p^lfect^l nō est. cū se p^lfectū fore
 dūo pollicat^l sit. ante metū est. Qu^l aut^l qd
 metū occidit aīam. Igit^l ut g^lndaz. Si p^lfect^l
 es. tūc bona patria desideras. Si p^lfect^l nō
 es. dūm fefellisti. Dimin^lis vocib^l euageliū
 q^lsonat. Nō potestis dūob^l dominis sūm^l et
 audet q^lstū medate xpm face^l mānūone &
 dūo sūmendo. nociferat ille sepe. Si q^l vlt

segl. nūdx.
 Antene dte
 q^l ante anmē
 fūid posite

p^lfecto dūp^l

illato q^l assūp^l.
 pbaco. n^l q^lfirmaco.
 Ex fūma g^lndisio

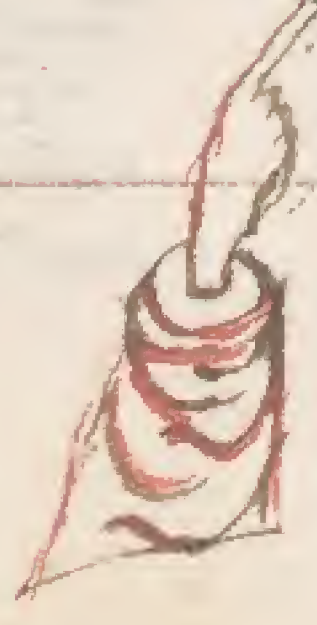
Argumentū anxpū
 notū b^l cū id q^l ob
 tūc alq^l q^lietate
 desit^l.

Argumentu
a consequentibus

Rhetorica figura
que dicitur climax
i. gradatio. q. cu
ab eo alio sensu
superior finit at.
inferior incipit
et deinde q. per
q. d. d. d. ordo
servat.

per me venie abneget sibi seipm. et tollat rem
sua et sequat me. Et ego omnia amo arbitror
me xpm sequi. Cum dic seipm edere debz
q. mo ille ambulavit. et ipse ambulare. Et si michi
il habes ut responsum scio. Ene tam bene pa-
ratq. ad bella no militas. nisi forte patria tua
te arbitrans hoc facit. cum sua d. n. s. signa no fe-
rerit. Ene id tu auctoritate firma defendis.
sume rationem. Nemo ppheta in sua patria honore
habet. No quero inquit honore. sufficit michi
q. scientia mea. Neque d. n. s. quibat. qui tu attres
rege q. stitneret. an fugit. Sed nbi honor no q.
q. tempta est. ubi q. tept. ubi fregit inimicia. nbi
ant i. m. i. a. ubi et indignatio. ubi indignatio ubi
quies nulla. ubi quies nulla. ubi mens appposito
sepe d. d. n. t. ubi aut p. m. g. etudie aliq. anfert.
ex studio. minus fit ab eo q. tollit. et ubi minus est.
p. f. t. m. no p. t. d. i. c. i. Ex hac subp. n. t. a. c. o. n. e. illa firma
nastit. monichm p. f. o. m. in patria sua esse no posse.
Per f. o. m. ante esse nolle. delinq. u. e. s. t. Et de h.
g. o. n. p. n. l. s. p. v. o. l. a. b. i. s. ad d. e. i. c. o. s. An de h. s. aliq.
andea d. i. c. e. q. m. certe in suis v. b. i. s. t. o. m. o. r. a. n. t. et
Absit aut. ut q. q. n. a. de h. i. s. s. i. m. i. s. t. z. loquar. qui
a. p. l. i. t. o. g. r. a. d. i. n. i. s. u. e. d. e. n. t. e. s. x. p. i. c. o. r. p. o. s. a. c. r. a. t. o.
o. r. e. q. f. i. a. n. t. p. q. s. n. o. s. e. r. i. a. m. x. p. i. a. m. s. i. m. u. s. q. u. i.

De cōceptu mēi.

.7.

claves regni celoz habentes. q̄dāno antea
indich diem indicant. Cū p̄p̄az dñi sobia cōsa-
tate q̄servant. Sed alia nt ante p̄stēp̄i mōchi
tansa est. Alia clētorz. Clēti ones pasant: ego
pastor. Illi de altari vivūt. michi q̄i infēntuose
arbori semis pōit ad radice. Si mūq̄ ad alta-
re nō deferō: nō possū obtendere p̄mptate tū in-
cūm hō amū vidua dñs que sibi sola sperant
era mittente laudant dñs. Michi ante p̄bē
sedere nō licz illi si peccaneto licz tradere me fa-
thane. Interitū carnis ut sp̄s saluus sit in die
dñi nri ih̄u xpi. Et veti quide lege quicūque
sacerdotibz nō obtempass: aut ext cast p̄ostig lapi-
dabat: applo: aut gladio termitē subiecta: q̄teptū
expiabat cenore. Sic v̄o iobediens s̄mali anim-
adnsione cūat: aut erectz de cūia rabido demo-
nō ore discerpit. Quos si te q̄s ad emde ordi-
nem pia fatz blandimēta sollicitant: gaudē
debo de astensu: tūneo de lapsu. Cūi ep̄atū des-
derat. bonū op̄q̄ desiderat. Sāmḡ ista: sē m̄ge
q̄ sequit. Optz aut hūgmōdi n̄rep̄hesibiles
esse: vni q̄ m̄p̄is vix: castū. sobriū. p̄ndicū. p̄den-
te ornatu hospitale. docile nō vinolētū. nō
p̄ctūssore. s̄ modestū. Et ceteris que de eo f̄cūt

15. q. 1. Alia

D.

Ad Heliodorum de

explicitis. **N**o minore in etio gradu diligenter
adhibuit dicens. **D**iacones similes prudentes
no bilingues. no vino multo dectos. no tpi
Inacos. habentes mysterium fidei in qsa pna.
Et spj ant pvent pnu. v sic mistrent nullm
tmehabentes. **V**e illi homini q veste no habz
mptiale. v ingredit ad cena. **N**ichil sup est
nisi statim audiat. **A**mite qmo huc venisti.
Et illo obmutescere dicit ministris. **T**ollite
illu ligatis pedibz v manibz v mittite in tenebz
extiores. **I**lluc est fletq v stridor denari. **N**illi
qui acceptu talentu in fidario ligant. cetis
Intra facientibz. id tamen q acceptat resnamit.
Illico indignatis dm clamore feriet. **S**erne
negp. qre no dedisti pma meaz ad mea. et
ego veniens cu nris exegissem. id est deposi
isses ad altare q ferre no poteras. **P**u si tu
ignamq negotiator denari. **I**terum. alii locu
qui pmaam duplicat potat occupasti. **E**naq
obree sic hi qui bene ministrat. domi opz sibi
acqunt. **I**ta qui indigne ad calice dm accedet.
res est corporis dmi v sanguis. **N**o omibz ep
epi st. **A**tendit petz. fz v pdaaz qhidera.
Stephani suscipis. fz v **S**tycolan regit q

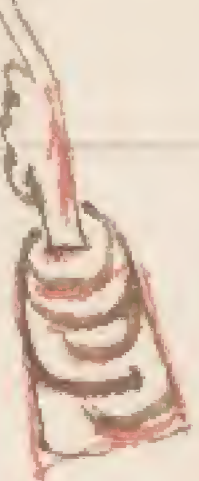
2. q. 1. no

omibz

Ad Ro

Stycolan

**Hic Stephanus in ore
sua pulcherrimis v
lingues. v in sa e i tu
piz.**

Contemptu mdi

7

una

dñs in Apocalypsi sua dāpnat sceleria: qā nō
 tantū tēpā s; nefanda cōmētā est: ut ophytaz
 heres: ex illa radice nasceret. Probet s; qsq;
 et sic accedat: Nō facit ecclāstica dignitas
 xpīam. Corneli centio ad hūc ethnīcā dono
 pñs stā mūdāt. Prophetas daniel pñer m-
 drat: Amos sichomoz mora dīstīngūes re-
 pente phā est: David pastor elīgīt ī regē.
Nīmīu dīstīplm amat ihūs plīmū. Inferi
 feat acnēnt īmōre venīente: sūp sū mēcāis
 accēde. Sūp qñe dñs requīesūt: nīfī sūper
 hūmlem v; qmētū v; tēmetē nība sua: Cui plūs
 cōcedīt: plūs ab eo exīgit. Doctores potenter
 tormēta patiūt. Nec sibi qsqñā dētorpīs tān-
 mōdo casatate subplādat: tñ dē nō sōcōs qd-
 tñq; locuti fuerīnt hōies: reddītī s; pco rāco-
 nez īmōnīssō dīcīndīcī: tñ v; qvīcū ī fce hōmī-
 cidīj sūt rēatq; Nō est facile stare loco panlī te-
 nere cathēdra petri rāz tñ xpo regnātī? Inc
 forte venīat angēl; qmī scīndat vclū templī
 tñī v; candelabz tñm dē loco moneat. Edīfīca
 tūq; tīm fntā opīs sūptā sūpmta. In fatnātū
 sal ad mīchīlū pdest nīfī ut pīcīat foras v; a
 portīs q cultet. Nōn ch; si recīdīt rogābit

Dīfīca: colū
 agnātī s;: ofī s;
 gēte colūb; dē
 colūb; cīspete
 dīfītes cū pādīs
 tēpīssē cognīcōm
 vītūis:

Argumentū a causa

Argumentū a nota
 cū ex vī nōis alīqd
 argumētū elīcīt?

dixi.
 Nō est.

Qñd

Ad Heliodor

9
pro sacerdos. p[ro]fatis lapsu quis rogat
est. Sed q[ui]s scapulis locis enamigant
oratio: v[er]u[m] canas p[ro]miceis fluctib[us] cantes
fragilis in altu[m] tymba p[ro]cessit. pandenda vela
sunt ventis: v[er]u[m] q[ui]stom[us] stopulis t[ri]s[ti]t[us] adatis. le-
tanc[us] more nantat[us] epylogi teleuma t[ri]sta-
dum est. *Ad desertu[m] florib[us] xpi vernans.* D-
plutudo in qua illi nascunt[ur] lapides de quib[us]
in *Apokalypsi* civitas magni regis g[er]minat.
Ad heremum familiari deo gaudens. Quid
agis scit in seculo. q[ui] maior es m[un]do. Una
sin te tector[um] umbra p[ro]mit. quādm[odum] firmosaz
verbu[m] carter includit. Crede m[hi]. nescio q[uo] pla-
hu[m]is afficio. libet sarcina carnis abiecta ad-
p[ro]m[issi] eth[er]is volare fulgore. *Ad p[ro]p[ri]etate times.*
f[er]b[us] p[ro]p[ri]es x[risti] appellat. Labore t[ri]stis.
nemo ad leth[um] sine sudorib[us] coronat. *Ad t[ri]bo-*
cogitas. f[er] fides famem nō timet. *Ad p[ro]p[ri]etate*
metus h[uius]m[od]i exesa reum[us] mebra gl[ori]are.
f[er] d[omi]n[us] t[er]minaret. *Ad qualida capitis* horret i[n]cul-
ta cesaries: f[er] caput t[em]p[us] x[risti] est. Infinita he-
remi vastitas t[er]ret: f[er] t[em]p[us] p[ar]adysu[m] deambu-
la mete. *Ad d[omi]n[us] f[er]q[ue] illuc cogitatione g[er]en-*
t[er]is. totiens inherens nō eris. *Ad ab[us]u[m] sine*

De contemptu mudi.

.x.

balneis attēnt² cutis: si qui i xpo semel lotus
 nō habet necesse iterz lauare. Et ut bñis aduēta
 andas aphy repōdente. Itē pē mōi qdigne
 passioes hūi pēi qd sup nēitaz glōiaz que re
 nelabi nō uobis. Delicata es fuit. si et hūi mō
 gaudē cū sēlo. et postea regnāc tū xpo. Veniet
 veniet illa dies qua corruptiō hōi et mor
 tale induat incorruptiōem. et immortalitatem.
Subis finis que dñs iuuenit vigilante. Tūc
 ad vocē tube pānabit fūa. cū pñis: tū gaudēbis
 indicatō dñō. Inguibz mūdū i mugiet: Utribz
 ad tribū pectora ferient. Potētissimi quidam
 reges mūdō latere palpitabūt. Exhibebit cū
 ple sua venq. Tūc ignitā in pnter adducet.
 Et cū suis stultis plato discipulis. Aristotilis
 cogitaciōes nō pderūt. Tūc tūc mūltaz et pau
 per gaudēbis et exultabis et dices. Ecce nūc
 dñs meus: ecce iudex qui obvoluit pānis
 ipse pio vagit. Hic est ille operarij et quēstiaie
 filij. Hic qui matris gestatū frim: hōi dñs
 fugit in egyptū. Hic vestitū cortino: hic sen
 tibz coronatq. Hic magnus demoniū habens
 et samarites. Cerne manū mōe qd fixas.
 Cerne latq romane qd foderas. Indete corpū

Quēstiaie dñs
 mlti que qstū cor
 pū vinit. Et nō
 blasfemiāz mōe
 q mōe p hoc do
 gmo n. fam abar

an idem sit qd dicebatis clam nocte suscepisse
discipulos. Et hoc tibi facit dicem. q pmlt me
tua dilectio. ut his int esse qtingat. quibz
nnt labor dnuus est. Amen. Explicit.

Hic paulinus fuit
Orator Theodosij
Imperatoris

Hieronymus ad paulinum pbrm de instructio-
ne clericorum et monachorum. Epistola seq?

Bonus homo de bono thesauro cordis
profert ea que bona sunt. Et ex fructibus
arbor cognoscitur. Activis nos virtutibus tuis. et per
nos magnus extollis. Ultimas qz pte convivij
otupans. ut patrifamilias iudicio pmoncas.
Quid em inob aut qntulu est. ut docte vocis
mercam pcom. ut illo ore q religiofissim p
temp defendit. humiles modiciqz laudem. Noli
ign scit. Ernie amorz nos est mare mnd. nec
sapiam tanos repntes. s tanos sapiam. Salomoe
testante. Cam hns pndencia eius. Nam a mor-
es hxx pbrs inbet eloge qd ipc sciret qf ntiqz
no exo. s pndencia indicandos. Et daniel ad huc
pner longeuos indicat. atz in pndicos senes
etas lastina qdemppat. Noli in qua fide pefare
tempibz. n me idto meliore pntes. qd prior
ixpi exercitu reperim militare. Pauls apbis
vas electonis de psecutore mmitatq nonissim

Institutione sacerdotum

· 2 ·

in ordine pinguin meritis est. q̄a extrema lig:
plus om̄ibz laboravit. Idas qui quidam audi
erat. En aut homo unanimis dñe m̄s v̄notz
meq. qm̄ fin ul meū dñtes capielas abos
do. do. quibz. tū q̄ss̄. Iditor am̄icū nigr̄.
saluatoris arguit. et nodū in formis leti trabe
nectit abalta. Ecotatio latrone tē mutat
paradyso. et facit homicidij pena martirij.
Cūti hodie dñi vinendo portant fūmera sua
et q̄i sep̄m̄ch de albata plena sūt ossibz mortu
oz. Sūbitz calor. longū v̄ntit tepore. Deniqz
et tñ audita sentētia saluatoris. Si vis p̄fctus
esse vade et vende oīa q̄ habes et da paup̄ibz et veni
sequē me. Verba vertis in opera. et m̄da tēm
mūdus sequens expeditior et lenior ascendis
scalam jacob. Amicaz mutas tñ animo. Her
pleno m̄arsubio gl̄osias sordes appetis. Sz
p̄m̄is manibz et candido p̄fctore paup̄em te et
qm̄ et opibz gl̄oriaris. Nichil est em̄ ḡande
tristi. et lūda facie n̄l simulac̄. n̄l ostentac̄
icūnia: possessionū redditibz abundas et
vile iactare p̄stolū. Cūthet ille thebanz
hō q̄ndaz ditissimz. en ad philop̄phad̄n a
thenas p̄geret. magm̄ anni pondz abiecit

Virgilianū est

Hic Quatō qui
vniū sū p̄m̄m̄
sū v̄dēs. v̄dēt
namz. Quoz sū
lato manū. cū m̄
alē m̄is v̄ciss̄
exuac̄is ait.
Itē p̄fctū dñi male
cupidi. et vob̄ m̄
go. ne a vob̄ de
m̄v̄gao

12. q. 2
gla.

B

No

Nec putabat se posse et nitentes et divitias
 simul possidere. Nec suffraginati anno xpm
 pauperem sequi: et sub preceptu elemosine psumis
 opibus incubantes: quomodo possimus aliena fide
 hic distribuere: qui nostra timide resnamus.
 Neque venit facile dei inimicus diffinitat:
 No ierusalimis fuisse et ierusalimis bene vix
 esse laudandum est: illa expetenda civitas.
 no que occidit prophetas et xpm sanguinem fudit.
 et quia fluminis impetaletificat: que in morte
 sita: clari no potest: quia matrem scorum apls
 clamat: in qua q se municipatui in istis
 hie letat. Neque vero hoc dicens memetipsum
 in istacie redarguo: dampnoque q facio: ut
 frustra videar ad exemplum abraham et meos
 et patrias reliquisse. Sed no ardeo dei omni
 potetiam angusto fine inclinare et arte pro
 ere loco: que no capit celum. Singuli qui que
 crediderunt no locorum dimissitibus: sed fidei merito
 ponderant. Et veri adoratores neque in lignis
 neque in motu garizim adorant prem: quia deus
 spiritus est: et adoratores eius in spiritu et veritate oportet

Jo. 2.

De institutione clericorum

.2.7

Judith

adorare eum. Spiritus autem spiritus ubi noster. Dominus
 est terra et plenitudo eius. Postquam fuerat velle
 indec. vniuersa orbis celesti velle p[er]fusa est. Et
 multi decem et octidete venientes velle
 vnt in sinu abrahe. Destitit notum esse tamen
 in iudea deus et israel nomen eius magni. Et
 fra exiit sonus ap[osto]lorum et in fine orbis t[er]renis
 eorum. Saluator ad discipulos suos loquens
 cum esset in templo. Surgite inquit ab eam hinc.
 Et ad iudeos. Ecce relinquet nobis domus v[est]ra
 testis. Si celum et terra transibunt. n[on] t[ame]n transibunt
 omnia que eterna sunt. Et t[ame]n igitur et reseruos
 loca h[ic] propter. qui p[er]tant a[nt]em p[er]ia et cu[m] p[ro]
 resignunt cotidie. qui dignos se tanto ex
 hibent habitaculo. Ceteri qui dicunt. Tem
 plu[m] d[omi]ni. templu[m] d[omi]ni. audiant ab ap[osto]lo. Vos
 estis templu[m] dei et sp[irit]us dei habitat in vobis. Et
 de ierosolimis. et de britania. equaliter patz au
 la celestis. Regnu[m] enim dei intra nos est. Antonius
 et cuncta egipti. et mesopotamie. ponti et capado
 cie. et armenie. examina monachorum ne vide
 ierosolima. et patz illis absque hac v[er]be p[er]uere
 si iama. Vnus ylarion enim palestina esset
 et ipalestina videret. vno t[ame]n die vidit v[er]u

Mystic velle et
 velle sub de
 deon.

1. Cor. 2.

De facis qui
 ierosoliman
 no viderunt

Luc. 11.

Id. 16. q. 1. §.
cupis

Quidamque
firmitatem

16

opus ut honor forte delectat. vincti verbis
et castis: et aliorum salute facit. quare
tunc. Sui autem cupis esse quod dicitur. mothus
id est solus. quid facis in verbis quicquid
non sit solus habitacula sunt. Habet
vni quodque proprios principes suos. Romani du-
ces inueniuntur: camillos: fabricios. regulos.
scipiones. Philosophi ponant sibi pytago-
ram. socrate. platone. aristotelem. Poetae
emulant. homere. virgilium. menandrum. te-
rentium. Historici. thucydidem. salustium. cras-
sum. librum. Oratores: lysiam. gracorum. demo-
stene. ullium. Et ut admodum edeamus. Episcopi
habeant exemplum aplos et aplicos viros. qui
honore possidentes hereditant et meritum. Nos
autem habeamus proprios principes: paolos. im-
thorios. inianos. hilarionas. macharios.
Et ut admodum edeamus. septem. noster
princeps sephas. in heliense. thi dices filij
phetaz. qui habitabant in agris et solitudine
et faciebant sibi tabernacula pro flumina jordanis.
Dehis sunt et illi filij Rehab. qui vinum et fideas
non bibebant. qui morabantur in tentorijs.
Cum dei plena voce laudant. et prout

16. 34.
2. 16. 2.
2. 16. 10.

Institutione clericorum.

27.

eis. q. nō deficiat de stirpe eorū vir stans corā
dno. **Hoc** rex 7. **lxxm.** **psalmi** ty tulu signi
ficat filiorū **jonadab** 7. **eorū** q. p. m. itaptimita
te dnti st. **Ite** est filius **jonadab** filius **rechab**
qm in **regno** 7. **lib** s. bit. **omn** a. scedisse tū
hien. 7. **hmg** filij st. qm itabnachis semp habi
tantes. **ad** exterrm p. r. **eruptores** **caldaici**
excitq. **per** **solima** 7. **int** **re** **ap** **ulsi** **hanc** **pma**
taptim **tate** **sustimisse** **dicat.** q. post solita
dimis **hbtate** **vrbe** **q.** **carce** **snt** **redm** **si** **Obs**
co **itaqz** **te** **ut** **qm** **ste** **srois** **tue** **ligatqz** **vin**
tulo. 7. **no** **penitq** **exposito** **perqz** **gradn.** **sine**
sine **sine** **ab.** **mlitudo** **nes** **honi** 7. **officia** 7.
salutac **ones** 7. **co** **vini** **a.** **veluti** **q.** **am** **rathe**
nas **fngias** **veluptatu.** **Bit** **vlus** 7. **regitms**
tlus **olera** 7. **legumina.** **Int** **duqz** **pistaculos**
pstms **ducas** **dehois.** **Un** **p.** **p.** **panis** **restat.**
et **illu** **abn** **desiderat.** **no** **qrit** **magnope** **q.** **de**
prios **abie** **stercq** **oficiat.** **Un** **dq.** **p.** **gula**
no **sentit.** **idem** **tibi** **st** **q.** **panis** 7. **legumina.**
Habes **adusu** **ponimiam** **libros** **de** **q.** **septu**
ventris 7. **gutturis** **pleni** 7. **differetes.** **Semp**
7. **mami** **tua** **st** **sac** **lecto.** **frequent** **orandu** 7. **flgo**
torpe **meis** **erigenda** **ad** **dum.** **liber** **vigilie**

27.

Missi. 7. **da** **eligos**

Je. 34. **if** **me** **capli** **st.** **bit.** **pica** **h.** **du** **do** **1.** **dictum** **de** **is.** **1.**
Mo **defiaet** **vir** **de** **stirpe** **jonadab** **filij** **rechab** **stas** **i.** **spitu**
meo **cuctis** **diebq.**

Et uentre vacuo sepius dormiendum. Ramos
 culos et gloriolas et palpanes adulatorios
 qui hostes fuge. Panibus et fratribus refrigeria
 superius manu propria distribue. Rara est in
 hominibus fides. Non credis verum esse quod dico.
 Cogita in te loculos. Humilitate respondere in
 meriti animo non appetas. Seculari et maxime
 potestatem et gloria deuota. Quid tibi necesse
 est ea videre crebris quod scriptum mortuus esse
 ieremias. Soror precum tua matronarum decli-
 net colloquia: ne inter sericas vestes et gem-
 mas. intersecum feminarum se sordidat aut
 doleat. aut miret. Et altera propositi penite-
 tia. altera iactantie seminarum est. Rone
 neque fidelis et famosi et uxor quidam dissipator.
 aliena premiaz distribuendos accipias.
 Intellegis quod loquar. Dedit enim tibi dominus in-
 tellectum in omnibus. Habeto simplicitate columbe.
 ne cinqua machinatis dolos. Et spectas asser-
 tiam ne aliorum supplantatis insidijs. Non multa
 distat inuito. ne deripe possent decepti. Cris-
 tianum quod scis tibi. aut semper aut credo de
 minimis loquere. excepta elemosina que
 indifferet omnibus patet. insatire potius habeto

16. q. 1. Si cupis

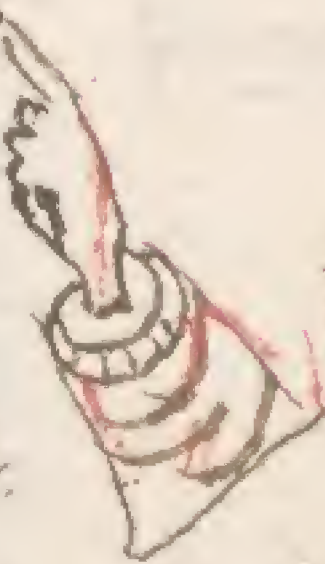

Paulinus

4

D. N. O.

qua moritur. Breve vultu et restitit et mani-
festas necessitates nichil cui quia tribuas
ne filiorum pane comedant canes. Vox xpi
templum aia credentis est. Illaz exorna illaz
vesti. illi offer donavia. illa xpm suscipe
Conciliabitas parietes fulgere gemis. e
et xpm in paupere famem mori. Jam no sub
tina que possides. dispensatio tibi credita
est. Memeto Ananias et Saphira. Illi sua
timide suavit. tu qfidera ne xpi substa-
tiam in pudent effundas: id est ne in modera-
to indico rem paupum eternas no paupibz.
Et sedm dictu pudentissimi viri. liberalita-
te liberalitas percat. Noli appete ad falsas
et nomina vana catom. Ego te inquit
intus et intute nomi. Esse xpiam grande
est no videri. et nestio qmo pls placymdo.
qui xpo no displicet. Nec no sic suis amitt
minerva. si nung dietem pelagz amicu amicu.
monui. malens ate facultate mea quei.
qua voluntate ut in quo ego lapsus su. tu
firmo pergeres gradu. Hilz tm que
p theodosio pntipe pudent ornateqz ppitu

Actu. 1.

Meminit fabule
qua sus miner
nam de monu
isse extenuando
se dit illu mi
neruam

Facet enim

.ff.

Paulinus fuit
Orator Theodorus
Imperator

Enim si sci. libere legi. & precipue in seodi-
misio placuit. Cuius in primis p. tibus vinctas
alios in penultimis te ipsum superas. Sed
v. ipm. gen. eloqui p. p. est v. mitid. v. cu
enlhana luceat p. m. tate v. m. m. t. v. v. v.
est in sententis. **Fac** ei ut ait q. d. a. **Draco**.
inqua. tati. laudat. ne. ba. p. tea. magna
est. ver. q. s. q. u. e. t. i. a. v. al. t. e. z. p. e. n. d. e. t. e. x. a. l. t. o.
Quid q. assensio. n. l. f. i. n. i. s. f. u. p. i. o. r. z. n. l. i. t. i. m.
p. q. u. e. a. n. e. s. t. **felix** **Theodosius** q. m. talis p. p.
oratore defendit. **Illustrasti** p. m. p. m. a. s.
e. n. i. s. v. n. t. i. l. i. t. a. t. e. l. e. g. i. f. u. i. t. i. s. t. h. q. s. e. c. r. a. s. t. i.
Macte v. t. u. t. e. q. m. talia habes v. n. d. i. m. e. t. a.
q. u. a. l. i. s. e. x. c. i. t. a. t. q. m. i. l. e. s. e. i. s. **O** si michi
h. e. r. e. t. i. s. i. q. u. o. d. i. n. g. e. n. i. u. n. o. p. a. o. m. o. s.
m. o. n. t. e. s. v. e. l. i. c. o. m. i. s. v. e. r. t. i. c. e. b. u. t. p. o. e. t. e. t. a.
m. i. t. **h. p. e. r. s. y. o. n. v. i. t. h. a. b. u. i. u. v. f. i. n. a. v. e. x.**
t. e. l. s. a. d. n. e. s. t. p. t. a. z. s. i. q. u. i. n. g. e. r. e. t. d. o. c. e. r. e.
q. u. e. d. i. d. i. c. i. v. q. i. p. m. a. m. i. s. m. y. s. t. i. a. t. r. a. h. e. r. e.
t. d. e. r. e. p. p. h. e. t. a. z. n. a. s. c. e. t. n. o. b. i. s. a. l. i. q. u. o. d.
d. o. c. t. a. g. r. e. c. i. a. n. o. h. a. b. e. r. e. t. A. n. d. i. e. r. g. o. m. i. c. h. i.
q. s. e. r. n. e. a. m. i. t. e. g. e. r. m. a. n. e. A. n. s. t. u. l. t. a. p. a. u.

h'p. q' m' p'p'is s'as calleg'radiaib. **T**otum
q' legim' i' d'm'is lib'is. m'et quide' i'
fulget i' m'ortice s'z dulci i' medulla est.
Ene edere vlt' m'clen. s'cangit m'ce **R**
nela m'q' dauid orlos meos i' q'siderabo
m'abilia. **S**ele. t. **S**i tanta p'p'ia tenebras
ignoratie q'sitet. qua nos p'ntas p'ulos et
pene lactantes m'stencie no de audari.
Hoc aut' relame no solum m' facie moysi. s'
m' euangelis i' apl'is p'ntu est. **A**mbis
saluator i' p'abolis loquebat. et q'testans
mysticu esse q'dicebat. **A**iebat. **Q**ui habet
aures audiendi audiat. **N**isi apta fuerit
v'm'sa que s'p'ta s't ab eo q'm habet clauem
dauid. q' ap'it i' nemo claudit. claudit et
nemo ap'it. nullo alio ressan'te p'ndent.
Si haberes hoc f'm'dametu. ymo si quasi
extrema man' m'tuo ope d'icet. nichil
p'ulch'ig. nichil doct'ig. nichilq'z latini i'
tuis haberem q' volu'm' m'ig. **T**ertulian'g
treber est m'sentecis. s'z difficilis i' loq'co
Deat' **C**yp'ang i' stax fontis p'm'ssimi dul
cis m'cedit i' placida. i' tu tot' sit i' exhor

Descriptio
eustachii
meo pulc
i' b'is.

4
victorinus
Lactantius.

Cato dicit elo
quia velut
floribus ubi
ornatibus. Et
autem catonem
etiam et poe
tam utriusque
di quoniam
et per eloquia
ponit.

Rhetorica
laudemque
in dicitur clari
rem.

Ad Paulinum

taconem utitur occupatque. persecutoribus an
gustis. scriptis dominis nequaquam sunt
fuerit victoris martirio coronatus. quod
intelligit. eloqui non potest. Lactantius
qui quidam flumini eloquiae tiliane. utina
tam mea affirmare potuisset. quam facile
aliena destruxit. Arenobius in equalis
et minus est. et absque opibus sine perturbatione
ofusus. Sextus placens gallicano cotino
tollit. et in grecie floribus adornet. longis
intra per yodis voluit. et a lectione sim
pliciorum fratrum procul est. Taceo de ceteris
nisi de sanctis nisi ad hunc vinetibus super quibus
intraque per yodis per nos alij mearum. Not
veniam sedalem. et amicum meum inquam amicum
antequam notum. et per labor ne assentationem
in necessitudine suspicis. qui potius in coram
me estimato. nisi amore labi. quia amicum
adulatione decipe. Magnus habes ingenium
et infinitas sermonis suppellectilem. et faci
le loquens. et per me. facilitasque ipsa et puritas
iuxta prudentie est. Capite quippe sano omnibus
sensum agent. Hinc prudentie et eloquiae

si accedit ul' studium ul' intelligencia scriptarum.
videre te b'm tenere artem nostram. et astede-
tem tu Jacob tecta syon. Canere Roma
tibi qd' in cubilibus cognovisses. Attinge
quies te attinge. nichil sine magno vita
labore. dedit mortalibus. Nobiliter te etiam
habeat ut p'us senatus habuit. Prepara tibi
simulacra. quas cotidie crepes et iniquas
deficiant. Non neglet etas d'n ad huc canis
pargit caput. Ante qua subeant morbi tris-
tibus senectus. Et labor et d'me rapiat in-
demencia mortis. Nichil in te mediocre
contentus sum. totu sumu. totu p'fectum
desidero. Gaudium vigilantiu p'brum qua
aniditate suscepim. melius est ut ipigubis
qua meis discas litteris. Qui enim tam cito
p'fectus sit et nos reliquit. no possu dicere
ne ledere quoniam videat. Tamen q' p'tere
naten et festinationem paululu tenui. et
gustu ei me amicitie dedi. ut pen distas.
quid in nobis desideres. Deam q'seram co-
fernam tua et tecu in domo militante
per te saluari volo Amen Explicit

Oracionis est

Prohibetur

6
Ad Oceanum

Hieronymus ad Oceanum de vita clericorum

Salvatoris. Eusebii. Hieronymi

Oceanus suo salute. Reperit est

ut tibi brevis exponere. qualiter deici de

beatitudine. Hinc me plerique emulantes

maledictis prestolant. quia non sileo veritate.

Tame michi carissime exapla firmamus

exordium. Sic enim ait. Humana sumus et

omni acceptione dignus. Siquis quatenus deside

rat. bonum opus desiderat. Optet ergo quod non

reprehensibilem esse. Probem. pudorem. benignum.

ornatum. hospitalem. docilem. non peritorem.

si modestum. non litigiosum. non violentum. domum

sine qua bene possit. Et **h**ic. Ut qui apprehendit

si cavendum est reprehensibilem ponit. **Q**uod

igitur aliter reprehendit. cum ipse qui accipit po

testate ut doceat. sit reprehensibilis. **E**xpo g dng

teti clericorum consistunt. quibus debeant vivere

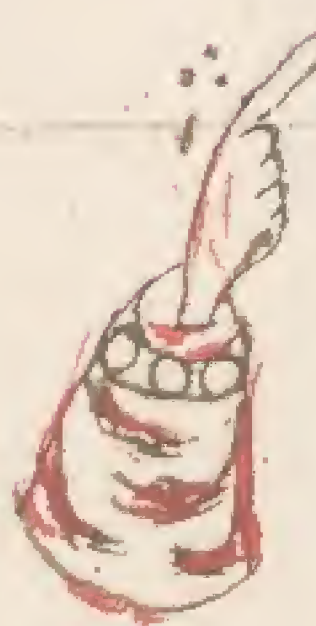
in hac vita mortali. **S**eipos imitabiles de

bent proponunt alii iuniores gradus humiles

cosecuti vita et testimonio sacerdotum possunt ex

surge. **P**recipue illud assere attentius tibi

esse cavendum. Quia prima temptamenta

De vita clericorum

.6.

Int clericorum feminarum frequentes accessus. Ita
modi sex reprehensibiles exhibent clericos. **Q**ui
tibi venera tui feminis. qui ad altare tuum
fabularis. **I**n eundem publico. te i agro rus
tici aratores. ac vinatores cotidie gramet
lucubant. si quod dispositi fidei tui feminis ha
bitare intendis. **E**t quia arbitror quicquid
reprehensibilis inveniri. testimonio bono
munire. **I**bi in choro apostolorum femine affinit.
Probabile nunguis tecum morari. que de gene
tuo non sunt. **D**iligis eas. exterius ordina.
sequeris. visita tunc obsequio clericorum. ne
tunc secretis ac solis ingreditis. maculas tes
timonium tui. **A**liud etiam adiciendum est.
quia si in ore dures. lex te non prohiberet habitare
tunc aeterna. tunc in ore sensu. **E**ngmodi ad
regime sacerdotum promonet. maxime tunc apostoli
preceptum hoc habeat. **I**n in ore viri ad hono
rem clericatus eligendum. **L**ex vero non ita salu
taria precepta asserunt. **A**liis coniugati. **A**lii
nigres edocent ecclesiastici subire mysterium
omnis. **F**eminarum tunc clericis nullo pacto co

B.

visu teris ps
q libz corpiis. hsa
usa. finter e ar
bois unde fit glu
sen ambg capie
dis. inde vistarim
i. laqueos et decipla
amin.

Ad Decem

innata paupt qnsatio. Jamia dyaboli. via
iniquitatis. stozmonis pauss. notimuz
genus femina. En proximat stipula in
tendit ignem. Flammeo igne percutit
femina ostiam parit habitantis. exuritq
fundamenta montium. Ego mudo st tu vi
ris femine habitent. vistarim no de erit
dyaboli. ex eis antiquatq est abinitio pany
ferreas mentes libeo demat. Si alligat
ignez quis infim fm. vestimenta ei no
gloriet. Aut si quis ambulavit super
carbonem ignis. pedes suos no gloriat.
Noli crede. no potest toto corde habitare
in dno. qm femina accessibz copulat ne.
Sec dicit. Qui ambulat simplo. ambu
lat qfident. Bene vargute. Si oportet
testimoni. boni habere ab his qm foris
snt. Itz coram dno recte incedas. tunc
coram hoibz. bona providenda st. Ora astu
tiores st filij tenebrar. sup filios lntis.
En hoc genz ate no amptet. das repre
sentibz te locu. ppe te detrahent mor
fibz tradidisti. si agaspetaz no dimissis

Agape gr dilecto
dicit. hinc agape
ta vir nl mli amores
illicitos appetet.

De vita clericorum

.6.

coferim. Denique es. gaudeo. pndicus:
 falsu est. Si pndiciam quicis. femina
 qua se videis qn fante metē dilige nō
 corporali forqtes ornatu. **S**onxas
 tenera clerici facit aut sacerdote. sed
 casta metis intencio. **H**ec em denotom
 honois mte custodit: honoe qrem gloio
 sos. boni opis fama qsmat. **S**acerdotes
 qm ppe detz qd qretos clericor. id est ut sup
 dictu est. a feminis segregari. **S**i igit mo
 genis masculini gratia mdtas cassem
 nullo pacto dntē. memeto thamē qd ab
Amen fce suo corrupta sit. **E**ipm perfe
 quor dilectissime. **S**i vni est th abnachi
 cōfatio. carnis nō facile tollit. **E**lectato.
De duobz em q vni q desiderat. si loqm nō
 potest. nō temptat. **R**emocio igr vici. casti
 tatis collocat arma. cōstit imelioribz
arma castia. pndois honore qolat. **N**otu
 it em Maria mat dñi de choro aploz nō
 discedere. si liceret. Tecla post temptatōem
 passiois Antiochie a Paulo phibetur.

Alo

Alo

parit p[ro]gere. Nemo miles in m[en]te p[ro]git
 ad bellum. Non in m[en]te caritati. sit tibi
 in castis m[en]sibus longa dilectio: tunc
 bono meritu colloca[bi]t[ur]. et famam meliorab[is].
 Sed in ag[ri]gatione p[ro]cellarum pulchre sentio.
 reb[us]demada sedam[us] sitacone ad benedice[re].
 ag[ri]gationem concen[tr]as. sed no[n] solus: ne r[ati]o
 geruli linguarum telacantibus mactentur.
 Aliena enim cupimus vicini distende[re] vitas
 no[n] sua. **P**ropterea digne accipe m[en]torum p[re]cepta
 uerborum: et monita humilitatis que facit no[n]
 affectu talamo in p[re]sente exp[re]ssim[us] dulcis
 lege. **S**ed uerunt reprehensibilis diuini al
 taris no[n] sit sacerdos: panca dereliquis ap[osto]li
 testimoniis. quatu[m] d[omi]n[u]s donat exponam.
 Sufficiant sup[er]iores cause que dicta sunt.
Nex ne aliquis minus intelliges ad quos tam
 t[ame]n sentiat ap[osto]lum fuisse locutu[m]. **Q**uid
 de dyac[on]ibus ad Timotheum p[re]ceptu[m] est. **E**t
 q[uod] de p[re]b[is] ad Tytum comemo[ra]re delectat.
 Sed p[re]sentem d[omi]n[u]m no[n] est sup[er]ioris capli expla
 nare sententia[m]. **I**ni m[en]sibus uir[um]: et noua

et vetus preceptum sacerdotem censuit eligendum.
Etiam digamos ad ministerium plebis et apostoli
 tuerunt: sicque asseruerunt. Conueniens fuit
 illa. hoc mox: quod non hec sunt que merita fedita-
 tis nulla: que in hac excent: que mox asserit.
An quia quingenti tabulas non fecit: cupia alia
 fuit. **N**ullo pacto digamos vel concubinari-
 tatem insertos deus sibi ministeri
Inleuitico scriptum est: ut prescriptum: quales eligi
 debeant sacerdotes: sic habes. **E**t dixit dominus ad
 moysen **S**acerdos mox accipiat uxorem de
 semine patris sui: **V**idua vero et desinita
 aut a viuo marito derelicta non accipiat.
Hec audiui precipiente domino moysi: quia non mox
 debet sacerdoti digma conuenire: ne honore pol-
 luat sacerdotii. **S**icut enim mox viri: sic
 unius viri mandat mox: **S**i ergo deus
 monogamus fuit et mox eius digma: **N**on eni-
 ministerio applicat. **D**igama enim dicitur mox.
Hec **L**ex precepta idem apostolus de ordinandis de-
 ritibus dedit. **E**t quia liber sine expectat: nec
 si dicit aut tres parit dei ancille mox: solum
 ad eas deus ingredi sacerdotem. **D**ixit autem hec

Damos pro
 in pace latet.
 hinc digami
 qui bis nupsunt.

C.

illicitos
amores

Id. **De**

Aggladio in
crepatione esse
mus.

precepta non observant. hostis est acie sine **De**
si post nostra monita aliquis deus agapetas
amplius quiescit amare quia **De** sed in syno-
dalem regulam conveniat. et precepta patrum
in **Hydra** diffinita ei legant. Jam vero si co-
ventus perditur fugit et reliquit. et secuti su-
nt in maximu lutz. Alioquin talis ab ecclesia
anathematizatus est. **De** terminant ei semine
in vicis habitates animas. et archana me-
ta acuto mucrone percutiunt. **De** hoc nefas
est dicit. sed perire non debet. **De** Christo iste mberre
nomine non clericis. **De** Unde sine muptis gemit
nouu mcor. Et hoc ad nos qui pertinet.
De Amacera cessant. **De** Non honor est et calia
si aggladio mcor sine longe. **De** Monchu nel
clatu. solitudo facit. non publicu. **De** Unde te
marginale delectat allogmin. **De** Per semina
hu cont fidem frequencia. **De** Inerta ut ipso pub
lico si eos qui diligunt viderint. ridentibusque
salutacionis tenera nba pferunt. **De** deinde in
salutauerint. si eos ut dei viros perire teleg
viderint. gteptores suos merant. et trasant.
De Præmat deinde satisfactio diserta. pgsat
factom præm qui nona letitia diplomant

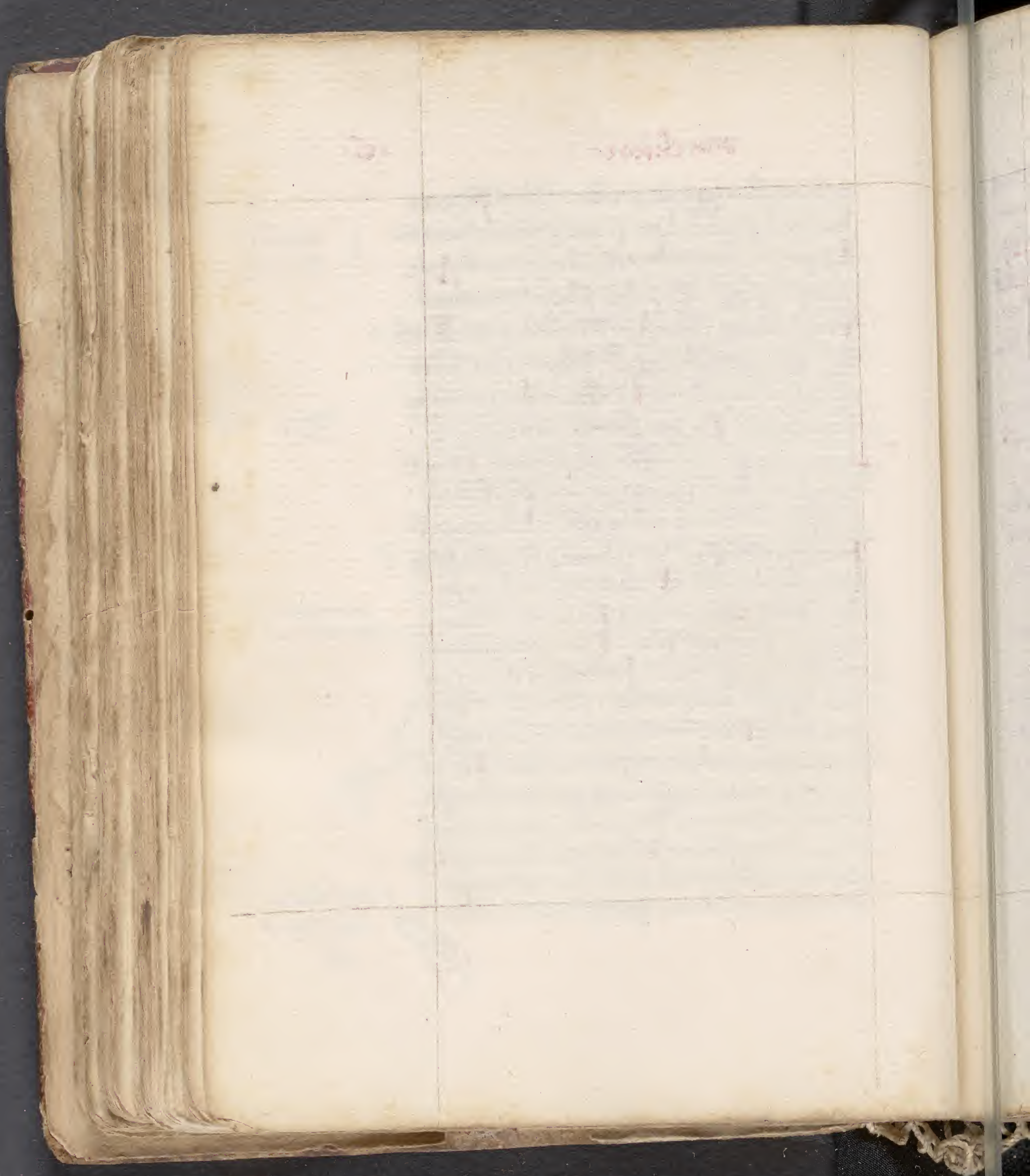
vita clericorum

.6.

int potula inperant nba qteptq. **N**e vero
lametae se simulat. qñ pñi geny indutens:
Legz qñ talis debz esse solitai qñ quale **L**ere
mias desipit. **S**edebit solitai nō tacebit:
Et qñ velutis **ihs** ap**ls**. solqibat orare. **M**ari
am inpenetrabilis angelis solam rēat. nō cu
agapeta loquētem. **E**t illa virilez intitum
trepidant. **E**n que fornax es malicie qñ
Lavio frequēti qñ desideras saluti. **E**t nes
tis qñ dupliat famaz perdie. tñā simul.
et deia. cui qñ vita calia xpi debet ornari.
In ordi nata qñ et delicatis symonibz fabu
rosa calamitas. **S**i hospitalitate cupis
hōe. habes tuas sorores. **N**e apud te idomo
vocari debent. nō frēs. **E**rit ad edificatōm
tñā sta nō go qñ dixerō **i**ubissimū **M**artini
vita legimq. qñ memorasse filium qñ tñā
ens sñs **M**artini qñda qñ nō mōibz
et castitate pēlpa cupit visitae. **N**lla nō
luit. sed pēnu misit ei ac p fenestā respi
ciens ait sñs rino. **S**i pater ora. qñ avio
magna sñ visitata. **G**ras egit deo sñs **M**ar
tin. qñ talibz moribz inbuta. casta custodi
et voluntate benedixit que eam i abijt

In fide sñho
lege signu
A

Ala. Jo.
Esost.

Ala. Jo. **Ala.** ei ex omni cori qd accipit mercedem et tributa
est deus: s; ex voluntate et honorificencia multa
ex mra et bonitate: di. xliij. **Descan.**

Ad Oceanum

Av. 6.

E.

Letitia plorans. **Ala.** huc sufficiat defensio dic-
turi. **C**onfirmata quippe ingenua causa: tam
fecunda advehit. **H**ospitalis precepit aplis
deici ordmandu. **H**ic precepto pat. **Abraham**
et **Loth**. angelos suscepit. qd hospites dilige-
rent. **S**ic et **H**onore **Sifora**. **Paulu**. doctrine fon-
tem suscepit. **N**e imitatoris sitis vici et ne
finitis incolaz pite. qm apud vos no co-
medit panem. **S**equit. **N**o percussore. **N**o em
pugilem desitbit aplis: s; qm qsciencias
no pcutiat singulor. **S**it modestus no infle-
tne. no inebrietur. sine domini bene pfit. **U**na
est horribile. si domini clera detrahat. **L**edet
sacerdotis opinione implebe. qm deppimis
emis male loquit. **I**plis. **S**im oia aut hec
precepit boni testimonij deicos fundamenta
toponere: ut bonor. opz. testificatio cas-
to confirmetur effectus. **O**men. **E**xphat.

Hieronymus ad Oceanum de vniuersis
vniuersis. et de conuisione clericorum.

Uniuersi filii Oceani fore putaba: ut
indulgentia principis. calumpniam
suspiceret reor. et de ceteris eximies.

de consuetudine clericorum

.A

post preces ac vestigia cathenarum. dolerent
alios relaxatos. Inveniam audit invidia salu-
tis aliene. Amice. si ego bonus. quare oculi
tuis nequa. Ecce inquit dicit oia subdito
ut omnibus misceat. Ubi habundat piam. sup
habundant gratia. Ubi fuit egipti pmogeta.
U ne in metum quidem israheliticum in egipto
decebat n est. Et qm gigit michi canina lpe-
resis. atz olim emortua nipa co tritu cap-
lenat. que no ex parte ut ante qm veniat. sed
totu xpi subruit sacramentu. Ubi em esse
aliqua. que xps pgrare no possit sanguine suo.
et tam p fmdas sceloz p p m o r . m u r i c o r p
ibus atz animis citatitres. ut medicina
illis attenuari no queat. Ubi aliud agit
nisi ut xps fenestra mortuis sit. frustra
aut mortuis est. si aliquis no pt vivificare.
Mentitur Jobes baptista i digito xpi i voce
denotans. Ecce agnus dei ecce qui tollit
peccata mundi. si fuit ad huc in seculo qz xps pccata
no tulit. Ant em ostendendi st no esse de
mundo. quos qz ignoret indulgentia. Ant
si deinde fuit vnu eligendu e duobz Ubi
si sine pccato esse contendunt. Aliter si no

Ad Decani

liberati a peccatis xpi potestate ad huc rei in-
 veritatem probant. Sed absit hoc de omni
 potente credere quod in aliquo impotens sit. Quia
 que pater facit. et filius similiter facit. In fini-
 tas filii. redimunt ad patrem. In unita omni-
 tute membra portata sunt. Vnde apostoli epistole
 xpi gratiam sonant. Et ne pax videretur sim-
 plex gratie nuntiatio. Quia inquit vobis et pax
 multiplicetur. Multiplicatio promittitur. et a vobis
 pacitas affirmatur. Quod si ista non sunt pro-
 bleumata. Carteri istam epistolam. hoc etate
 vetus. et sacerdos. una antiqua baptizaret.
 Alia per laqueos porte mortua duxit morte.
 et arbitriis eius quod apostoli facti sententiam.
 qui in catalogo non sunt. eorum unusquisque uxoris
 unus precepit ordinandum. Miror autem te
 vnum traxisse in medium. cum omnibus mudis his or-
 dinacionibus plenus sit. Itaque dico de presbiteris. non
 de inferiori gradu. ad presbiteros nemo. quod si singulis
 latius velucero nominare. tamen multis aggregabo
 ut Arminensis synodi multitudo superet.
 Sed in decanis est sic vnum tueri ut plures
 aut facere videatur. et que ratione non possit.

De consuetudine clericorum

.A.

societate p[er]cantiu[m] defendas: **I**nstitui
rome a viro eloquentissimo cornutus ut de
fillogisimū. ut quicquid me intere. strictius
vet in ece. **H**oc enim dicit p[er]m est. an
no. **E**go simplex et qui in fidei veritate nes-
titem. dixi no esse p[er]m. **I**n fide aliud p[ro]-
fuit. **I**n baptisinate opa bona dimittit
an mala. **E**t hoc idem simpli[ter] respondi.
p[er]m dimitti. **C**um me securu[m] p[er]ntare cepit
michi dicit inde cornu a me p[er]ntare. **A**bsto-
dite p[er]m acies dilatare. **S**i in q[ui] m[er]orem
dicit no est p[er]m. baptisimū aut p[er]m dimi-
tit. quidq[ue] no dimittit resnat. **I**llico michi
q[ui] a fortissimo pugile p[er]ntare cepit. ante
oculos caligo obuersari cepit. statimq[ue]
recedat. **C**rispi sop[er]nismatis. si metiris.
et que ver[ba] dicit metiris. **E**t in me rensus.
anti in adu[er]sariu[m] p[ro]ficomis strophā. **Q**ue-
p[er]m q[ui] te. ut respondas. **B**aptisimū h[om]inem
facit nouu[m] an no. **H**ic dedit q[ui] nouu[m] facit.
Exatim intuli. **E**x toto nouu[m] facit an ex
parte. **R**espondit. ex toto. **A**d in cepit in iuga-
m. **N**ichil ergo in baptisinate veteris h[om]inis
resnat. **A**g[er]it caput cepit p[er]m t[er]m

A.

De

ere. Si baptismi nomen hominem facit. et ex
to novum creat. nichilque in eo vetus hominis
resnat. non potest novum imputari quod in
vetere quidam fuit. primum quoniam solus in
obmutuit. Postea vero per somnium viciis
en loqui nesciret. rase non potuit. Indare
tamen frons. pallere genae. tremere labia.
herere lingua. salina siccari. et plus timore
quam etate contrahi. Erupit aliquando scone legis
ti ab apostolo vni in xpo vix. affirmi in sacerdotem
et rem non tempora diffiniri. Et me sylogis
mibus provocant. et videbam tederet hominem ad
interrogationes tortuosas. sine tot illis
tela iacebam. Baptizatos iniqua. apostolus elegit
repugnare. an tamen minus. Respondere volebat.
Ego ipsum ingerere et scire ac scire sciscitari.
inobam putare. Verto me ad auditores. Nihil
illic est. obom indices. ad insarum vigilante
an dormiente hige. nisi quod fatigatus est quiescenti
qua reluctanti vincula innectere. Si apostolus
non tamen minus in clerico ac legit. et fideles.
Fidelis autem est qui episcopus ordinat. vicia tamen
tamen non imputant fideles. Torquebam

Dis.

Nota. 1. sapientia
per sapientiam. et tunc
et nota et per sapientiam
nisi o per sapientiam
legit. in motu quia.

confatōe clericorū

.A.

istiq̃ medi p̃icula. ⁊ vibrates hastas in letar
gitiū dirigebat. **M**stitabat tñ. ⁊ q̃ p̃meti
tracula ruitans ⁊ naufragans euomebat. **Apl's**
dixit. **P**aulq̃ her docuit. **P**roferunt ergo
ap̃li **ep̃la** vna ad **Tymoten** **Alta** ad **tytu**. **I**psa
sc̃ptu erat. **S**ignis **ep̃atu** desideat bonū op̃
desideat. **O**ptz q̃ **ep̃m** n̄ rephesi. esse vniū
m̃ois v̄z sobriū. p̃dente ornatu hospitale.
doctore. nō v̄moletu. nō p̃cussore s̃ modestū
nō litigio sū. nō avarz. domū suā benēgerez.
filios habente subditos in om̃i casti. **S**iq̃s aut
domū suā p̃esse nescit. q̃mō carie dei diligēcia
habeat. **N**ec op̃bitu. nē in sup̃bia elatq̃. in ei
tū in cadat dya. **O**ptz aut en̄ testimoniū h̄re
bonū. ab his q̃m̃ fois s̃. n̄t nō in obp̃bū in cadat.
et laqueū dya. **A**d **tytu** statū in p̃nci. her mada
ta poim̃t. **I**niq̃ rei gra relinq̃m te t̃rete. n̄t ea
que decant corrigas. ⁊ astutias p̃mitates
p̃bros. s̃c̃ ego tibi d̃ip̃osū. **S**i q̃s est sine c̃mie.
vniū m̃ois v̄z. filios habens fideles. nō in ex
c̃nsacōne l̃m̃ie. aut nō subditos. **O**portz
ergo **ep̃m** esse sine c̃mie. taq̃ dei d̃ip̃esardes
No p̃term̃. nō r̃uac̃dū. nō v̄moletu. nō
p̃cussore. nō t̃p̃is h̄c cupidū. **S**z hospitale

benivolus. pudente. iustu. scilicet. q. tunc. q. tunc.
 obtruncem eni q. 2. doctrina est fidele. symone
 ut possit exhortari in doctrina sana. et contra di-
 tentes revincere. **I**nterque epla. sine epi. sine
 pbr. quia quia apud veteres idem est epi et pbr
 fuerunt. **E**t illud nomen dignitatis est hoc
 etatis. **I**ubent monogami in deitu adligi
Certe de baptizatis apli symone esse nemo
 dubitat. **E**t ergo oia que i ordinatione quere-
 tur epi. no pndit aut ordinatio. huius ante
 baptismum no habuit: queit em q. sit et no
 q. fuerit. quare nomen soln modis impedit
 q. soln ptem no fuit. **D**icit. **E**t ptem no
 fuit. id est no est dimissu in baptismo. **R**em-
 novam audio. q. ptem no fuit. in ptem repn-
 tabit. **Q**uia porta et publice columbis sordes.
 impietas in dm. patricidij et incestu in pa-
 rentes. atq. in extra ordinarias voluntates.
 utriusq. sex mutata nata. xpi fonte pget.
 in ois inhererent macule et in parva thala-
 mis pferet. **E**go no tibi in pnto meretricu
 exercitib. exoletor. greges. effusione san-
 guinis. et instar suis omni ceno libidini
 volubra. et tu michi olim mortua desepile

50
inportulaz pteralis. quia io accipi. ne faciem
ip fecisti. **A**ndiant ethnici menses cato. de
quibz cotidie horrea mea replent. **A**ndiant
tationum. qui st fidei candidati ne nra
ducant ante baptismum ne honesta iungant
matrimonia. sz storum et actioz vitu pro
mistas nrores. comunes liberos habent.
pino cancant. qualescuqz vocablm iungis.
ne pagna in xpo crediderit noceat eis. qd
aliquando no qubinas nmeretes si nrores
habuerint. **R**ecolat unq qsqz qstiam suam.
et totius vulnera pingat etatis. **E**ngz verz
indice per se exhibuit de hitorz. andiat
in trepante ihm **P**porta. eise pmi trabem.
de oculo tuo. et tunc videb eise festuca de oculo
scis tui. **V**ere scriba et pharisei similes. culice
liqnates. et camelu glnciantes. decimam
menta et anctur. **D**ei iudicm penitum. **E**
si vile nror et storu imputat infelicitas
ingis mortne. et libidomere tricia coronat.
Ille si per nror vinceret. aliaz no haberet. tu
nt passim caninas ingeres impias. **E**
petes excusare. **F**orsitan timuisse te dicas

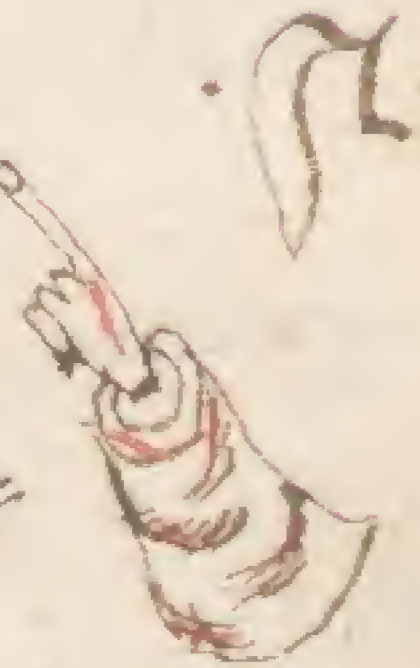
nisi matrem copulasses. non posses aliquando
 clericus ordinari. Ille in ipso optavit liberum.
 tu in meretricis suble perdidisti. Illi namque
 abundantiam domini fructu et pace multiplici. et re-
 plete fructu ambiculoz secta texerunt. Te su-
 dante ad tortum publica facies exsecrata est.
 Ille qui lucebat varudo pudore celavit. Tu qui
 lucebat impudet omnino oculis ingessisti.
 Illi scriptum est honorabiles in pace et cubile in-
 maculatum. Tibi legi fornicatores aut adu-
 teros perdet deus. Et qui corripit templum
 dei. corripet illum deus. Omnia inquit nobis donata
 sunt baptis. te. crinibus. n. per indulgentiarum indicis
 metuenda senectas dicite apostolo. Et hec quod
 fructus. si absint estis. si in iustificati estis. si sati-
 tati estis in nomine domini nostri ihesu christi. et in sanguine dei nostri.
 omnia perita donata sunt. Bene et fideliter donata. Sed
 quod quomodo tunc sordes loti fuerunt. et mee medicie
 sordidare. Non dico autem sordidat. si eodem
 statim in aqua loti fuerant. Si enim sordes fuisset
 loti utique fuisset et mee. Rogo que est ista
 tergiminatio. et acrimine omni pistillo retinui.
 Quia non est peccatum. peccatum est. Quia non est sordidum.

Deam.

r. A.

sed dicitur quod. Non dicitur sit dominus. quia non habuit quod dimi-
 teret. et quia non dimisit. id est cito manet quod non fuit.
 Et nataz vim habeat Baptisma et aque et po-
 stificare gratiam. paulum in per dicitur. Interim
 inpta vulgare per bim. male arboris nardo. ma- modo
 sus omne quod est. Hoc quod est vim huius
 viri. potest aliter disterni. Exinde erat apud.
 prima christi ecclesia de israel. reliquias aggregabat. Sci-
 erat lege accessit. et exemplo patriarcharum ac mo-
 si. familiare populo non erat in multis uxoris libe-
 ros parere. Ipsi quoque sacerdotibus huius littere
 patebat arbitrium. Precepit ergo ne eandem
 luciam ecclesie sibi vendideret sacerdotes. ne bina
 parit et terna quingia sorciant. sunt singulas
 uno tempore uxores habeant. Necotenosus da-
 mes esse quod dixim. et accipere alia explanationem.
 ne tibi soli liceat. non voluntate legi. sed lege in
 voluntate. Unde et caute interpretant. uxores per
 ecclesie. viros per populum debere accipi. Et hoc in
 Syria quod Synodo a patribus esse decretum. Ne de-
 alia ad aham ecclesiam episcopus transierat. Ne nigra-
 lis paupercule sicutate gtepta. diciois ad ulte-
 riorat amplexus. Et quoniam culpa et viciniorum

inlogismis. idē i cogitationibz accipit. domusqz
 dispensato aduāz refat et corqz. Ita uxores po-
 tificū dīci etiāz. **De** quibz in **ysaia** scriptū est.
Mulieribz ppetates depectado uite. nō est ei
 pple habes itelligēciaz. **E**t vnusqz **M**ulieribz
 dimites fregite et audite vocē meā. **E**t **ip̄s** **h̄is**
Muliere forte qd iueiet. **H**onorabilior est
 p̄ciosis lapidibz qne talis est. qd fudit i ca cor oi
 sui. **E**t i cede uolūtie. **S**apientes mulieres edi-
 ficauit domos. insipientes aut destruxit manibz.
Nec hoc inquit ep̄s videat in dignū. cū dedeo qd
 scriptū sit. **S**ic destruxit h̄or uxore v̄z sū. sic
 destruxit me domqz isrl. **E**t in **ap̄lo**. **ap̄lo**. **ap̄lo**.
~~aut idē gine.~~ **R**espōdi ei vob vni vno ūgine
 castam exhibē xpo. **M**uliere aut idēst ginecā
 iuxta gr̄i smonis ambiguitate. i h̄is omibz
 testimoniis uxore pot̄ intelligi. **V**oleta est
 estingens. i satis dīca etiāz h̄et int̄ptatio.
Redde qd scriptū simplicitate sua. ne tūc qd telegi-
 bz. dimicemqz. **C**ontraz et aliud. **S**iqz aut ante
 baptisimū habuit concubinā. i illa mortua. bap-
 tizatus uxore duxit. vtz deitqz fieri debeat
 an nō. **R**espōdebis posse fieri. qā concubinā habu-

conclusio

Servitio uxoris

.A.

et non uxore. Congales ergo tabula: et inra
 dotalia non contigat ab aplo qd epnat. Multos
 videmus ob nimia paupertate uxore sacri na de-
 clinare: et ancillas suas huc pro uxore: suscep-
 tosque ex his liberis: colere ut ipsos. Si forte ditati
 ab imperatore stolarum illis meruerit. Cofestim aplo
 colla submittet: et in vitum uxores eas recipere co-
 ge. Sim aut principale receptum eadem temeritas impe-
 tate non quereat: et romanis legibus scita et hic
 mutabunt. Unde ne hoc qd dicitur in uxore ux-
 oris mulieris possit intelligi: ut ad coitu magis
 referat: quia ad totales tabulas. hec vni sa pro-
 ferimus: non quo ve et simplici intelligentie resistamus:
 sed ut doceamus et scriptas scias sic intelligentes septe
 sint: nec enacuare baptismi saluatoris: et totum
 patibuli sacramentum irritum facere. Reddamus qd paulo
 ante promissum: et de scola rethor: aqz laudes et
 baptismi predicemus. Rudis mundus non in sole rutilat:
 non pallente luna: non astris micantibus iniquitatem et vi-
 sibilem materiem abissorum magnitudinis et deformi-
 bus tenebris obpmebat. Sola ppe dei in aurige mo-
 du: super aquas ferebat: et nascere mundum in figura bap-
 tismi patebat: in celum et terram medium exstiterit
 firmamentum: et iuxta ebraici sermonis: Formodum.

.i. dignitate.

.B.

Figure
Baptismi

celi idest samam. ex aquis sortit vocabulu. et
aque q sup celos b in laudes dm sepant. Vnde
u in ezechiel cristallu sup cherubin videt exten-
tu idest aperte. u sensiores aque. Primum de aq
q vinate egredit. u penatos fideles. de tra qd
celu lenat. **F**abrat munda ho de limo. u int ma-
nus dei. aquarz sacmēta n sant. **P**latat parady-
sus in **E**den. u vna fons in quatuor pncipia dmi-
dit. qm p qca egrediens de teplo. u qd solis ortu va-
dens. amaras aquas mortuasqz vini ficat. **P**er-
cat munda. u sine aquarz diluio no pgar. **S**ta-
timqz coluba p sū expulso alite teterimo.
ita adnoe qm ad xpm in predane deuolat. u ramo
refectoris ac luminis pace orbi amicit. **F**ano
en exeratu suo volens pphm dei exire de egipto.
in tipo baptismatis suffocat. et in psalmis de int-
fectione illig scribit. **T**u firmasti sū in etna
mare tu qmisti caput draconis magni. **V**ide
et reguli u scorpiōes arēcia queqz sedat. u post
qua adaqz venerit. yerosobas. u lū fatigos facit.
Mora mutat sacmēto tū et lxx. palme aplōz
dulcoratis legis gurgitibz irrigant. **A**bram
et ysaac pntes fodunt. repugnab alipholi
et **B**ersabee cinitas inrameti regimqz salomonis

allopili

in i n p o r i s

.A.

nome sumit a fontibz. **R**ebeca venit ad puteu.
Rachel p e aquas sub platoris osculo salutat me
Moyse filias sacerdotis madian apud puteo albi
 in via vindicat. **P**roressor dñi in aquis fontis iuxta
 salem q in epstat pax sine pfecto xpo pplm parat.
Ipe saluator p baptismu et stificatas suo lanacro
 iordanis aquas regum celoz in apit p dicit.
Primu signu ex aquis facit. **S**amaritana vocat
 ad puteu. **S**icentes vocat ad puteu. **N**icotemu di
 dicit oculis. **N**isi q s renatus fuerit ex aqua et pñ sto
 no ite en regnu celoz. **E**d ab aquis repat
 finit in aquis. **L**atqñ pcutit lancea et baptismu
 atq mortu pñe sacmēta fundunt. **P**ost resurrecom
 aplos mittit ad gentes. pcepit eis ut baptizent eis.
 in mystico tñtatis. **V**enit et facti pplm in deoz et
 statim a petro ad baptismu mittit. **A**nte quā pcuti
 at pcutit syon et nascit gens simul. **P**aulu psecutor
 eñe et impu rapax **B**ernardin. **a**n anie omi s b m fit
 caput et ante recipiat apñtñ. quā erret baptismu
 cecitate. **E**nuchus candidus regie ethiopu. lecto
 ne pphetica xpi baptismu parat. mutat cora
 nāz ethiops pellem snā. et pcedit vaietates suas.
Qui **j**ohannis accipant baptismu qñ pñm sanctu
 nesciant. iteru baptizabat. ne q s putaret ex

facit

gressibus ac in diebus aquas sine fine pro ad salutem
 posse sufficere. Vox domini super aquas multas. Dominus
 diluvium inhabitare facit. Dentes eius sicut grex
 detensorum. que ascenderunt de lana. omnes gemel-
 los habentes. et in secunda non est masculus. Si non est in
 secunda nec sterilibus. Omnes habent ubera lacte
 roborantia. que tu apostolo possit dicere. Filii mei
 quod iterum parturio. donec Christus formetur in vobis. et lat
 vobis potui dedit non estis. Michaeas de baptisimo gratia
 vaticinat. Ipse auget et amiserit nri dimer
 get iniquitates meas. Quomodo in lana omnia peccata meo
 gunt. si una mox supnatat. Quia quod remisse
 sit peccata et quod tecta sunt iniquitates. bonus vir cui non
 imputant dominus peccata. Arbitror quod possim get
 nos aliqui hinc cunctis ingerere. Bonus cui non impu-
 tant dominus mox. Indiam et Ezechielem filium
 hominis. quomodo de cunctis virtute purgaret. quod hominis
 fuit est filius. Assumam vos de gentibus et asper-
 ga super vos aqua mundam et mundabimini ab omnibus
 in iudiciis vestris. et dabo vobis cor novum et alium no-
 men. Ab omni quoque mundabo vos sordibus. In omni
 nichil premitte. Sordos emundant. quoniam toma-

De vita clericorum

.A.

magis mundicia non contaminat. Dabo vobis spiritum
 spiritum novum et cor novum. **I**ppo enim ihesu neque crea-
 tione aliquid valet: neque ipsum: sed nova creatura. **I**nde
 et caritatem et caritatem novam: et veteri homine desposito
 non ambulamus in vetustate littere: sed in novitate spiritus.
Iste est tabula nova: cui nomen novum scribitur.
 quod nemo scit legere: nisi qui illud accepit. **Q**ui
 ergo est baptizatus sumus in xpo ihesu in morte illius
 baptizati sumus: et sepulti ei per baptismum in mor-
 te: ut quod suus rex xps a mortuis per gloriam
 patris: et ita nos in novitate vite ambulemus.
Conciens novitate legimus: et tamen maculosum
 nomen nostris non potest ulla novitate deleri. **C**on-
 sepulti sumus xpo in baptismo: et resurreximus
 per fidem operationis dei: qui suscitavit eum a mortuis.
Eunque essemus mortui in delictis: et in principio tur-
 nis nostris: communicavit nos cum illo: donans omnia
 delicta: delens quod adversus nos erat tyrographum de-
 creta: quod erat adversum nos: et ipsum tulit emendo.
 affigens illud cruci. **O**mnia nostra cum xpo mortua
 sunt: universa tyrographi veteris precepta deleta: solum
 nomen vivit nostris. **P**res me deficiet si quid
 quod ad potestatem baptismi pertinet descriptis

frigus. vulnera digne. et manibus sedere. ymo et
 xpo ymo pone sacramenta. Ante qua dicta
 fine faciam. Jam enim intelligo me meum ex
 cedere eple. Volo superiora capla iqba futi epi
 nta desit. ore sin exponere. ut aplm no inuq
 nrois elogio. si omnia que picipit doctore ge
 tm suscipiam. Simul obsecro ne qd me in
 sigillatim ista te poris sacerdotu scripsisse que
 scripsi estimet. si in ecclesie utilitate. Ut ei ora
 tores et philosophi deserventes. quales velint
 esse pfecti oratore et plm. no faciunt imita
 demosteni et platoni. si res ipse absqz psois
 diffinunt. Sic in descriptone epi. et meo ex
 posicione que scripta st. qd si pfectm sacerdoti
 ponit. Jam in potestate et astia siglor est.
 quales se ibi afficiant. ut nō dōle ad deformi
 tatem. nō gaudere ad pulchritudinem possint.
 Si qd episcopatu desiderat bonū opq desiderat.
 Opus: nō dignitate. labore nō delicias. Opq
 p qd humilitate decessat. nō itumescat fasti
 gio.oportet ergo epm inreprehensibile esse.
 aditu. 1. Pipm quoqz ad tytū. Dignus est sine timore

Quibus nuntius in uno summo apprehendit: et pene
rem totam nunc exigit. Si ei omne parum et totum
summe nuntius in rephensione dignum est. Quod
est ille qui absque patre id est sine rephensione sit
in mundo. Sed si quis pastor eam talis eligat
ad eam copationem recte grex ceteri nominet.
Diffinitur rethores oratores qui sic ut bonus
dixit perit ante vita. sic lingua rephensio
sibilis quod ut dicitur merito suscipiat. Verdit
em auctoritate dicitur: cuius summo ope destruit.
Vniq[ue] magis vix. de hoc super diximus. Nunc aut
admonemur ut si vniq[ue] vixit vixit eam ante baptis-
mum quod cetera quod que precepta sunt ante baptismum
requiramus. Neque enim appetit promissa per baptismum
et vniq[ue] hoc mandatum intelligere per baptismum: sobrius
sine vigilante. NEQ[ue] ADYOC. quippe nunc que
significat: prudens et ornatus. hospitale. doc-
tor. Sacerdotes qui ministrant in templo dei phibe-
tunc vinum et sicam bibere. ne in trapula et elicta-
te aggrauentur corda eorum. Et ut sensus officium
exhibens deo. vigeat semper et temeris sit. Quod
autem infert. presentem. excludit eos qui sine
simplicitatis excusant stulticiam sacerdotum.

De vita
Iste aut

Diffinitio
Oratoris

Agis

Primum primum quod sit sine omni preiudicio.
Nonogamus sobrius p[ro]des. ornatus. et hospes
Castus doctus non p[ro]fusus non litigiosus
Non cupidus bene p[ro]p[ri]us non uoluptuosus
Talis apostolica quod possit in gloria morari.

Ad Decam

Nisi enim ceteris sanis fuerit. si a moribus indo-
erunt: Ornatusque. **E**st autem **EST** est poris
nisi. id est irreprehensibilis. **E**ni vicia non habet.
irreprehensibilis vocatur. **E**ni in tantis posset
ornatus est. **P**ossimus et aliud intelligere ex his
in illud **T**ulij. Caput est artis. docere quod fa-
cias. **S**unt enim quidam ignorantes mensura sua et
tate stoliditatis ac recordantur et in motu et
in incessu et in habitu. et in sermone communi.
risu expectantibus tribuant. et si intelligeres
quod sit ornatus. communit se vestibus et iudiciis
corporis. et laucioris mese epulas parant. cum
omnis istiusmodi ornatus et cultus sordibus fedior
sit. **V**ant doctrina a sacerdotibus expectatur et
vetus precepta se legis et ad **T**utu plenius scribit.
Innocens enim et absque sermone quod facio. quod in
exemplo predest. tantum filicio notat. **N**az latra-
torum canis baculoque pastoris. **I**mpiorum rabies de-
terreda est. **N**o vinolentus. non perversus. **V**irtu-
tibus vicia opposuit. **D**iditimus quales esse
debeamus. distamus quales non esse debeant sac-
dotes. **V**inolentia scurorum est et comessatorum.

De vita clericorum.

.A.

D. 10

Venterque meus estans cito despinatus libi-
 dines: In vino luxuria. In luxuria voluptas. In
 voluptate impudicia. Cui luxuriat vivens
 mortuus est. Ergo qui nectat. et mortuus
 et sepultus est. Hoc ad unum hunc ebrietate nu-
 dat femora sua. que per septuaginta annos solitate
 gesserat. Loti per temuleciam nesciens libidi-
 ni miscet in testem. et que sodomia non vitat. vna
 vicerunt. Percussore autem epum ille gesserat.
 qui dorsum posuit ad flagella. et maledixit. non re-
 maledixit. Sed modestus. Duobus malis vnum
 opposuit bonum. Ut temulecia et sua modestia
 reficeret. Non inrigiosus. Non anax. Nichil enim
 in pudetia arrogancia rusticorum. qui garru-
 litate audacitate putant. et pati semper ad hunc
 iusibit sibi grege tumidis smoribus conant.
Ananiam in sacerdotem vitadum et samuel docet.
 nichil toram populo eripuisse se cuiquam plangens.
Et aquilorum paupertas. qui refrigeria super tunc
 a foribus accipiebant. et per victum atque vestitum nichil
 scilicet nec habere. nec velle gloriabantur. Quia
 ad Timotheum ananiam. Al. Tymon epus lucii

D.

Ad 15

impudite aptissime vocat. Domini sua bene
 regerem. non ut opes angeat. non ut regias
 pariet epulas. non ut telatas patenas ipse
 et fufides anes lentis vaporibus coquat. qui
 ad ossa perveniant. et sufficiens carnium non dis-
 solvant. artificum temp ameto. Sed ut quod
 propheta preceptum est. pro qua domesticas exigit
 filios habente subditos. in omni castitate.
 Ne sit imitetur filios heli. qui in vestibulo templi
 cum mulieribus dormiebat. et religione prece-
 pta. quod optimus hospitis erat. in suas deli-
 cias querebant. Ne neophytus in superbia elatus
 iudicium incidat dyaboli. Mirari satis non queo
 que hominum tanta sit recitas. Temporibus
 ante baptismum dissipatae. et rem in baptismo
 mortua. ymo in xpo vivificata in aliam
 trahit. cum tam aptum emendans preceptum nemo
 custodiat. Hec cathedrarius. hodie pontifex.
 Hec in amphiteatro. hodie in ecclesia. Vespere
 in circo. mane in altari. Videtur sanctorum istius
 omni modo ossecrator. Non ignorabat
 apud tergum satones meas. et argume-

De vita clericorum

.A.

torum in epulas nesciebat. **U**ni dicitur unus
 moris viri ipse mandavit. reprobabilem.
 sobrius. p̄detur. ornatu. hospitale. doctorem.
 modestum. non violentum. non peritorem. non litigiosum.
 non anarum. non neophytum. **Q**uonia clau-
 dimus oculos. solas videmus uxores. **U**bi aut
 aut. **N**em superbia elatus in dicitur dyaboli. quod non
 ex eo. **U**bi probet. **I**gnorat momentaneum
 sacerdos. humilitate et mansuetudinem rusticorum.
Ignorat blandicias christianas. nescit seipsum
 gressum. **D**ignitate transfert ad dignitate
Non renouat. non flet. **N**on mores suos se-
 pe reprehendit. **A**ssidua meditatione corripit.
 non substantias pauperibus erogant. **D**e cathre-
 ta quoniam dicitur ad cathedra. **I**dest de superbia
 ad superbia. **I**ndicium autem et reuincas dyaboli.
 nulli subitum quoniam arrogancia sit. incidit in
 eam quoniam in ipso hoc. **N**on dicitur discipuli iam
 magisteri sunt. **U**bi autem et testimonium. **E**um
 habere bonum. ab his qui foris sunt. **E**uale p̄-
 tipium. talis et clausula. **U**ni reprobabilis
 est. non solum a domesticis. **S**ed et ab alienis. **Q**uoniam

e. p̄. f.

Ad Oceanum.

ore laudat. Alieni autem et ecclesiarum sanctarum. heretici. atque gentiles. Talis ergo sit pontifex
christi ut qui religioni detrahunt ante eius de-
trahere non audeant. Atque inter plebs cer-
minum. ut fanore populi. in amigraz modum p-
tio redimere. ut tantum omnium hominum odio
vincerent non extorqueant pecuniam. quod mi-
nime impetrant gestibus. Hec fili Oceanum
sollicito timore perquirere. hoc magis custo-
dire ecclesie debeant. hos in sacerdotibus eligendis
canones observare. non in praecipua odia et inia-
tas similitates. carperemque spiritum audore suum
in iudicia lege christi interpretari. Hoc quoniam sit tes-
timonium. huiusque que arguit maxime. cum per
vincit quingule. hoc ante baptismum nichil
aliud ab emulis obici potest. Cum peripit non
mechanice. ne dicitur et non occides. Si non
mechanice sed occidamus. transgressores legis
sumus. Quia tota lege observavit. et offendit
vno. factus est omni. reg. Itaque cum opposuit nobis
nozem ante baptismum. nos ab eis ora que
per baptismum precepta sunt recipimus. Permittit
quod licet. et obicitur quod accessum est. Amen.

Ad Augustinū de humilitate et patientia . 8.

Epistola Hieronimi ad Augustinum scripta ad humilitatem et patientiam provocans

Quamvis in multorum sum quasi peccator et cotidie iordane flexis genibus loquar. Delecta inunctis et ignavia mee ne memineas. tamen sciens dictum ab apostolo. Ne inflatus superbia incidat in iudicium dei. Et talio loco scriptum. Superbis deus resistit. humilibus autem dat gratiam. Nichil ita aumericia vitae conatur. quam timere amicum. et erectas cunctas dei quod se ad invicem provocant. Non enim inquam et domum. et den in eis carnis humanitate dixisse. Discite a me quia mitis sum et humilis corde. Et ante pedes david cecidisse. Memoro dicit dominus ad omnes masore. et. Et talio loco legitur. Ante gloriam humiliat cor viri et ante ruinam elenat. Itaque obsecro te. ne me prius scriptis litteris tuis ante carnis pedes. et aliorum in fidelitate. ut negligetiam me referas. Quid enim canse erat ut provocatus officio tacerem. et amicitias tuas meo silencio repellere. qui nullo solo bonorum appetere necessitudine. et me eorum ingerere caritati. Quia meliores sunt domo quam unus. et si alter ceciderit. ab altero suscitetur. Fimiculus triplex non facile vivit. et fratrem

R.

B.

ad inuicem exaltabit. **S**cribe igitur cordator:
et absentiam corporis caris vince simone. **N**ec
soleas si hoc non habeas quod fornicule et muliere
et sperantes habent. id est carnis oculos. **E**t
illu te oculu habere letare. **S**g^o dr i **Can.**
tatitorz. **W**hi crasti me soror mea sponsa.
uno de oculis tuis: de quo deus videt. de quo
a moysse dicit. **T**ransiens videbo visionem
hanc magna. **D**enique **q**sdaz etiam mundi
philozophos legimus ut tota cogitatione ad
metus cogeret puritate. sibi oculos emisse.
Et **ap**pta dr **I**nterant mors p fenestras
meas. **E**t **ap**li audire. **O**mnis videt muliere
ad gupistedn naz mechatz est eam in corde
suo. **U**nde papi^o eis. ut lament oculos et vide-
ant candidas figetes que parate sunt ad me-
tendn. **U**nde aut p^oais. ut meis monitis na-
buchodonosor et rapaces et nabnzardan et olo-
fernes in te occidant. nunquam mea auxilia
postulares si in te vinceret. **S**ed quod illi mor-
tui sunt: et cu zorobabel et iesu filio ioseph
sacerdote magno. et esdra et neemia viuas
relin edificae cepisti. n^o mittis mercedes

Ad marcellam .8. .9.

in p[ro]fusa sacculu[m] s[ed] thesauros t[er]re celestibus
 parat. Et o[mn]es appetis amicitias q[uod]
 xpi famulos arbitraris. Scam filiaz meam
Theodora sorore b[ea]te mem[or]ie Intini perse-
 que[m]e data meo simo[n]e q[ua]meda: ut i[n]cepto itin[er]e
 no[n] lasset. Et ad eam scam. m[ul]to p[re]sentia
 fore p[re]sentat. Et no[n] p[ro]ntet p[er]fecta esse n[on] te
 exisse de egypto. s[ed] p[er] m[ul]t[as] infidias ad-
 motez. Uabo 7 ad Jordanic flumin[em] p[er]ueni. ut
 accipiat scdm in Galgala c[ir]cuncisione. Et illi
Pericho coronat sacerdotali. t[un]icaz sub[er]sa da-
 ngoib[us]. Et iugulet Adonibezech. ut hay. et
Asor pulcherrime q[ua]da[m] coronant civitates.
 fides qui nob[is] e[st] i[n] monasterio te saluant.
 fides qui nob[is] dilige[n]t[er] conat[ur] p[ro] te opp[re]sso salu-
 tam[us]. Amc Epiphit Hieronymus ad marcel-
lam de decem nomib[us] q[ua]lib[et] apud elios d[omi]n[u]m
Donagesim[us] psalm[us] lego Quocumq[ue]
 i[n] eo loco quo scribit. Qui habitat i[n] adu-
 toio altissim[us] i[n] p[ro]tectione dei teli comorab[is].
 p[ro]p[ter]ea apud elios p[ro] dei teli. esse positum.
Sadday. q[uod] aq[ua]la i[n]t[er]p[re]tat[ur]. S A N O N. sine. d[omi]n[u]m
 A N O N I. q[uod] nob[is] robustu[m] 7 sufficietem ad o[mn]ia

petenda accipe possimus: unum quod de .x. nomib.
 quibus apud eos deus vocatur. Illico studiosissime
 postulasti. ut et unius nomina in sua interpretacione
 digererem. facias quod petisti. Primum dei nomen
 est heh. qd. lxx. den. Aquila etymologia eius
 exprimitur. 1 c k y p o n. id est forte interpretatur.
 2. Deinde Eloym. 7 Eloc. qd. et ipsi deus dicitur.
 3. Qrtu. Sabaoth. qd. lxx. virtutu. Aquila spiritum.
 4. Instulerunt Qrtu. Ehon. que nos excelsim
 5. dicimus. Sextu est Ehe. qd. in exodo legitur. 2.
 6. est misit me. Septimu Adonaj. que nos quatuor
 7. domini appellamus. Octamu. ia. qd. in deo tantu
 8. ponit. 7 allehna prima qd. syllaba sonat. Nomu
 9. Tetragramm. qd. AN ERO U N I T O N. id est in
 effabile pronunciantur. 7 his litteris scribitur. IOH.
HE. VDY. ES quidam non intelligentes per elementorum
 similitudinem. in grecis libris reppererunt.
 10. II II I. lege aspuerunt. Decimu qd. supradictu
 est. Sabday 7 in ezechiele interpretatu ponit. Scire
 aut debemus quod Eloym communis nomen sit. qd. 7
 unus deus sit vocetur. 7 plures. Alqua similitudinem
 teli quod appellatur. 7 telu. id est sammamu. Inde

Ad Martellam de muneribus.

10

et sepe in ptes narravit. Cuius rei exemplum
 nos in lingua mea huc possumus. athenas.
Thebas. Salonas. Hic ad Martella de mune
Tu absenciam corporis sps cosa tribus
 solatone solem. faciat una qst qd pie
 valet. Vos dona tñsmittitis. Nos eplās re-
 mittim⁹ gratiā. Ita tamen. ut qd velataz vgi-
 mibus est: aliquid i pñs muneribus esse mystica
 demostrem⁹. Sactis: oronib⁹ signū atz ieiunij
 est. Sella. ut foras pedes nro nō moneat: Q
 rei: ut atteso lumine sps exptet aduētus:
Calices. mortificationis carnis ostendunt:
 si semp animi ad martirium parati. Calice
 qui pñe dñi in ebrians pñia optin⁹. Cū aut
 et matris offerim⁹. paria parvis anilib⁹
 ventilanda: sebere luxuriam scito restringe.
 que cito cu isto munda mudo olen vito suauis
 extirminat. Hic typus vñm. hec signa sit
 matris. in pñs hz muneribus nra concidant
Sedere aptū est ociosis: in facto iace penitentib⁹.
Calices habere potantib⁹: hz i pñt uot nos
 met⁹. v animo semp malo qstencie formi-
 dante. cecus qz attendisse sit gratiam. Aue.

Explicit

Q

Dist potest eplam in qua **Hieroni** ad eandem
 de ebreis ubi panca p[er]p[et]ra de ob trece
 tam. ad me repetit plat[on] est. quosdā **tatori**
 hominuculos in studio se dotrahent. **Aug**
Un ad h[oc] si auctoritate veter[um] ac totius **c19**
 mundi opinione aliqua reuerentib[us] emendac
 teptanerin. **U** ego tu possim meo in re
 g[ra]m. **A**mo quippe lyra sup[er]flue canit. ta
 me ne nos sup[er]bie nt fateri solent arguant.
 ita reponim[us] habeant. no a[ut]em hebetis fu
 isse me cordis. v[er]o tam crasse rusticitatis. q[uam]

illi sola p[er]tate habent. **P**istator p[er] se discipulos
 asseret. q[uod] id est in sci finis. si nichil scierint.
 ut aliq[ui] de domibus v[er]bis corrigend[um] p[er]ntanc[er]i.
 ant no diuinit[us] inspirat[ur]. s[ed] latinor[um] codicu
 v[er]itate que ex diuinitate libror[um] om[n]i[um] co
 pbat. ad gr[ec]ca origine vnde v[er]ba tu[er]a lata no
 denegant noluisse renouac. **U**nib[us] si displicet
 fontis vnda p[er]cussim[us]. cenosus riuos bibant.
 et diligenciam qua am h[oc] saluab[is] v[er]o tota
 g[ra]m[ma]tes norunt in scriptis legendis abiciat.
 sint q[uod] in hac re tantu[m] simplices. ut xpi v[er]ba
 estimant rusticana in quib[us] p[er]tanta iam

De obsecrationibus

.11.

secula fatore nigra sudaverunt: ut ratio
 nem ubi vni quicquid magis opinati sunt.
 qua expresserunt **A**plm aequant imperitie
 qui ob multas litteras in sapientia dicat: Scio
 te tu ista legis rugare fronte: et libertate
 vni semina timere et ripas: **A**c men
 si fieri potest ob digito velle opinari: ne audia
 dicit: que alii facere non erubescunt. **R**ogo quod a nob
 libere dicti est. **N**unquam in paucis ydolacelata
 desipit: **N**unquam in epulas christianas bachanz
 satyraz complexumque amariorem sumo pul
 samit: **N**unquam ex medicis dimites fieri volui.
Nunquam reprehendi hereditarias sepultas: **V**ni
 mihi locutus sum: quod virgines deberet tui milie
 ribus esse magis quam cum masculis. **T**ocum
 orbis oculos offendi: cunctorum digitis notor:
Multiplicati sunt super capillos capitis mei qui
 oderunt me gratis: et facti sunt illis ipabolam.
 et in putas aliqua demitibus esse dictum: **V**er
 ne flactus de nobis videat: amphora cepit ipsi
 tui emittete vota: tui virens exit: **R**entim
 ad nos impedit asellos: et in coram te buccina
 magis quam cythara quicquam. **I**lle legant.

Ad Marcellam

spe gaudentes. tepori fruantes. Ille adu'su
pberu accusacom omino no putent recipie-
dam. Nos legamus. spe gaudentes. dno fruantes
et adu'su pberu accusacom ne recipis nisi
sub duobz aut tribz testibz. Petantes aut
coram omibz artque. Illis placeat humilcom
suo q omi acceptone dignus. Nos cu grecis
idest cu apls qui grece locutq est exremq. fidel
suo q omi acceptone dignus. Ad extremu illi
gaudeant gallicis cancionibz. nos solutq vin-
tibus et ad saluatoris ministeri. *paratq zacharie.*
asellus ille delectet. qm postq dno tga pbit
tepit isac q sonare pcomio. Lotus qui semiat
sup omes aquas. ubi bos et asinus calcit.
Amen. Explicit. Prologus in eplam sequente.

Retulit michi quidam frat e gallicis se hre
sorore vniune: matre qz vidua. que in
eadem vrbe dimisisset habitaret cellulis. et vel
ob hospitij sollicitudine. et custodiendas fa-
cultatulas. presules sibi quosdam clericos assup-
serant. ut maiori dedecore ingereret alienis.
qua ase fuerat separante. Quaz ego i gemis et
multo plura tacendo. qua loquedo significare.

Queso te inq[ui] corripe eas litteras tuis. ut mat[er]
filia et filia matris agnoscat. **Q**ui ego. Opti-
mam in qua in in ingis provinciar[um]. ut alie
nas co[n]tineam: quas filius frat[er]q[ue] no[n] potuit.
Qui vero ep[iscop]alem cathedra[m] teneat. et no[n] clausa
cellula. aut p[ro]cul a turbis remotus. ut p[er]i-
ta plangam vicia. ul' vitae mitae p[re]sencia.
Sed et in q[ui]bus est late torpe. et lingua per
totu[m] orbem vagari. Et ille n[on]n[on] ait formi-
dolosq[ue]. **U**bi illa quidam q[ui]stacia. in qua n[on] solum sale
orbem defricans. luciliam q[ui]stacia[m] retulisti.
Hoc hoc est aio q[ui] me fugat. et labra dimide
no[n] sunt. **P**ost qua[m] eni[m] ego arguendo t[ame]n. factu[m]
sum t[ame]n osq[ue]. et in x[rist]u[m] tritu[m] volgi s[er]mone p[re]bui.
inregantib[us] et negantib[us] cunctis. meam res nec
credo h[ab]ere n[on] tango. ip[s]iq[ue] parietes i[n] me male
dicta resonant. **E**t p[er]sallebat q[ui] me q[ui] bibebat
vinu[m]. **C**oact[us] malo tacere didici. retinens esse
arbitram[us] pone custodia[m] ori meo et osu[m] mu-
nitu[m] labijs meis: qua[m] declinat cor meum i[n] v[er]ba
malicie: et eni[m] carpo vicia i[n] v[er]bu[m] detractio[n]is
i[n] v[er]bo. **U**bi cu[m] dixissem. **N**o est inq[ui] detractio
v[er]bi dicit. **N**ec p[er]nata corceptio q[ui]nale doctrinae

lege teneat. et
videbis provincia
p[er]ualis officio
ani. p[ro]videncia d[omi]ni
Narco loco ubi geta
filios d[omi]ni sui se p[ro]v-
candos accepisse
iterum eni[m] abesse
dando amico nec
tante illis abeo
auduit. **P**ro geta
provincia eni[m] acce-
pisti.
Lucilius fuit q[ui]dam
poeta roman[us]
q[ui] vicia v[er]bis v[er]bis
cu[m] multa lib[er]tate
notavit. carpsit.
Quod v[er]ba q[ui] p[er] eglo-
ga p[er]ni libri singu-
lu[m] ait. cu[m] acced[er]et
q[ui] p[er] poetas eni[m] aff[er]re
h[ab]ere os p[er] d[omi]ni luciliu[m]
hoste secutu[m]. azutag
catu[m] p[er] d[omi]ni v[er]bu[m]q[ue]
facet[ur]. **U**nde h[ic] al-
l[us]it ab u[er]bo ad or-
be dicit. luciliam
q[ui]stacia[m] retulisti.

facit: tu autem vixant nullus sit. qui sublimis cul-
pe reatu non cadat: Quiesco ergo te ne me ta-
to itinere vexatum fenestra veisse patiaris: **S**at
enim dominus. qui post visionem sanctorum locorum. hanc ut
maxime causas habui. ut cum tuis litteris. matri
mederer et sorori. Et ego iam iam magna quod
vis faciam. **N**am epistola tui summi me scribit. et specialiter
suo dictat. vix potest venire quod mor-
teat. **T**e autem obsecro ut clam summe finit
habeas. Cumque portamus in privatis si auditis
finit letum parit. **E**um autem quod septem quod magis
peor. Ego nunc perdidit. in itinere locutus.
Heremini epistola ad matrem et filiam dominus.

Primum quidem scire vos cupio sororat
filia me non idcirco scribere quod aliquis finis
suspiter: sed si tui sufficit. vix orare quod
dum. Alioquin quod absit. si patre vos estimare
finita cohesisse. nunquam scriberem. scireque me
finita narrare fabularum. **D**emum hoc obsecro
ut si mordaci quod quia scripsero. non tam mee
anxietatis putetis esse quam morbi. **I**nterde
carnes ferro emat. et anteio. **V**enena ser-
pentino pellunt antidoto. **E**t satis dolet

Matrem et filiam

13.

maioris dolore expellit. **N**on extremum hoc di-
co quod etiam si conscientia tibi in malis non
habet: habet tamen fama in hominibus. **M**ater
et filia nota pietatis: officiorumque vocabula
vincla ne. sed etiam per dominum federatio. **N**on est
laus si vos diligatis: scilicet est quod odistis.
Dominus ihesus subiectus erat parentibus suis. ve-
nerabat matrem dominum et erat ipse pater: colebat
matrem quem nutrierat: gestabatque se me-
morerat alteri utero: alius brachiis.
Vnde et matrem pedes quem dabat parentum dis-
cipulo. quam magis ante se dominum dimisit. **E**n-
vero filia. iam enim desino ad matrem loqui
quam forsitan etas et inbecillitas ac solitudo
excusabilem facit. **E**n inquam filia eius
dominum angustam indicas. cuius non fuit tibi
venter angustus. **E**cce in eis ibi utero clauso
vixisti et uno die in uno cubiculo cum matre non
dimas. **A**n oculos eius ferre non potes: et
quod omne motus illa que gemit. quod aluit et ad
hanc pervenit etate. facilius intelligit. **T**es-
tem domesticam fugis. **S**i virgo es. quod times

Servita honesta.

B.

diligere custodiam: Si corrupta es. cur non
 palam nubes: Sed post naufragium
 tabula est. quod male cepis. saltem hoc remedio
 tempore. Neque vero hoc dico. quod post peccatum
 collam penitentiam. ut quod male cepit. ma-
 le persequeret. Sed quod deprecere istiusmodi
 compuncti uolitione. Alioquin si ad matrem mihi
 ueris perueniam: facilius potes cum ea plan-
 gere. quam pulis absentiam perdidisti. Sed si
 adhuc integra es. et non perdidisti. serua ne
 perdas. Quis tamen necesse est mea uersari do-
 mo. in qua necesse habebat cotidie aut pueri.
 aut uirum. Quis quoniam uenit in mortalem in terra
 viperam semper somnos capit. que et si non
 periciat: certe sollicitet. Secum est puer
 non posse: quia iuxta periculum non esse. In alto
 tranquillitas est: et in alto gubernato. Si gau-
 deas. hic euadimus. Sed forte perisodas.
 Non bene morata est mater. Nec seculi cupit.
 amat diuicias. ignorat ieiunium. oculos
 stibio linat: uult compta procedere. et nocet
 propositum meo. non possit cum huiusmodi uis diuine.
 Verum quidem etiam si talis est ut canis.

64
maius habebis p'mm si tale nō deferas. **I**lla
te dū p'tamit in utero. dū aluit & difficili
ores in fante mores blanda pietate s'civit
lanit p'anoz sordes. & in mudo sepe fedata
est sterco: **A**sserit egrotati. & que p'p'te tua
fastidia sustinuit. tua q'z passa est. & adhuc
p'oneit etate. **U**t xpm amores docuit. **N**ō ē
duplicat eius q'isato. que te p'p'so tuo n'gier
q'secant. **E**d' si ferre nō potes & delicias ei
fugis: atz ut uolgo solet dici. secularis est mat.
habet alias n'gines. habet p'm p'ndiciae
chorz. **Q**uid matre deferens en eligis q'
sua forsitan sorore reliquid i'mrem. **I**lla
difficilis: sed iste facilis. **I**lla i'urgax: q' iste
placabilis. **Q**ue quere n'tz vnz scuta sis
an postea i'uenis. **S**i secuta es. manifestu
est cur matre reliquis. **S**i postea reperisti.
est edisti q' m'ris hostio nō pot'is i'uenire.
Amq' da for & meo mucrone me uolueras
ezni ambulat inq' sim p'le ambulat q'fidei.
Tacere si me nō morderet q'scia. & i' alijs
meu ammen nō replenderem n' p'tem

ID.

ul' quilibz.

oculi mei: altius festuca videre. **N**unc aut
 tu int' frat' pcul habitans. corqz feruens co-
 tubernio. honeste sbarbitus. v' uideā raro
 et videar. in pndetissimū est. eiqz te uerecu-
 diam nō sequi. tūqz sequi detestab' exemplū
Quod si dixeris. nō sufficit qstia mea. habeo do-
 minū in dīce. qm mee uite testis est. nō tūco
 q loquat' hoies. **A**udi aplm stbente. **I**nde-
 tes bona nō solū coram deo. s' et coram hoibz.
Si qz te carpit qd' sis xpiana. qd' uirgo. ne
 times. qd' ideo dimissis mrem. ut in mōstrio
 int' nigras uincas. talis detracto. laus
 tua est. ubi nō luxmā in puella dei. sed dmi-
 tia carpit. **I**sta crudelitas pietas est. **I**llū
 enī pferb matri. quē pferre iubet' et aie-
 tne. quē si u' ipa pntit. u' filia te senect et
 prore. **Q**uid igit' scelus est. si uiri habē
 qtulūm. **O**btorto collo me ius trahis.
 ut aut pdem qd' nolo. a' mltorū iudicia subea.
Sens uir mīqz filiaz amatore semgit. utraqz
 sustipit. utraqz venerat. **S**it qmilibz scā filia.
 mat' iudua. in dīcū castitatis est. **S**i coeūb

et filiam.

13.

timus est ille nestio q̄s: matre tua honoret
 ut sua. Si senior te ut filiam diligat. et pare-
 tis s̄biciat discipline. **N**on expedit amborum
 fame. pl̄q̄ te illū amare q̄m m̄rem. ne no-
 videat affectū in te elige. s̄ etate. Et hoc di-
 tarem. si fecim mōdū nō h̄res. si domesticis
 taceas p̄sidijs. **N**unc v̄ p̄cholor in te matre
 atq̄ ḡnam. et matre vidua. fratresq̄ mōdū.
 tunc se alienū n̄t ferit. **B**onū quippe est. ut te
 filiam nōis et sorore. Si aut v̄t q̄ nō po-
 tes. et mat̄ q̄ d̄m̄a respicit. saltem placet.
Si fiat apperior q̄t. mollior sit illa que ge-
 mit. **Q**uid p̄alles. q̄ estnas. q̄ vltū rubo-
 re suffundis. et t̄mētibz labijs. p̄atiaz p̄t̄is
 q̄testas. **N**o super amore matris et fr̄is. nisi
 solus m̄oris affectus. **A**udio p̄tea te subm̄ba-
 na cura. villarū amēnitate. cū affiniōis
 et agnatis. et istigmodi homibz t̄n̄re. **N**ec du-
 bito q̄n̄ ul' q̄sobrina ul' soror sit. m̄q̄z solaciū
 noui genis d̄ncas affecta. **A**bsit quippe ut
 quāvis p̄ximi s̄iud et cognati. v̄roz te sus-
 p̄cer capere q̄soria. **O**bsc̄o ergo te n̄go

DE

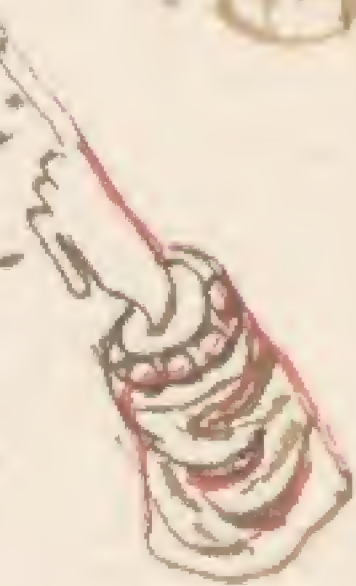
ut michi respondeas. Sola vadis i comitatu
 ppter an tu amasio tuo: **D**namis sis ipu
 sens. scilicet oculis en ingerere no audebis.
Si em hoc fecis. et te vili familia vniusa
 cantabit: vos tunc digne senotabunt:
 ipsa qz soror aut affinis sine cognata. que
 ad nlatom tui. sem u nonnulla te vocant:
 tu se panhulu antevint. portet uos si videbit
 amicu. **S**i ante sola ieris. qd' u magis estio.
 utiqz int seruos adolestetes int maritatus
 ferias atz mptas. int lastinas mellas et
 comatas. ^{in corruptis} huiusmodi iuvenes furnaz uesti
 mella gradicis. **D**abit t barbatulus qlibz
 manu. sustentabit lassam. et pssis digitis. aut
 temptabit. aut teptabit. **E**rit t int vnos
 matnasqz quinin: pectabis aliena oscula.
 pgustatos cibos. et no absqz scandalo tuo: i
 alijs sericas vestes amatasqz mirabilis. **I**n
 ipo qz quinio ut vescais carmibz qd' tanta
 cogis. utrim bibas di laudabi cata. ut
 lances balneis sordibz detrahi: et omis te que
 tu aliqz eoz que suadent retractas fecis.

et filiam.

13.

pura. simplice. suam et de regem clamabat.
Personabit in in alijs cantos admesq. vint
psalmos dulci modulatoe crentes. quo alienas
no andebit neores. te q custode no habes. sepi9
reppab. Loquet in tibus. et q q metuit dicere.
significabit affectib9. **I**nt hac et tantis illecebs
voluptatib9. etiam ferreas metes libido domat.
que maiore in gni b9 patit fame. cu dulcia
putat omne q nescit. **F**arrat getilm fabule
catib9 fixenaz nautas in saxa precipites. ad
orphy cythara. arbores. bestiasq. ac silicu
dura mollita. **D**ifficile in epulas snat pu
dicia. **N**itens cutis. sordidū ostentat aminū.
Legimus in stolis pueri et puericia in plateis
era pperimus aliquē ossib9 vix haret illicitis
aruisse amorib9. et ante vita caruisse quā pos
te. **Q**uid tn facies sani corporis. delicata pig
ris. rubens. estuans in carnes et vma et
balneas. iuxta maritas. iuxta adolestulas.
que et si rogata no cesses. tm deforme pntes
testimoni. si rogeris. **L**ibidinosamens ar
dencius honesta psequit. et q no hq dulcius
suspiciat. **V**estas ipa vrbis et pulla animi tacetis

in bini

ad no.

Quidet formose casta est qua nro rogant
Not si rusticitas no vetat ipa rogat

Quidet formose
Quidet formose

B

Ad lapinias
et cimosas lenita
tes inuicula

indiciu est. Si ruga non habeat. si pertra nra al
tior videat. trahat. si de monstria diffusa sit
tunica. ut aliqui in te appareat. opiat qd qd fedu
est. et apiat qd formosum. Ista omnia inuenies
ardentia ad tui armabunt stupra. Caliga
qz ambulatis nigella ac nitens. stridore in
uenies ad se vocat. Pappille fastiolis qpmunt.
et epanti cingulo angustis pectus artat. Ca
pilli ut in fronte nra rames deflunt. Vallis
in mēdū cadit ut candidos nudet humeros.
et qd videt voluerit. celat festina. qd volens
reterat. et quōdo in publico qd p sueridia
opit faciem. In panarz arte id solū ostendit.
q ostensū magis placere potest. Respondet.
Unde me nosti. et quōdo tam longe iactas.
me oculos tuos. Fratribus hoc tui in narra
te lacme. et tollerabiles pmoneta singultu.
Atz utinā ille mētū sit. v magis timentis h
qm arguens dicit. Sed in crede. nemo me
ciens plorat. Dolet sibi platu inuenie. no
quidē comatu. no vestim scicaz. s; tros solu
et in sordibz delictu. qm ipse sacculu signet.

et filiam.

13

67
textum teneat. pensa distribuat. regat fa-
miliam. emat q̄q̄ de publico necessari est.
Dispensator et dñs q̄ p̄ueniens officia ser-
uoloz. quē om̄s redant famli. q̄q̄ dñs
no dedit illi clamitent subtraxisse. **Q**ueru-
m̄ suoloz genus est. q̄n̄ tūq̄ dedit. semp̄
eib̄ min⁹ est. **N**o em̄ q̄siderat deq̄nto. sed q̄ntū
det. de lozeq̄ suū solis q̄ possit obtrudat ibi
q̄solant. **I**lle parasit⁹. iste in pastore. hic here-
dipeta. aliis nouo q̄libet appellat uocabulo
Ipsū iactant adfide re le dñlo. v̄ abstetricis
tūcā adhibere langueti. portare mappula.
caleface h̄n̄ thea. plicae fastidas. **F**acili⁹
mala credūe hoies. q̄dūq̄ domi fingit m̄.
in more ip̄publico uerū fit. **N**ec mireris si
ancille v̄ suū de uodis ista q̄fingant. en-
mat q̄ id ip̄m querat v̄ fiat. **F**ac ergo q̄d
de p̄cor. q̄ moneo. ut p̄m̄ matri. de h̄m̄ si
id fieri nō potest. saltim fratri re d̄ alieis.
Aut si ista tam cara noia hostilit̄ detestans.
dimidare ab eo quē tuis d̄icis p̄tulisse. **S**i aut
et q̄d nō potest. ueniteis em̄ ad nos. **S**i nō

potes desere alienum. ut honesti9 socii tuo
 ntere. **S**eparat3 som9 ore. diuidatq3 to-
 min9. ne maledici hoies sub uno lectulo
 vos manetes. lectulu9 q3 tminet habere
 commune. **P**otes9 ad necessitates tuas qle volu-
 ti hre solacia. a aliq expte publica tueri
 ifamia. qm caneda sit macula. que nullo
 nitro scdm Jeremia9 nlla fullo9 hca dmi
 potest. **Q**uid9 vis ut te videat. vruiset. ad-
 hibe arbitros amicos. libertos snulos.
 bona qstia nulliq oculos fugit: intret intre-
 pid9. secun9 exeat. **T**acentes oculi a sermo
 silens. v totiq corpis habit9. n' trepidat9
 m'ed9 n' securitate locunt. **A**peri qneso au-
 res tuas. v clamore totiq cimitatis exaudi.
 non p'obistas vocabula v'ra. v mutua ex vob'
 cognomina suscepistas. **I**n illis dixeris. et
 ille tuis. **N**ot mater audit v' frat. paratq3
 se v' p'cant vos sibi diuidere. v p'nata vestre
 qm ad m'is i famiam laude face commune.
En esto cu matre. sit ille cu fr'e. **A**udenci9
 diliges sodalem fr'is tui: honestus amabit

mat amen filij qm filie sue: Quid sino
 Incis si mea monita rugata fronte qtepsis.
Epla her tibi voce libera pclamabit. Quid
 alieni sum obides qm ministri xpi tui fa-
 muli facis. Repente ad pplm singulorum fa-
 cies intine: Ille in eia legit: Vt apponit
 unum nisi qe plena hercia gingali de tua
 fama gloriaris: nec ideo secreto de detore
 potes esse qtentia. Procatitate libertatem
 vocas: facies meretis facta e tibi: nescis
 erubescere. Item me malignum item suspicofum
 et rumigernum et amittas. Ego ne suspicofus
 ego ne malum olg qnt in principio eple pfa-
 tus sum ideo stpsl: qa no supplicabar an
 tu negligens dissoluta qtempse q amib
 nata p xv adolescentem n dn barbatulu
 ita brachis tuis qf gasibz inclinis. Opti-
 mu reuera pedagogn qui te moneat qui
 agitate frontis t gat. ex. Et quag in nullis
 etatibz libido fit tuta tm n rano capite ab-
 aperta defendat ignominia. Veniet veniet
 tempq dies ad labit In ignoras q iste for-
 mosula tuis qa cito senescut mires maxie

o no

que iuxta viros sit. nō ditione reppererit.
 nō in uenire. **T**unc te penitebit q̄ filij tui.
 et tedeat p̄timate. q̄ndo v̄re. v̄ famaz am-
 feris. **E**ndo q̄d male in uctu fuerat. d̄mideat
 bene. **N**isi forte secunda es v̄ qualestete tanti
 tempis caritate. d̄stidm nō uereis. **I**n
 quoqz mat̄ que p̄t etas maledicta nō metuis.
 noli sit vindicta ut pecces. **N**agis a te distat
 filia separari. q̄nā tu ab illa se iungi. habes fi-
 liam v̄ filiam et generū. ymo cōtubnāle filie
 tue. **E**ndis queis aliena solacia. v̄ ignes iam
 sopitos suscitās. **H**onestiqz t̄ est salti culpa
 filie tue sustinere. q̄m occasione tui querere.
Sit tēu filia mōchus. pietatis v̄dm̄tatisqz
 p̄sidm. **E**t t̄ alienū hōiem iea p̄stīm dō-
 mo que filium v̄ filiaz cape nō potuit. **E**ius
 iam etatis es. ut posses tā nepotes habē
 de filia. **I**n uita ad te n̄r̄qz ueniat tu v̄ro
 que sola exierat. **N**on dixi nō mariti. **N**e-
 mo calumpniat. s̄x n̄ significac volui. nō cō-
 m̄gim. **A**ut si erubescit v̄ retractat. v̄ dōmū
 magna nata est. arbitrat̄ angustā. **V**os q̄d

filiam

.13.

eius hospitoli p[er]gite. q[ui]nis act[us] sit: fa-
 tilius matre[m] u[el] soc[er]em potest capere. quia alie[m]
 fore[m]. En q[uod] certe i[n] uno cubiculo mane[n]s no[n]
 potat. **S**ine i[n] una domo due femine. duo
 masculi. Si aut[em] u[el] et[er]is ille. i[n] pot[est] moue-
 tris abire no[n] n[on] s[ed] seditio[n]es ac t[ur]bas q[ui]tat.
 sit uirga. sit tri[st]ia. fiat uir ac filius. u[el] soc[er]
 illis exhibebit u[el] uirum. Alii uirtutu[m] ac genero
 vocent. **I**lle m[at]r[em] appellat u[el] soc[er]em. **H**ec ad-
 breue. **I**ncubratimcula celeri s[er]mone dictam.
 volens deside[ri]o postulatis satisfacere u[el] q[uod] ad-
 polast[er]a[m]atiam me exerce[n]s. eade[m] ei-
 die mane pulsabat osti[u]m. q[ui] p[er]fectu[m]q[ue] cat[er]at.
 simulq[ue] ut ostendere obrectato[rum]q[ue] meis. q[uod]
 et ego possem. quidq[ue] uenit i[n] bruta ducere.
Inde u[el] descriptis p[er]p[et]ra p[er]p[et]ra. nec oronem
 meam. ut i[n] cetis libris facere solit[us] sum. illas
 floribus texi. **E**xtempalis est dicto et tata.
 ad hunc i[n]c[on]m[un]e facilitate p[er]fusa. ut notatio[n]e
 man[us] lingua p[er]ueneret. u[el] signa ac f[er]ra i[n]do[n]e
 volubilitas s[er]monis. obrueret. **E**t id[em]
 dixi. ut qui non ignoscit ingenio. ignoscit
 uel tempori. **N**onem **E**xpl[icit] felicit[er].

i[n]g[er]uag

[illegible]

arguebat. **N**on interiore more se deiecit.
 put ancillam nigrum cultu. **D**namq. nichil
 medum. nisi qd. i eo faciliq. dimostebat qd. neg
 ligeti mte debet. **V**acillabat exstacone gffq.
 et pallente tremetq. facie vix collu temie
 sustinebat. **U**t tamen ant phiam. ant evam
 semp immanib. lacrimis ora qplent. singuleq.
 utupat voce. **U** heretem lingua. viscera co
 mota no laxant. **E**n scm corpusdm febri
 ardor exsequeret. **U** scm amine i lectulo
 vallaret. **A**ula pinguor. **H**ec inextima uba
 mandabat. **O**rate dm ihm. ut michi ut
 no stat. qd. implexe no potm q. volendam. **S**e
 tna esto mi Blesilla. qd. idimq. pbantes va
 que didicimq. **A**lm qna est sera conuersio.
Vox hec pma deditata e in latne. **A**me dico
 tibi hodie mecu eis in paradiso. **P**ostq. autem
 sarcina carnis abiecta ad scm aia revolavit
 anctore. **U** nantiqua possessionm dm pefnata.
 qscendit. ex more parant exequie. **U** nobilm
 ordine pempte anren feretro uelame obtendi.
Videbat clamare decelo **N**o agnoscis vestes.
 annitq. iste no meq. **H**ic ornatq. alienq. est.

De Paulaz de dormitoe

Sed q̄ agim⁹ matris phibent lacrimas. v̄ ip̄i
 plangim⁹. Confiteor affect⁹ meos tot⁹ h̄ic
 liber fletib⁹ p̄bit. **F**lenit **et** **ih̄us** **lazar⁹**. quia
 amabat illū. **I**to est optim⁹ consolator que p̄p̄i
 vident gemit⁹. em̄ viscerib⁹ mollior. sancta
 lacrimas n̄ba defundant. **T**estor m̄ **parla** **ih̄m**
 que **blefilla** m̄t sequit⁹. testor st⁹ **angelos** em̄
 q̄z coꝛpoꝛo fuit. eadem me dolor⁹ perpeti tor-
 meta. que patib⁹. patre esse p̄m nutritiū caritate.
 v̄ int̄ dū dicit. **P**ereat dies illa in qua natus sum.
Et heri m̄ mat̄. ut q̄ me genuisti v̄z qm̄ indi-
 cer et discernat om̄i t̄re. **E**t illud. **I**ustus es
 dñe. **r**ex t̄amē iudicia loq̄s ad te. **Q**uid est quic
 patōz p̄ferat. **E**t mei q̄z pene moti s̄ p̄cedē pa-
 tem patōz videntis. **U** dñi. qm̄o cognovit dñs.
 et si est st̄ia in exteꝛso. **E**cce ip̄i patōres v̄ habim⁹
 carēs in st̄lo obtinuerunt diuicias. **S**ed r̄m̄sus
 illud occit. **S**i n̄ accidero sic ecce gūaonem
 fiboz et noz p̄naricat⁹ sum. **N**ūq̄ v̄ imeam
 mentem. nō h̄ic sepi⁹ fluct⁹ illidit. **E**nnare
 senes impij. seculi diuicijs p̄ferunt. **E**cce
 adoleſcentia r̄uēis. v̄ sine p̄to p̄nericia inq̄to
 flore m̄essint. **Q**uid causa est n̄t sepe bi-

p̄p̄erat

71
muli. tremuliq; & nbera matna lactates.
demonio corripiant. repleant lepra morbo
regio deuoret. **E**t cotraio puij. adulteri
homitide. sacrilegi. uegete atz feceri. de sua
in dm sanitate blasphemant. **P**resitim cu
in iusticia pab ut redimet ad film. **E**t aa que
pcauit ipa moriat. ant si manet vetq illa sen
tencia. **D**aa patz iphos opte restitui. **I**nign
sit longem pab inma delicta inotetem ifaac
repensare. **A** dxi. **E**rgo sine causa iustitiam
tor men. & lam me innotetes manq meas.
et factq sum flagellatq tota die. **S**ed cu hoc
cogitarem. statim dixi tu ppha. **E**t sustepi ut
cognossem. hoc labor est in aspectu meo. **D**ent
ing diar in sanctuar. **D**ei. & intelliga in iustia
vix. **I**ndicia em dm abyssus multa. **E**t **P**ro
fundu diminaz sapie & scie dei. quam stabili
lia sut iudicia ei & i vestigabiles me ems
Domus est dens. & omia que bona facit. bona
sua necesse est. **N**exiti orbitas nroga. **P**lan
go qd accidit. sz qa sic placz dno. eqno animo
sustinebo. **I**nica raptq est fili. **D**ux quidem
sed tollerabile. qa sustulit ille qm dederat.

Ad paulum de

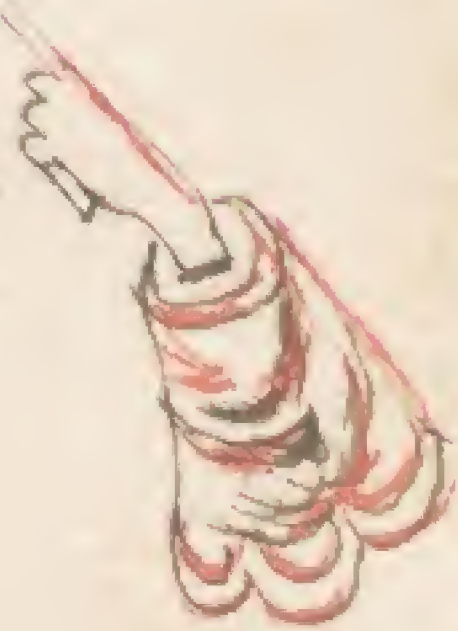
Si cecus fuero amici me lectio consolabitur. Si
auditu quoque sine amice negaverint. vana
be amice nichil aliud nisi dominum cogitabo
Imminet super te et omnia pauperum. scilicet
langvor et inditas extrema exspectabo morte.
Et brevis putabo malum quod finis melior subsequetur.
Cōsideremus quid ethicus ille psalmus
sonet. Iustus es domine et rectus iudicium tuum. Hoc
non potest dici nisi ille qui ad universa que patitur
magnificat dominum. et suo merito imputans in
adversis de eius clementia gloriatur. Exultave-
runt enim filie iude. iomibz iudicijb domini. Si
da confessio interpretatur asitens autem divina creden-
tis est. necesse est ut qui se credit deum in
omnibz christi iudiciis gaudeat. Sanguis enim gratias
refert creatori. Langvor. Vnde hoc laudo domini
voluntatem. Credo enim infirmos tunc fortior
sunt et virtus spiritus in carnis infirmitate perficitur.
Natus est et apostolus alius qui non vult perire dominum
deprecatur si dicat ei. Sufficit tibi gratia mea. Et reve-
lato in humiliandis superbiis monitor qui dam-
nane in beatitudinis. adponit in similitudine
et triumphandi quibus in te vult. comes ad herem

Sermone Blesille v

.12.

hat. p. singulas adclamatones cunctis dices
 huiem te memeto. Circum dñz sit qd qñqz
 patiendū est. Tolemq queqñ mortm. ad hoc
 em nati sumq. ut maneamq. etñ. Abrahaz.
Moyse. Esaias. Petro. Iacobq. Phe. Isanbis
 electomibz vas. v. sup oia dei filij morit. v. nos
 indignam aliquē exire de corpore. qñ ad hoc
 forsitan raptq. est ne malicia imitaret itellect
 tñ ems. Glatica dñz cat aia ei qd p. hoc
 p. uerant. dñz en demiquitate media. Ne
 longo uite itimere demis oberrēt an fractibz.
Lugeat mortm. si ille que gehenna suscep.
 que tæctaz denorat. in em q pena etñq ignis
 excusat. Ios qz opitū angeloz t. ha comi
 tat. quibz obuiam xpus occurrat. granam
 magis si dñz in tabnaclo isto mortis habi
 temq. qñ a qñ dñz huc moram. p. gnām
 a dñz. Illa illa nos cupido teneat. Nen michi
 qā p. gnaco mea p. gnata est. ame. habitam
 en hā. cedat mltū p. gnatae qā mea. Si ce
 dat tenebre s. v. mndq. que s. teneb. qā sup
 luc. itenebris v. teneb. cam no q. p. hēderit.
Faucamq. Blesille mō. que de tenebris

De paula de dormi

migravit ad hunc inter sancti incipientis ardo-
 rem consummati. opus precepit corona. **R**emem-
 si stator desiderium. et quod deus a suis avertat. Sci-
 tias vite istius cogitante mors imata rapuisse.
 plangenda erat. et omni lacrimarum fonte deflenda.
Inter vos in principio christus ante quatuor ferme menses.
 secundo quodammodo se propositio baptismi lavit. et ita
 deinceps dixit. ut calcato mundo semper monas-
 terium cogitaret. **N**onne vereris. ne tibi salvator
 dicat. **P**roasceis paula. quia filia tua mea facta est
 filia. **I**ndignaris de merito meo. et rebellis lac-
 rimis facis in vidua possidenti. **E**tis enim quid
 dete. quod de ceteris tuis cogite. **T**ibi tibi denegat.
 non remior studio. sed doloris. **N**on amo fanga-
 litate ista. **I**eiunia hoc ad usum mei sunt. **N**ul-
 lam etiam recipio. que me nolente separat me
 a corpore. **T**ales stulta phrya habeat martires. ha-
 beant zenone. democritum. catone. **S**uper nullum
 requiescat spiritus meus nisi super humilem et quietum.
 et tremete iuba mea. **H**oc est quod in monasterium
 pernitebas. quod habitum a matris ceteris sepato tibi
 quod religiosior videbas. **M**ens ista que plagit
 vestim sylvicorum est. **P**recipue remoreris. et quod

no in eas manū verna fīs. tēdenz indicem
 fingis. **F**ugerat quondam **Jonas** aīo saphita
 hūyūmido maīs nūssū fuit. Si vincte cred
 res filia. nūq̄ plangereb ad meliora mīssē.
Hoc est q̄ p̄ aplm̄ mē mīssā ne p̄dormien
 tibus i fili tndine gētin ēstaxenū. **E**rubesce
 ethrice topacone sup aris. **M**elior dyaboli
 ancilla quā mea est. **M**a i fidei maritū tūslabū
 fingit in celū. tū metu tna filia gmozatem
 aut nō credis. aut nō vis. **S**ed dicis. **V**enio
 luge me phibes. tū i **Jacob** **J**oseph i sacro fle
 neit. gīgatisq̄ ad se omibz p̄mīq̄s. nōhūt co
 plari dices. **D**estendū ad fili mē luges
 i nīfīm. **E**t **David** **A**bsolon. opto capite plan
 xit p̄ repetens. fibis meq̄ **absolon**. q̄s dab
 nt moria p̄te. **A**bsolon fili mī. **M**oyse quoq̄
 et **aacon**. teterisq̄ storz. sollepnis sit bicta
 exhibitq̄. **P**facilis ad ista respōsio ē. **M**isse
jacob fili. que putabat occisi. adque i ipe
 erat ad m̄feros destensūq̄ dices. **D**estendū
 ad fili mē luges. i nīfīm. **T**ā n̄ dū p̄adyfi
 iam a xps effregerat. n̄ dū flāneaz illaz

nō

rampheca et vertigine p[er]fide[n]t[ur] cherubin
 sanguis om[n]is ext[er]minat. **Inde et Abbraha**
 hic in loco refrigerii. tamen apud inferos
 in lazaro se[di]t. **Et dauid** in se fleuisse fili
 parricidam. qui aliu[m] parvulu[m] p[er] q[uo]d ut vi
 neret. q[uia] impetrare no[n] potuit. q[uia] sciebat no[n]
 peccasse. no[n] fleuit. **De moysi vero et aaro**
 q[uo]d eis ex[er]ti more sit plantis exhibit[is]. no[n]
 mirandu[m] est. cu[m] in actib[us] ap[osto]lo[rum] iam eni[m] ho
 cornu[m] scate. **Steffano** fecerint **Jerusolomite**
 fides plantis magnum. et utiq[ue] plantis magnum.
 no[n] in plaga[m] exanimatoe. ut tu estimas.
 si in pompa fimeis et exequaz fecerit intelli
 gendu[m] sit. **Deniq[ue] de iacob** scripta sic loquit[ur].
Et ascendit ioseph sepelire patrem suu[m]. et asce
 derunt cu[m] eo om[n]es pueri **pharaonis** et seniores
 domus eius. et seniores om[n]es terre egypti. et om[n]es
 domus **ioseph**. et fides eius. **Et p[er]q[uo]d parvulu[m]** **Et as**
 tenderunt cu[m] eo q[ui]derunt et equites et facta sunt
 cast[ra] grandia nimis. **Ac deinde.** **Et plangunt**
 cu[m] plantis magno et forti nimis. **Plangit**
 iste sollempnis. no[n] loq[ui]s egyptiis imperat la
 tinis. si fimeis mostat ornatu[m]. **Insta q[uo]d**

modu aaron qz i moysen fletos e manifest
 tn est. Nequeo satis septe laudae mystica
 i diuini sensu. et in nris litz simplicibz ad
 mirari. qz b' uelit. qd' moyses plangit. Et
 ihs flaute vno sensu sepultu refert. i tamen
 fletu esse no sebi. Temporibus qz i moysen id
 est i lege veti. omis sub pta Adam tenebat
 elogia. i ad inferos descendentes qseqt lacme
 psequerent. sedm aplm. qui ait. Et regnabit
 mors ab adam usqz ad moysen. i sup oos
 qui no pcamit. In ihs vero idest i euangelio
 pque paradysus est apta. morte gaudia pro
 secut. Flent nstque hodie Indei. i nudatis pe
 catis mremere uoluntantes facto i cubant. ac
 ne qz desit supstitioni exritu uanissio phariseo.
 pmu cibn lentis accipit. unde ostendentes.
 quali edulio pmogeta p diderint. Sed merito:
 Quia in refractione dm no edentes. antipm pa
 rant ad uetn. Ilos vero qui xpm in dnmq.
 i facti sumus iuxta aplum genq regim i sacro
 tale. no debemus sup mortm qstetari. Et
 dixit m qz moyses ad aaron i leazar. et
 ythamar filios eius qm relictierant. Ca

Dis

Elogiu est p m
 et munt ubi gra.
 spofilijs pentin
 omia oblectat.
 Et at qz pmo. qz
 huc pmo. nullo
 ul' ratione. Iagos
 em u. a. u. ratio u
 pmo d' e mo gco.

W.

pud vrm no demudabitis v vestimenta vrm
 no sem detis. ne moriamini. v sup omes syna-
 gogas veniat ppa. Nolite inq sem de vestime-
 ta. v luctu exhibere gentile ne moriamini. Mors
 nra pccm est. v qd forsitan tede alioni videat.
 sz fidei necessarium est. Incote lemitico st bi. qm
sacerdos magnus ad prem. nratu. scem qz n l hbe-
 ros mortuos phibeat accede. ne videlicet anima
 dei sacrificijs vacans v tota in illius ministerijs
 occupata. aliq impediatur affectu. None alij Bibis
 v ipm tenam. ho pccat. ut no remaneat domui
 discipuli. ut mortuo pri no exhibeat sepultam.
 Et de sabm q no exiet. v no q tamabit. sifica-
 tio dei ei. qd sem olen vinctus adeo sup en est.
 Certe p q qua credimus in xpo. v oleo vinctus ei
 accepto illu portamus in nob. no debemus exire
 de templo. id est de pposito xpiano. Nos foras e-
 gradi. in incredulitati sz gentiliu qmiseri. sz
 esse semp in tnsery. id est voluntati dñi minis-
 trare. Hec idcirco ne ignorat sp tanz antoi-
 tate t pberet in luctu. et videlicet rationa-
 biliter exire. v adhuc sic locutus sum. qd una
 detbis quenerim xpiana. Huc vos cu sciam

Paula de dormi^{oe} blefille

.12.

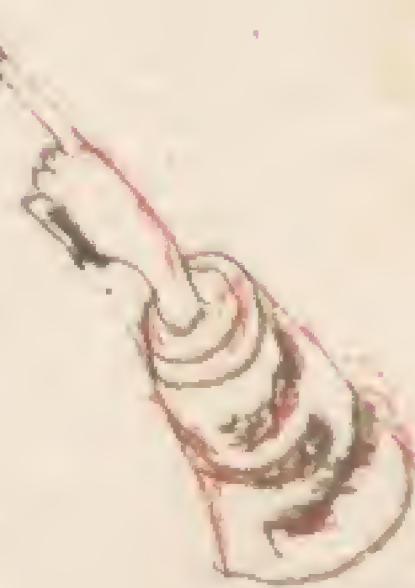
tota remittasse nimis te. et ab eis calcatisque
 delictis. oroni. ieiuniis. lectoni vacare totti-
 die. En ad exemplum Abraham cupias exire de
 terra tua. et de cognatione tua ut caldeis et me-
 sopotamia derelictis. etiam remissionis iteas.
 En omnem substantiam tuam aut pauperibus dilargi-
 ta sis. aut filiis ante mortem tuam mortua
 derelictis. Minor te ea facere que si facient retine-
 rephensione digne videret. **R**edit et memo-
 riam quod fabulato eis. blandicie. symonis quod
 timor. et cum his taxas pati non potes. Ignoscimus
 matris lacrimis. sed modum quemque dolore. Si
 parentem cogito. non reprehendo quod plangis. **S**i christi
 ana et monacha christiana ab istis nominibus mat-
 ribus excedit. **R**ecens uolunt est. et attactus iste quo
 blandior. non tam emat. quia exasperat. At ta-
 men quod tempore mitigandum est. cum ratione non
 vincit. Nam et Noemi fante fugiens itra-
 moab. et maritum perdit et filios. et tu suorum esse
 amelio desatnta. reth alienigena ab eis la-
 tere non recedit. **V**ide quanta meriti sit deserte pre-
 stasse placem. ex eis semine christus exoritur

Respire Job quanta sustinuit. et vidobis te nimis
 delicata. erectis in celum oculis. inter ruina domus.
 penas ultoris. innumeras orbitates. et adexte-
 ram manuum insidias. tanta temisse patientiam.
 Scio quod responsura sis: Hoc illi qui in isto adpro-
 bacum venisse. Et tu duobus elige quod velis.
 Aut sanctus ne probabis. aut peccator. et iuste que-
 reris. minora sustines quam mereris. Cuius
 verba replite. **P**resencia exempla sectare.
Sancta Melania mai temporis inter christianos vera
 nobilitas. tu qua tibi dominus michique concedat idie
 sua hanc partem. que valente adhuc maritico
 puerulo. et nec dum humato. duos simul filios
 perdidit. **N**on sum dictumque incredibile. sed christo
 teste non falsum. Cuius illam tunc non putaret
 more limphatito sparsis tibi veste gassa.
 laterum peragradere. lacrima gutta non fluxit.
 stetit immobilis et ad pedes advoluta christi quasi
 ipsum teneret adrisit dicens. Expedi tibi
 summa sum domine. quia tanto me onere liberasti.
 Sed forsitan superat mentis. quoniam ymo qua illos
 morte contempsit. immo postea filio probat.

Cui omnia quae habebat possessione gressa. i. gressu
 iam yene reuoluntaria nam gressu. **P**arte quoque
 tibi. parte filie iam tu xpo regnati. **P**arte filii
Eustachio tunc cuius pueri ad huc etas. i. rudis
 pueri in fantia te magistate dicitur. **S**euit
 ut dyabolus. i. quia tunc una detinuit liberis tui
 in phatemi. obrutu esse se quodolens. quod ite
 manete victoria. quoniam in pemitia perdidit.
Grandis in suo pietas. impietas in domo est. **A**bra
 ham vni tu filium leti interficit. i. tu una de plu
 ribus querebis coronata. **N**o possit sine gemitu
 eloqui. quod dicitur sum. tu de media pompa
 fumeris exanimiter referret. hoc me se ipse
 misitabat. **N**onc illud est quod sepius dicebamur.
Dolet filiam rem nris interfecit. quod non ut de
 seculo emis matrimonio temerit nepotes. **Q**uo
 niam gens detestabile monachorum non vult polle
 no lapidibus obruit. non precipitat in fluitibus. ma
 trona misabilem seduxerunt. quae quia monacha
 esse noluit hinc probat. quod nulla infertur ita su
 os vniqua filios flent. **Q**uale putas ad istas
 votes cristu habuisse tunciam. quoniam exultasse
 sathana. quoniam nunc tua animas eripe festinas

C

et pñ tibi ppones dolores illecebras. En ante alios
 tuos filie semp ymago uersat. en pit matre
 simul nectare uicticis et solitudine pñte ma-
 dere derelictam. Non te exeam loquor: sunt
 michi testis est dñs qñ ante tribunal eius as-
 sistens iher te vba coruio. **M**etesteande se
 iste lacme. plene saclegio. incredulitate ple-
 nissime. que no habent modum. que nspz ad viciniaz
 mortis accedunt. **V**lulas et exclamitas. et qñ
 quibzdam facibz attensa qñtu nite est. tñ sp
 homicidas. **S**ed ad talem clemens mñdit
 ibus. et dicit: **Q**uid ploras? **N**on est mortua pu-
 ella. sed dormit. **R**iscent a nstates. ista fide-
 litas indecor est. **T**e qñ si ad sepulchz voluis
 filie voluntate. angelz in corpabit. qñ queis
 vinctem tu mortuis. **Q**uod qñ maria fecit
 magdalenae. pñ quā voce dñi se clamaris ag-
 novit. ad eiq pvoluta pedes audit. no tetigis
 men. **E**n em astendi ad pñm men. **N**est no
 meris tante fūgete. que mortuū estimas.
Sepulch. **Q**uas mñ estimas blefilla. mñm
 pati ites. que ferre tormeta qñ tibi xpm vi-
 deat subinatu. **C**lamat mñ illa lugeti.

Si unquam me amasti mat. Si tunc auctera hui.
 si tuis instituta sum monitis: ne iudeas glorie
 mee. ne hoc agas ut a nobis in perpetuum sperare
 nunc. **I**ntas esse me sola habeo pte **Mariam**
matre dñi. Multas hic video quas antea nesci-
 tiebam. Quia melior est iste comitatus. **H**abeo
Anna quidam reuerentia ^{lio} prophetate. Quomodo magis
 gaudeas. tantorum amorum labore ego interibus
 meisque persecuta sum. Una palma castitatis ac-
 cepimus. **M**iseris mei quia mundum reliqui. **A**t
 ego vixi fortem doleo quod adhuc seculi carcere
 includit: quos cotidie in acie phantases. **N**on
 pro. ne auaritia. ne libido. ne uiciorum retina
 uiciorum pertrahunt ad ruinam. **S**i vis ut mat
 mea sis. cur placere christo non vis? **N**on agnosco
 matrem meo domino diligente. **L**oquit illa. aha
 multa que taceo: et pte domini rogat. inquit de
 emis me te secutus sum. ueram impetrat precor.
Et monui quod hortatus sum. quod inuidia principis
 ut salua esset expropi. **I**taque dominus prius hos regit
 caritatem. dominus uita huius feminam comitatu. pondeo.
 punito. possideor. illam mea lingua reseruat.
 illam me decurabunt labores. illi fructus in

pro

gemini. nlla est pagina. que no blesilla sonet.
 Et cumq; sermonib; mei monimenta pveniant.
 illa cu mors opusculis pegnabit. Nam in-
 meaq; metem defixam. legent nigrines. Vnde
 mochi. sacerdotes. Brevis vite spaciū etna
 memoria ppenfabit. Que cu xpo vivit itelis
 i hominū qz ore vita est. Transiet et pferis
 etas. fecit pcula p fnta. que sine amore. sine
 invidia moriantur. In paulo custodiēq;
 nome media ponet. nūq; in eis morita
 est libris. Audiet me semp loquere tu ppe
 tu matre. Amen **Explicit Hieronimus ad**

Scio me principa in xpo **principa si roma**
 filia a plevib; reprehendi **na nigrin.**
 qm edū sebam ad mltos. et fragiliore sen-
 marib; pferā. Et ideo deo pmi obsecrator.
 bus meis responde. et sic venire ad diffinita-
 tunculam quā rogasti. Si vici de septuaginta
 quæret. mltis q no scribere. Si Barachne
 voluiss; ad plm **Dehora** de vitiis hostibus
 no tūmpuiss;. **Jeremias** carce claudit. et qd
 perit. isrl vix no recepat pphetate. **Alia**
 mltis suscitāt. Sacerdotes et pharisei cūstingunt

filium dei. Et maria magdalena plorat ad eum.
 parat unguenta. quoniam est in tumulo. hortulani in
 rogat dominum recognoscit. pergit ad apostolos. et per
 mittat illi subire. ista confidit. Vere vere tuis
 tantoris et huiusmodi. que perperit facie damasti.
 sanguine videlicet saluatoris. ad facti penitencie
 provocatem. Defecerat scire milieba. et non abra
 ham ei subicit. et dicit ei. Quia que dicit tibi facta
 audi voce eius. Illi defecerat milieba. tu nunquam
 habuisti. Sed devorat angelus christum perat in
 corpore iam possidet quod fuit. Rebecca pergit ad
 interrogandum dominum. et eigressione digna audit
 oraculum. Donec generes in vtero tuo. et duo populi de ventre
 tuo dividantur. Illa duos generat dissidentes.
 tu unum cotidie. quodam patris. quoniam fecit
 dominus maiestate multiplici. tunc itate quodam. Illa
 via soror moysi victorias dominum canit. et Bethlehem
 namque Effrata in stirpe nobis finem signat in
 posteris. Filice salpha hereditatem inter fratres meret
 accipe. Ruth et Esau. et Indith. tante glorie fut
 ut sacro volumine indiderint. Anna et Isa et
 generat filium lenita. Isa et Isa. Indite sacro crine

Enitata

noia

venerabile et offit en tabnacle dñi. **T**ecue
 mulier legem David in erogatione qcludit.
 emigmate doz exemplo dimittat. **L**egimus
 et aliam sapientem mulierem que tñ obfidere
 tñe cinitas et pñt vñm pñuclle dñe exat
paab mñros ariete qnatorer. **L**ocuta e sapia
 ei q ad pñm et tante multitudis periculum mñ
 dñi auctoritate sedavit. **C**uid loquar de re
 gina Saba que venit a finibz et ex audite sa
 pientia Salemo et testimonio dei qñpnata
 est omñs viros isrl. **E**lyzabeth nñe pñphetat
 et vocat Anna filia phannehis in templo tep
 m efficit dei et cotidiano ieiunio celestem
 pane vivit. **B**eat mñheres salnatorem
 et ei ministrates de substacia sua ille qui de
 qñqz panibz qñqz milia hor. exceptis mñheri
 bz et pñlis abnd. **E**stas stanz mñherz nñ retu
 fat accipe **C**on samaritana loquit ad pñten
 sabatq qñsione credentis cibos qui empti fu
 erant negligit. **A**pollo vñz paphia et m lege
 doctissim. Aquila et priscilla erndunt et in
 stit en devia dñi. **S**idocera femina nñ fuit

aplo tpe in quare tpe sit. vicos doce i ferias.
Hec i quimodi seminata filia pstruxi binit.
 ut n peniteret sexq sui. n viros suo noie regere
 ret. mqs qdepnatom semiazomstptis sas
 vita laudat. **G**audet. i veltiquosa tudio
 effert. ammq meq. en i babilone i veniunt me
Daniel. **a**nnamiaz. **A**zarias. **s**alsabel. **Q**ua
 mlti sut senes i iudices isrl. qe rex babiloniq
 frigit in scetagine sua. **E**nam mlti **s**usanne
 qe m tptat hylm. que candore pudicie pso
 fecta qponit. i corona pmea mutat iglaon
 triumphantis. **H**abes ubi m studio stptam
 i i sctomonia metis i torpis pficias. **M**artella
 et **A**sellam. quaz alta te perprata metia
 i verios dminoz edoz flores dnat aden qui
 dic m tatico. **E**go flos campi i hylm gnallm.
Altera ipa flos dominicz mereat audire. **U**t
 hylm m medio pmaaz. sic pma mea m medio
 filiaz. **E**t qa de floribz i hylis loqm cepim i
 semp qz n ginitas floribz qpat. optimi michi
 videt ut ad florem xpm sribens de mltis
 floribz disptem. **A**me **E**xphat

Ad Exsuper

Inter oia que in sci fribus **Epistola. 8. Hieronimi**
Ad Exsuperantium
 hoc ul' max' est / qd' te in ignotu mēte corpe
 pōiant. Quis em nō diligit en' q' sub palu-
 dameto v' habitu militai agat opa pphetarū.
 Et extior hōiem aliud pntente vincat ite-
 riore hōie qm q' formatq' est ad ymaginē cre-
 atōis. Vnde v' prior ad officiū puero litterarū
 v' pcorū in occasiōem sepiq' t'bnas rescribendi.
 quo de cetero scribam audaciq'. **Alud** em pōetie
 tue bñt' significasse sufficiat. ut memineis
 aplice sentēcie. **Vinctus** es uxori ne queras
 solutōm. **Solutus** es ne queras meore. id est alli-
 gatōm. que solutōm contraria est. **Qui** igit'
 sūit offitō gūgali vinctus est. **Qui** vinctus est
 sūus est. **Qui** aut solutus v' liber est. **En** q' pū
 gaudas librate. v' aliud agas. aliud reputas.
 ac ppe modū i domate q'stitutq' sis. nō debes
 ad tollendaz tūtam testa descendē. n' requirē
 p' q' tū n' aratri semel accepti stē naz omīto.
Sz si fieri potest imitare **Iosep**. v' egyptie dūc
 palliū derelinque. ut nudus sequaris dūm sal-
 natore qm dicit i eū nō **Alisi** quis tulit item

ancium.

.14.

sua et secuti me sunt. non potest me esse discipulum.
 Proinde sarta et fida ne queras dimitias. que
 camelorum primitiis quodammodo. Audis et levis ad
 te hunc vola. ne alas intus tuas ante deprimas
 pondera. **H**oc enim dico. non quo te auarum di-
 dicerim. sed subintelligas idcirco adhuc nullius
 opera dare. ut impleas sarta que dominus enacu-
 are precepit. Si igitur qui habet dimitias et posses-
 siones iubentur ea pendere et dare pauperibus et sic
 sequi saluatorem. **D**ignacio tua aut dimes est.
 et debet facere quod preceptum est. Aut adhuc tenuis.
 Unde debet querere quod erogata est. **C**erte Christus per
 animi voluntate sua et acceptum refert. **R**emo
 apud pauperiorum fuit. et nemo tantum pro domino dare
 liquit. **V**idua illa ierusalem paupercula que domo
 minuta misit in gazophylacium. tantis profert
 dimitibus. quia totum quod habuit dedit. **E**t tu michi
 eroganda non queras. sed quesita iam tribue ut
 fortissimum tyrannulum secundum Christum agas. ut letus
 tibi de longissima regione venienti saluet
 pater. ut stolam tribuat. ut donet annulum.
 ut proolet pro vitulo signatum. ut exequatur

no

in isto frequentiliano ad nos cito faciat nam
 ita ac. Pulsam amicitiaz fores. si apud eis
 tebro nos habebis hospites. Ame. Exple.

Maiora sunt vincula. *Hiem ad Traquilin*
 esse quia corpus si olim am *quo Digenie*
 digebam. ne plamam. dnm. *lege debeat.*
 in stibas tua heret aio. et ego tibi xpi amore.
 conigtor. Vere em et simple candidissimo pectori
 tuo loquor. Pa sedula et multi apices hanc
 appropiant inos tue metis affectu. Quid dicit
 origeni et multos errore deceptos. et sem film
 men. *De am illor in fame repugnare.* et do
 leo final et gaudes. En aut *supplicati* *supplicati*
 ti st simplices. aut aberrando viro erratisq
 subvertit. Et qa mee paritatis queis sente
 tiam. utro stdm scdm faustini penita ipse
 ens sit. aut stdm qdam legendi ex parte.
 Ego *origene* pte eruditionis sic interdu arbi
 tror legendi. *quo Tertuliani.* et *flonati*
Arnobii. et *Apollinarii.* et non illos *catasticos*
 septores. qtos parit et latinos. ut bona corz
 eligam. utemqz qria stdm *apls* diceret

Damachius ad Jeron

16. 1A.

B.

Omnia probate quod bonum est tenete. Ceteri qui
in amore eius minui. in iudicio stomachi sui
punitate ducunt. audent in illo maledico pph
tico subiacere. Ne eis qui dicunt malum bonum. et
bonum malum. qui faciunt amara dulce et dulce
amarum. Nec enim ipse doctrina eius pna suspicienda
sunt dogmata. nec ipse dogmatum pmitate. si quis
in quibusdam scriptis suis utiles. edidit. penitus
repprendi sunt. Quod si gratiosum in se amatores
eius. et oblectatores sine duxerint. ut nichil
medium appetant. non seruent modum sed totum
aut probent aut improbant. Libenti propterea rusti
citatem elixa. quia doctrinam blasphemiam. Stus
scat tatiarius dyaconus. in pendio tite te salutat.

Epistola Damachii ad gloriosum Hieronimum

Damachius et occanus Hieronimo pbro
saltem. Sicut aliquis ex fratibus scedulas ad
nos in eadem detulit. que *origenis* volumine
quod per iacchum scribitur in latinum sermonem conuersi
tenerent. Et quod in his multa sunt que tenuitate
igenii mei promouent. que nunquam catholice dea
existimamus. Inprimam et ad expositorem
autoris multa de libris esse eius subtracta. que

apta impietate eiusdem monstrare potuis-
 sent. Cuiusmodi p[ro]statia tua ut p[ro]p[ri]o
 no tam nob[is] qua minus qui urbe habitat.
 p[ro]fuit op[er]e dignus impedit ut sup[er] dictu
 lib[er] origenis ad fide[m] quodmodu[m] ab ip[s]o auc-
 tore editu[m] est. tuo s[er]mone manifestes. et
 que a defensorib[us] eius int[er] polluta sunt prodas.
 et que etia[m] v[er]ba que etia[m] scedulis istis quas
 ad stitute tua d[ir]eximus. n[on] co[n]t[ra] catholicas
 regula[m] n[on] im[pe]rite edita st[et] redarguas. atq[ue]
 quintas. Hanc subitit in p[ro]fatione op[er]is in
 mentione tacito no[m]i[n]e tue stitatis exp[re]ssit.
 q[uo]d a te p[ro]missu[m] op[us] ipe[m] co[m]pleret. illud ob-
 lique agens. Et te simili ratione sentiret.
 Inega ergo suspitiones ho[m]i[nu]m et quinq[ue] cri-
 minantes. ne si dissimulans q[ue]n[si]sse v[er]ba
 aris. Amen. Explicit. *Ep[ist]ola Hieronimi plu-
 ad paniam et Decanum modo sequit[ur].*
 Scedule quas misistis. honorifica me af-
 fecere g[e]n[er]alia. Sic in gemin[is] p[re]dican-
 tes. ut fidei tollerent veritatem. Et quia
 eadem v[er]ba in alexandria. et rome. in toto pe-
 ne orbe. boni homines sup[er] meo no[m]i[n]e iactare

et Decem

18.

consueverit. et tantum me diligunt. ut sine me he-
 retici esse non possint: obmittat personas. rebus
 tantum et omnibus respondebo. **N**equē ei cause
 preest maledictibus remanere. et aduersarios
 talione mordere. cum precipit malum pro malo
 non reddere. sed vincere bono malo. **S**atari ob-
 probriis. et alacris uerberati prebere maxillas. **O**bi-
 timet ergo in quare **O**rigene aliquando lauda-
 verim. **N**isi fallor duo loca sunt prefatum tula
 ad **domasum** in **omelias**. **antici** **canticorum**. et
plura in libro **hebraicorum** **nomina**. **Quid** ibi de
dogmatibus **et** **dicat**. quod de **pater** et **filio** et **spiri-**
to. quod de **deorum** **resurrectione**. quod de **eternitate** **atque**
substantia. **simplex** **interpretatio** **atque** **doctrina**. **sim-**
plici **voce** **laudata** **est**. **N**ichil ibi de **fide**. nichil
 de **dogmatibus** **quod** **proferuntur** **est**. **Moralibus** **tantum** **tra-**
ctat **locus**. et **allegorie** **nubila** **serena** **expositione**
dissolvit. **dissolvit**. **laudandi** **interpretationem** **non** **dogma-**
tistam. **ingenium** **non** **fidem**. **philosophum** **non**
apostolum. **Quod** **si** **voluit** **super** **O**rigene **men-**
suram **inducere**. **legant** **in** **eclesiasten** **quod** **metaphor-**
ice **rephrent** **repha** **adephe** **triam** **voluntatem**.
 et intelligunt me semper eum dogmatibus ope-

isse. **Q**ue enim stulticia est sic alienis laudare
 doctrinam. ut sequar et blasphemias. Et bene
Cyprianus Tertuliano in quo utat. ut eius scripta
 pbant. Cuius eruditi et accedens uni delectare
 delectet in gemitu. montam in eo maximilaz.
 qz no sequit. fortissios libros tot Porphiri
 scribit apollinarius. Crastianus publice pulc.
Eusebius lystoria texent. Alter eoz dimi-
 diata ppri in eduat oiconomia. Al impietatis
avri. aptissim q pugnator est. U in q psuas
 qm dicit bonu malum. et malum bonu. Cui facit
 amara dulce et dulce amara. nec bonis aduscat
 et si honestu q habnerint devalheren est. Nec
 amicor laudanda sunt vicia. et vni qdque no
 personar. s. vix ponde indicand est. Flor de
 et lucili qd in qposito onerat pede. A tamen
 sales ems lepusqz laudat. Quoniam essem in memis
 miro discendi ferebar ardore. Nec in pta qzda
 pphcom ipe me docui. Apollonare Laodice
 andini Antiochie frequet et colui. Et in me
 instas scriptis erudiret. in qua illis qterosum
 sup sensu dogma suscepi. Pam conis paretgebat
 caput. et magistz poci qna disciplin decebat.

lucili

10.

et Decam

18.

Perrexi tamen alexandriam. audivi Didimum
 in litteris ei gratias ago quod nesciam didici. Si quid
 sciebam illo diu et sine decore non perdidici. Anta-
 bant me homines sine fecisse discendi. Veni tunc
 sum recusolima et bethleem. Quo labore quo
prio. baucania nocturnum habui preceptore. time-
 bat enim Indos et in alteris exhibebat Nyctode-
mon. Horum omni sunt idipsum meis facio
 meconem. Certe apollinarius et Didimus inter
 se dogma contrarium est. Rapiat me si utraque
 tuncma diu et sine alterius fecerit. quia magis utraque
 confitebor. Si expedit scisse homines et gerere aliquid
 detestari. mirum odio aduersor rationes. Quod
hodie enim perferunt omni in synagogis satha-
ne. Obiciat michi quissimaz tunc hominem per den
 habuerim preceptorem. et audet quidem perferre
 litteras meas ad didimum quasi ad magis. Grati-
de tamen discipuli. si hominem eruditum et senem
 magis dixerim. Et tamen nolo inspicere ipsam
epistolam. que tanto tempore in calumpniarum resnata.
 nichil propter honorem et salutacionem continet. Incip-
ta sunt et frivola. Arguite potius ubi heresim de-
 fenderim. ubi primum origenis dogma lauda-
 uerim. In lectione Esaye in quo duo seraphim

clamaris deserviat. Illo in tptante filii & spm
 stm. Nunc ego detestandaz expositum in duo
 testamenta mutavi. Habet liber inualq ante
 viginti annos editus. Tot opuscula mea & maxie co-
 metarii. iuxta optimitate locor & gentilem
 sectam lacerant. Quod aut obponit gregasse
 me libros illiq sup cunctos hoies. Utinam omni
 tractatoz habere volumina. ut tarditate
 ingenij condicomb diligetia qpensare. Coge-
 ram libros emis fateor. & io errores no sequor.
 Quia scio vniusa que scripsit. Credite expto. q
 xpianq xpianis loquor. Venenata st illius dog-
 mata. aliena ab scriptis sacrum scriptis facie-
 tia. Legi in qua legi origene & si in legendo me
 est. fateor. & nem marxipin alexandrin cau-
 te inuacuauerunt. Si mihi creditis Drige
nista miqm fin. Si no creditis. nunc esse cessam.
 Quod si nec sic adducimur ad fidem. quellige
 me in defensionem mei contra amasim vrm scilicet
 ut si no creditis neganti. creditis saltem accu-
 santi. Sed libentim creati credit quia corrip-
 to. nimir. putat si me fin esse. CYMMYCTHP.
 Et ppter aiales & lnteos nolle palam dogmata
 qfiteri. Porz em decretu est no facile magis

28. q. 2. Sancti
proferuntur p. medij

Ibidem expresse q Driges anathematizatus
 est post mortem.

ritas ante porcos esse mittendas. Nec dandum
 sem canibus. Et tunc dicitur. In corde meo ab-
 scendi deus. t. ut non per. t. Et in alio loco super
 isto. Cum loquitur inquit veritate in populo suo. id est
 cum his qui domestici fidei sunt. Ex quibus intelligi valent
 nos qui in dominiciati firmi debere audire men-
 dacium. ne parvuli atque lactantes plurius ubi
 edulio suffocemur. Quod autem puriorum atque moderatiorum
 inter se oribus federet. Sextus Stromatum liber in quo
 platonis sententia non doctrina quod ponit plenissime
 docet. Cuius igitur faciam. Nesciam me eiusdem
 dogmatibus non esse non credunt. Preterea videtur
 et dicent. De nobis ista nascuntur. faciam quod solui-
 taient. sacra eorum atque mysteria in publicum pro-
 feram. Et non prudentia qua nos simplices induit.
 in pro patulo sit. Ut qui neganti verba non credunt.
 credant autem arguti stilo. Hoc ergo ut maxime
 taceat. nequid auctore sum eorum scripta teneat.
 facile dicunt cum in amato. quod per alio soluat
 primo. ad suscriptionem tergerint. Quamquam
 suffragia. Alius non possum inquit dampnare quod
 nemo dampnat. Alius nichil super his apertis
 statum est. ut si provocat tergoribus auctori.

Dis

tas. substendi necessitas differat. Quidam
Constantinus. quoniam nunc dampnabimus quod synodus
Niceana non tetigit. Tunc enim dampnamus Arri-
um. dampnassent tamen et origene. si illius dogma-
 ta reprobassemus. Salus uno medicamento omnes
 simul morbos debere curare debere. Et
 id est quod sancta neganda maiestas est. Quam
 illo synodo super substantiam omnis silentium fuit.
 De Arrio tunc non de origene questio erat. de
 filio non de patre. Confessi sunt quod negabant.
 tacerent de quo nemo querebat. quia quoniam late-
 ter et origene fonte Arrii dampnarentur.
 Dampnantes enim eos qui filium de patre negant
 esse substantia. illi pariter Arrius dampnaretur.
 Alioquin hoc argumentum nec Valentinus. nec mar-
cion. nec caracasas. nec manichaei. dampnari de-
 bent. Quia synodus Niceana eos non novit. quod
 certe ante synodum fuisse non dubium est. Et si
 quando reprobi cepit. et ante substantiendi eis
 fuerit. ante excommunicandi etiam. miras sto-
 phas videas. Sic verba temperant. sic ordi-
 nem nec timent. et ambigue quaeque gerunt.

fontes Arrii
 origenes de
 esse

ut magis et aduersariis confessionem teneat. ut alie
 heretice. alie audiat catholicos. qui non eodem
 et **Appollo** delfici. atque **lorias** oracula fuderint.
Circus et **pneco**. diuisis temporibus. si parci illud
 strophis. **E**xempli causa subiciamus. **C**redimus
 inquit resurrectionem futuram corporum. **H**oc si
 bene dicat. prima confessio est. **S**ed quia corpora sunt
 celestia et terrestria. et aer iste et aqua tenuis.
 nostre naturae sua corpora noverant. corpora ponit
 non carne. ut orthodoxi corpora audiens
 carne putet. **H**ereticus spiritum recognoscit.
Hec est eorum prima decipula. quae si deprehensa
 fuerit. asserunt alios dolos. et in nocentiam
 simulant. et maliciosos nos vocant. et qui
 simpliciter credentes amant. **C**redimus resurrectionem
 carnis. **H**oc vero tu dicunt. vultus et datus
 putat se posse sufficere. **N**agere quia id ipsum
 et in symbolo credit. **S**i interrogas ult.
 tibi scriptis comonet. **S**anctores clami-
 tant. **A**udisti resurrectionem carnis. quod quibus
 amplius. et in praesentibus fomentatis
 nos flos sancte. illi ut simplices appellant

ff.

hereticus non
 per totum inferna

Sic fonta gce
 latio calumpniator.

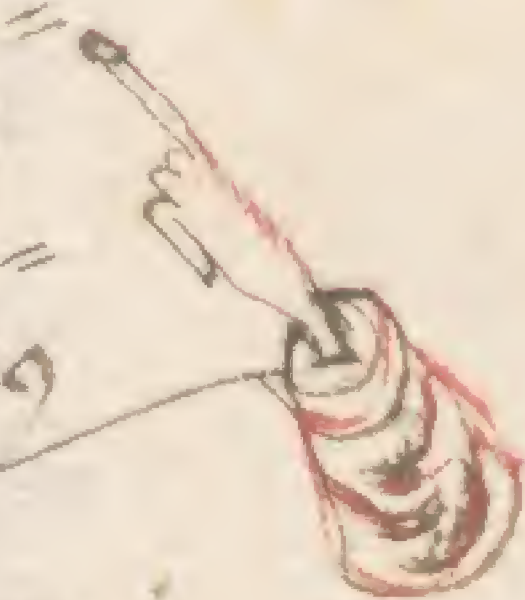
Quod si obdormis fronte & neque ceperis.
 .. carnem digitis tenens. an ipsam dicat resige
 2 que erit. que meredit & loquit. **P**mo rident.
 deinde pnucciant. **D**icetibusque nobis ut capil-
 los & dentes. pedes ac ventris. manus ac pedes. ce-
 terasque artus. ex integro reserco exhibeat. **T**uc
 vero visi tenere se non possunt. cachinnosque ora
 soluentes. tonsores nobis necessarios. & plate-
 tas. & medicos. & futores ingerunt. vbi que int-
 rogant. ut credamus & genitalia nobisque sexus.
 reserco inuas genas hyrtas. feminas. & lenes
 fore. **E**t habitudine corporis pmaris ac femie.
 distinctione diuisam. quod si dederimus. statim ex-
 petunt vlna & cornu. & cetera que i ventre sunt.
 & subiecte singula membra. ut corpus quod stat ex-
 2 membris dicant ne resige. **N**on est huius temporis
 quod dogma prisu in theatro iactare sudes. **N**on
 in diues **C**iceronis lingua sufficeret. **N**on fer-
 uens **d**emostenis oratio. mei aia possit imple
 2 sione. si velim hereticozo scandulecias pde.
 qui in botemis resercom fabretes. animo negat.
 Volent enim muliercule corz mamas tenere.
 ventri adplaudere lumbos & femina & pmas

ad rectas maxillas. et dicit. **E**t nolite
 refutari. si fragile corpus resistit. et sicut angeli
 lorz similes. angelorz habebim quoniam natam.
Dedignatur videlicet in carne et ossibus re-
 surgere. quibus resurrexit et Christus. **E**t fateor me
 errasse in adolescentia et philosophorum id est
 gentili studijs eruditum in principio fidei igno-
 norasse doctrinam christianam. et hoc putasse
 sapientie. quod in pythagora et platone et epedocle
 legeram. **E**t in puli lactantes in prope errore
 sequimini. tunc ab eo impietate distitis. qui in
 impietate non errat. **S**ecunda post naufragium
 qui tabula est. culpam simpliciter agite. **I**mitati
 estis errantem. imitamini et correctum. **P**ri-
 mus inuenies. emendemus sorores. **I**mitamus
 gemitus. lacrimas copulamus. **A**lloremus et
 conuertamur ad dominum qui fecit nos. **N**on exspitemus
 dyaboli primum. **V**ana est illa presumptio. et in
 profundum gehennae trahens. **H**ic autem quid
 vita aut amittit. **S**i origenes in qua
 secutus sum. frustra me in famare cupis.
Si discipulus fui. imitamini penitentem.
Credidistis agniti. credite et neganti. **S**i

G.

Exe. st.
 Hieronimi

Aspamachm

De Lactancio.

mutu dictu
ab eo qd est mut
tine

Errones Drigens

ista inq non eras: quae landasti eni topu-
tulis tuis. Et hodie landare nisi uos ei
landaretis errores. To ni displiceret in-
gemin. nisi quibdam ei placet impietas.
Et Aplo pcepit. Dia legeres que bona se
retinere. Lactanciu in libris suis a magre
repleis suis ad demetrianu. pns sci omni
no negat substanciaz. Et errore iudicio dic
en ad patre referri. ul ad filiu. a scificatam
ntu spsone subeianore demonstrari. Es
in m educe pt. ne lega institucioni enis
libe. in quibz cot gentes scbit fortissime.
Ea supior sententia detestanda est. Appoli-
naris cont porphirin egregia scbit vo-
luntaria pbo labore viri. hz fatum imple-
risqz dogma q tepnaz. Cositemini a uos.
in quibzdam errae drigene. mutum
no faciam. Dicite en male sensisse de filio.
pms de pns sto. Maq o de celo ruinas im-
pie ptulisse. Res com carnis nbo tantu
qstere. ceterz assertone desere. Et post
multa secula atz una omni rescom. so

Pomachii & Oreami

.18.

^{ut fore.}
 ipm fortem gabhelem qd dyablm: pau-
 lmm qd caym. v gines qd psthula. En hoc
 reuerentis. & qd censoria vngula spauit a fide
 ecclie: tuto legaceta. & venena iam metua in
 anthiodoti phibere. No in nocet si dyco orige-
 nes cu in cetis libris omis vterit. ita co ca-
 riorz ipe se vicit. Nec formidabo sententiam
 qua illi doctore etiam quonda adolscetu-
 lus noiaui. nisi forte attusare dehm. tunc ro-
 gatus opuscula tuissercha. & dice in ylogo. hic
 cuq mptor libros. heticq est. **C**ane lector
 ne legas. fuge vipam. Aut si lege voluis.
 futo a malis libris & hereticis corrupta esse
 que tuisstis. quagm tunc no debeas. **E**go aut
 oia que fuerat viciata corripui. hoc est alijs
 idis dice. **E**go qm mptor catholicus su. **H**ic
 que mptor heticq est. Deniqz & uos satis fin-
 pbat & in genne ac no maliciose pni sq peden-
 tes pcepta rethorica. & pstigas oratorz dñi li-
 bros ei9. **Π Ε Ρ Ι Α Ρ Χ Ω Ν**. heticos qfitemi.
 & alios tunc tuisserre vltis: in ietisab lege-
 tibus scpmli. ut tota antois vita disenteret
 et exteris libris ei9 coriectam pntis faceret

H.

R.

quiescomis. Ego callidus qui emicari silens
 quod volui et dissimulas tunc a non fecunda
 timore. Nuntius medici grandes morbos
 non esse curandos sed dimittendos nate ne
 medela languore exasperet. centum et quinquaginta
 capite anni sunt. ex quo origenes mortuus
 est tyri. Quis latinorum unquam ausus est trans-
 ferre libros eius de resurrectione. AEPIDAPX
 ut quod stomachicas. Quis perferre opus se
 ipsum voluit infamari. non differentes similes
hilaris non fiduciosus victorino. qui tractatus
 eius non ut interpretes sed ut auctores proprii opus trans-
 tulerunt. Nunc sine publius sic exanimum
 illis copulavit. ut magis ypoliti sententias
basilij sequeretur. Graece enim emulatores
 vos esse dicatis. et ad ceteros talis capere
 in oculos possidetis. Si malo animo fuisset
 erga origene interpretatus essem hos ipsos quod
 super dixi libros ut mala eius et latinis nota fa-
 cere. sed nunquam feci. Et multis rogatibus adqui-
 escere nolui. Non enim quod veni eorum insultare
 erroribus quorum minor ingenia. Ipse si advi-
 nerat origenes nasteret vobis suis fautoribus.

martini bafa
 origenis.

Et en Jacob dicit **O**rosum me fecistis in iudo.
 Ut aliq's laudat origene laudet ut laudo.
 Magnus vir ab infancia et vere martis filius.
 Alexandria ecclesiastica scolam tenuit. fuit de
 eruditissimo viro **demetri** p'bis. Voluptates
 in tantu fugit ut zelo dei. s' no p'com sciencia
 ferro tunc caret gemitu. **Calcanit** anancia
 Scriptas memorit tenuit. Et in studio expla
 nationis eorum diebus sudavit ac noctibus. Mille
 et eo amplius tractatus q's i' eia locutus e' ed
 dit in inuicibiles p'terea comenarios q's ipe appel
 lat. **tomos**. et q's nunc p'teo. ne videat opum
 eius in die t'pore. **Quis** enim tantu potest
 legere. quia ille q's p'se. **Quis** ardetem i' p'tis
 animu no m'vet. q'd' siquis **iudas** zelotes ob
 posuit nobis errores eius. audiat libere.
In d'm magnus dominat hominem. v'z op
 longo. fas est ignoscere sopnu. Non imitem
 eius vicia. t'm i'ntes no possumus seq. **Erra**
 nerunt i' fide et alij tam greci q'ia latini. q'z no
 necesse est p'ferre noia. ne videam' en no sin
 merito. s' alior' erro' defende. **Hoc** no est in
 q'mes ext'nsare **Drusie**. s' act'nsare totos.
Inchoe si en errasse ne dicere sin fidei p'm

Dei. 32.

De p'co mte
 Origene.

tate salte aplm Paulu. and angelu dee
 lo audienon credere. **N**uc v ai simpli erro
 rem ei9 fatear: sic legam ut ceteros: qd sic
 errant ut tati. **S**i dicat. Si mltor9 comu
 nis error est: cur solu psequimur. qma
 vos solu laudatis ut aplm. tollite amores
 vtr ep bo n: v nos tollim9 o9n magni
 tudinem. ceteror9 vicia delibris suis ad hoc
 tantu excerpitis: ut hui9 defendatis erro
 rem. **O**rigene sic fertis in celu ut nichil en
 errasse dicatis: qm9 es assertor nonor9
 dogmatu. que9 tent parcas romanis au
 rib9: parcas fidei. que apli voce laudata
 est. **E**ur post quadringetos anos docere
 nos niteris. qd ante nescim9. **E**ur pferes
 imedm q paul9 v petro9 edere noluerit.
Vsque ad hanc diem siue ista doctna mudo9
 xpianus fuit. **I**llaam senex tenebo fide. inq
 puer renatus sum. **R**elutiotas nos appellat
 et lnteos v iuiales v carneos. qd no recipi
 am9 ea que pms fuit. illi sz per solomite
 quor9 mat in celo est: no cotepno carne
 in qua xps nat9 est v resurrex. **E**t no despo

De carni

.18.

luta. qd tota in testam pmissam. regnat ite lo:

Et tamen minor tu carni detrahentes. vniat
 carnalis. et inimica sua foveant et mitiat
 delicate. nisi forte imple voluit septam
 dicte. Amate inimicos vros. et benefacite
 his qui persecutur vob. Amo carne casta. vir-
 gine ieiunante. Amo carnis non opas. sed
 substantiam. Amo carne que indicanda esse
 se nomet. Amo illam que pro i martyrio
 tedit. laniat. exurit. Illud vero qd afferunt
 aqbusdam hereticis. et malinolis hominibus libe-
 ris esse violatos. quia in eptu sit. quic potest
 appbati. Vnde p dcentor. doctior. eloquentior
 Eusebio. et Didimo assertoribus sigemib i rem
 potest. qd alter sexto volumini. Et h c d n

Eusebio et Didimo
 assertores sigemib

O not. ac. ita en nt se sensisse affirmat.
 Ut sic errores mitit exorsare. ut tamen illi
 esse fateat. non septu negans. sed sensu septi edis-
 ferens. Aliud est si que ab hereticis addita se.
 Didimo qd bndicta defendit. Solus scz iuxta
 est sigemib assertor. Cui septa ito orbe
 parit falleret. et qd ad nutridatis litteras ois
 veritas. vno die de voluminibus illis videret.
 Si unus violatus est liberum vniusa ei op

Ad

que in his u locis u temporibus edidit simul
 corrumpti potuerunt. Ipe origenis in illa epistola
 quae scribit ad fabianum romane urbis Episcopum
 penitenciam agit. cum talia scripsit. et causas
 temeritatis in Ambrosio refert. quod scilicet
 edita in publica ptulit. et quodam modo egypti
 et a o co p c i q. aliena esse que disphacet
 Porro quod Pomphili pferunt laudatorem eius
 gratias illis ago meo nomine quod dignum me puta-
 nerunt. que cum martire calumpniaret. Si enim
 ab inimicis origenis libros eius dicitur esse
 violatos ut infamaret. quia in non liceat
 dicitur ab amicis eius u sectatoribus quod positi esse
 sub nomine Pomphili uolunt. quod illi testis
 martiris ab infamia vindicaret. Et re-
 ros emendatis origenis libris. quod ille non scrip-
 sit. et miramini si edat aliquos libros que ille
 non edidit. Vos in edito opere potestis argui
 ille qui nichil aliud edit. facilius patz calump-
 nie. Date aliud opus Pomphili. Unde quia
 reperietis. Hoc unum est. Unde igitur sciam quod
Pomphili sit. videlicet stilus u salua docere
 me potit. Itaque inquam credo quod doctus u pri-

modum ingenij fructus quiescentibus infamie
 dedicavit. Et ipm nomen Apollongetici os-
 tendit accusatorem. Is em defendit nisi qd
 in emie est. Im pferat em qd dicitur in stul-
 ti sit nlm p dentis. Sex libror Eusebii
 sup origenis defensionem. pntipm nlmque
 ad mille ferme vsus. liber iste qm pomphi-
li dicitur continet in rebus ppter opus eide
 pferit testimonia quibz nitit pbar orige-
 ne fuisse catholicu. Eusebius & pomphilus
 fatam int se habere concordia ut nlm die
 hoies pntes. & ab uno alter nome acciperet.
Quo igo int se dissentie potuerunt. ut
Eusebius toto ope suo Origene Arianu
 dogmatis pbet. & pomphilus Nycene syno-
 di que fuit postea defensor. Ex q ostendit
 nl sydeni nl cuiq libet alteriq ee opusculu.
 qui sex libror capite determinato. ceta me-
 bra sociaret. Sed concedam q exsupfluo.
 nt pomphilus sit: sz nlm sim martiris. Ante
 ei ppsit qua martiri ppetaret. Et qmo
 i qm es martirio dignus fuit. Sed ut
 martirio deleat errorem. ut una culpam

sz

sanguinis sui effusione pnegaret. **Q**uanti
 in toto orbe martires. ante q̄m cederet va-
 rijs subiacere p̄cis. **D**efendam ergo
 p̄cā. q̄a qm p̄cā martires p̄s p̄cōres
 fuerunt. **H**ec fecit amatiissimi ad eplam v̄m
 celeri symone dictam. vinctus p̄positu. ut
 q̄t si sebere. cuius ingemin ante laudancz.
 Malens existimacōe periclitā. q̄a fide.
Hoc in p̄stiterunt amici mei. ut si tace-
 rens. si respondero. mimi tūc in dicit. **D**u-
 ra utraqz cōditio. s̄ de duobz eligam q̄ leui-
 est. Simultas reintegrari potest. p̄laspheia
 veniaqz nō meret. **Q**uid aut labois int̄sse-
 rendis libris Periarchon sustinere. ut
 in dicit d̄lmq. d̄n q̄ mutare q̄p̄a de greco.
 nō est uertentis. s̄ enertentis. q̄ eadem
 adūbū exp̄m̄ere. nequaqz ei q̄m s̄m̄ae velit
 venustatem eloq̄ij. **Amen. Explicit.**
Eplā. Hieronimi q̄t ingilacm p̄b̄m̄. quo
Iusen q̄m de f̄neat ei q̄ blasphemiam arguit.
 nequaquā litteris satisfacē. q̄m t̄m̄s
 amicis nō credidisti. **N**eque em cōnle po-
 tes acquiescere q̄m v̄mo symoni nō acto

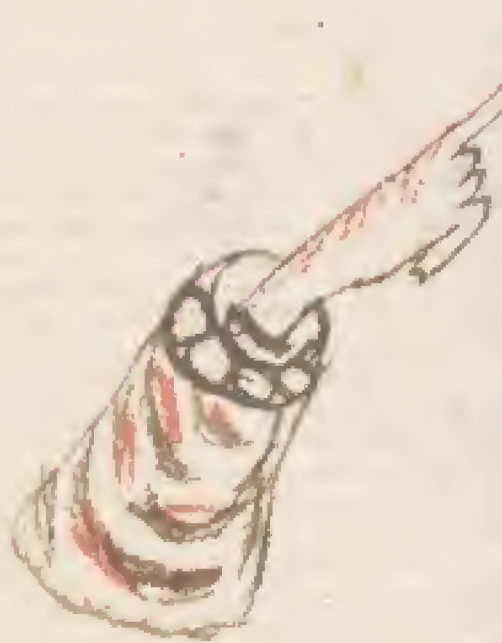

modasti fidem. Sed quia x[ristus] p[er]fecte nob[is] h[um]i-
l[ita]tis exemplum in se tribuit. Dams oscu-
lum p[ro]ditori: et lat[ro]nis p[ri]mam in patibulo
insciens. eadem absenti significo: que p[re]-
senti q[uod] s[er]uent[ur] s[un]t: me ita origene legisse ut
legere ut Apollinare et ceteros tractatores. q[uod]z
in quibusdam libris etiam non recipit: non q[uod]
o[mn]ia dicta esse dampnata que illor[um] volumi-
nib[us] continet[ur]. Sed quo queda[m] reprehenda-
re co[n]fitear. **V**er[um] q[uia] op[er]is mei est et studij intro-
legere ut ex pl[ur]im[is] et diuisis floribus carpa.
non tam p[ro]bat[ur] o[mn]ia: qu[am] que bona s[un]t elect[ur].
Assimulo m[un]dos r[ati]onem meas: ut am[er]itis
multa cognoscant. **S**ecund[um] q[uod] scriptu[m] est. Omnia
legetes que bona s[un]t retine[re]tes. **I**nde satis
miror. te voluisse Origenis in obice dog-
mata. cui[us] in plerisq[ue] errore usq[ue] ad hanc
etate p[er]m[an]ere ignoras: **E**go ne heretic[us].
Et eni[m] me que so[ci]etate heretici non amant. **T**u
orthodox[us]: q[ui]a et q[uod] sciam tuam et lingua[m]
alia p[re]dicantem. aut i[n]v[er]it[ur] sub sp[er]s[is] et p[re]-
varicator es: aut volens heretic[us]. **D**imisi-
sti egiptu[m] et multas p[ro]vincias reliquisti i[n] q[ui]bus

Errores Arigeis
heretici notantur hic

B

sectarum sua libera plebique fronte defendunt.
et elegisti me ad insecutandum quoniam omnia gloria
etiam dogmata publica voce et tepore. **Arigei**
genus hereticum. Quis ad me quoniam illi hereti-
ci in plebis non nego. Errant de resurrectione
corporis: errant de aetate statu: de dyaboli
penitentia: Et quod his maior est: filium dei et
per se ipsum. et cometae ius ysaie seraphim esse
testatus est: Si errasse enim non dicere et
hic non cotidie anathematizare: esse erro-
ris illius socius. Neque enim ita debemus
bona eius recipere: ut mala quae suscipe co-
gamur. At idem et scriptas in multis benemep-
tatus est: et prophetarum obscura differunt. et
tam non quia veteris testamenti reuelant
maxima sacramenta. Si igitur quae bona sunt eis
tunc et mala sunt amputari: ut corripere: ut
tacui: arguendus sum. tunc me latini bona eius
habcant: et ignorant mala: Si hoc tamen
est arguatur et confessor hylaricus. quoniam psalmo
et psalmo et omnes in **Iob** exhibet eis
post exegit in latinum transtulit. Sit culpa
eiusdem confessionis. vertellensis **Eusebii**
quoniam omni **psalmo** cometae heretici habent

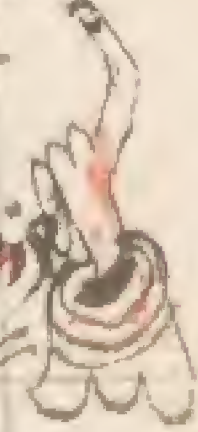

heretic

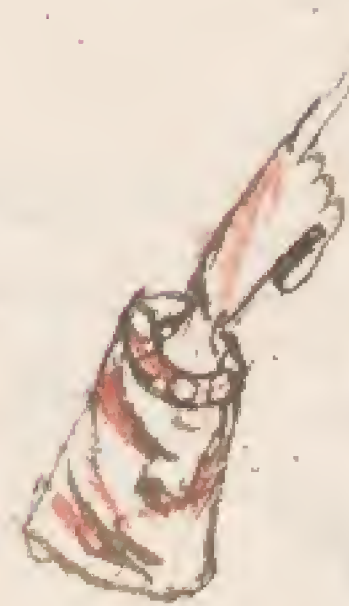
19.

vertit in nomen eloquii. hic hereticas pntes
optima quicqz tñstulit. Marco de victori
no pndamonenfi. et tñstulit. qm Origene
in explanatone dñtateat scptaz scuti st
et expisserunt. ne no tam me defende. qm
fatos tñst videat quere. ad te ipm ve
miam. En tractatq ei9 Job de scptos habet.
in quib9 cōt Evangelii et de stellis. eloqz
diffutans. queda locut9 est. que etia no
recipit. tibi soli hz. T u dō p p u n o
T u k p a n i u. id est sapientissimo cerebro.
de multis qas u latinis. tractatoib9 ferre
sententiam. u qñ tensoria virga alios reice
de bibhotheis. alios recipere. u tñ t placuit.
me ut catholicen. ut hereticen pntiae. nob
no hz pñsa respicere. u dāpnare q sepe dāp
namus. Legit ad phelios lib9 lege ceta
opnsula mea. u maxie ecclesiasten cometar9
et liquido videbis me ab adolestia nūq
alienigantitate detñt. ad quicmisse heretic
pntati. Ann parz est. scire q nescias. Ann
dentis hōis est nosse mensuraz sua. n z elo
Evangelii concitatñ. in periculis sine omnim
debem testem facere. Stilic glosari cupit
cupis. ut in patria tua iactites. me no po

Opie

Id. Ad

emisse responde elegecie tue. et acume inte
crisippi formidasse **C**ristiana verecundia
teneor. et cellule mee latebras nolo moria
ti Simone veserare. aliqñ pferre. **Ita**
CAN. TH. N. AP. IETIAN CY. KAI. TPO
IT. EO. DO. PON. H. EST. DIA. PHA. TNA. IT. PHEN
humeris portatu. pulcro qz vote tantatu.
Oes huiusmodi aut loquenda. aut ridendo di
mitto **E**go qñ xpianus in xpiano loquens.
Obscuro te facit ne plus velis sapere. quā sa
pis. ne ut innotetiam ut simplicitate tuam.
ut certe ea que taceo. et te non intelligente.
ceteri intelligunt scilo pferas. **E**t in epistola
tuaz. tñtis tachimn pbeas. **A**liud apoc
na etate didicisti. alijs assuetis es discipli
nis. **N**on est eiusdem horis. antea in mos
et septas probat. degustare vina. et pulchras
ut aplos intellige. **M**elaceas. som fratrem
Occam in culpa hereseos vocas. **P**atroz
tibi **V**incemij. et **P**auliniam et fris **E**usebii
mexim displiq. **E**dms es **C**atho romani
gmis discretissimq. qm testimonio tuo. et pñ
tie tue velis credi. **R**ecordare quibz illis die
quid me de resurrectione. et veritate corporis poi

Hereticum.

19.

tante exlate subultrabas. et plandeabas ma-
ni. et orthodoxum glomabas. pro qua namigat
cepisti. et adnitimur cerebrum et tunc sentine
pnecedo puerit. tunc nos hereticos recordato-
es. **Q**uid tibi faciam. **C**redidi si pauli
in pbrum eplis. et illius sup noie tuo no pu-
tam errare in dicitur. **E**t licet statim accepta
epla. **A**d eum **N** ad hunc pson. id est in cretiti-
one tunc in telligere. tamen rusticitate
et simplicitatem magis in te arbitrabar. qua
verordiam. **N**ec reprehendo sem unum. maluit
em apud me dissimulare quod non erat. qua por-
titore clienculum in suis litteris accusare. sed
memetipsum arguo qui aliter potius arguere
qua meo iudicio. et oculis aliud cunctis. aliud
cedule credidi qua videbas. **Q**uia obrem de
fine me latefere. et voluminibus tuis obre-
re. **V**arce saltem nuntis tuis. quibus novior
librariis quod dices. hisdem et scriptis uteris
et fantoibus. qui te ideo forsitan laudant. ut
in ore scribendo faciant. **S**i libet exerce in
gemini. trade te grammaticis atque rethoricis.
disce dialcticam. sectis in sece philosophis.
ut cum omnia didiceris. saltem tunc tace incipias.

Quamquam scilicet facias magistros cunctos
 magistros querere. et ei modum imponere quod loqui
 nescit et tacere non potest. **V**erum est illud apud
 grecos proverbium. **A**fino lyra superflue canit.
Ego vero et nomen est impositum kata **ANTI** ^{an} **O**
^{pa} **CI** **N**. **N**am tota mente dormitas. et ipsum
 dissimulo non tam somno stertis. quam letargo.
Interitas quippe blasphemias. quas ore sacri
 lego perhiberi. ausus es dicere. **M**otus de quo
 abscessus est in daniele lapis sine manibus.
 esse dyabolum. et lapidem xpm. **C**um quia assump-
 sit corpus ex adam. qui dyabolo ante primum
 coheserat. natum esse de origine. ut amote hoc
 est dyabolo hominem separaret. **O**peris deinde
 lingua. et perperas ac sensu laetandas.
Cum si quia ne christum angeli patre omnipotentem
 in persona dyaboli interpretatur. et tanto piaculo
 totius orbis amorem maculat. **S**i interpretator
 tuam quia non dicit catholicorum. sed hereti-
 corum. sine gentiliu recipit. primum sit quod locutus
 es. **S**i autem tale nefas nunquam xpm audiret
ecclia. et per te omnes christiani. ipse se motum interpretatur
 est qui dixerat. ego similis altissimo. **A**ge pe-

Quo
Quo

Ad ripari

20

nitentiam et in facto iustitiae et timere: et tamen
 scelus iugiter absterge lacrimis: si tamen tibi
 dimittat haec impietas. Et in errore ori-
 genis: tunc veniam asequens quid asequens
 est et dyabolus. Quia inquit per quam possumus
 reprehendit blasphemasse. Neque in iuriam
 patienti tui impietate contradicere non
 potui. Unde et visus sum mordacis iectum
 epistolae scribere quam promissam: quam per per-
 peram quam a me veniam deprecatus es: iterum
 remisisse. unde agas perperam solidissimam
 sit: et alia manu benedicit et perperam ut audias et
 taceas: ut intelligas et sic loquaris: amen. amen.
Hieronymus ad Riparium presbiterum contra Vigilantiam

Aceptis litteris tuis perperam non responde-
 re superbie est: ~~negligentia~~ respondere tibi
 tatis. De his et interrogas: quas perferre et an-
 dree sacile legimus est. **Sub Vigilantiam** qui kata
 anti et perperam. hoc vocat nomine. Nam dormi-
 tantia rectius diceret: de fedi et in me
 apire: et in putore summissi. **Contra scelerum meum**
 perferre reliquias. Et nos qui eas suscipimus
 appellare cimetarios et idolatras: quod mortuorum

Origenis error

57.

hominum ossa venerem. Infelice hominem et
 enim lacrimarum fonte plangendum. Qui hoc di-
 tens non se intelligit esse samaritana. Indem
 qui corpora mortuorum in mundis habent. et vasa
 que eadem domo fuerint polluta signantur.
 Sequentes occiderem littera. et non per vimifica-
 tem. Nos autem non dico martires reliquias. sed ne
 solem quidem et lunam. non angelos. non archangelos
 non seraphim. non cherubim. et sine nomine quoniam
 et in presenti seculo et in futuro nominamus. et colimus.
 et adoramus. et veneramus. ne simamus catinam
 potius quam catorem. qui est videns in secula. Homo-
 ramus reliquias martires. ut enim cum sit miles.
 adoremus. honoramus. suos. ut honorum suorum
 redimet ad dominum. qui ait. Qui vos suscipit
 me suscipit. Ergo. petri et pauli in mundum se
 reliquias. Ergo moysi corpus in mundum est.
 Quod iuxta hebraeorum veritate a ipso domino sepultum
 est. Et quoniam sanctus scripturarum apostolorum et prophetarum et
 omnium martirum basilicas in seculo. totiens
 ydolorum templa veneramus. acensque ante tu-
 mulos eorum cerei. ydolatrie insignia sunt.

B.

No

vigilanti

.20.

Nus aliq̄ dicit. **E**n id dicit. qd̄ redimdet
 in auctoib̄ capnd̄. **I**n sanm̄ cereb̄z. n̄ sanct
 aliqū do n̄ delectat. ne tatis sac̄legib̄ sup̄ sim
 plicm̄ ac̄e subitant. **E**rgo **I** d̄m̄ corp̄q̄ in
 sepult̄ poit̄n̄ m̄nd̄n̄ fuit. **E**t angeli qm̄
 t̄m̄d̄is vestib̄q̄ n̄tebat̄. mortuo cadaveri
 atq̄ polluto. p̄beant exubias. ut post
 m̄lt̄a secula dormitaci⁹ sopniaret. ymo
 eternaret in m̄d̄issim̄a trapula. **E**t cū
Iliano p̄sentoe sc̄oz basilicas ant̄ desē
 eret. ant̄ in tepla qm̄ teret. **A**lior̄ sc̄m̄ **Q**u
 in cūq̄ parochia esse p̄br̄ d̄r̄. acq̄este f̄m̄ori
 enis. **V**no virga **a**p̄lica v̄gaq̄ ferrea q̄f̄m̄
 gere vas in v̄de. **I** trade in m̄teritū carnis
 ut qm̄s saluus fiat. **N**eminē itq̄ d̄cti. **V**ide
 bas f̄m̄e c̄r̄bas cū eo. **I**cū adulteris porconez
 t̄n̄a ponebas. **E**t i alio loco. **I**mmatn̄sio i f̄cie
 Ram om̄s p̄uōes t̄re ut d̄ḡdere decimitate
 d̄m̄. om̄s op̄ates iniquitate. **E**t iterz. **N**one odi
 entes te d̄ne odoray. **I** sup̄ inimicos tuos tabes.
Pro odio odet̄ illos. **S**i nō s̄t honorade re
 liquie martir̄z qm̄o legim̄. **P**ro s̄a q̄p̄t̄n
 cū more sc̄oz enis. **S**i ossa cor̄z polluit

Noxiarum

attingeret quoniam Elyseus mortuus est mortuum sus-
 citavit. et dedit vitam. quinquaginta vigilas iacebat
 in munda. Ergo omnia castra israhel tunc exierunt
 et populi dei fuerunt in munda. Et Joseph et patarchas
 corpora portabant in solitu. et ad statum terrarum in munda
 cineres retulerunt. Joseph quod in typo predesti-
 nam et salvatoris nostri. scelerata fuit. qui tanta
 ambitione Jacob in ebrietas ossa portavit. ut
 in munda prem aut altario sociaret in munda.
 et mortuum mortuis copularet. Pred P
 denda lingua a medicis. ymo in sanam curam
 caput ut loqui qui nescit. distat aliquando reti-
 cere. Ego hoc vidi aliquando portum. et testi-
 monium scriptarum quod vultis ypocratis volu-
 ntate finios. si abijt excessit. euasit. eripit.
 et in adrie fluita gothici regis alpes in-
 nos declamando clamavit. Quid ei ames
 loquitur vociferatio et clamor est appellandus.
 Tacita me forsitan cogitatione reprehendas.
 me absente iubeas. Fateor tibi dolore me.
Facile tantum patient fieri non possi.
 Legi enim Symonem. Finces. austeritate

D. velleitiam
 declamacionem.

andie

contra vigilanciā

.20.

helpe. zeln symonis cananei. Petri senei
 tatem. ananiaz et saphira tradantis. Pauli
 constantiam qui **Elyma** magis viis domini re
 sistente eterna cecitate dampnauit. **N**on est
 trudititas prodeco pietas. **V**nde et in lege di
 ci solet tunc et amicus. que est in similitudo de
 pinare te voluit amicitate. sit manus tua super
 eos. et effundes sanguinem perz. auferens
 malum de medio israel. **I**tem dicit. **E**rgo mar
 tyrum inuade et reliquias. **E**t qui passi sunt apli.
 ut in mundum **stephani** corpus tanta fuisse
 ambicione prederet. et faceret ei placentiam
 magnum. ut illorum sicut qui neminem gaudium reuer
 teret. **N**am qui dicitis in vigilas excorari.
 facit et hoc contra vocabulum suum. ut uelit dor
 mi re vigilat. et non audiat **saluatorem**
 dicentem. **S**it non potestis una hora vigilare
 mecum. **V**igilate et orate ne in uariis in tem
 ptationem. **P**rimo quod promptus si caror firma. **E**t
 talis loco decedat **psalmus**. **M**edia nocte surge
 bam ut confiterer tibi super indicia in ista nocte
 Domini. **Q**ui in **euangelio** legimus quod noctasse.
 et apostolos clausos carere tota nocte vigilasse.

C.

ut illis psallentibus. tra^m quateret. custos car-
 teis crederet. magistratq^m civitas crederet.
 Loquit^r **P**aulus domini insiste^m vigilat^m idcirco.
 Et in alio loco. In vigiliis fecit. Dormitet 116
 itaq^m vigilanci^m. et ab ex^m m^mat^m **E**gypti. cu^m
 egyptiis dormiens suffocet. Nos dicam^{us}
 tu **D**anis. **N**o dormitabit neq^m dormiet q^m
 custodit isrl. ut veniat ad nos scilicet **E**thio
 qui in^mptat^m vigil. Et si q^m p^mta ma^m
 dormiet dicam^{us} ad eum **E**xurge q^mre obor-
 nis d^me. excitem^{us} q^m illu^m. et n^manacula s^mit-
 t^mante clamem^{us}. **M**agister saluam^{us}.
 perim^{us}. **M**ira d^me volnera. si no^m eplaris
 breuitas pudore nob^{is} i^mponeret. et si tu lib^{er}
 em^{us} ad nos voluisses mitte cantilenas. ut
 scire possim^{us} de qua re scilicet d^me berem^{us}.
Int^m aut^m aere n^m beram^{us} q^m no^m tam illius
 i^m fidelitate que omib^{us} pat^m. qua^m n^mam fide^m
 apperim^{us}. **C**etero si volu^{is} longiore nos
 adu^mq^m en lib^{er}u^m s^mbere. mitte n^mu^mas illius
 et in^mepcias. ut **I**oh^m baptista audiat p^mna-
 te. **I**am secun^dis ad radice arboris posita est.

Contra Vigilantiu

21.

Amis arbor que no facit fructu exidet
et in igne mittet. **Hicor** **adn** **sh** **Vigilantiu**

M Ultra orbe monstra generata se
Centauris. i. syrenas. vlulas.
et Onocrotalos. in **Esai** **legim** **q** **Job** **leni**
athan **i** **vehemoth** **mistico** **simone** **desai**
bit **cerber** **i** **stymphalidas** **apri** **q** **eris**
macin **i** **leone** **nemeu** **cymera** **i** **ydra**
mltor **capit** **n** **carpat** **fabule** **poetar**
Cacn **desabit** **uigili** **q** **triforme** **gerione**
hisspanie **pdiderit** **sola** **gallia** **monstra**
ne **habuit** **sz** **uicis** **semp** **fortib** **q** **doque**
tissis **abstundant** **Exort** **q** **est** **subito** **u**
gilanti **q** **ymo** **dormitaci** **q** **mundo** **spitu**
pugnet **cont** **xpi** **spu** **i** **marit** **oneget**
sepulch **venerada** **Dapnadas** **dicat** **esse**
uigili **as** **Et** **magna** **nisi** **in** **pasta** **Alleluia**
q **tendit** **Cotinetiam** **hesim** **Budiciciam**
libidinis **semitari** **q** **quo** **euforbi** **q** **py**
tagora **renat** **q** **cephibet** **sic** **isto** **ponni**
qui **mens** **prana** **inrexit** **ut** **i** **illo** **i**
illoc **dyabol** **coctam** **reponde** **i** **fidis**
Qui **in** **re** **dr** **Seme** **peissimu** **para** **filios**

P.
ys **38** **Job** **3** **et**
20

B.

Exces **uigi**
lanti **heta**

ys

Calagurris
hyspanie civi-
tas refecta
canponibus.

Liguribus
sitinatis de
gustantibus sed
hic pro voracitate
ponit.

knos orationi prius prius sui. Ille romane
ecclie antiochitate dagnat. in fides auct
et carnes suillas. no tam emisit spiritum q
erutnamit. Iste tampo calagurritana
impn supt nomen nuli m mure qntili-
ang nistat. aqua vino. et de artificio psi-
no. sue venena pfidie catholice fidei socie
conat. In pugnae virgitate. adisse pndici-
ciam. in corvina selarum. contra storn
ieiunia declamare. dn in fialas psilo-
sophat. et ad placetas liguribus. psalmo
modulatione mulcet. ut tantu in epulas
david. et ydith. et asaph et filiorum chore-
tica andree dignet. Nec dolentis magis
effudi animo qua ridentis. en me colibere
no possit. et in viriaz aploz ac martir. su-
da negro ante tnsue. Proh nefas. Epob
sui dr sceleris hre qsortes. si tamen epi no
minadi st. qui no ordinat diaconos nisi
pns mcoros duxerint. nlli celibn ederes
pndicium. ymo ostedetes qua sterminat
qui male de omibz suspitat. Et nisi pig-

nates uxores viderint clericorum. i. fautesque
 in vniuersa matris vagietur. xpi sacramenta non tri-
 buunt. **Q**uid faciunt orientis ecclesie. quod
 egypti et sedes aplica. que aut vigiles acci-
 pit clericos. aut continent. aut si uxores ha-
 buerint. mariti esse desistunt. **H**oc docet
Dormitaci. libidini fœna punitur. et na-
 lem tamen ardeat. qm adolestera plerumque
 fœnescit. suis hortatibus duplicat. ymo
 extinguens coitu fœciat. ut non sit quo
 distem. a poris. q differant ab eis aia
 lib. quo ab equis. de quibus scriptum est. Equi
 i. sanctes i. fœci facti s. in vna qst. i. m.
 ore p. xmi sui hincibat. **H**oc est qd loqr
 p. canis p. s. s. **N**olite si sic equi. mul.
 i. q. no est it. l. i. i. n. homo. i. fœno maxil.
 cor. qstige. q no appat. adte. **O**ed ia rep.
 est ut ipi vba ponetes ad singula r. p. d. e.
 nitam. **f**ieri en potest ut vni. n. malit. q.
 it. p. s. dicat. factam aie. mat. q. chi
 pet. q. i. a. d. e. l. a. m. a. t. i. o. n. e. r. e. s. p. o. n. d. e. a. m. s. i. c.
 illaz qm s. p. s. ad galliam matris i. filie

Dis

Cōtra vigilaciō

int se discordaci. Antores s̄ h̄m̄q̄ dictaci
 intule mee. s̄ p̄bri Riparij & desiderij
 qm̄ prochijs suas. vicini a. istiq̄ dicunt eē
 matulatas. Miseruntq̄ libros p̄fex̄ s̄ s̄m̄
miu. q̄s int̄ exapulas stertens̄ enomuit.
 Et asserunt reptos esse nō illos qm̄ s̄p̄ictos
 vicijis suis. ilms̄ blasphemijis accipiat.
 Est quidem imperitq̄ & n̄bis & sciencia. et
 sm̄one in conditq̄. Uet vera quidē potest
 defende. s̄ p̄t̄ h̄oies s̄l̄i & in loculas ho
 nerata & p̄t̄is. s̄ p̄t̄et̄es & n̄q̄ ad s̄t̄on̄
 vitatis p̄cient̄es. in mala lucubratiō
 tula illiq̄ uenit depondebo. nestor̄ v̄m̄q̄
 qm̄ nt hoc facem̄ de p̄t̄ati s̄nt. indoc̄ litte
ras resp̄m̄isse. Nim̄ resp̄odeat generi
 fio. nt qm̄ delat̄m̄ & cōuenari natq̄ est
 sem̄e q̄s q̄uens pompeij cōm̄it̄ ap̄o
 ma. & ad t̄in p̄l̄m̄ festinas̄ veniē. de
 p̄uenci n̄q̄s deposuit. & iūm̄ op̄idū
 gregat̄. unde & t̄uena & urb̄ n̄m̄
 accepit. Huc n̄q̄s loctinet̄ cōt̄ eccl̄am
 dei. & deūctom̄bq̄. arbas. celthiberisq̄

Uetones. arbas
celthiberisq̄
panis p̄t̄

Vigilantiu.

.21.

descendens in cunctis galliis petiās. Por-
tetq; neq; vexilla cunctis. s; in figne dya.
Fecit hoc idem **Pompey** q; in morientis pūb.
nt cūlcesib; v; **hys** **sancis** piratis. latūib;sq;
supatis. sū nois int cycilia v; **hys** **sanciam**
conderet cūitate. **D**ed v; hoc vrbs hodie
fuit scita maior. v; nullū mea ortū e dormi-
tantiq; **G**allie neonachū. hōste sustinent.
v; hominem moti tapitis. at; **y**poctis vūctis
adligandū sedente cernit tētia v; int ceta
ūba blasphe. ista q; dicit. Quid necesse
est tanto te honore nō solum honorare. s; v; ado-
rare. illud nescio q; q; in modico vasculo tūisse
tendo colis. et vūc sū in eodē libro. Quid
pulvere lūtheamine cūdatū nō adorandū.
ostularis. et in q; q; v; p; v; v; v; v; v;
videm; subptextū religionis int dūctū.
tētiis. sole ad hūc fulfete moles terreorū
accendi. vūc nq; pulvisculū nescio q; in modico
vasculo pūoso lūtheamine cūdatū osten-
dentes adorant. **M**agnū honore prebent

Yronia

hincmodi hoies beatissimis martiribus
 quos putant de vilissis cereolis illi. suades
 qd agnq qui in medio tami est. cu omi fulgo-
 re maiestatis sue illustrat: **Et** em **P** i.
 sam caput aliquando martires adorant.
Quibus hoies putant dm: **N**one **P**aula
 et **B**arnabas cu alicuonitis hoibz meritiq
 ex ipit putaret: et eis vellent hostias immo-
 lare. scinderet vestimenta sua et se hoies
 esse dixerunt. **N**o quo meliores no essent
 olim mortuis homibz **P**one atq **M**ercurio
Et q subfertilitatis errore honor eis deo
 debita deferret: **Et** a de **P**et^o legimus. qui
 corneliu se adorare cupiente. manu suble-
 uavit et dixit. **E**merge. na et ego homo sum.
Et audeo dice illud. Nestio qd in medio vas-
 tulo tufferendo colis: **Q**uid est illud nes-
 cio quid: scire desidero: **E**xpone. mani fesse-
 nt tota libertate blasphemab: **P**ulmistulu
 inq in modico vasculo pioso. hinc hanc
 et audat. **N**olet martir et reliqas pios

operiri velamine. et non ut panis ut cibis
 gligari. ut pici in sterquilinum ut solus
Uigilanti et ebri et dormiens adoret. Ergo
 sacrilegi sumus. quidam aploz basilicas itum:
 sacrilegi sunt Constantinus Imperator. qui
 sacras reliquias. Andree. Laure. et Tymothei
 transtulit Constantinopolim. apud quos demo-
 nes erigunt. et habitatores vigilanti illorum
 se sentire presentiam querunt. Sacrilegius di-
 cendus est et imperator Augustus Archadius. qui ossa
Sancti Samueles per longo tempe de Iudea
 transtulit traciam. Omnes epi non solum
 sacrilegi. sed et fatui in dicandi. qui rem vilis
 finas et cineres dissolutos in serico et vase
 aureo portant. Scilicet omni civitas Iulii
 qui occurrunt sacris reliquiis. et tanta leticia
 quod presente viventeque teneret suscepit. ut
 de palestina usque calcedone ingereret multorum
 examina et in xpi laudes una voce sonaret.
Uidelicet adorabat Samuele et non xpm cuius
Samuel propheta fuit et lemica. mortem suffragis.

videtur blasphemias: **L**ege enim de **Abraham**
 de **ysac** de **Jacob**: non est de mortuorum fructus.
 Si ergo vivunt: honesto in pace carere non debent.
Nis enim in **sinu Abraham**: in loco refrigerii.
 in subitum dei auras apostolorum et martirum
 disse: non posse suis tumulis et ubi voluerint
 adesse presentes. **G**enatores videlicet dignitatis
 sunt: ut non in homicidas teterunt carere.
 sed in libera honestaque custodia in fortunatis
 insulis et in campis clisq; recludantur. **I**n deo
 leges ponis: tu apostolorum vincula inias: ut usque
 ad diem iudicii teneantur custodia: non finis tu
 suo finis: de quibus scriptum est. **S**icut agnum quicumque
 vadit: **S**i agnus ubique: ergo et hi qui cum ag-
 no se: ubique esse credendi sunt. **E**t cum dyaboli
 et demones toto orbe vagantur: et celitate mi-
 nia ubique presentes sunt. **M**artires per effu-
 sione sanguinis sui ara operientur in chisi et inde
 perire non possunt. **D**icis in libello tuo: quod de
 inimicis: mutuo pro nobis orare possimus: propter
 ante mortui fuerimus: nullus sit proelio ex-

audieda ord. p̄stū en mōs vlcōne sui
 sangis q̄b p̄vates impet̄e nō q̄uerint.
 Si apli u mōs ad hūc i corpe cōstituti pos-
 sent v̄rāe p̄ctis. q̄do dēse ad hūc debent
 esse solliciti: q̄nto magis p̄ coronas victo-
 as u t̄n̄p̄phos. Unus hō moyses s̄p̄t̄isimū
 lib̄q̄ armatorū impetrat adeo v̄ciā. Et
 stephānū imitator dei sui u p̄m̄q̄ martir
 i x̄p̄o p̄torib̄q̄ v̄ciā dēp̄cat. et p̄ q̄ cū x̄p̄o
 esse ceperint minus valebūt. Paulus
ap̄ls. ^{ta} et. ^{ta} lxxv. sibi dicit i nām q̄donatā.
 Et p̄ q̄nā resolūtū cepit cē cū x̄p̄o. tūc ora
 clausū est. et p̄h̄s qui i toto orbe ad sūm
 cūm crediderūt mutire nō potit. nichilq̄
 erit vigilāciā tām v̄m̄s. quā ille leo mor-
 tuus. Recte hoc de eccl̄iāste p̄onēb̄. si pau-
 lū i n̄ sp̄m̄ mortū q̄stiteret. Deniq̄ s̄c̄i nō
 appellant mortū. s̄ dormientes. Inde laza-
 rus qui res̄t̄m̄ erat. dormiens p̄hibet.
Et ap̄ls vetat de dormientib̄ q̄stari. Tu
 vigilans dormis. u dormiens s̄bis. Et

Dñs.

Contra vigilanti

21

pponi michi libz Apocfmy. qui subno-
e~~re~~ a te u^l similibz tuis legit. ubi sp-
t^u est. ut pabz nlls p morte nlls and-
at depari. **U**nc ego libz m^u qm legi
ei necesse ac eat imang simie. q^u etia no su-
mit. et recipit. Nisi forte balsamu michi
et ba~~belu~~ u^l thesaur^u manichei. u^l ridi-
culu nome filii leusilore. Et q^u ad radicem
pirinei habitas uicinusq^{ue} es hiberie. basili-
dis antiquissimi heretici. u^l imperite scientia in-
dubilia p feta psequens. u^l pponis. qd totiq^{ue}
bis antioitate dampnat. **N**am cometa idolo tuo
q^u pte faciens. de salamae fimis testimoniu.
qd salamo omnino no scpsit. ut qui habes alter^u
estam. habeas u^l salamone alter^u. Et si est platu-
erit. legito fidas reuelato^{re} pataarchaz et
phetaz. Et cu illas didicis. int^{er} mlt^{as} de-
trina cantato. ymo legedas pponetabnis
tuis. ut facilius p has no uenias ulq^{ue} in-
docti p uoces adhibendu. **C**irco aut no
clara hoc attendim q^u sic frustra calumpniis.

Alig error

hereticu

21

Sed ne noctis tenebris hoc solato tepemur: et vi-
gilemque ad hunc ne tetu dormiamus in tenebris.
Et si aliquid imperitia et simplicitate scilicet ho-
minum: ut certe religiosorum fuerit. de quibus
possumus dicere. Confiteor. Zelum dei habentis sed
non secundum scientiam. hoc plurimorum martirum faci-
unt. quid inde peris. Causabat quodam apostoli
quod preter ungentum. secundum vocem correpti sunt. Neque
enim Christus indigebat ungento. sic enim multos lumine
terreorum. Et tamen illa multo honoris Christi habet
Deuotio quidem multis eum recipit. et quicunque
accendunt cereos. secundum fidem suam habent mer-
cedem dicere apostolo. Unus quisque suo sensu habua-
det. Idolatrias appellas huiusmodi homines. **Ne**
diffiteor omnibus nos qui Christum credimus. de idolatrie
errore verisse. **Non** enim nascimur. sed renascimur
Christum. Et quia quidam colebamus ydola. ne deum
colere non debemus. ne similiter videamur cum ydolis
honore venerari. **Plus** fiebat ydola. et idcirco de-
testandum est. hoc fit martiribus et idcirco recipiendum
est. Namque absque martirum reliquijs. potestas
cientis etiam quoniam legendum est eorum accendunt

Ho

W

Argumentu.
a contrario.

luminaria sole vutilante. nō ad fugandas te-
nebras. s; ad signū leticie demonstrandū. Unde
uigiles ille exā. ¶ habet accensas lampas.
des. Et aplis dr. Sūt lūbi vī p̄tincti et
lucēne arde. i. mā. vris. Et de johē baptista
ille aut lucēna ardeat u. lucēs. Ut sub typo lu-
minis corpalis illa lux ostēdat. de q̄ i p̄s legi.
Lucēna pedib; meis n̄bū tū dūc u. lūmē se-
mitis meis. Male facit q̄ rōmūs ep̄s q̄ sup
mortuorū homi. Petri u. pauli scdm nos ossa
veneranda. scdm te vile pulvisclm. offert deo
sacrificia. u. tūmuloz corz xpi arbitrat altaria.
Et nō solū vni q̄ vobis. s; etiā toti q̄ orbis
errant ep̄i. quā cauponem vigilā h̄tēpne-
tes. i. ḡdunt basilicas martyrū i. q̄b; pulvis
vilissim; u. familla nestio que iacet. i. lūthea
nunc cōuoluta. ut polluta oīa polluant. u. q̄
sepulc̄ pharaica foras de alba fūd. cū mīq̄
i mūdo oīa erē sordēant. Et p̄ q̄ h̄c de baratro
pectus sui cenosam p̄mociam enomēns. an-
det dīcē. Ergo cineres suos amant anime
martyrū. u. cōuolant eos. q̄ q̄ p̄sentes sūt
ne forte si quis p̄rator adueniat absentes an-

hereticum

21.

dicere possunt. **D** porro in istis ultimis
septuaginta. **R**ides de reliquis martiribus. et cum
antiocho huius heresis Eunomio. calumpniare eos
christi seruis. non tali societate treris. ut eade quae
nos loquaris que ille quae etiam loquitur. **A**ntes
em sectatores eius basilicas apostolorum et martirum
non magis dimittit. ut scilicet mortuum adoret. **E**uno-
mion. cuius libros maioris auctoritatis arbi-
tratur. quam ewangelium. ^{1. fraternitate.} et ipso esse edunt volumen
veritatis. sic alie hereses pactum innotatum
venisse ostendunt. et manicheum ipsum dicunt esse
pactum. **D**abit aduersus heresim tuam que olim
erupit quae etiam. ne et in hoc qui rector nomi-
sceleris gloriatur. **T**ertulianus uir eruditissimus
volumen in figure. quod scorpium vocat. vtilissimo
noto. quattuor uoluerit. scilicet corporis uenena
diffundit. que olim appellabat tinea heresis. et
nilis tempe dormiens. uel sepulta. **N**unc a dor-
mitatio suscitata est. **M**iror quod non dicas
nequaquam perpetranda mortua. denique quod sanguis
tamorum hyrcorumque non queat. multo magis
hominum. non quodere. **E**t cum dicas. ymo et si
non dicas. ita habebis quod dixeris. **E**t cum em

Hic Eunomius discipulus
etiam fuit. dyabolica arte
elatus. **H**ic filium asserit
patri dissimile. **E**t filius
patri semper iniquus fide
manens. putari patrem.

Secta notat cata-
friga. quae apud
catafrigia dei sunt.
quibus extiterunt au-
tores eorum. **M**otamus.
prista. et maximus.
Hic aduersus scripturas non
sapienter. sed in factum
ostendunt.

¶ *Alig evv02*

reliqas martirz assens esse caltandas. phibe
et sangem fundi. qui nullo honore dignus
est. **¶** De vigilijs et pnoctationibz i basilicis
martirz sepe celebradis. i alia epila qua ante
hoc fere biennu. i scilicet ripio pbro styaz regis
di bnt. **¶** Sed si ideo eas estimas reprehendas.
ne sepe videam pasta celebrare. i no sollempnes
pq annum exerce vigiliab. Ergo v die d mca
no st xpo offerenda sacrificia. ne resurcoms
dm crebro pasta celebrm. i principamq no
vnu pasta hre. sz plurima. **¶** Error aut val
pauca vnu vilissimazqz femiaz q pnocte
sepe deprehendit. no est religiosus hoibz i pntibz.
qa i vigilijs paste tale aliq fieri plerqz co
vinit. i tamen paucor culpa no pndicat
religionem. qui absque vigilijs possent errare
nl i alienis nl in suis domibz. **¶** Aploz fide
iude proditiono desceat. **¶** Et mas ergo vi
giliab male alioz vigiliis no desceat. qui
potiq pudicitie vigilae cogant. qui libidini
dormiunt. **¶** Quod em semel fecisse bo
nu est no potest malu esse si fauor fiat.

Hereticus.

Int si aliqua culpa vitanda est. nō ex eo qd
 spe. s; ex eo qd fit aliquando culpabile est.
No vigilem q; itaq; dieb; pasche. ne exspecta-
 ta dñi admittendor; desideria qpleant. Ne
 occasione pñandi meor; iueiat. ne mari-
 tali nō possint recludi clauē. **A**rdetius
 appetit. quidq; extraxim; **N**o possim uni-
 uersa pñere. que stor; pñor; litte qple-
 dunt. **E**t de libellis ipis aliqua proferat.
Argumētat qd signa atz vñtes que; ba-
 filicis martir; finit. vñt eas i credulis
 pñesse. nō credentib; qñ nūc h; requat qbz
 flant. vñt quāntute fiant. **E**sto. signa sūt
 infidelim; q; qñiaz sñior; a doct;ne credere
 noluerunt. signis adducat ad fidē. **E**t dñs
 i credulis signa faciebat. vñt tamē idēo dñs
 sigillanda sūt signa. qñ illi i fideles erāt. s; mai-
 ori admiratōni erant. qñ tante fieri pote-
 rāt. nō mētēs dñissimas edomarent. vñt
 ad fidē cogeret. **I**taq; nolo michi dicas
 signa infidelim; fuit. sed responde qmōdū
 vilissimo puluere vñt familia nescio quā tata

Alj errores

ff.

ps.

tata sit signorum nuntiusque presencia. Sancio sentio
 in felicissime mortalium. quid dolcas. quod time-
 as. Spiritus iste in me est qui hec te cogit sebere.
 sepe hoc vilissio tortus est pulvis. ymo hodie
 eorum torquetur. Et qui in te penas dissimulat.
 in ceteris confitetur. Nisi forte in more fetidum
 impiorumque porfirum et Eumenium. has pessi-
 gas demonum esse fingis. et non ut clamares
 demones si sua simulacra tormenta. Do co-
 silium? Ingredere basilicas meum. et si aliquando
 pergrabis invenies ibi multos socios tuos. et
 nequaquam ceteris in meum quod difficile. si fla-
 mis invisibilibusque moribus. et tunc fateris
 quod minus negas. ut tamen nomen. quod vigilatio
 loquens. libere proclamabis te esse aut mer-
 turum propter numerorum cupiditate. Aut noc-
 trurnum iuxta planta amphitruone. quod dor-
 miens male mentis adulterio duas noctes
 in pie copulavit: ut magne fortitudinis
Exules nasceretur. Aut certe libero patre
 pebrietate et tantum ex humeris depe-

Amphitruo nomen
 cuiusdam fabule planti
 dicta aut amphitruo
 a dicitur amphitruone
 maritus alcmene her-
 culis mater. quod pugna
 propter pugnam tendit quod
 si velut maritum
 alcmene dormivit
 quod e maritus hercules
 quod mox ut natus est
 propter eum maritus in
 cum hercules manu
 iuxta occidit. Super dicta
 et alcmene alter de
 amphitruone propter quod
 puerum nomen istum cuius
 hercules pro matre est natus.

hereticu.

21

Ecce. et semper rubete facie. et gemitibus
 labijs. effrenatisque conicijs. Unde et ibat
 pueria cum subito exremoto noctis medio
 omnes desopno excitassit. tunc puerissimum et
 sapientissimum mortalem mundus orabas
 et referebas nobis adque et etiam deparandis
 s. Et illi quidem aptis oculis mundos se erubui-
 erunt esse cernentes. et vereda tunc in tunc
 solijs. In et tunc et fide mundi. subitoque
 timore perit. et alij habens nocte ca-
 pule. scilicet oculis obstena pueris inje-
 rebas. ut tua in dures pueras. Tales
 habet aduersarios etia. Si dices quod martiz
 sanguis dimittant. In quicquid oratores
 quod aplos ptonant. In tam rabidi canes
 tot qui lateant discipulos. Ego asitior ti-
 morem enim. et forsitan de suspitione desce-
 dat. Unde natus finis. et alij in eo ani-
 mo cogitant. In me noctem fantasma de-
 luserit. basilicas martiz intrare non au-
 deo: ita tota et aio et torpe pueris. Riccas

Recipite con-
fecta laudum

G.

Exor

qualida nris

forfitan. u mulierculaz & elumeta sub fan-
nes. **N**o erubesto vaxo fide. que pme vide-
runt dm resigetem. que mittunt ad apls
que i mte dm saluatoris scis aplis qmedat?
In rudnato cu scli hoibz. **E**go **f**emabo
cu feminis. ymo cu religiosissis viris qui
leticia vltu pferunt. & pallida ingi cotine-
ria ora portantes. xpi ostendunt viciuaz.
Videis in dolere & aliud. ne si ioleuerit apud
gallos qtinetia & sobrietas atz **f**eminiu.
Tabine tue no habeant. & vigilas dya-
ac temuleta conimia. tota nocte extere
no possis. **P**roterea isdm adme relatu est
eplis. q cotra auctoritate apli **p**auli ymo
petri & **j**ohannis & **j**acobi. qui dextas de-
derunt paulo. & **b**arnabe qmunicacionis.
& pceptis eiont paupz memores essent.
In phibes **i**erosolimaz i nsi stoz aliqua
fuptum solacia dirigi **v**idebis si adhece-
re dero. statim latrabis mea me causam
agere. qui tanta euidos largitate donasti.

et nisi uisisses ierusalem et tuas nō patior
 tuorū pennias effudisses. omes pichitarum
 fame. Ego hoc loq̃ q̃ bñs ap̃l̃s paulus
 mentis suis pene epl̃is loq̃t̃. et p̃cipit in
 calis̃is gerim p̃ una sabbati. hoc est die dimicaz
 om̃s q̃ ferre debet. que ierosol̃az i storū solacia
 dirigant. et nō p̃ discipulos suos. nō p̃ q̃ ip̃i
 p̃buerint. et si dignū fuit. ip̃e aut̃ dīgat a
 p̃ferat q̃ collectū est. **I**nactibz q̃ ap̃l̃orū
 loq̃nes ad felice p̃sident. Post quos aut̃ plu-
 res elemosina factus ingente meārem et
 oblationes et vota. in quibz i uenerunt me p̃m-
 ficatu in templo. **N**uq̃ i alia pte t̃rap et i
 hīs calis̃is quas nascentes fide sua erudiebat.
 que ab alijs acceperat dimidare nō poterat. **S**ed
 storū paup̃ibz dare cupiebat. qm̃ suas p̃p̃o
 facultatulas relinquētes. ad dñm sūntute
 tota mete q̃ si p̃nt. **L**ongū est em̃ nō si decudat
 epl̃is ei. oia testimonia reuoluerim in quibz
 agit. et tota mete festinat. ut ad ierosol̃am
 et ista loca cōt̃ibz p̃t mē dīgant. nō ita ma-
 tia. s̃ i refrigerium. **N**o ad dimicias collo-
 candas. s̃ ad m̃ becillitate corporis suli fuf.

tentandam. uas frigus atq; media dech-
 nandam. Hac inde usq; hodie p'senante
 consuetudine: no solum apud nos. s; et apud he-
Breos. Ut qui in lege dñi meditantur die ac
 nocte. et parte no habent intra nisi solum
 dñi. sinagogarum et totius orbis foueat mi-
 nisterijs: ex equalitate dñi exeat. Non ut
 alius refectum. et alius sit ebullat. Sed ut
 aliorum habundantia aliorum sustentet copia.
Respondebis hoc unum quicque ipsa sua pos-
 se facere pauperes de futuris q; etiam opibus se
 sustentari. Respondebis negamus tu dñi pau-
 peribus. et iudeis. et samaritanis si tanta sit lau-
 ditas. stipes porrigendas. Sed apud dñi
 facienda ad omnes elemosina. s; maxime ad
 domesticos fidei. De quibus et saluator in
euo loquebat. Pacite nobis amicos de ma-
 mana iniquitatis. quos recipiat in eterna
 tabernacula. Quia isti pauperes in quorum
 pannis et in glumie corporis flagrantis libido
 duat post habere eterna tabernacula. qui nec
 p'sentia possident in futura. Non enim simpli-

Respondebis

paupes s; paupes spu bti appellat. De qbz
 scriptu est: **B**ti qui intelligent sup egen' &
 paup'em in die mala libant en dñs. In
 vlti paupibz sustentandis nequaq; tallet
 tu. s; elemosina op9 est. **I**n scis paupibz
 bñtudinibz est intelligentia. ut ei tribuat. q
 erubescat accipe. & tu accepit dolet metes
 carnalia & seminas pñalia. **U**t aut assit
 meli9 eos facit qui utant' rebz suis. & pau
 latim fons9 possessionum paupibz diuidit.
 quia illos qui possessionibz venditis semel
 oia largiat. **N**o ame ei. sed adno respodet.
Si vis esse pñs. **V**ade vende oia que ha
 bes & da paupibz. et veni sequere me. **A**d en
 loquit' qui vult esse pñs. **C**um tñ aphs pa
 tre namicula & rethe dimittit. **I**ste que tu
 sandas. sedus aut tñs grad9 est. que et
 nob recipim9. dñno sciam9 pma scdis.
 et tñs pñs. **N**ec a suo studio nōchi
 defrendi st ad elingbis vix mors9 semis.
 finos. qbz argumetaris vñcis. **S**i om9
 seclusint & fuerint in solitudine. qui s

Argumentu
a compassio.
patroni

Offi.

16. q. 1.
mochy

¶

celebrabit etiam: quibus sanctos homines laudat
faciet: quibus pastores adiutores poterit carere.
Hoc enim modo si omnes tunc facti sunt: sapientes
esse qui poterunt: et infinitas non erit qui
lauda. Si omnes virgines fuerint: non im-
pudice non erit: interficit humanam generis. et fan-
tes et tunc vagient. obstetrices absque
mercedibus medicabunt. et quod in his frigore
solus atque tractus dormitacis vigilam in-
lecto. **C**lara est namque non apostolus bonis appetitum
atque utinam omnes hoc essent quod pauci sunt
de quibus dicitur. Multivocati pauci aut electi. va-
rii essent ceteros. **M**onachus autem non
doctoris habet sed plangentis officium. qui
non se non mundum linguat. et dominum paucis pro-
let adventum. qui sciens in breuitate sua et
vix fragile quod portat. timet offendere neminem
prigat et corrumpat atque sanguat. **I**nde et
mulierum. maximeque adolescentularum vitat
appetit. **E**t intantum sui castigatorem est: ut etiam
que tuta sunt pertimescat. **C**ur inquitens propter
adheremur: videlicet ut teneo audiam. non

Secretum.

21.

videam. ut tuo furore non movear. ut tua
bella non paciar. Ne me capiat oculus metus.
Ne forma pulcherrima ad illicitos ducat amplexus.
Respondere: hoc non esse pugnare. sed fugere.
Sta marie. Ad insidias armatus obfiste. ut possis
victis. coronari. Fateor. Reculitatem meam.
Nolo pro pugnare victorie. ne perdam aliquando
victoriam. Si fugero: gladium devitavi. Si
stetero. aut vincendum michi est. aut cadendum.
Cum autem necesse est etiam dimittere. aut etiam
securi. aut scuto aut pedibus mori vitanda
est. Tu qui pugnare. et superari potes. et vincere.
Ego cum fugio non vincam. ideo quod fugio. sed ideo
fugio ne vincam. Nulla securitas est. vicino
spem de dormire. Potest fieri ut me non morde
at. tamen potest fieri ut aliquando mordeat. Ma
tres vocamus et sorores et filias. et non erubesci
mus vicis nostris nostra pietatis ostendere.
Quid facit monachus et cellarius ferax. qui sibi
voluit sola et privata colloquia. et arbitror
fugientes oculos. Impatentiam. sensus amor
non habet. Sed delibidine dixim quod referamus.

Do

1. vigilat.

ad auariciam. et ad omnia vitia que intant
 solitudine. Unde etiam vobis frequenter decli-
 namus. Ne facere appellamur que nos non tam
 natura cogit facere quam voluntas. Hec enim dicitur.
 scilicet per vobis rogatur. vni noctis in tu-
 bratione dictam: festinate admodum facere
 Et primo. et per scilicet refrigeria egypti
 ne peccate. Alioquin et ipsa matia. apta habuit
 blasphemiam. que indignationem magis seculi
 quam testimonio multitudinis flagitaret. Quod
 si dormitaci in mea misericordia maledicta vigila-
 nerit. et eodem ore blasphemio. quam apostoli et
 martires lacat. De me quod putant detra-
 hendum. nequaquam illi boni lucubrationi-
 tula. sed tota nocte vigilabo. et fortis illius
 ymagine discipulis et magistris. qui nisi tu-
 mentes utrosque viderint feruore. maxi-
 mos eorum Christi ministerio arbitrat indigne.
 Amen. Explicit felicitas Amen.
 Hieronymus ad innocentium presbiterum de litteris
 septies percussa. et mirabiliter perstrata.

B

de omni am fractuq; polituq; sumo substituit: facul-
 tate forsitan queras: voluntate flagitante no-
 potis: Uge vercelle ligurz ciuitas haud pcul
 a radicib; alpin sita olim potens: n' caru habi-
 tatore semivuta. Hanc cu ex more consularis
 traxeret: oblata b' quodaz mlietula: una cu
 adultero: Nam id crimē marito inpegerat
 penali tartis horrore cūdedit. Neq; mltō
 post tñ limidas carnes ungula tentapulsa:
 vet: u' sulcatib; lateib; dolor querebat vitare.
 Infeliciſſimū iuuenis: volens qpedio mortis
 longos vitae cūatq; dñ in suū metit' sanguis:
 accusant alienū. Solq; omi' mser meito
 usq; est percūti: qz nō reliq; in mcoe unde pos-
 sit negare. At vero mulier sexu fortior suo
 tñ et nleq; corp; extendere: u' sordidas fetoē
 tartis manū p; tñ vñula t'holiberet: oculis
 q's tantū tortor alligae nō potat. suscepit
 ad celū: u' voluitis poza lacrimis. Tu inq; testis
 es dñe illū tñ occultū nichil. qm es scfator
 renis u' d' cordis: nō iō me negare velle ne
 peccam: sed ideo metiri nosse ne peccem:

separat pennis.

.22.

Nat tu misime homo si in tre festinas: cne
 duos interim b motetes: **E**quide ipsa
 cupio mori: cupio in nifu hoc corpa exnere:
 sz qd adultera psto ingulu: mican femt pda
 exapio inucone: **I**mmotetiam tantu feraz
 metu: **N**o morit: quisqz vich occidit: **I**git
 qfularis pastis huiusmodi cruore nt fera que
 gustata semel sangnem semp sicut: duplici
 tormeta inbet: v seuu dentibz feruens: simile
 caonfici mimitatqz est pena: h qfiteret sexa
 ifionior q potuerat robne virile vintere
Sua mte dne illu: aduim spem tm: quaz
 plura st veta supplicia **C**rimet ligat ad sti
 pite: v toto corpe ad oculen fortis alligato:
In em ignis pedibz appont: **U**tzqz latibz
 caonifex fodit: **N**ec papillis dant nudicie:
Imotu mulier manet: v adolore corpi spm
 spato: dn qstientia bona frmit: uetmit ca
 se fme tormeta: **I**udex e delis q supatibz
 attollit: illa dnm deprecatur: **S**olunt mebra
 opagibz: **I**lla oculos ad celu tenet: **D**e comu
 in scelere aliq qfiteret: **I**lla pofitete negat:

Ofle

Et pichitans ipa. abm pichitate ~~videt~~ vidiat.
 Una interim vox: cede. vix. laceru. no feci.
 Si dictis tollit me fides: veiet dies que hoc
 tunc diligeret exoriat: **H**abeo in die meum.
Iam lassus tortor. suspirabat i gemitu. **N**ec
 erat nouo vulnere locus. **I**am victa senicia.
Corpusq. lamiatat. horrebat exemplo. **I**ra ex
 certus q. silaxis. **E**t miramini inq. q. n. states.
 si torqueri mauult mlti quia p. **A**dulteri
 certe sine duobz q. n. ti no potest: **U**ess. credi
 bilior reor noxiam ream negae desce. qua
 innotem inuene q. fiteri. **P**ari i. g. plata in
 utzque senecia: **S**apnatos carnis ex t. h. t.
Totq. ad pietatim plus effudit: **U** presus q.
 migrare cinitas putaret: **S**tipatis priu
 ens portis turba densat: **H**eu quide n. h.
 inni iuuenis ad p. m. stat. itn amputatne
 gladio caput: tuncq. i suo sanguine uolitat
 tadamer. **P**ostqua vco ad fiam ventu est: et
 flexis in tra p. h. t. b. sup temere remite
 mitans elenatq. est gladius: **U** exerta co
 m. f. ex dextera totis viribz co. atamit. ad p. m.

populibz

111

Innoceci. ^m Semite sep. ^{es} p. cusa. . 22.

torpore tactu. scietit mureo letalis. ulemit
pstringens cute rasme modice sanguinem
aperfit. **I**ubellem manum percussor expant. u
victa dextera gladio martesciente natq. in
scobis impetq. torquet languidq. **R**ursus
feriam mutuo dilabit. q. fertu. rea timeret
attinge. **C**irca cernice torpet innoxia. Itaq.
furens u. angelus hitor. ^{genu vestimentu} Valudamento in
cernice retorto: dñ tetas expedit vices. fi
bula que claudis mordebat oras. i. humu
excussit. **I**guarq. q. rei ensem librabat inuolq.
Et em t. cat. mulier ex humero amx. vult:
collige mltio questor labore ne peat. **R**ogo
que est ista secintas. **I**mmine tez no timet
morte. letat p. cusa. **C**arnifex pallit. oculi
gladiu no videt. tantu fibulaq. vident. **E**t
ne pax eff. q. no formidabat in titu. p. sta
bat bñfici. **S**emienti. **I**am ige et tercios itus
saxameta fenstranere tmitatis: **I**q. p. cu
lator exterritq. u. no credens ferro: mutone
aptabat in iugulu. q. scire no potat. saltē
pinete manum mandaret. **O** omib. n. a. n. ita

res seculis. ad capulum gladii flectit. et ve-
 lut dominum suum victor aspiciens. gressus est se fe-
 rire non posse. Huc huc michi tria exempla
 puerorum. qui inter frigidos flammarum globos
 impios edidit pro fletibus. Circa quorum
 sarabara. sanctamque cesariem. innoxii iussit
 incendere. Huc beatus Danielis renotet histo-
 ria. iuxta que adulantibus caudis preda sua
 leonum ora timuerat. Nec susanna nobis
 fide metes omnium subeat. que iungo dampna-
 ta in dicio. sancto spiritu pueri resplente smata
 est. Ecce non dispar in utraque misericordia domini.
 Illa liberata proinde nemet ad gladium. Hec
 a iudice dampnata. absoluta per gladium est.
 Tandem ergo ad faciendam vindictam populus
 armatus. omnes etas. omnes sexus. sacrificia
 fugat. Et ceterum in circulum coeunte. non credit
 pene unusquisque quod vidit. Turbat tali initio
 urbes propinqua. et tota licitorum caeva glome-
 rat ne. Equibus medius adque dampnatorum
 cura pertinebat compens. Et tunc in

Septies percussa

.22.

mundo perfusam puluere trans. **M**len inquit
 o cines petistis caput: me illi vitam datis
Simisi coram: si clementes estis: si volitis fer
 rare dampnatu: **I**n noctes certe prope no de
 beo. **U**no fletu vulgi gressu est animus: mes
 tique se pomes torpor insinuat: **E**t mirum
 in modum voluntate mutata: cum pietatis fuisset
 quae ante defenderat: pietatis visum est genus
 ut pateret occidi: **I**gnis igitur ensis novus
 percussor opponitur: **S**tat victima pro: tantum
 fauente munita: **S**emel percussa concutitur:
 iterum repetita quassatur: **T**ercio vulnerata pro
 stermitur: **D**ominice potestate sublimada manens:
Ene primis queto percussa nec lesa: **P**ro paulu
 lum visa est mori: ne proa proet innoxius:
Clerici quibus id officii erat: coeunt in theatro
 cadaver obvolvunt: et fossam humum lapides
 suis astruentes: ex more tumulum parant:
Festinato sol emisso occasu petit: et misericordia
 dum celaturna nox advenit: **S**ubito femine
 palpitat pectus: et oculis querentibus lucem

corpore anatur vita. Jam puer. la videt.
 iam subleuat et loquit. Jam in illam voce
 potest erumpere. Dominus auxiliator meus non
 timebo quod faciat in hoc. Quis inter quos-
 dam que ecclesie sustentebat opibus debita
 celo puer reddidit et qui de industria ordine
 creante rexit. uicariis tumultu corpore opetit.
 Dubia ad hunc hunc in lictore dyabolus occidit.
 querit cadaver occise. sepulchrum sibi mon-
 strare petit. Vincere putat quam mori potu-
 isse miratur. Recens a clavis ceptus ostendit.
 et ducem supposita hunc qui in his vocibus in-
 gerit flagitanti. Exne si hic ossa iam codi-
 ta. infer nouum sepulchro bellum. Et si hoc
 parz est ambus ferisqz lamanda membra
 sistere. Sepulchrum percussa debet aliqui morte
 perpetui. Tali uisoria carnisqz qfuso. Clam
 domi mulier focalat. Ne u forte creber ad-
 ectionem medici comeatqz suppositis pande-
 ret viam. En quibusdam uiginiqz ad secreto-
 rem villam lam facto crimine transmittit. Ibi
 paulatim virili habitu veste mutata in

cicatrice voluit obdunt. Et ducem
 summum summa leticia. per tota maria ad huc
 ferunt leges. En quo me gestor ordo per
 traxit. Jam enim ad enagru me nomen ad
 venimus. Cuius pro laboris penitus tate
 svelim. voce in gaudio erumpere non possem.
 Cuius ei valeat digno comere premio anxi
 cin. in diolani incubente. hinc exenbris
 sepultu pene ante qua mortui. romani
 spm iam pene factis laqueis uretiti.
 et vitasse ad insanos. et non nocuisse superatis.
 Merz hec ipse equidem spaciis exclusus iniquis
 ptereo. atque alijs post hec memoranda relinq.
 presentis tantu rei sine contenta sum. In prem
 industria adit. pabns flagitat. merito le
 nit. sollicitudo me pmeret. ut reddita vite
 redderet libertati. amc. Gepliat demtre.
 Hieronimus ad Damachin de optimo gene
 Paulus apth. pteute Algrippa interp.
 rege de omnib. repositis. que tandi.
 posset intelligere qui audit me erat. semper
 de cause victoria statim in principio gntulat.

si arbitrer a me
 et ei no sapiam

ut tenbante

R.

¶

Sicent. De oibz quibz accusor a iudeis. **O**
 rex agrippa. estimo me bñ. cū apud te sū
 hodie defendendz. Cui p̄cipue nosti cūctas
 que i iudeis sūt q̄suetudines et q̄estiones. **L**e-
 gerat em illud **Esay.** **H**is qui i amos lo-
 quūt̄ audientibz. Et non erat tantū oratoribz
 verba p̄ficē. q̄ntū i iudicibz p̄dencia cogno-
 missz. **I**nde v̄ ego bñ melior dūtaxat ne-
 goro i iudico. q̄d apud eruditos amos in-
 perite lingue responsū sūm. que obicit
 michi. ut ignorāciaz ut mēdāri. Si aut
 nesciū alienas litteras uere inspici. aut
 nolui. q̄z alterz error. alterz t̄mē est. **A**c
 si forsitan accusator meq̄ facilitate qua
 cūcta loquit̄. et impunitate qua sibi licere
 oīa putat. me q̄z apud vos acquieit ut
 papam epiphaniū cūctatq̄ est. **H**anc eplāz
 misi que et te et p̄ter alios q̄ nos amare
 dignat̄ rei ordine doceat. **A**nteq̄ ferme
 biennū misit **solam** **epo** sup̄dicto papa
Epiphanius. litteras. arguens eū i q̄bus
 daz dogmatibz. si p̄gea clemet̄ ad p̄mā

procurans. Horum exemplaia certatim palesti-
ne rapiebant. ut obanctoibz meitu. ut ob
eleganciam scriptoibz. Erat in monasterio
meo vir apud suos hand ignobilis. Eusebio
cremonensi. Qui cu hec epla pmttoz ora
volitaret. et miraret. eam p doctrina et pmi-
tate sermonis. docti parit et indocti. Ce-
pit amc obnix peitent sibi eaz. et latini
vertere. et ppter intelligedi facilitate apenibz
explicare. Grece em eloqui pemit quia-
rus erat. feda q voluit. dactozq notatio
raptim celeiterqz dictam. exlate ipagina
bremit adnotas. que intus secus fensu sigla
capitula qtimecet. Biquide et hoc ut sibi p
li facem. oppido flagitantem. Postulani-
qz ab eo mutuo. ut domi haberet exemplar
ut facile in vulgus proderet. Res ita amo
et sex mēfibz tūst. don sup dea mēptaco
descripiss. eiq nūo pscigio Hierosolima
emigravit. Quā quidaz pseudo mōchq ut
accepta pecunia ut p pūe intelligi dat.
ut gratia mētia ut ita p corruptor

mitit p[er]suadere copulatis cartis omib[us] et
 scriptib[us] p[er]das fact[us] est proditor. dedit que
 adu[er]sariis latrandi cont[ra] me occasione. ut
 int[er] imperitos cōcionet[ur] me falsariū me
 n[on] b[on]ū nō exp[er]sisse dēb[et]o. p[er] honorabili d[omi]n[is]
 se carissimū. et maligna m[er]itacione. q[uo]d ne
 fas dictū sit. **ECI O U T A T O N.** noluisse
 t[ra]nsferre. **Hec** et ista modi nuge t[ri]mina
 mea s[un]t. **Ac** p[ri]mū ante qua dēb[et]as latrone
 respondeam. volo m[er]itofare eos. q[ui] malicia
 p[re]diciam vocant. unde apud uos exemplar
 epl[ist]e. quib[us] dedit. qua fronte p[re]fertis. q[uo]d
 scilicet vedemistis. **Quid** apud hoies t[ri]bu
 erit si ne parietib[us] quide[us] u[er]u[m] s[er]mō m[er]ita
 possum[us] a secreta celare. **Si** ante t[ri]bunalia
 iudicū hoc vob[is] t[ri]bu[m] impingere. reos legi
 b[us] subingate. que u[er]u[m] p[er] utilitate fisci. **Noxijs**
 delatoib[us] penas statuunt. et cū suscipiat
 p[re]diciōe. dampnant p[re]ditorem. **Int[er]z** inde
 h[ic] placet. voluntas displicet. **Unde** **Esi**
 tū uirz asulare cōf[ess] que p[er] asarcha **Eama**
h[ic] g[ra]uissimas exemit i[n]imicitias. **thedo**

Lex proditorz

Im princeps capite dampnamit: qd sollicita-
to nōrio caritas illiq iuasiss. Legimus iux-
ta hystorib. Iudi magistrz q salistorz
liberos piderat vinctu pncis traditu q
ad eos qd pdebat remissu. n scelerata ppli
romani suscepisse victoria. Pyrru epico-
tarn regem in castreis exolvere curaret.
medici sui p ditione in t fici nefas duxit.
fabricius. qn poci vinctu remisit ad denu.
nt scela n in adu facio q probaret. U leges
publice. qd hostes tneat. qd int bella et
gladios sanctu est. hoc nob int mochos
et sacerdotes xpi in tntu fuit. Et andet qdaz
ex eis adducto sup tilio. n q patibz digitibz
eructuare u dice. U em si redemit. si sol-
licitant. ffecit qd sibi p fuit. Mira sceleris
defensio. q si nō u latnes u fures ac pirate
faciant qd sibi pdest. Certe Amas et Cay
phas seductes infelice mda. fecerunt qd
sibi utile existimabat. Volo in tractu hie meis
q libet in epias scribere. comctari desep-
tūis. remordere ledentes. digere stochm

Monachus.

in locis me exerce communibus et quod limi-
tas adpugnandum sagittas reponere. quadin
no pfero cogitata maledicta no tmina sunt.
ymmo si maledicta quide. que antea publice
nescimus. Tu corruptis simulos sollicitas
thentes. Ut in fabulis legimus. Admo ad
danaen penetras. dissimulatoque quod fecis.
me falsarum vocas. cum multo periculum
accusando in te consistat. quia in me arguis.
Alius te hereticum alius infirmulat dogma-
tu pnsore. Taces ipse respondere non audes.
Intempestas. de syllabis calumniaris. et
totam defensionem tuam putas si taceas de his.
Finge intransigendo ut errasse ut infirmis
me quippia. Hic tota tua negotii cado uer-
sat. Iset tua est defensio. Non ideo tu non es
hereticus. si ego malum in te psum. Nec hoc
dico quod te hereticum non erim. sciat ille qui actu-
samit. nemit ille qui sepsit. Sed quod stultissim
sit accusatum ab alio. alium criminari. et con-
fesso undique corpe. de dormientis vulnere
solacium querere. Hactenus sic locutus sum quod

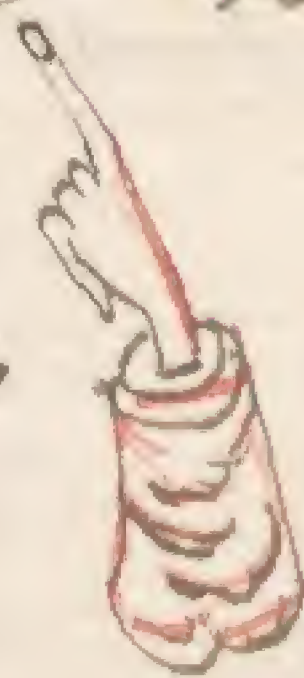

De Optimo gñe in Ep.

33.

aliqui de epla commutaverim et simplex fuit
 latius possit errore habere. non enim. Illuc
 vero tu ipa **Epla** doceat hoc mutatum esse
 defensu. nec res additas. ut aliqui dogma qñdā
 faciunt ut intelligeant ut hoc intelligat. et
 in aliena impericia volunt redarguere. sua
 pñunt: **Ego** enim non solum fateor. sed libera vo-
 ce pñiteor me in interpretacione gñis absqñ sep-
 tencis suis ubi et vñborz ordo mysteri est. No-
 nō bñ cñbo. sed sensu expñie defensu. **Habeo** qñ
 qñqñ rei magister **enim**. qui **pythagoraz**
platonis et **economicon xenophantis**. et
eschym et **demostenis** duas edon se orones.
 pulcherrimas fuisse. **Quanta** illis pñmissis
 qñta addiderit. qñta mutavit ut pñtate
 alia lingue. suis pñtate explicaret. no-
 nō qñqñ **explicare** dicit. Sufficit in ipis
anqñ translatoris auctoritas. qui ita in prologo
 eorundem oronū locutus est. **Quanta** in utile
 studiosis assidue labore. michi quide ipsi
 non necessariū. **Comiti** enim exatticis duoz
 eloquentissimoz nobilissimas orones in-

B.

Optio generis interpretandi

23

decepta; certe hoc in quibus obiciendum nestles.
 in Eusebii. x p u n i k w n. n latinu ntere
 tali in teta. p facione n s u e s u m. Difficile e
 alienas lineas in se p t e z n o alicubi excedere
 arduu ut que talia lingua b n d c a s t. omde
 decoze in t r i s l a t o n e a s s i n e n t. Significatu est
 aliq om n i b i p p e t a t e. n o h a b e o m e n q u o i d e f =
 f e r a z. i d n q u o i p l e s e n t e r i a z. l o g o a m b i t u
 v i x b r e n i s m e p p a c i a a s s i m o. A t e d n e p p e r =
 b a t o r z a n s a c t a z. d i s s i m i l i t u d i n e s t a s m u a =
 r i c t a s f i g u r a z. i p m p o s t m o s n u a n t i t a d i c a
 v e r n a c u l u l i n g u e g e n g. S i a d n b n i n t p t o r.
 a b s i n d e r e s o n a t. s i o b n e c e s s i t a t e a l i q d i o r =
 d i n e u l' i n s i m o e m u t a n e o. a b i n t p t i s v i d e b o r
 o f f i c o n e c e s s i s s e. E t p q m l t a q n p p e q u i o r i p t
 e s t i l h o c a d d i t i. E t d i s i e m n o v i d e t l i n g u a
 g e a z i n t p t a t o n e m u t a i. Homer a d n b n
 e x p m a t l a t i n u. P l u s a l i q d i c a e m u d e z
 i n s u a l i n g u a p p e n b i s i n t p t e t. V i d e b i t o r d i e z.
 r i d i c l i n. i p o e t a e l o q u i s s i m u v i x l o q u e. V e z
 n e h o r z p a r u a s i t a n t r i t a s. q u a q h t a t u
 p l a z n o l n e r i m. m e s p a b a d o l e s c e n c i a n o

no

no

o a o p i

o

o p i

De pamachii deoptio

nba fz sententias tñstulisse: qual sup hoc gene
 pfaciuncula fit i libro quo bñ Antoni vita
 desit bit: ipia lectione cognosce. Ex alia talia
 lingua ad ubi expssa tñslato sensus operit:
 Et ueluti leto gramine sata strangulat. Qu
 si casibus figis seruit dco: qd' bñ potat
 indicat smoe longo ambitu cñuata uix ex
 phcat: Hoc igit ego vitans ita bñ Antoni.
 te petente tñpposui. ut nichil desit ex sensu.
 cu aliq' desit ex ubi. Ali syllabas aucupet?
 u litteras: tñ que sententias. Dies me defi
 ciet. si omñ q' ad sensu int'ptati st' testimo
 nia replicauero: Sufficit m'p'senti noiasse
hylacm' q'fessom: qm Duelias Drigenis
 in Job u in psalmis tractatq' plurimos i latinu
 ubi egero: n' assedit littere dormitatu. et
 pntida rusticorū int'ptatoe se torfit. Sz q'
 captivos sensu in sua lingua outoris in re
 tñpposuit: Nec hoc n'z in cetis scli videt
 aut etie viris. cñ. lxx. int'ptes. u euageliste.
 atz apli. idem i sacris volumibz fecit. Legit
 i Marco dicete dño talitatem: statimqz

no

ut auctois

submetu. qd. interpretat puella. t. dico fuge. Ar-
 guant euangelista medarij. qre addiderit. t.
 dico. cu ihebo tmino sit. puella fuge. Sicut
 EMOPANTI KUOTE PON. facit. v. f. h. v. o-
 tantis v. impantibus expmeret. addidit. t. dico:
 Ant. in math. redditus apud itoe. p. p. ar-
 geteis pida. t. onpto ex eis agro viguli pbit.
 Tunc impletu est q. scriptu est p. h. c. r. e. m. a. p. p. l. a. z.
 dicet. Et accepit p. p. argeteos p. c. n. appre-
 tiati. qd. appiamit. a. s. i. h. i. s. i. s. l. v. d. e. d. e. r. u. t. e. o. s.
 i. a. g. r. o. s. f. i. g. u. l. i. s. i. c. q. s. t. m. d. o. Hoc i. h. e. r. e. m. i. a. p. e-
 m. t. q. n. o. i. u. e. i. t. s. i. m. z. a. c. h. a. i. a. a. d. i. s. m. i. l. i. t. o. n. i. b. i. s. a. c.
 t. o. t. o. o. r. d. i. n. e. d. i. s. t. r. e. p. a. t. e. V. l. g. a. t. a. q. u. e. e. d. i. c. i. o.
 i. t. a. s. e. h. a. b. e. t. Et d. i. c. a. a. d. e. o. s. s. i. b. o. n. u. m. e. s. t. r. o. z. a. v. o. b.
 d. a. t. e. m. e. r. c. e. d. e. m. i. a. n. t. r. e. m. u. n. i. t. e. Et a. p. p. e. n. d. e.
 r. u. t. m. e. r. c. e. d. e. m. i. e. a. z. p. p. p. a. r. g. e. t. e. i. s. D. i. p. n. i. t. q. z.
 d. n. e. a. d. m. e. B. o. n. e. i. l. l. o. s. i. n. q. f. l. a. t. o. r. i. o. v. q. s. i. d. e. r. a. s. i.
 p. b. a. t. u. s. i. t. s. i. c. p. b. a. t. q. s. i. a. b. e. i. s. Et t. u. l. i. t. i. g. u. l. a. a. r-
 g. e. t. e. o. s. v. n. i. s. i. c. o. s. i. d. o. m. o. d. n. i. i. n. q. f. l. a. t. o. r. i. o. V. n. i.
 t. u. d. i. s. t. e. s. a. b. e. u. a. n. g. e. l. i. s. t. e. t. e. s. t. i. m. o. i. o. l. x. p. t. u. s.
 l. a. c. i. o. p. p. r. i. c. i. u. m. e. s. t. S. z. v. i. h. e. b. r. e. o. t. n. s. e. n. s. u. d. e.
 s. i. t. u. b. a. p. r. e. p. o. s. t. a. s. t. a. l. p. e. n. e. d. i. n. s. a. Et d. n. i. i. q. i.
 a. d. e. o. s. S. i. b. o. n. u. m. e. s. t. i. o. c. h. a. v. r. i. e. a. s. s. i. t. e. m. e. r. c. e. d. e.

Dñs

mea. nisi nō. quiescite. Et appenderunt mercedē
 mea. xxx. argenteos. et dixit dñs ad me. Pro-
 ice illud ad statuari. De corz pñi q' appiatz
in abis. Et tñli xxx. argenteos. et pñi eos in
 domo dñi ad statuari. At nō sūt apli falsi
tatis. qd' nō ēn hebreo. nō ēn. lxx. cōgāt tñs la-
 toribz. et qd' hīs mai9 qd' erret nō ē. Pro
Zacharia q' pñe hieremias posuit. Sed absit
 hoc de pedisse quo xpi dicit. cū tñs fuit nō
 nōba et syllabas autē pñi. s; sentēciās dogma-
 tū pñe. Vemam9 ad aliud eiusdē zacharie
testimoniū. qd' johēs ēw. tñs pñit iuxta heb-
 ream vītatez. Videbūt in quē tō pñerunt.
 pñe in lxx. legim9. ^{pro8.} ^{magistev.} ^{ch. santo.} ^{epi. b. l. e. aponte.} Kai et i9 pñe pñte
et pñe meāto up xh cāto. Et mē
pñti fuit latini. Et appñient ad me. pñis que
 illuferunt. sine insultantēnt. Distrepāt ēw.
lxx. in tñtū. nōqz tñs laco. et tñe pñomū va-
 rietas. spñs vñitate q' cōdat. In matheo qz
legim9. dñm pñte aplis fūga. et hīpñ zach-
arie testimonio q' firmat. Septē est aut pñi-
am pastore et oves dīgent. Et in lxx. et

optio gene intptandi

23.

relo mltio alt est. Allo em expfma dei de ne
evan^{ta} vult. fi ex pphie dñi patre rogata per
tute pastore et dignent^r me. Et hoc ut
arbitror loco m^e qñdaz p^reciam. evan
piaculi rene est: qd^r ansus sit pphie nba ad dei
refre psona. Et bit sup^rden^r evan. adam
geli nomi tu tulisse Joseph parvulu et matre
ei et m^e t^rasse in egiptu. ibiqz mansisse usque
ad obitu herodis. ut implet^r qd^r dñm est ad no per
p^rham. Ex egipto vocam filiu men. Hoc ma
t^rices no habent. Et in osee pph^a m^eta he
braica st^r bit^r vitate. qz p^rnce isrl et dilexi en
Et ex egipto vocam filiu men. Pro q^r in eode
loco hex. tñstulerunt: qz p^rola est isrl et dilexi
en. et ex egipto vocam filiu ei. In animo
repudiandi st. qui istu locu. q^r ad xpi maxime
ptinet facinoru alt tñstulerunt. An danda
pocia veiant hoibz. mxta sententia iacobi
dicens: Multa peccam^r omes. et si q^r tñbo
no p^rcat. Iste p^rfcus est vie. potest refrenare
ome corp^r. Illud v^o qd^r i eode evan^{ta} sc^r bit^r. Et
venit et habitavit i civitate que d^r Nazareth.
ut implet^r qd^r dñm est p^rph^a Et na na zare et

Allo

Ad pamachium de optio

vocabit. **R**espondeant logo de doli et fastidio
 si estimatores omnium tractatorum ubi legerint.
 Distantque in **Esaia** positum. **N**am et loco ubi nos
 legimus atque trisulimus. **E**xiet igitur de radice
 yesse. et flos de radice eius ascendet. **I**udaeus in
 lingua eius idiomata scriptum est. **E**xiet mirga
 de radice yesse. et nazareus de radice eius crescit.
Ene hoc obmiserunt. **L**xx. si non hic ubi trisulimus
 pinto. **D**ac legimus est ut celassent in crasse mys-
 term. **T**ranscamus ad cetera. **N**eqz ei epla binitas
 patit dicitur in singulis amorari. **R**em matheus
 loquitur. **H**oc aut totum factum est ut apulet quod
 dicitur est ad no. per prophetas dicere. **E**cce igitur in
 utero habebit et pariet filium et vocabunt nomen
 eius emmanuel. **L**xx. **i**nterpreta fuisse dicitur
Ecce igitur in nro accipiet et pariet filium et vocabit
 nomen eius emmanuel. **S**i nra calumpnia
 ntiqz non est ipm habebit et accipiet nec vo-
 cabunt. et vocabit. **N**orro in hebreo scriptum legi-
 mus. **E**cce igitur accipiet et pariet filium et vo-
 cabit nomen eius emmanuel. **N**o **A**chas qui
 arguebat in fidelitatis. **N**o iudei qui erat

genere in p̄tācom.

73

dm̄ negat²: s; rotabit inq̄ ip̄a que coāpi-
et: ip̄a v̄regō que pariet. *In eodem enāge^{ta}*
legim⁹ h̄eodem ad adn̄etn̄ magorū fuisse
ēbatn̄. scribisq; 7/ sacerdotib; ḡḡgatis. scisti-
tatn̄. ab eis ubi xps nascet. *Illosq; repperisse.*
In bethleem iuda. sic ē scriptū est *Yp̄hā* Et
tu bethleem *iuda* trā. nequaquā minima
es in dñicib; *iuda*. exte em̄ eḡ dicit dñe qui
regat pplū mēn̄ isrl̄. *Hoc exemplū i volga-*
ta editōne sic fert². Et tu bethleem domū
effrata. medice es ut sis iūilib; *iuda*. de-
te m̄ egrediet². ut sit p̄nceps isrl̄. *Quia*
fit int̄ *matthei* et. lxx. n̄borū ordinisq; dis-
cordia. magis hoc admirabile si hebraica
videas vitate. *Inq̄nta scriptū est.* Et tu beth-
leem effrata parvula es iūilib; *iuda*.
exte em̄ egrediet² qui sit dñator isrl̄. *Co-*
sidera gradatim que ab ewā^{ta} p̄tā
Et tu bethleem trā *iuda*. *Pro trā iuda*
ebraico h̄t̄ effrata. In lxx. domū effrata.
nequaquā minima es in dñicib; *iuda*. *Inclō*
p̄vula es iūilib; *iuda*. sensusq; *fr̄is lxx.*
sibi iū dñat̄at loco 7/ ebraico concordate

Evangelio ^{ta} en dicitur qd no sit p^ul^uz iduab^us
 iuda cu eregione sit poitu. pu^lz quide
 es q modica. s^z tunc de te in p^uo q modico
 es dicit. d^up in isrl. Sed in illud apli Elegit
 isrl ma mudi deus. ut q^uidat fortia. Bor
 to q sequit^r qui regat ut pastat p^ul^uz men
 isrl. alit^r in p^ul^uz esse p^ul^uz est. Hec re
 peto no ut evan. ^{tas} argua falsitatis: h^u
 q^upe in p^uo est. Celsi Porphyrii Juliani.
 s^znt rep^uhensores meos argua impericie
 q^u impet^re ab eis veiam. Ut qcedat in isrl
 ti epla. q^u isrl^uis scis velind nolind apl^us
 qcessuri st. Maxq^u discip^ule pet^r ita fin
 ordit^r evm. Pri^uipm evangelii ih^u xpi
 sic sc^uptu est i isaia p^ul^uz. Ete mto ang^ul^um
 men ante facie tua qm p^uarant via tua
 ante te. Vox clamatis in deserto. pate via
 tua. rectas facite semitas eig. Hoc exem
 plu ed nob^u p^ul^uz q poitu est: de malach
 ia videt^r. i isaia illa p^ul^uz q dr. Ete
 m^ultam ang^ul^um men ante facie tua qm
 p^uarant viam tua. i malachie sine poitu

optio que interpretandi

. 23 .

est. Sequens autem quod inquit. Vox clamantis
 deserto. etc. in Esaya legitur. Et quod mar-
 tus statim in principio voluminis sui posuit.
 Sic scriptum est in Esaya propheta. Ecce in tam
 angustis meis quod non solum in Esaya ut dixi
 inquit. sed in malachia nominis. xii. propheta.
 Soluat hanc questionem claram in perita pre-
 scriptio. et ego erroris veniam deprecabor.
 Item marcus ducit ad phariseos sabina.
 Noctem. Ubi legistis quod fecit dauid. quod
 necesse habuit et exiret ipse et socii eius.
 quod ingressus est domum dei. sub Abiathar.
 pontifice. et panes propositionis comedit quibus
 non licebat vesti nisi sacerdotibus. Legimus
Samuele. sine ut communem habet titulum.
regum librorum. ibique reperimus. non Ab-
athar scriptum esse. sed Achimelech pontifi-
 cem. qui postea doctus. cum ceteris sacerdoti-
 bus sanle in bente perisset. Pergamus
 ad apulum paulum qui scribit ad chorin-
thos. Qui cum cognovisset magis dominum glori-
 ficassent. sed sic scriptum est. Et ne ocis

Dicitur

sed deinceps mala
 interpretacione

Pyramachm de optio

no vidit n̄ anis audimit. q̄ p̄ n̄ cor h̄as
 ascendit. q̄ p̄ ara d̄s dilige. se. **Volent**
 isto loco apoc̄for quida delinameta
 sectari. & dice: **et de Apokalipsi** eade
 testimoniu sup̄n sit: **En̄ i esaiā** iuxta
 ebraicu ita legit: **Aplō** nō audiernt neqz
 in auribz p̄cepit. oclis nō vidit d̄s absqz
 te que p̄arasti ex̄ptatibz te: **Hoc lxx.**
 mltō alt̄ t̄stulebnt: **Aplō** nō audiri
 m̄. neqz ocl̄ mei videbnt. d̄m absqz te
 et opa tua vera & facies ex̄ptatibz te
 misericordiaz. **Intelligim** q̄ n̄ sup̄n sit
 testimoniū. tamen apl̄s n̄b̄n ex̄psit cūbo
 sed ita ^{pa} ^{ra} ^{fra} ^{ti} ^{co} ^g ita **ap̄a op̄a acti** x̄i ut eundem
 sensu alijs sm̄onibz indicant: **In eplā**
ad romanos idem btus apl̄s exemplū
 de **esaiā** p̄ph̄a firmes. **Eū** m̄q̄ ponat
 ison lapidem offensiois & petra stam.
Dis cordat at n̄slatone veteri & tamen
 tū ebraica veritate tō cordat. **In lxx.** ei tōt
 v̄nibz sensus est: **Nō** nt lapidi offensiois

occideris neque ne petre ruine. cum apls qz
 petre hebis. panloqz qfendens ita posu-
 erit. In edulis aut lapis offensionis et petra
 scandali. Ex quibz vniuersis ppprium est
 apls et ewan. In interpretacione veteris scripta-
 ri sensu quesisse non uerba. n. magnopere
 de ordine et in omibz suis transisse. cum intellec-
 tum res pateret. **L**ucas uir aplis et
 ewan. scribit **S**tephanum primum xpi mar-
 tirem in iudaica concione narrare. septuaginta
 quinqz annis descendit **J**acob regip-
 to. et defunctus est ipse et praeberi. et translatus
 fuit in sichein. et positi sunt in sepulchro. quod emit
Abraha pro argenti. a filiis einmor. filij
 sichein. **H**ic locus in genesi multo aliter dicitur.
 quod scilicet **A**braha emerit a **E**bron. et **H**eo filio
Saar. iuxta **E**bron. quadringentis didrag-
 mis argenti perempta duplice uagze ita
 eam. **S**epelivitqz ita saam more suam.
 Atz in eode lib. postea legimus. **R**entetem
 de **M**osopotamia **J**acob. cum moribz filijs
 suis. posuisse tabernaculum ante **S**alem

De pamachim de optio

urbem. sic amor. que e. itra canaan. et
 habitasse ibi. et emisse parte agri in q. habe
 bat tentoria abemor patre sichem. et tu
 agnis. et statuisse ibi altare. et invocasse dm
isrl. Abraham no. emit pecu. abemar
 patre sichem. sed abefon filio saar. Nec
 sepulcrum est in siche. sed in hebron. que cor
 rupte dicitur arboch. Modetum aut pa
 triarche no. st. sepulti in arboch. sed in siche
qm ager no. est emptus ab Abraham. sed
 ab Jacob. Differo solutionem et ista. quesi
 untule. ut obsecratores mei. q. want et in
 telligant. no. nba. in scriptis. q. fidetada. sed
 sensu. Heesimi pmi. q. psalmi. nre. ebos
 idipm. exordm. est q. d. locut. e. in de
heli heli lamasabac thoni. q. int. ptat. de
 me. d. me. quare. me. deliquisti. Redde
racom em. lex. t. n. s. l. a. t. o. r. e. s. i. n. t. p. o. s. u. e. r. u. n. t.
respice me. Ita em. verterunt. Deus d.
me respice in me. quare. me. deliquisti.
Respondent utiq. nichil in sensu. d. ap. ni
 esse. si d. no. nba. st. ad. ita. audiant et

Aslo

Namachin.

.23.

a me no no pichitari etiam statim si ce-
 leitate dictantis aliqua dimissim. Lon-
 gn est mit euolue quita. lxx. de fno addi-
 derint. quita dimissim. que i exemplis
 eae obelis. Asteriscis distincta sunt.
 Illud em q legim Esai. Ben qui habz
 semen in syon. et domesticos i herlm.
 Solent ebrei deinde cu audierint hec
 no i Amos. p q descriptio in yome. stacia
 putant. hec et no fugietia Reuera sensu
 rethorico. et declamatio Tulliana si quis
 faciemq. ad authenticos libros extendit
 est in quibz hec no fuerint adscripta. et ceti-
 lis similia. que si pferre nitamur in fini-
 tis libris opus est. Porro quita dimissim
 n^o asterisunt dixim q testes st. n^o nostra
 interpretacio. si a diligeti lectore translato
 veti coferat. Et tamen nre. lxx. editio lo-
 tu obtinuit i etis. Vel q pma est. et ante
 xpi fert adventu. Vel q a aplis i qbz
 tantu ab ebreo no discrepat n^o interpretata.

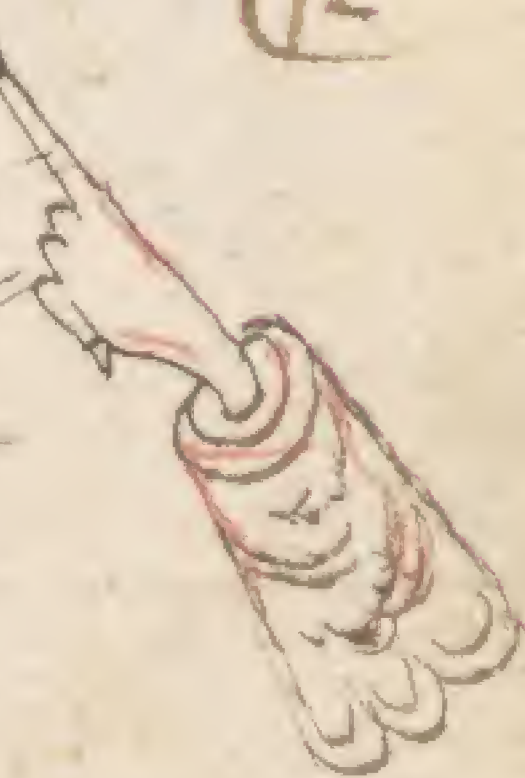

Aquila aut pro felix u docendo sit p̄s.
 qui nō solū ūba. s; etymologiae q̄nūloz
 trāsferre conatq; est in re p̄iat anobis.
 Quis em p̄fecto. uino u oleo. posset
 nū lege nū intellige x̄ ei ^{cheima} m̄a. o ff w
^{ri mon} p̄lmon. ^{span} c̄ff d̄n. ^{non ta.} non t̄a. q̄ nōs possi-
 ma dūcē fusione poma scione q; u p̄len-
 denciam. Aut q̄a hebrei nō solū habet
 apopa. s; p̄ apopa. ille k̄ d̄ k̄oz h̄ d̄w c̄
 Et sillabas int̄pret. u lōis. dicatq; Cyn
 to n̄ o y p̄ a nōm c̄d̄i c̄i n̄ h̄ n̄t: q̄d
 greca u latina om̄ino lingua nō recipit.
 Hinc rei exemplū ex nōs smone tape
 possimq; q̄nta em apud grecos b̄ndicūt
 que si ad ūbū trāsferas. i latino nō resonat.
 Et cret̄os que apud nos placent. si int̄t
 iuxta ordinē apud illos d̄p̄licebūt. S;
 ut infinita p̄team u ostendā t̄ v̄ie om̄i
 nobilū xp̄iani sic u xp̄iano u nobilis
 sine em̄q̄mōi falsitates i eplā u t̄nlla
 tōne rephendant. **p̄** p̄n̄ eplē pona cū

greco simone principem ut ex uno timore
intelligantur cetera. ΕΔΕΙΝ ΜΑΧΕΙΝ
ΠΙΤΕΜΝΗΘΙ ΗΘΕΙΤΩ ΝΗΚΑΝ ΡΟ
ΗΦΕΡΕΣΕΝ. **Q**uod ego ita uissem me
mini. **D**oportebat uos dilectissime cleica-
tus honore non abuti in superbia. **E**cce in qui-
bus in uno iussulo quanta merceda. **P**rimo
αὐτὸς ἄπ' ἡτοῦ. dilectus est non dilectissimus.
deinde. ΟΙΝ ΜΑΤΙC ΕΔΟΙΝΕΙC esti-
matio dicitur non superbia. **N**on enim dixit ΟΙC ΜΑΤΙ-
quorum alterum timore alterum arbitrio sonat.
totumque quod sequitur. cleicatus honore non ab-
uti in superbia. tunc est. **Q**uod autem oc-
cumenus lxx et morum temporum aristar-
che. qui de uini uisibilibus scriptis sententias fe-
cit. **E**rgo frustra tanto tempore studimus.
et sepe manu ferule subdiximus. egredien-
tes de portu statim in periculum. **I**gitur et
errasse humanum est. et a se iterum errore preu-
dentis. **T**u quicunque reprehensor es. tu me ob-
secro emenda propter ambigendum de nobis ex
parte. **D**ebueras inquit dicere. **D**oportebat.

Q

nos dilecte non estimacione clericorum fieri
 ferri. **H**ec est plantina eloquentia. hic
 lepos atticus. et musaeus ut dicunt eloquio
 copulatus. **C**oplet in me tritu vulgi
 symone pribum. **O**len pedit et impensas
 qui bonos mittit ad ceroma. **H**ec non est
 illius culpa cuius sub persona alius agit
 tragediam. **S**ed in finis et melanie magis-
 teris eius. qui illi magna mercede nichil
 scire docuerunt. **N**ec reprehendo in quibus
 christiano symonis impericiam. atque utinam
 socatitum illud haberem. **S**cio quod nescio.
Et alterius sapientis. **E**t ipsum intellige.
Veneracioni michi semper fuit non in bosa
 rusticitas. sed sancta simplicitas. **Q**ui in ser-
 mone se imitari dicit apostolus. prius imitetur
 virtutes et vitam illorum. loquendi simplicitate
 excusabat symonem magnitudo. **E**t filio-
 gismos aristotelis. contortaque crisippi
 acumina. resurgens mortuis confuta-
 bat. ceteris ridiculum est. **S**i quis enobis
 manens in crebris operibus. et sordida palli

optimo gūe mēptadi

delicias. desola tristitatem se iactet: quasi
omnes latrones et diuisores tamen rei differti
sint. et aruentos gladios philosophorum
voluminibus ac non arborum truncis occultant:
Excessi mea *epile*. si non excessi doloris
modum. Nam qui falsarum vocor et inter
mulierum radios et dextera dilamior: cōte-
tus sum tunc abolere non refecit. Unde
arbitrio tuo cuncta pinto. ut legas ipsam
epistolam. tam graecam quam latinam. et illico
intelligas accusatorum meorum neminem et
obprobrias querelas. Porro in sufficit ami-
tu in se inesse caissimam et in cellula latitantem
diem tantum expectare indicium. Optoque
si fieri potest et si aduersarii fuerint. con-
metuos potius scriptarum quam demostenis
et *tullii* philippicas scribere. **A**me **E**xpliat

Dislo

incipit liber sancti Hieronimi contra Heluidium
 de sancte Maxie uirginitate et castitate
 super rogatu a fratribus ut ad hunc libel-
 lum cuiusdam Heluidii respondere
 facile distuli. Non quod difficile fuit hominibus
 rusticam et uix primis quod in breui litteris
 super ueri assertionem conuincere: Sed quod non respo-
 dendo dignus fuit fieret qui uiceret. Hinc
 accedebat quod homo turbulenter et solus in omni so-
 mmo sibi laus et sacerdos: qui ut ait ille et male-
 dice omnes bone gratie signum arbitrat. accepta
 materia disputandi amplius incipere blasphemare.
 Vnde de sublimi loco in totum orbe pre-
 sentia. Neque quia ueritate non possit lace-
 rare conuictis. Verum he omnes tam in se et si-
 lentes cause obstandum fuerunt. qui ad eam
 uarias mouebant. in seiori fine cessant.
 Jam ad radices ipsius operis arboris euangelii
 securis est ad mouenda: ut in fecunditate fo-
 liorum tradenda flammis: ut dicat aliquando
 petere: qui inquit didicit loqui. Igitur sensus in-
 uocandus est spiritus. ut sancte maxie uirginitate

tra helvidiū.

29.

suo sensu meo ore defendat. **I**n uocandis **du**
ihc. ut sacri ventris hospiciū em̄ decem
 mensibz habitator fuit. ab omni gaubitz sus-
 picione tneat. **I**pe q̄ dens pat̄ est ī p̄candz.
 ut matre filij sui ostendat uigiez fuisse p̄
 partu. **I**on campū desideramz rethorici
 eloquij. **N**ō dyalecticoz tendicōla. s; n̄ aris-
 totelis p̄mēta coquimz. **I**pa s̄pt̄arū uerba
 pone da s̄. **I**piis quibz ad iisq; nob̄ usus est testi-
 monijs reuincat. ut intelligat se legē. **N**ō
 intelligere potuisse que s̄pta sūt. **I**rima q̄
 p̄positio fuit. **M**atth̄ez loquit̄. **C**risti aut̄ qua-
 tio sic erat. **C**ū eet de p̄sata n̄r eignaia
Joseph. p̄nsqua cōueniret i ueta est interu ha-
 bens de p̄n s̄to. **J**oseph aut̄ uir ei q̄ cū ess̄ in s̄y.
 u noll̄t eam tradere. uoluit occulte dimitte
 eam. **N**ec eo q̄ cogitate. eaz angl̄ d̄m ī s̄p̄m̄is
 app̄uit ei dices. **J**oseph fili danid. ne timeas
 accipe mariaz uxore tua. **Q**uō em̄ in ea natu
 est. de p̄n s̄co est. **E**te inq; habetis de p̄sata.
 nō cōcedat̄ ut dicatis. **E**t utiq; nō ob aliud
 de p̄sata nisi quidoq; m̄pt̄ n̄r. **N**eq; ei de nō

A.
 Hic p̄posito.
 heretici.

Hic d̄r

Hieronymus.

conuentis euangelista dixissz. pms qua conue-
niet. **N**a nemo de no pransire dic: ante
qua pranderet. Deinde uxore dicit ap-
pellata. atz conuincta. **A**ndiamz ne quid
scpta pmiat. **E**xsurges inq. **I**osep a somno
fecit sic pcepit ei angls dñi. **A**ccipit ux-
orem suā. **E**t no cognouit eaz don peperit
filium. **E**ntiamz p singla **u**niuersitate hisse
quibz ingressa est vestigijs prosequentes: pug-
nacia int se dixisse doceamz. **D**e sponsataz
q sitet. statim uxore nlt esse: qm qfessz est
pponsaz. **R**ursu. qm uxore noiat. dic no ob-
aliud de sponsataz. nisi quidqz nuptaz. **E**t ne
patz hoc arbitren: habes inq de pposatam.
no qm edatam. id est nec dñ uxore: n dñ ma-
ritali vinculo copulata. **I**ncos vero q ait. **N**eqz
ei de no conuentis euangelista dixissz. pms
conueniet: **N**a nemo de no pransire dic. anq
pranderet. **M**olcani ne. an rideaz: nestio.
Impetie argna. an temeritatis attisem.
Etnasi qe dicet. **A**nteq in portu prandere

helvidius lictor.

.27

ad affricā nauigari. Nō possis statē pūteā
 nisi et in portu quādo prandendū sit. Aut si
 velim⁹ dicē. Paulus ap̄l⁹ ante q̄ ad hispānias
 p̄geret. romē in vinculo cōiect⁹ est. Aut cōte
 illud: Helvidius ante q̄ p̄mā ageret mor
 te pūent⁹ est. Statim aut paulo p̄vinctu
 la ad hispānias sit em̄dū. Aut Helvidio pe
 nitecia agenda p̄ morte: cū sc̄ptū dicat.
In infno autē quib⁹ q̄serebit tibi. Aut nō pot⁹
 sic intelligēdū. Et ante. p̄positio licet sepe
 et q̄sequēcia indicet: tamē nō m̄q̄ ea tantū
 que p̄ns cogitabat⁹ ostendat: necesse sit ut
 cogitata fiant. Cū ideo aliud in t̄nencit
 ne ea que cogitata sūt fierent. Igit̄ cū euā
gelista dicat: p̄nsq̄m̄ q̄neret: p̄ximū imp
 tiar⁹ temp⁹ ostendit. et ideo iam rem fuisse.
 ut que p̄ns p̄ensa fuerat: esse n̄xor̄ t̄cipet.
 q̄ dixit: Ante q̄m̄ oscula amplexusq̄ mis
 terent: ante q̄m̄ rem agerent imp̄tiar⁹:
 iūta est habens in utero: In iūta autē a
 nullo aliō. nisi a Joseph. q̄m̄ Mose vter⁹ tu

Helvid. 8.
p̄dūmī

B.

Id est
*Ad alia quodam
 qd etiam videtur.*

C.

metem. pene iam licetiam maritali. et curi-
 osis oculis deprehendit. Non tamen sequitur. ut
 peribz dominus exemplis. cum cum maria
 quoniam per pactum. Cum conueniendi de-
 siderium uteri conceptione sublatum est. **Ex**
 aut in somnis de ad **Joseph**. Ne timeas
 accipe maria uxore tua. Exurgens
 aut **Joseph** a somno. fecit sic precepit ei quod
angelus. **dominus** et accepit uxore sua. **Nullum**
 debet monere. quod ex eo quod uxor appellata
 est. sponsa esse desierit. cum hanc scripte di-
 minue quod si uetudinem non eximur. ut sponsas
 appellare uxores. sic scriptis **deuteronomij**
 testimoniis apparet. **Si quis** inquit inuenit
 in uicem de sponsa uero in capite. et uim faci-
 ens dormit cum ea. morietur. quia quoniam ha-
 mit uxore proximi sui. **Et** in alio loco. **Si**
 aut fuit adolefcentula de sponsa uero. et
 inuenit eam homo in ciuitate et dormierit cum
 ea. educetis eamque ad portam ciuitatis
 illius. et lapidabunt lapidibus et morietur. **Id est**

hereticen liber

. 29.

lescentula quide. qā nō pclamavit iūi^{te}.
 Ne aut qā hūlianit uxore pxiimi sui. v
 eraditabitis malignū ex vob ipis. Nec nō
 v alibi. Et quib ille hō tū depposata est ux
 or. v nō accepit eā. vadat v tentat idemū
 suā ne forte moriat in bello: v hō aliq accipi
 at eam. Si tū ante stupulq amonet me
 quare depposata. v nō potius sine spos.
 sine nt septa appellat. maria nōgo cōcepit.
 sciat t plice fuisse rāonem. Primo. ut p
 genealogiam Joseph tūq maria cognata
 erat. origo quoqz marie mōstraret. Sedo.
 ne iuxta legē moysi adultera lapidaret
 applo. Tercio ut ad egiptū fugies habet
 solaciū custodis poti9 quā mariti. Quib ei
 illo in tempe v gini credidiss de sto eā qm
 cōcepisse. Neiss anglin gabriel. dei fuisse
 mandatū. ac nō magis qī adultera q depposita.
 cū hodie toto sā credete mōdo argumētet.
 indei Esaiā dicete Ecce vgo intero gipiet.
 v pariet film. Inebreo in neaula s p tū esse.
 nō vginem. id est. haalma. nō bethala.

ID.

Maria de spo
 sata ē t plici
 rāonē

no

Liber cor helindm

Vñsus quos in alio loco competenti differens:
 Deniq; excepto yoseph & elizabeth & ipsa
maria paucisq; admodu. si quos ab his an-
 disse possumus estimare omes ihm filiu josef
 estimabant: in statu ut etia ewangeliste volgi
 opinionem expmentes. que vera hystorie lex
 est. patre enim dixerunt saluatoris. Ut ibi Et
 venit in ipm in templu: Hand dubiu quin
Symeon Et cu inducent parentes puer ihm.
 ut de illo faceret scdm q̄suetu. & legis Et alibi.
 Et erant pat̄ illi & mater mirantes sup̄ his
 que dicebat de eo Et rursu. Et ibant pare-
 tes ihm p̄ annu i iherusalem sollempni die
 pasce. Ac deinde. Et q̄pletis dieb; cu ven-
 rent r̄masit puer ih̄s in ih̄rlm v̄no cogno-
 nerunt parentes eib;. Ipsa quoq; maria que
 ad Gabriel respondit dicens. Quid erit
 hoc q̄a virz nō cognomi. Quid de joseph lo-
 quit̄ ausulta. Fili quid fecisti nob; sic: Ecce
 pater tuus & ego dolentes quiebam; te:
 Nō h̄c iudeoz ut p̄seriq; argumētantur.
 Nō illi idendū. vox est ewangeliste: Babren

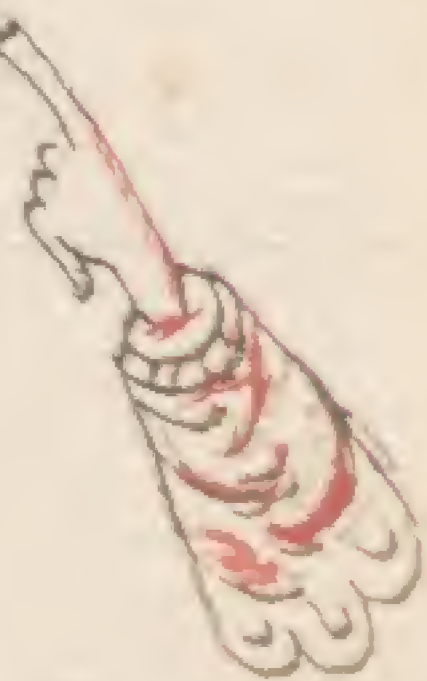

Exetia.

27.

dicunt: mater mariaz confitentur ino qnt su-
perius indicam uere ioseph pater fuit
saluatoris: s; q ad famaz. consuetudaz pater
sit ab omnib; estimatz. qm ante qna ab anglo
moneret. **Ioseph** fili **dauid** ne timeas acci-
pere **mariam** qm feta tua. qd ei ita natu est
de spm sco est. Cogitabat occulte dimittē eaz:
intantū sūm nō esse qm acceptū fuerat con-
fidebat. **Sed** iā satis docendi magis qna
respondendi studio diffinitū est: tunc **ioseph**
pater **domini**. tunc **maria** appellata
sit cōmune. In quo et hoc dñt qm et. **Cum**
fres enis quida dicant. **Verz** qā sūm locū
hinc qnestiuncule referuam. **Ad** reliqua
festinat oratio. **Nūc** illud est differēdū quo-
modo scptā dicat. **Exurgens** aut **ioseph** a
sopno fecit sic ptepat ei **angelus** dñi. **Et** acce-
pit uxore suā. **Et** nō cognoscebat ea dñi pe-
perit filiū. **Et** vocauit nomē ei **ihsūm**. In quo
pmm adnsariū supflno labore desiderat. **Cog-**
noscendi nūc ad coitū magis qna ad sciām
esse referendū: qī hoc qm sū negant: et.

ff.

et inceptas quas redarguit. aliquando pdes
 quissia potuit suspicari. Deinde vlt
 docet q donec. sine usque ad ubi. certu temp
 significet q qpleto. fiat id qd usq ad illud
 tempus qd pscriptu est no fiebat. vel no ipse.
 Et no cognoscebat eaz. don peperit filiu.
 Apparet inq cognita esse post partu. cu
 cognitiom filij tantu generatio differebat.
 Et ad hoc appbandu. coget de scriptis exempla.
 qm pluma. more Andabataon. gladiu
 in tenebris ventilans. v. hinc for som. ad
 fodienda sui tati corpis membra concutens.
 Ad quod nos binit respondemq. Et cognosce
 bat. et usque ad finem in scriptis scis dupli
 citer intelligi. Et de eo quide qd scriptu est.
 cognoscebat. ad coitu qd no esse referebat.
 ipe discernit. nullo dubitante qd abstinentia
 sepe referebat. ut ibi. Remasit puer ille in m
 et no agnominat parentes ei. huc illud est os
 tendendū. ut qm ibi scripta consuetudinem
 senta est. Sic etiam in donec. eiusde scripte

Mo q usque.
 loco nois hic
 ponit.

Ad Ro

Decasti. 8. maiie

.22

auctoritate famigat: que sepe cū tēpū
 sic ipse discernit in eis assumptōne signi-
 ficat. Depe infinitū. ut est illud qd' deo
 ad qsdaz loquit' in yphib. Ego sū ego sum.
 et dicit fenestatis ego sū. Inq' p q' quā
 illi enuerunt. deus esse desistet. Et sal-
 nator i enā. ad aplōs Ecce inq' ego vob'
 tū sum usq' oibz diebz ad q'firmatōnez
 seculi. Ergo p q' q'firmatōm scli dñs abse-
 det. Et tūc q'ndō. xii. solis indicati sūt
 .xii. tribz isrl. dñi q' sortio scandalunt.
 Paul' q' apl' corinthijs sebens. Primi-
 tie ait xps. deinde si qui st xpi in aduentu
 eius. Deinde finis cū tradidit regim dō
 i pater. cū destitit omēz pncipatu' omēz
 potestate i iūte. Oportz em illū reg-
 nare don' ponat omēz inimicos sub pedibz
 eius. Quia em subiecit sub pedibz ei'. Esto:
 de hoīe dicitū sit nō negam' de eo qui pass'
 est itē. qui postea sedere in bet' ad ext'is
 Quid sibi vlt' hoc q' ait. Oportz em illū
 regnare don' ponat omēz inimicos sub pedibz

Pulchra solutio
 q'ra hereticū

ems. **I**ncipit tam diu regnat² est dñs dñs
 inimici esse sub pedib⁹ ems incipient² et
 p⁹ quā illi sub pedib⁹ fuerint. regnare desis-
 tet. cū nūq³ tñt regnare sapiat. cū inimici
 ceperint esse sub pedib⁹. **D**am⁹ q³ i⁹ p⁹to
 gradum psalmo. **D**ic oculi ancille i⁹ m⁹ aib⁹
 dñe fucita oculi m⁹ ad dñm dñm m⁹ dñm
 misceat nobis. **E**rgo tam diu p⁹sa oculos ha-
 bebit ad dñm. quā diu misericordia impetret.
 p⁹ impetrata mis⁹. **O**culos torquet ad
 terras. **E**t in talio loco dñs **O**culi mei de-
 fecim⁹ in salutare tñm **U**bi bñm instat⁹ dñe.
Notam inuicibilis exempla sup⁹ hoc g⁹ dñe.
 ex omne lacescentis p⁹caritate testimoniozo
 nube celare. **V**erz adhuc pauca subiciam.
 ut his similia ipe sibi lector iueniat. **N**o-
 quit iugenesi sūmo dñm i⁹ m⁹. **E**t tradide-
 runt **J**acob deos alienos qui erant i⁹ manib⁹
 eoz⁹ **U**iamos que erant i⁹ uiculis eoz⁹. **U**
 abscondit sis **J**acob sub⁹ thesauris i⁹ m⁹ que
 est i⁹ sicimis. **U** p⁹didit eas nūq³ i⁹ hodie.

De castitate b. maie.

.22.

nu die. **I**te in fine denotomij. Et defunctus
 moyses fuit dñi in terra moab. pñbñ domi
 et sepelietur en in geth. pñe domū phetor.
 ¶ nemo stit sepulcr ei⁹ nñqz in ista diem.
Ecce hodie erunt dies illius tempus estima
 dus est: quo historia ipa q̄teta est. **S**ine
 moysen dicē nolūis auctore pentateuchi.
 fñe ezdra eiusdem in stravitatore opib⁹ nō
 recusō. **N**o hoc quēit ut id q̄ dictū est usque
 in die istū ad illam referat etate. quōdo libri
 editi sine q̄septi sūt. **D**oceat itqz post illa diez
 tot iam aūoz usque nos voluminib⁹ exutis.
 aut ydola que sub thece binto q̄ta fuerant:
 repta: aut moysi tumulu⁹ i⁹estigatu⁹ quia
 obire adeit post: donec. ¶ usque esse in aipe
Ed tam dñi nō fuit: quā dñi usqz q̄pletet
 vel donec. **U**nū poti⁹ adñtat anim. s̄ptē
 ste ydroma: ¶ nobiscū in quo hesitabat i⁹elli
 got ea de quib⁹ posset ambigi. si nō fuissent
 s̄pta signari. **C**etera vero nre intelligēcie
 deprehendi. **S**i em ad huc recenti tempore
 viuentibus his qui viderant moysen sepulcro

et potuit ignorari: multo magis tot scilicet
 pterentibus. **I**uxta quod illud intelligit de
ioseph. ewangelista id indicasse. Sed scandalum
 poterat moneri. **I**taque eam cognita esse
 viro suo usque ad partum. et multo magis.
 et intelligeremus cognitam non fuisse post par-
 tum. aqua tunc se abstenuit: cum adhuc demen-
 sione poterat fluctuare. **A**d summum illud
 requiro. quare se abstenuit ioseph usque
 ad partum die. **R**espondebit itaque quia angelum
 audierat dicente. **Q**uod enim reanatum est de spi-
 ritu est: **A**quo nos inferimus. et certe audi-
 erat ioseph. **F**ili david ut timor accipere
 mariam uxorem tuam. **P**rohibet tunc fideat ne
 relinquet: ne adulterum estimaret uxorem.
Nam et accessum gingis separatus fuerat: cu-
 ntique ne separaret magis fuisse ammonitus.
Et audiebat inquit vir in spiritu dei in utero au-
 diens filium de uxore totum cogitare. **P**ulchre:
Qui ergo somnium tantum credidit. ut more
 non auderet attingere. **S**ed postquam pastor
 voce cognoverat angelum deum remissum decet.

Decasti^{te} 8. mai^e

.29.

viderisse adeos Nolite timere. ecce enī age
 hūo nob gaudm magm perit omi ppo
 qā nātū est nob hōdie saluator. q est xpus
 dñs in ciuitate damid. v cū eo laudes mli
 tie celestis cōtinuasse. Glā in extelsis
 dō. v sup trā pax i homibz bone voluntatis.
 Cū symeone instū int amplexq pvlm
 derat p dicitatem. Iluc dñtis. dō. ser. tm.
 i pa. qz. v. oclī. mei salu. tu. Cū Amam
 pphetissam. magos. Stellam. herode. Anglos
 viderat. in qua tāta miracula confuonerat.
 Dei templū. sū pñs sedem. dñi sū matre.
 andebat attinge. Et certe maria qñna
 bat oīa nba qet qferens in corde suo. At
 ne impudent negos ista ignorasse Joseph.
 Eterant inq Lucas. pater illius i mat
 amirantes desijs sup. que dicebat deos.
 Licet tñ mira impdencia hēc in grecis codi
 cibus falsata q tendas. que nō solū pene
 omīs grecie tractatores in suis voluminibus
 reliquerint: s; nō nulli de latinis qz ita
 ut in grecis habet assupserint. nō necesse

Liber ad Helvidium

nunc de exemplariorum varietate tractare. in
 omne et vetis et nove scripturae istummetum. in
 latini sermonis exinde tractandum sit. et multo
 prior manare credenda sit fontis vicia
 quam rivus. Hec ait apertum me nunc se et var.
 in metaco supflua. et dissimulatio magis
 timosa quam vera. **N**unc non potuit scripta dicere
 Et accepit uxorem suam. et non fuit aliq. am-
 plius contingere eam. sic de thamar dixit
 et **Iuda**. Aut defuerunt matheonibus. quibus
 id quod volebat intelligi possit effari. **N**on cog-
 novit inquam eam. donec peperit filium. Post par-
 tum ergo cognovit. cum cognovisset ad partu-
 usque distulerat. **S**i tamen contencosus es
 mihi tua mente superabis. **N**oli michi aliq.
 in partu et contra tempus in seras. **N**olo
 dicas mihi quicquid accepit et pepererit
 masculum in munda est septem diebus. **S**ecundum
 dies secessionis et purgationis sue in munda
 erit. et die octavo cadet carne pueri eius.
 et triginta diebus tribus sedebit in sanguine

De consuetudine clericorum

22

pueri et omne semini non tanget: et reliqua. Statim
 eam vadat **Joseph** statim audiat per hiereiam
 Ego in sanctis et sanctis fuisse in. In quibus
 ad morem proximi sui hymnicbat: Alioquin quomodo
 stare poterit. Non cognovit eam donec peperit filium:
 Si per gratiam tempus exspectat. Si. xl. v. in
 diebus tanto tempore dilata libido differt.
 Pollinat crebro puerpe. obstetrices prohi-
 uerunt: marito lassam teneat more.
 Sic incipiant impie. ne evangelista metatur
 sit. Sed absit ut hoc de matre salvatoris
 et vno in isto sit estimandum. Nulla ibi est obste-
 trix. Nulla involucra sedulitas intercessit.
 Ipse pater in voluit infante. ipse et mater et ob-
 stetrice. Et collocavit eum in quibus in puerio quia
 non erat locus ei in domo suo. Et in senten-
 tia et apocryphorum de huiusmodi convincit dum
 maria ipse pater in voluit infante. et heludum
 expleri non patitur voluntate. dum in domo suo
 locus non fuit impiorum. Verum quia iam satis
 habundatque respondimus ad id quod proposuerat.
 Ante quam querebant. Et non cognovit eam donec

D. N.

G.

Periculis error
Hecia

H

Quid sit
primogenitus

pepit filium. **N**otetiam veniendum est ques-
tione iuxta ordinem disputationis eius: etiam
in repositionis ordo procedat. **N**otem alios
filios maria parasse. **E**x eo quod scriptum est **A**s-
cendit autem **J**oseph in civitatem **d**avid ut pro-
fiteretur cum **m**aria uxore sua pignate factu
est autem cum ibi essent. impleti sunt dies ut pare-
ret: et peperit filium suum primogenitum. **N**otat ne
appbare primogenitum non posse dici nisi eum qui
habeat et fratres. sic unigenitus ille vocetur qui
parentibus solus sit filius. **N**os autem ita definiamus.
Omnis unigenitus primogenitus. **N**on omnis primo-
genitus unigenitus. **P**riogenitus esse non potest
ante quem alius: sed ante quem nullus. **O**mnem inquit
dominus ad **a**aron quod aperit vulnibus omni carnem
que offerunt domino ab hostiis usque ad pecora. tibi
erunt: tantummodo prius redimuntur primogenita
hominum et primogenita pecorum et mutorum. **D**iffini-
mit primo dei quod sit primogenitus. **O**mnem inquit
quod aperit vulnibus. **A**lioquin si non est primogenitus
nisi is tantum. quem secutus est frater. tamen dominus sa-
cristas primogenita non debent. quia dominus Italia

De casta. b. marie

29

fuerint parata. ne forte pro ea partu no
 sequer. vngemita sit. v. no p. mogaeta. **R**edep
 tionisq. ei9 eit ab uno mese estimato q. m. p.
 sidi. v. sedm. sidi. sen. xx. obuli sut. tam no
 p. mogaeta vitulor. v. p. mogaeta omi. et
 p. mogaeta cap. no redimob. sca. se. **C**ogit
 me p. mo. de i. n. t. o. m. e. m. a. s. c. u. l. i. n. u. q. a. p. i. t. u. l.
 nam. si de munda. s. a. u. a. l. i. b. s. sit deo. r. o. u. e. a. si
 de i. m. m. u. n. d. i. s. redimaz. d. a. n. s. p. e. n. s. a. c. c. e. d. o. t. i. **P**er
 sum. r. e. s. p. o. n. d. e. v. d. i. c. e. **Q**u. d. m. e. i. o. n. i. l. u. e. n. s. i. s.
 s. t. r. i. n. g. i. s. a. r. t. i. c. u. l. o. **Q**u. d. p. m. o. g. e. m. i. t. u. r. o. c. a. s. **Q**u. e. a. n. t. e. q. u. i. f. r. e. s. s. e. q. u. i. t. u. r. i. g. n. o. r. o. **E**x. p. t. a.
 s. o. n. s. e. q. u. a. t. s. e. d. u. s. n. a. s. t. a. t. n. i. c. h. i. l. d. e. b. e. o. s. a. c. **S**o. t. i. n. i. s. i. e. t. i. l. l. e. f. u. i. t. p. o. r. c. a. t. u. s. p. q. u. e. i. s. q. u. i.
 a. n. t. e. n. a. t. u. s. e. s. t. i. n. c. i. p. i. a. t. e. e. p. m. o. g. e. m. i. t. u. s. **N**o. n. e.
 m. i. t. h. i. i. p. i. a. p. i. c. e. s. l. o. q. u. e. t. v. m. e. s. t. u. l. t. i. c. i. e. r. e.
 d. a. r. g. u. m. e. n. t. e. n. d. i. c. t. u. e. s. s. e. p. m. o. g. e. m. i. t. u. s. q. a. p. i. t.
 u. l. n. a. s. n. o. q. h. a. b. e. a. t. v. f. r. e. s. **D**en. i. q. i. n. t. r. o. g. o.
 v. d. e. **J**o. h. a. n. e. q. u. e. a. s. t. a. t. e. s. s. e. v. i. g. e. m. i. t. u. s. a. n. v. p. m. o.
 g. e. m. i. t. u. s. f. i. n. t. **V**t. n. a. i. p. e. s. e. d. m. l. e. g. e. p. t. o. t. o. c. u. i.
 l. e. g. i. f. u. e. r. a. t. o. b. n. o. x. i. m. s. a. m. b. i. g. i. n. o. p. o. t. e. s. t.
Cer. t. e. d. e. s. a. l. u. a. t. o. r. e. s. a. l. o. q. u. i. t. **C**u. e. x. p. l. e. t. i.

D^{no}

essent dies purgationis eorum secundum legem moysi
duxerunt eum in hunc finem ut offerret eum domino sicut
scriptum est in lege domini. quia omne masculinum quod aperit
vulva secundum dominum vocabitur. Et ut daret hostias
secundum quod dictum est in lege domini per fructum domus
eos pullos colubarum. Si hec lex tantum ad pri-
mogentem pertinet. primogenitum autem sequentes
faciunt. non debuit lege primogeniti teneri:
qui de sequentibus ignorabat. Sed tenet lege
primogeniti et ille: quia frater ceteri non secutus. Col-
ligitur primogenitum enim vocari. qui vulva aperiat.
et ante quem nullus sit: non enim quod fiat per gentem
subsequatur. **M**oyses scribit in exodo: Factum
est circa mediam noctem et dominus percussit omne primo-
genitum in terra egypti a primogenito pharaonis
qui sedebat super thronum usque ad primogenitum quem
captinebat est ad lacum. et omne primogenitum pecoris.
Responde in quod tunc ab exterminatore ita facti
sunt. primogeniti fuerint an et unigeniti. Si
primogeniti tantum illi vocantur quia frater habent.
ergo ab interminatione unigeniti liberati sunt.
Si autem et unigeniti ceteri sunt contra sententiam sanctam

Heluidin de casti. mai. 22

est: ut nūc p̄mogenitos. et vngenti morentur.
Aut vngentos liberabis a pena. et ridiculus
eris. aut si q̄s tebis int̄fectos in grates obti-
nebis. et vngentos p̄mogenitos appellari.
Extrema p̄positio fuit h̄c id ip̄m in p̄mogenito
noluit ostende. fr̄es dñi in ewangelis notari.
ut ibi Ecce mater ei et fr̄es stabat for̄s loqui
queretes tū eo. Et alibi Post hec ascendit caphar-
naum ip̄e et mater eius et fr̄es. Et alibi. Dixit ergo
ad eos fr̄es ei. Transi hinc et vade in iudeam et
discipuli tui videant opa que facis. Nemo enī
occulto aliquid faciens querit ip̄e ip̄sala esse. Si hec
facis. manifestas te ip̄m mūdo. Polane desup
inferete. Neque enī fr̄es eius tūc credebant iēn.
Item Marc. et Math.: Et docebat eos in
sinagoga eorū in p̄ria sua ita ut stupeficeret et dice-
rent. Unde hinc hec omnia sapia. v̄ntq. Nōne
hic est fabri filius. Nōne mater ei dicitur maia.
et fr̄es ei iacob et ioseph et iudas et fratres ei
om̄s apud nos sūt. Lucas q̄z in actibz apl̄bz
ita refert. Hi om̄s in stātes unanimēs erant
cum m̄ribz et maria que fuit mater ihs.

Ad heliudm hēntū

et sub eiq. Nec nō et paulg apls reande hys-
 torie veritatem pari voce cōcordat. Ascendi
 aut stōm tendacōm. et nemine vidi in spe-
 tū. et Jacobū frēm dñi. Et vñsū in alio loco:
 Nūq. nō habemg potestate mādūcādi et libe-
 rādi. Nūq. nō habemg potestate mōrēs cōdu-
 cendi. sicut ceteri apli et frēs dñi et cephas.
 Et ne forte aliq. in dōr. testimoniū adnūteret.
 et q. nōia fecit illi. q. edidit. fili. et asserens
 istatb. errore deceptos q. in parte estimādo
 se lapsi. argute pcamit et ait. hec eadē voca-
 bula ab ewangelistis illoco alio nōiari. et eōdē
 esse frēs dñi. filios marie. Matthē loquit.
 Erat aut ibi hāud dubiū quā ante itēz dñi
 etiaq. mlires mltē a longe exptantes que
 pēte fuerat ih̄m agahleam ministrātes ei.
 Int̄ quas erat maia magdalene. et maia iacobi
 et ioseph mat. et mat filiorū zebedei. Itē. mar-
cus Erant aut et mlires de longe afflic-
 tos. int̄ quas erat maia magdalene et maia
iacobi minoris. et ioseph mat. et salome. Nūq.
 p. q. modicū Et alie mltē que ascēderat cū eo

in hinc. Nec no. i. lucas. Erant aut. maria
 magdalene et johanna et maria Jacobi et
 et eis. Nec idcirco explicitum. ne calumpni
 etne u. clannit et ea que pro se faciunt a nobis
 esse subtrahita. u. sententiam suam non testimoniis
 scriptis. si subrica disputatione quilibet. Ete
 mag. Jacobi et Joseph filij marie id est qd. appel
 lantur fratres. Ete maria Jacobi minoris et
Joseph mater. Minoris aut Jacobi ad dis
 tinctionem maioris. qui erat filius zebedei. Sic
 u. in alio loco marci ponit. Maria aut mag
 dalene et maria Jacobi et Joseph viderunt ubi
 poneret. et tunc factis sabbato emerunt aroma
 ta et venerunt ad monumentum. Et nunc ait.
 Quia misere est et impium hoc sentire de maria
 ut cum alie femine circa sepulchrum habuerit
 matrem eius et ita absente. aut altera ee
 mariaz. nescio quia q. nigam. Ipsi cum
 enim johannes testat. eaz illic presente fuisse quid
 illam dng. Scit iam vidua ut matrem johann
 que dat. Aut nunc et ewagesiste fallunt. et
 fallunt. ut eoz mariaz matrem esse dicent.
 qd. Judei fecerunt illu esse digne. Et finit. ceterq.

ps

et in ipso exicium mens uesana. **P**icis ad dē.
 dū matre eius fuisse pſente dicit Johān dis-
 cipulo obviduitate et solitudine comedat-
 tam q̄ iuxta te nō haberet quatuor filios
 et innumeros filias. quaz pſoratio fecerit
Vidua quoqz notat q̄ sēptā nō loq̄. Et cū
 oīa ewangelistarū exempla pponas. solus
 ē Johānis ūba nō q̄placent. **P**icis tñsitorie
 ad dē dū eam fuisse pſente. ne q̄sulco pre-
 terisse videtis: et tamen que cū illa mulieres
 fuerint filios. Ignostem nescienti nisi in-
 deperem consilio recitente. **A**udi itaqz Jo-
hānes ewāg. q̄ dicit. **E**stabant autē
 iuxta fr̄em ihū mater eius et soror matris
 eius maia cleope. et maia magdalene. **N**ulli
 dubitū est fuisse aplos Jacobi vocabulo nū-
 cupatos. Jacobū zebedei et Jacobū alfei. **I**sti
 nescio quē marie filii n̄ tamen matris dñi
 sēptā qm̄ emorat aplm̄ vis esse an nō.
Si aplm̄ est: Alfei filiiq̄ et crederet ihū
 et nō est de illis fratribz de quibz sēptū ē.
Neqz em̄ fecit eis tūc credebant mē. **S**i

no est aplos. tertiū nescio quis Jacobus ē frat
dm putandus. Et quō tēpore ad istū con
maioris appellabit minor. tū maior et mi
nor. nō int̄ tres. s; int̄ duos soleant p̄bere
distāciam. et sciat dm sit paulo dicitur apls
Deinde p̄ tēpore veni hierosolias vide
Petrus et maia apud eu dieb; quēdam Alu
ant aplōz vidi nemine nisi Jacobū fratrem
dm Et in eadē ep̄la. Et cognita grā que da
ta est m. Petrus et Jacobus et Johes q̄ videbant
calumpnie esse. Ne autē hūc Jacobū putes
filium zebedei. lege actū aplōz. Jam ab hōde
fueat inemptus. Restat conclusio ut maia ista
que Jacobi minoris sēbit mat. finit̄ meor al
fei. et soror marie mat̄s dm. quā maiam
cleopie Johes evāgēta q̄ memorat. a patre
fuit agentilitate familie. ut quatuor alia
tansa nōmē ei imponens. Si aut tibi inde
alia atq; alia videt̄ que alibi dicat̄ maria
Jacobi minoris mat. et hūc maia cleope. Disce
sc̄ptūne q̄suetudinem. eundem hōrem dūsis
nōib; appellari. Raguel s̄ter moysi. et Petrus

no bu.

dicitur. De Bedeon nonnullis causis imitati
 nois ante pmissi. subito hærodeal legitur.
Ozias rex Juda vicissim Azaias vocatur.
Monsthabor. thabrim vocatur. Rurhym
hermon femices cognominant samor.
 et amorrens cognominant en samir. Eade
 celi plaga tribus nois appellatur. Nageb.
theman. darom. Lege ezechiel. Petrus
simon dicitur et cephas. Et Judas zelotes.
 in alio ewan glo Tathens dicitur. quibus alia
 que ad exemplum horum sibi ipse de omnibus scrip-
 turis lector potest aggregare. Lucillus dicitur
 episcopus ostendere ut frax dicitur appellatur.
 filij matertere. emis marie qui antea
 non credentes postea crediderunt. licet fieri
 potuerit ut uno statim credente. alij cre-
 duli fuerint. et hanc esse maiaz Jacobi ma-
 tre et Joseph idest mariam cleopse uxore
 alfei. hanc dicitur maiam Jacobi minoris.
 et ne si esset mater dicitur in agis eam omnibus
 mater illius appellasset et non alio modo diten-
 do matrem alterius voluisset intelligi. Verum
 in hac parte quatenus sum finem non traho.

Alia maria fuit cleope. Alia maria iacobi
 et ioseph. dñi mō qstet. nō eandē mariā iaco-
 bi et ioseph esse quā matrem dñi. Et unde aīb
 fratres dñi dicti sūt. qui nō erant frēs. Jam
 nūc docebis quatuor modis in sēptis dñimis
 frēs dici. Natura. gente. cognacōne. Affec-
 tu. **1.** Natura ut Esau et Jacob. **2.** Propter pa-
 triarche. Andreas et Petrus. Jacobus et Iohes.
3. Gēte. quō omēs iudei frēs int se vocantur.
 Et in dēntōmō. Si autē omēs frēm tui
 q est hebreus. nō que est hebreus. sicut tibi se-
 anis et sepiō dñi dīntes in liberz ab se. Et
 in eodē. Cōstitūendo qstines sup te pñcipem
 q elegit dñs deat tuis. cū q ex frīb tuis sit.
 Ne si potis qstine sup te hōem aliqem genā.
 qui nō est frāt tui. Et rursū. Ne visō vitulo
 frīb tui nōne omēs creatibz pñā. negligas
 ea: s; rēnsione redūtes ea. et redēs ea fratri
 tuo. Quod si nō appinquat frāt tui negz nō-
 neris eum. collige ea in tra domū thā. et
 erunt tecū dñi querat ea frāt tui. et

frēs dñi 2or
 modis in sēptā
 sacra ut i patz.

reddescei. It apls paul ap tabaz nq
 ipe ego anathema esse xpo p fratibz meis.
 cognatis sedm carnē qui sūt q̄si fratre
 3. Porro cognacōne frēs vocat̄. qui sūt de una
 familia idest paria. Quas latini patri-
 tates int̄pretant̄. et tū ex una radice multa
 genis b̄ba diffundit̄ ut in genesi. Dixit
 aut̄ habraham ad loth. Non sit rixa int̄
 me et te. et int̄ pastores meos et pastores
 tuos. quia om̄s nos frēs sumus. Ubiqz Et
 elegit sibi loth regionē predanis et elena
 int̄ loth ab oriente. et discesserunt unusqz
 a fratre suo. Et certe loth nō est frater Ab
rahe. s̄ filius foris eius Aran. Tharzan quippe
 genuit abraham. et naor. et aron. et aron
 genuit loth. Et om̄s. Abraham erat anoz
 lxxv. tū exiit de carran. et sup̄sit ab
raham saram uxore suā et loth filium suū
 fr̄is sui. Ubi si adhuc dubitas fr̄em fr̄is
 filium in cupari accipe exemplū. En at
 vidisti abraham q̄a captivus ductus ē loth.
 fratre suo. inquit necnatus suos.

at. x. et viij. Et cū eodem noctū impetū
 desēpissit adiecit. Et rediit omēm equitā
 sodomorū. et loth frēm suū reuocauit. Suffi-
 tiebant hēc adēa quē dixim⁹ appbāda. sed
 ne in aliquo tārilleris. Este q̄i inbriat⁹ ang-
 lis enolmas. testimoniorū stringēd⁹ om-
 nībus. ne querul⁹s fībles. et te dicās magis
 argumētacōib⁹ tortuosis. quā sēptax vita-
 te supat⁹. Jacob Isaac et rebecca fili⁹. cū frīb⁹
 insidiab⁹ metnēb⁹. mesopotamiā perrexiſſ⁹.
 Accessit et reuoluit lapide de ore pntei. et ad-
 aquauit oues laban frīb⁹ matris sue. Et os-
 culat⁹ est Jacob rachel. et exclamans uoce
 sua plorauit. et indicauit q̄a frāt est p̄ris ei⁹
 et q̄a fili⁹ rebecca est. Este et hīc eadem lege
 quā sup̄. frāt p̄ris fili⁹ appellat⁹. Et iterū.
 Dixit aut laban ad Jacob. Quō frāt me⁹
 es. nō sū es michi gratis. dic michi quē sit
 merces tua. Expletis itaqz. xx. annis. cū
 ignorante socero inxorib⁹ fili⁹ qz comitat⁹
 reuēret⁹ ad patē. q̄scuto est cū laban in mōte
 galaat. Et tū ydola quē rachel occultabat

quesita non inuenisset in partibus respondit
Jacob et dixit ad laban Et ne culpa mea est
 et quod delictum meum quod persecutus es me et quia
 scrutatus es omnia vasa mea Et non ideo de
 omnibus rebus tuis: Nunc hic coram fratribus tuis
 et fratribus meis et redarguent inter duos nos.
 Respondet qui sunt isti fratres Jacob et laban qui tunc
 fuerunt in presenti. Esau tertio frater Jacob ab
 sensu erat. Et laban filius Bathuel fratres ex
 cepta rebecca sorore non habuit. Inimicabilia
 sunt istiusmodi libris inserta diuinis. Sed ne
 longum faciam ad extremam dimensionis parte
 ventarum id est. Et affectum fratres dicam. Et in
 duo scinditur. In spirituale et Commune. In spi-
 ritale quia omnes christiani fratres vocantur. Ut ibi.
 Ecce quia boni et qui iocundum habent fratres in christo.
 Et saluati. Narrabo nomen tuum fratribus meis
 Et alibi Vade dic fratribus meis Porro commune
 quia omnes homines ex uno patre nati pari germa-
 nitate coniunguntur. Sit hiis qui aduertunt vobis fratres
 nostri vos estis. Et apostolus ad Corinthios

Secasti. ^{te} 3. mai. v

.27.

Si quis fuerit fornicator aut avarus
aut idolorum servus aut maledictus a christo
aut rapax. tunc ei quod nomen tibi fuit. et cetera
hujusmodi similia. Interrogamus inquit quomodo
fratres domini in evangelio intelligas appellari.
Inquit nataani. Et scriptum non dicitur nec maricos
filios vocans. Nec Ioseph. Inquit gente. sed
ab fratre est. ut patet exinde vocati sunt
fratres. cum omnes qui ibi erant hoc legem dei
fratres potuerunt appellare. Inquit affectu. hu-
mani amoris et spiritus vero si sit. qui magis
fratres quam apostoli. quos docebat in templo. quos ma-
tres vocabat et fratres. Aut si omnes homines
fratres. stultum fuit micari quod per in. Sane fratres
tamen querit te. quod tu generaliter omnes homines hoc
nomen secundum fratres. Restat igitur ut inquit supra
expositionem fratres eos intelligas appellatos. con-
natione non affectu. non gentis privilegio. non na-
tione. quomodo loth abraham. quomodo iacob iace appellatus
fuit. quomodo et filie salphat accipimus clern
in fratres suos. quomodo et ipse abraham saram
sororem suam uxorem habuit. Et cum ait.

Liber helinodii

Dis

Vulturna fabula

Vere soror mea de patre est. si non de matre id est
fieri est filia non sororis. Alioquin quale est ut
Abraham vir iustus pater sui filia coniuge
supersit. En prius hominibus per animum scitatem
id ipsum scripta non noiet malens intelligi qua
preferri. Et deus lege postea sanciat. et minet.
Cum accepit sororem suam de patre suo non de
matre sua ut videtur temeritudo eius. et ipsa
videtur temeritudo omnis exterminabitur coram
filiis gentis sui. Temeritudo sororis sue detestatur.
peccatum sui recipient. Imperitissimae homines ista
non legeras. et toto scripto de velito pelago
ad inuicem iugum tuam rabiem extulisti.
Exemplum eius quod fabule ferunt in vulgo
esset ignotus. et nichil boni possit facinoris
excogitare quo nobilis fieret. **A**perit enim
tendisse templum. et in illo pudente. sacilegiu
ipse in eodem processisse clamitans. se in eodem
subiectisse. **D**iscitantibus episcopis principibus
qua ob causam hoc facere voluisset. Respondisse
ut quia bene non potui. male omnibus innotescerem.
Et cum hoc quidem greca narrat historia
Tu vero templum amici corporis succendisti.

In contaminaſti ~~sanctuari~~ ^{facri} regno
 in quadrigam fratrum & sororum preſiſſe ge-
 riam. Denique cum in dei voce ſociata dicis
 Nonne hic eſt filius fabri Nonne mater eius dicitur
Maria & fratres eius Jacobus & Joſeph & ſimon &
Judas. Et fratres eius omnes apud nos ſunt.
 Omnes niſi ſetmoba non dicitur. Quis te ex-
 ante hanc blaſphemiam nonciet. Quis
 diſponendi ſuppntabat. Conſentis es quod
 bas: nobilis factus es in ſcelere. Ego ipſe
 qui contra te ſcribo. In meadem tecum verberem
 ſiſtam. alius ut aiunt an teter ſis neſcio.
 Pretermitto vicia ſimoni & quibus omnis liber-
 tatis ſciet. taceo ridiculum exordium. Ad tem-
 pora o mores. non quero eloquencia quia ipſe
 non habens in ſcater caſterio requiſiſti. Non
 inquam flagito lingue nitore: anime quero
 pietate. Apud christianos ſoliciſſimus eſt mag-
 nus & vicin tempore quid ſit narrare ſit face.
 Ad altem venio & te coramta interrogatone
 concludo. ſicque tecum agam ſi ſuperius michi
 legerim. eodem modo dictos eſſe fratres domini
 quo Joſeph dictus eſt pater. Ego inquit

et patet tunc dolentes quibusdam te. **M**ateo
 hoc loquitur. non in dei. et ipse evangelista refe-
 rens. Et erat pater illius et mater ammiratus
 super his que dicebat de eo. et his similia que
 iam communiter. in quibus pariter vocat.
 ac ne forte de exemplarum veritate transis
 qua tibi sculisti persuasisti grecos codices
 esse falsos. **A**d johannis etiam vero. in quo
 planissime scribit. Invenit philippus Mattha-
nael. et ait illi. Etne scripsit moyses in lege et
prophetis. et venimus ihesus filius joseph nazareth.
 Certe hoc in tuo codice continetur. **R**esponde
 michi quomodo ihesus filius sit joseph. que constat
 de patre suo procreatum. Vere joseph pater
 fuit quoniam si habes dice non audebis.
 an putabat. Eodem modo estimet et frater
 quo estimatus est esset pater. Sed quomodo iam
 ecantibus et confagiosis locis enavigant
 oratio. pandenda secula. et in epilogos illius
 revocandis. In quibus sciens sibi visus Ter-
tullianum in testimonium invocatur. et victorini
 putabionensis epi verba proponit. Et dicitur.

Helindm de casta maie .xx

tuliano qui de nichil amplius dico quā cāte
horum nō fuisse. **De victorino** id assero qd
et de ewangelistis fecit en dixisse dñi nō fi
lios **marie**. **f**ecit aut eo sensu que superius
exposuimus. p̄p̄nitate nō matre. Verū
nugas terimus. et fonte vitatis amisso opi
nioni rivulos q̄sectamur. **N**ūq̄ nō possunt
tota veteris scriptorū grecorū conuocare
gracin. **p**olicarpū hieronem. **i**ustini **m**ar
tire. multosq̄ alios **a**p̄licos et eloq̄tissimos
virob. qui ad **s**ap̄ientie et **t**heodocin. ra
sentim. **d**ec eadem sentientes plena sapie
x volumina q̄scripserunt. que si legisses aliqui.
plus sapiēs. **S**ed melius p̄nto hinc ad sigla
respondē. quā dīcī timorando volumē
extendē. **I**n illud nūc impetu facio in qua
tūc ingitate et impias q̄pando asserit esse
volūta. **N**isi inq̄m te p̄ibū **C**amelū vidi
mus saltitante dīcis. **N**ūq̄ meliores sūt n̄gēs
Abraham. **I**aac et **J**acob. qui habuere q̄ingia.
Nūq̄ nō cotidie dei manibz fringit p̄uli
ventribz. ut merito exnēpe debeamus

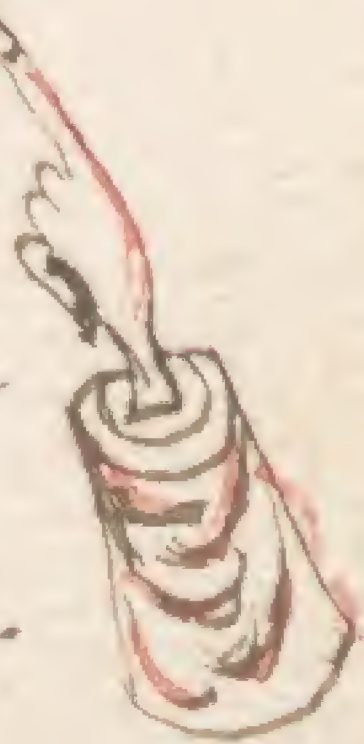
Contra Helindum

24
mariam inipsisse post partum. **E**t si hoc
illis turpe videtur: super est ut non credat eam
psl. **S**im per genitalia virginis natum. **T**urpis est
Et iuxta eos deinde per virginis pendenda geni-
tu. quia virginem viro suo inipsisse per partum
Imagis si libet alias nate et nichil. **N**one
mensibus inter in sole et etem fastidia. partu.
sanguine. pamos. **I**pe tibi describit infans
Tegmine membrarum solito conuoluto.
ingerant. **S**icra per septa. **A**gitur parvuli: ora-
ne dei concilio. **T**empus per gationis. ut per
imundum. **N**on erubescimus non silemus. **E**nto
fuit humilia ora que per me passus est: tanto
illi plus debeo. **E**t tu ora replicans. nichil
de cotumeliosis perferres. quia perfitemur:
et credimus. **I**n qua de hostibus triumphamus.
Ecce ut hoc que scripta sunt non negamus. ita
ea que non sunt scripta renuimus. **N**atū esse
de genere credimus. quia legimus. **M**arias
inipsisse post partum non credimus. quia non legi-
mus. **N**ec ideo hoc dicimus. quo impias
quod per neminem. **I**psa quippe inguitas. fens et
est impietas. **E**cce quo nobis desitis viris

temere estimare nichil liceat. Possimus
 enim hac estimacionis possibilitate contendere
 plures q̄s mores habuisse Joseph: quia
 plures habuit Abraham. plures habuit.
Jacob. et de his esse moribus pat̄ dñi. q̄s
 pleriq̄ no tam pia quā audaci temeritate
 ofingunt. Un dicis mariam ingine no ma-
 fuisse: ego michi plus video. etiā ipm Joseph
inginem fuisse mariam ut ex inginali
ingino filius nasceret. Si enim i vni sc̄m for-
 nicatio no cadit. et alia en more habuisse
 no s̄bit. Marie aut quā putat est habuisse.
 custos fuit potius quā maritus. Relinquit
ingine en mansisse en maria. q̄ pat̄ dñi
 meruit appellari. Et q̄a de ingine inginita-
tis et nuptiarum aliqua dictus s̄. Obsecro
 lect̄s ne me putent ingine detraxisse.
 i ingini laude. et aliq̄ fecisse disticiā int̄
 sc̄os vetis et novi testam̄ti. Restant eos
 qui habere ingina: et hos q̄ ab amplexu
mulierum penitus recesserunt. Verū p̄ ingine
tempore alie tñt eos subiactis sententiis:
 et alie nos i q̄s fines sc̄lorum detinuerunt.

III.

Contra helindm liber

72

Quia diu lex illa pmanet. Crescite & multipli-
camini & replete terram. Et maledicta sterilibus que
non parit sene misel. Nubebat omnes & nube-
bant: & derelictis paritibus fiebant una caro:
Et nunc uos uox illa ptonuit. Tempus bre-
uiatum est: reliquum est ut & qui habent uxores
sic sint quasi non habentes: adherentes domino unus
cum eo efficiamur spiritibus. **E**tinare qui sine uxore
est sollicitus est ad ea que sunt dei quomodo placeat deo
Et autem cum uxore est. sollicitus est que sunt hominibus
mundi quomodo placeat uxori. **D**imisa est mulier
et uirgo: **E**tne non est nupta cogitat quod sunt dei.
ut sit sancta corpore & spiritu. **N**am que nupta est:
cogitat que sunt mundi. quomodo placeat viro. **E**t
oblatras: quibus obpugnans. **V**as electiois hec
loquitur. **D**imisa est dicens mihi & uirgo. **I**de
quante felicitatis sit. que & nomen sexus amisit.
Virgo iam mulier non vocatur. **E**tne non est nupta
cogitat que sunt domini. ut sit sancta corpore & spiritu.
Et nunc nichil potest carnalis habere figure. si mente
quibus nupsit. **E**tne uero nupta est cogitat que
sunt mundi. quomodo placeat viro. **I**dest ut in pu-
tas esse diebus ac noctibus vacare orationi. vacare

¶

Innijis. Uad ad hunc mariti expolire fa-
 tiem. goessu fange. simulare blandicias.
 Illa hoc agitur tunc parcat. U nate bonu
 infuscet iuria. **H**ec ad speculum pingit. **U**
 totum etiam artificis conat pulcor esse
 qua nata est. **I**nde infantes garrunt. fa-
 milia perstrepat. liberi ab osculis ore de-
 pendent. apntat supit. **I**mpendia parant.
Hinc cocoz actincta manq carnes terit.
 hinc tetricu tma comurmat. **N**uciatu
 interim vit veiss. en sociis. **I**lla ad hunc
 ms modu lustrat unmsa penetra. **S**i thoz
 vigeat. si parimeta nervu erunt. **S**i ordia-
 ta se pocula. **S**i pndm paratu. **R**esponde
 que so me ista nbi sit dei cogitaco. **E**t se fe-
 lices domos. **C**eterz nbi tympona sonant.
 tybia clamat. lra garrut. cybalu coar-
 pat. quis ibi dei timor. **P**arasica cotume-
 lis gloiat. **I**ngdunt exposite libidinu vic-
 time. **U**t tenuitate vestm unde ipudias oculis
 igernt. his infelix nror aut letat. aut offe-
 dit. **U**t maritq iuria coctat. **H**inc discordia
 seminacm repndit. **A**ut si qua iueit domq

Plo

¶

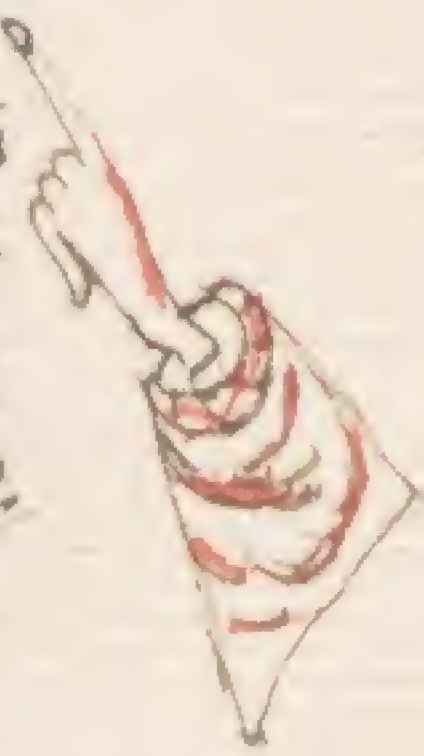
inqua ista nō fiant. que tamen rara nix ē.
 Ipsa dispensatio domq: liberorū educatio.
 necessitates mariti. correctio suorum: que
 a xpi cogitatione nō auocant. Defectus
 aut septa saxe muliebria: post qd ē u ad ab:
 rahan. **D**ia que cūqz dicit tibi **sara**. audi vo-
 cem eius. Cū nō in partu anxietatibz est.
 et dolore. que deficientibz mensi auioris
 officiis mulier esse desistit: adei maledictio
 ne fit libera. nō est ad vtrūqz consilio eius. Sed
 cōtrario vtrūqz subicit ei. et dñi voce pcepit.
Dia que cūqz pcepit tibi **sara** audi vocē eius.
 Et sic incipiunt vacare oroni. **U**a qd dñi
 iungio debitu soluit. orandi instacia pte.
 Nō negamus viduas. nō negamus maritatas
 stas mulieres iuveni. Sed que mores esse
 defierunt que ipā necessitate coniugii mutāt.
 vginū castitate. **H**oc est qd apls breuit mīse
 xpo logte testatqz est. **I**mpia cogitat que se
 mundi. qmō placeat vtro. **N**obis supli capn
 i religione deuelinquens. neqz alieni tantū
 necessitate imponit. aut laqueū. sicut qd honestū
 est siuadet. volens omīs esse sic se ipsū.

Decast. 6. Maie v.

.22.

Et quiaq̃ de uigilate pceptu dñi nō habeat: **D**
 q̃a ultra hominis est. q̃cāmo in pudentis erat
 adūsū natūz cogere. alioque modo dicit. Vos
 uolo esse q̃ angeli st. Unde ergo maioris est
 p̃c̃ij. tñ id otepruit. q̃ si fecit. nō delinq̃. **N**ich
 lominā meo inherētibz infert. **C**ōstima aut
 do. taqm̃ misericordia q̃ secutq̃ adeo ut fin fidei.
 Existimo ergo hoc bonū esse p̃t in statu neces
 sitate. q̃a bonū est homin sic esse. **E**ne est
 illa necessitas. **D**e p̃gnatibz u miteretibus
 Tilla die. **D**eo filia succrescit. ut postea rea
 dat. **D**eo ager serit. ut metat. **I**am plenus
 est orbis t̃re: nos nō capit. **C**ottidie bella se
 cant. morbi subtrahunt. naufragia absorbet.
Nichilominus detrimis litigamq̃. **D**e hoc
 numero st illi qm̃ agm̃ fecit. q̃ de p̃m̃eta
 sua nō conquinant. t̃ngines em̃ p̃m̃assunt.
Obsina q̃ significet conquinant. **E**go nō
 audeo exponere. ne **H**elid me calūpniet me.
Est aut̃ ait quasdam esse uigines tabnarias
Ego tibi pl̃s dico. in h̃is esse adulteras. **E**t
 quo magis mireris. **T**leicos esse canpo
 nas. **T** monachos in pudicos. **S**ed quis nō

Ilij error.

Helvidij de casti. & marie

statim intelligat: nō tabernaculum nigrum. nō
 adulterij mēstrum. nec clericū posse esse cau-
 ponā. Nūq̃ nigrinitatis est culpa. si simu-
 laty nigrinitatis mēmine est. Ego certe
 nō p̃sōis alijs p̃missis ad nigrinē veniam.
 que institutio ab arte exercet. nescio an
 corpe. q̃ scio sp̃m virgo nō p̃manet. Het̃hoi-
 tati simy. i. more declamatorz paululu-
 lusimq̃. Tu nos Helvidi coegisti. Quā iam
 ewangelio coruscante. eiusdem vis esse ghe-
 et maritatus. Et q̃a arbitror te vitate su-
 peratū. ad detractionē vite mee. i. ad male-
 dictā cōverti. Volent em̃ i. muliercule hoc
 facē. que victoribus dñis male optant i.
 angulis. Illud dico p̃ueniens glorie m̃chi
 tua fore coricia. tū cōtē q̃ no marie detray-
 ista ore me laceros. i. cammarz facinoriam
 seruus dñi parit̃ experiat̃ et mater Ame
Explicit liber Eloiofi Hieronimi contra
Helvidi Heretici p̃manq̃ Joh̃is & Dross
Sub anno dñi. 1537. Erasmi m̃ris. 204

Liber vigiliarum.

27

Incipit liber vigiliarum Gloriosi Jeronimi

Dignū est fr̄es. aptūq; p̄ors; fatig; cōcien̄s. de s̄as vigilijs m̄e dice. et p̄ferre s̄mone. quādo ip̄a incubitio exigit a sollicitis. Nox ecce est caligo corpib; s̄o solū hōies. s; etia; cūctas in s̄pno detinet animantes. et reformatis vicib; et p̄ s̄pno rem possint d̄int̄nos labores sustine v̄m̄entes. Domus d̄ens: qm̄ ita p̄p̄xit. ita ostendit. ut hō exitus ad op̄a s̄m̄i et ad op̄a cōm̄fua usq; ad v̄p̄m̄. habet vicariū temp̄. in quo aduris laborib; et m̄ltā fatigacōne requiescere prestatit. **N**onim̄q; aut m̄ltos hōies. ut aut maiōib; s̄m̄is placeant: aut sibi aliq; pecunia rit possint. noctis particulas ad aliq; opusculū segregare: id p̄volucro dūcē q̄s̄m̄ati de sopore suo op̄ari potuerint. **S**alomone vero laudat et femina que p̄sat lam̄ficiū ad lucra. vigilat̄ ex̄cet. **A**ddidit etia; q̄ ex hoc laus viro em̄s i portis et gloriā magna nascat̄. **E**t si in carnalib; instinetis: id est vestitū. aut victui necessarijs q̄ vigilat nō reprehendit̄. ymo lau-

i. p̄m̄. vltio

Liber

dat. **A**lmaxime fateor esse aliquos qui sacris vigi-
liis tam spirituali ope fructuosas. orationibus
et ymnis. lectionibusque fecundas: aut supple-
as estimant: aut ociosas. Aut quod est his detra-
hant importunas. Et quidem si finis homines a nostra
religione alieni. qui ista sic sentiunt: non mirum.
Etenim enim prophanis religiosa placere possunt.
quibus si placeret. nostri essent: qui sumus itaque christi-
ani. Si non nostri sunt quod vigiliis salutifer actus
offendit: ut nichil de his detrahere suspiceret: aut
pigri sunt: aut somnulosi: aut quod his est proxi-
mos sunt et infirmi. Si pigri sunt erubescat: quia
illis insinuant proverbia salomonis. Vade ad formi-
cam et piger et emulae vias eius. Si somnulo-
si sunt: exprobrat. scripta perclamate. Quod piger
quisque dormis: Quando autem desopno fugis: modicum
quidem dormis: modicum fedis: pusillum aut dormi-
tas. pusillum non quod pleteis manibus peris. Deinde
superveniet tibi tamquam viator paupertas et inopia
autem sic bonum est cito veniet. Si senex es quibus
te quod perclat ut vigiles: quia quod non quod pulchre perclat
vigilas. et si stare non poteris. sed tua cogitas in

possibilitatem. **N**o debes inuencus et valetus
ad tñm relaxare torpore: qđ pñt raias tep-
taciones inuencus se ipos pñsioibz macerare
debent vigilis: Si vñ in fine celis vñ qđ face
no potes noli reprehendere. **I**mo riga et tu scdm pñs
lacrimis stratu tñm. et dic Si memez fui tñi sup
stratu meo. **I**ninge et vigilatibz ut te suis p-
ribz inuenit. **E**no adintq aduo. sup lectu do-
lois tñi cavere possis et tu quidopz possis me-
reus dice. **I**mmatutinis meditor ite: qđ
fui adintor mē. **A**hoqn stultu et satis exen-
est. ut qđ ipi tñe no valemz. bene cōtētibz
derogemz. **M**az et si no possimz. **S**emz gñtu-
lari potetibz. **E**it em deo pñ malicie pñti-
pat tñ facietibz pena: sit pñtiatio glie pñti-
da est de gñsione bñtatis. **A**hos et affectu
coronat: alios voluntas pia letificat. **N**ec
sine honorosul' si ffiale videri debz. etia deli-
tatis corpibz septimana dñaz noctiñ. id est
sabbati. atqz dñci. porconez aliqđ dei ministris
deputare. **I**ta et qđ pñficatio est dñez quique
ul' noctiñ. qui bz stupore carnali in fñestimz

o flō.

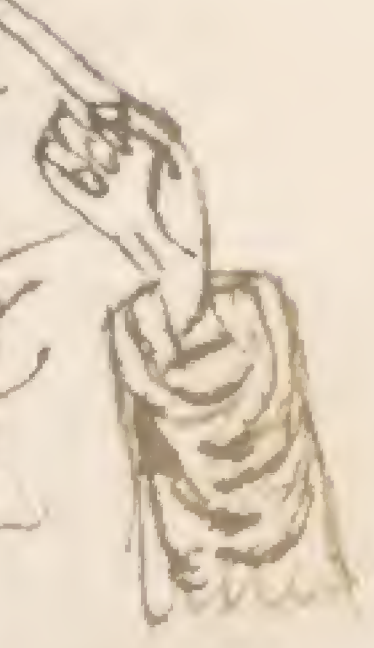
Libec

Ante mundanis actibus absolutam. Nec erubescat aliquis in bono studio scitatis: cum non erubescant improbi in penetrandis opere feditatis. **M**erito ergo scripta in psalmis ingreditur. Est confusio que ducit ad peccatum: in bono enim opere quod fructum di patrum est: sit in malo faciendo. non quod fructum di perniciem est. Si senes es: ama vigilas in thesauris tuis vigilando custodias. et ipse in scititate serueas. Si pater es: magis teneant vigilando et orando progredis: dum tanto potius frequentius clamas. **A**b oculis meis in da mea ab alienis parte sumo tunc. Cum enim ab oculis iam desiderat emundari. nescio an eu delectet istis miseris inquinari. **R**es exigit tunc in de auctoritate vigilanz et antiquitate. de qua ipse utilitate. paucis dicam. **M**agis enim quilibet labor suscipit: si ante oculos proponat ipse laboris utilitas. Antiqua est vigilanz deuotio: familiare bonum omnibus sanctis: Isaas denique psalmista clamat ad dominum. **D**e nocte vigilat spiritus meus. edte deus. quoniam in precepta tua super terram. **D**avid regio et prophetico sacrificio ungeto ita canit: **D**omine deus salutis mee in die clamavi et nocte

vigiliaz

corate. Et alio ps. Memor fui nocte nominis tui
dne. et custodiri lege tua. Sed forsitan lectu-
lo suo portat. hec cantabat. Et aliqui pigrities
suffice putat. si tantu in stratu suo. aut oret
vna qsq. aut psalmu forte submurmurent. qd
quide v ipm bonu est. Dei semp ubiq me
minisse salutare est. Sed q sit meliger fur-
gente et q pmi d imino assiste. Accipe eiusdem
pse alia voce. que et tempus et habitum deprecans
ostendit. In noctibus inq extollite manus vestras
istaz. Benedicite dnm. Et ne neptimas tantu
horas noctis estimetis appellatis: occurrat et
dicat: Media nocte surgebant. qfiteret tibi.
sup iudicia iusticie tue. Habes et tempus expshi
et exsurgendi sollicitudinem qmo dnm qfitearis
ostensaz. Adhuc qfiderati in intercom stoz. magis
aliqui ac laboriosius occurrat: et nlt hiane ne qdi-
conez herit. in emide audio phaz psallentes.
Si ascendero in lectu sanctorum mei. si dederis sopm
oculis meis. aut palpebris meis dormi. a reg-
tipor. me. don't ve. lo. dno tab. deo iacob. Et
no scupcat tantu dei amore animi denocom
ut sopm sibi sine qntiqz corpora hiana defi-

fug

Liber

ciunt. penitus in dux. Don locū ad tephum
dno fabricandū. rex et phā reparet. Quē res
nos debet fortiter admonere. ut si ipi locus
sū esse volumus. et tabernaculū ei⁹ ac templū
cupimus haberi ppetuū. hoc sit paul⁹ assit. d.
Vos estis templū dei vivi. In quē possim⁹. exem-
plo scōrū. vigilas diligamus. ne de nob⁹ dicat me-
ne psallit. Dormierit sopnū sū et nichil in-
veniet. Quā potius gratulabim⁹ unq⁹ que
iam dicat. Indictulacōis mee dñi i⁹ sū ma-
meis. nocte corā eo et nō sū decept⁹. Quā bonū
est qd itei dñs et psallē nōi tuo altissia. Ad amā-
andū mane misericordia tuā et mītatē tuā per-
nocte. Hac hūmōi tanta utilia id scilicet
cremuerit. et scripta reliquerit. ut nos eorū
post parib⁹ excitare in exemplis ad celebra-
das etiam noctib⁹ nre salutis exuberias. Sed
auctib⁹ veniam⁹ ad noua. de ministris legis
administratōib⁹ et uagelij. De nouo etiā testa-
mēto grā vigilare assignet. Imma filia pha-
melis vidua et timis orōib⁹ et ieiunijs ser-
uiens nō discessisse de templo die ac nocte
et legit. Pastores illi pessimi dñi sūp greges

vigilanz

fin noctnas excent vigilas. et angelos iplende
 et ppi nati in tris. pmi andie meruerut. Jaz
 ro insitudo salnatois. none tota ad vigiladu
 auditores exfiscitat. **S**ine in parabolā boni
 seminatois. dicendo dñ dormirent hoies. ut
 malus. et sup seminat zizania in triticu et
 abiit. **E**t si no dormissent n in alq fortasse zi
 zania seminare potuisset. **S**ine cu die. **S**ind
 lumbi vri pincti et lucne ardetes. et no. si.
 ho. ex. do. si. qñ. re. anup. bñ fmi. is. qñ. cu
 re. do. i. ve. vigilates. **E**t si vespertina iqz hora
 venit. si media nocte. et si gallicantu et i. venit
 eos vigilates. bñ st. **I**ll. **S** aut scitote. qz si
 sciret profani q hōa fmo veniet vigilat utiqz
 et no sinet pfo. do. snā. Itaqz et vos estote pati
 qz quia hōa nes. filius hois betz est. **S**ed nō
 solum docuit vigilas. s. et fmo manit exemplo.
 Itaqz testat i. **e**vo. qā eāt i. hōs pnotans idone
 dei. **S**ed noctabat dñs nō sibi. s. ut faceret ser
 vi inopes. et infirmi q agē deberet. quid do
 dices i. omibz n. ullis indigens quā fortissiq
 pnox idone imaret. **S**ic et i. occupat petro

Liber

tempe passionis dicens. Non potuisti una hora
vigilare mecum. Et ad omnes iam dicit. Vigilate
inquit et orate. ne introitis in temptationem. **Hec**
verba sunt quingenti exempla oro vobis. que
ne de profundo et sompno et morti simili mo-
leant suscitare. **His** instructi per monitiones: his
confirmati exemplis dormientes: beati apostoli et ipsi
vigilaverunt. et vigilas impetraverunt. **Petrus** in
carcere aangelo sustitatus: et ipso resante porta
ferrea et domum marie pervenit: ubi erat multi
congregati. stertentes: utique non stertentes: sed
orantes. **Idem** in sua **Epistola** ponit ac dicit. **Gobry**
estote et vigilate. quia adversarius vester dyabolus.
tamquam leo rugiens circumit querens quem devoret.
Paulus et **Sylas** in custodia publica cum mediis
noctis orantes perperam audientibus vinculis
dixisse memorantur: ubi repente tremor et
concussio carceris fundamentis et janue fronte
aperte et omnium vincula sunt soluta. **Idem** beatus **apostolus**
a eadem profectus. docebat usque ad mediam noctem
accensis lampadibus quia plurimis in cenaculo. ex quo
enthicus adolescentis sompno oppressus. digressus
tante **paulo** prolici. a fenestra eductus
cecidit de tecto tecto et sublatum mortuus est.

vigilanz.

27

Vno statim reddito vite. usque ad lucē ser-
 mocin atq: deo gubernate. p̄fens Beus ap̄st
 quā idē quā copiose. sup̄ excedendis vigilis
 adhortatq: Thessalonice q̄m de sebens.
 Itaqz nō dormiamqz sic et ceti. s; vigilem et
 sobriū fing. Nam qui dormiunt nocte dormi-
 unt: et qui ebriant nocte ebrii sūt. Nos at qui
 diei firmi sobrii fing. Alire cōcludit. Sine
 m̄qz vigilem sine dormiamqz simul cū illo
 vnamqz. Ad Corinthios aut. Vigilate sta-
 te in fide. q̄fortamini viriliter agite. Sic et ad ephē-
sios st̄psit. Orantes iōm̄i tempe in p̄n̄ et īp̄o
 vigilantes. q̄qz exemplū ponens in cathalago
 n̄t̄n̄ suarū. fūctū se vigilis m̄tis apud
 corinthios gloriat. Hec sufficiant de antiq̄-
 tate et de auctoritate vigilanz. Sup̄ est ut 2^m
 p̄missū ordine de eaz utilitate aliq̄ p̄feramqz
 Cūquā sentiri magis potest p̄ exercitiū ip̄a
 utilitas. quā loquētis s̄mo narrare. Constan-
tin em̄ videt̄ quia suavis est dñs sic st̄ptū est.
 Cū ergo gustavit intelligit et sentit q̄ntū
 pondus pectoris vigilando deponit. Cū atqz
 mētis st̄por excutit. Cū nata lux animi vigi-
 lantē et orantis illustrat: que gr̄a: que visitatio:

41 B

Libre

Membra vniuersa letificat. vigilando. Timor
omnis excludit. fiducia nascit. caro materat.
vicia tabescent. caritas roborat. recedit stul-
ticia. accedit prudentia. mens acuit. obtundit
error. criminum caput dyaboli gladio p[er]ne
vulnerat. Quid hac utilitate magis necessarium
quid istis lucris commodum. quid hac dilectione
fructum. Quid hac felicitate beatum. Teste
p[er] h[oc] qui in principio psal[m]i suorum v[er]um
describens. firmam beatitudinem eius in hoc consilio
collocant. Si in lege d[omi]ni meditetur die ac nocte.
Bona est quidem diuturna meditatio. sed effica-
cior est nocturna meditatio. Quia per diem neces-
sitates varie obprement. occupationes. distrahunt
mentem. sensus duplex circa differtur. Nox
autem secreta. nox quieta. optima se p[re]bet orationibus.
Apertissima vigilantibus. d[omi]ni carminibus occupationibus
expeditur collecti sensus in tantum hominem
diminis appetitibus sistit. Hec dyabolus dominum
semper vexat. et collidens emulatur. sic ieiunia et
vigilantem uana baptismata semper dedit.
suis cultoribus. et in omnia suis cultoribus dedit.
Ita et hoc semper emulatur officium nocturnum a sacra
et vigilas suis in miserationibus addidit. Unde

Paule

conetn tales vigilie. Sit potiq vigilaciū pectq
clausū dyabolo. apertū xpō. Ut que labn̄s sō
namq. corde teneamq. Tūc erūt acceptabiles
nr̄e vigilie: tūc pnoctatio salutis. si qpeteti
diligēcia. 7 deuocōne sincera. ministri noster
diminib obtutibq offerat. Nec de vigiliaz ant
toritate. antiquitate n̄ nō eiaom utilitate dicta
sufficiant. Gra dñi mei ihu xpī cū oibq nob sōne.

**Ep̄la. 8. Hieronimi. Paule 7 Eustochie ad
Marcellam exhortatoria de studiis iherlm̄.**

Mensuram caritas nō habet. 7 impaciēcia
nescit. modū 7 desiderium nō sustinet. Nec
et nos obliuī nr̄m n̄r̄az. 7 nō q possimq. s; q reli
mus. tamē cogitantes. magistrarū cupimq docē
discipline. Et ut est volgare p̄b̄m. in sacra re
petere est. Tu qz p̄mā simillam nob formitis sub
iecisti. que ad hoc studium nos 7 sūice hortāes 7 ex
emplo. Et qī gallina gregasti sub alas pullos
tuos. nō eos liberos absque matre valitate paci
arib. 7 accipitib panere formidine. 7 ad omē
vmbra p̄volaciū animi formidare. Igo q soli
absentes facē possimq. que exelis formidm̄ p̄ter
et desiderium nr̄m nō tam fletibq. quā ep̄talibq

¶ Eustodine

26.

gtestam. ut martellam nobis reddas. et illam
 mittem illam facie: illam omni melle et dulce-
 dine dulciore. non patiaris apud eam esse rigi-
 don et tristem. rugare fronte quas affabile.
 sic ad simile vite studium vocavit. **C**erte si
 meliora que possimus non est impudens desiderium.
 Si enim septem voces nostre sententie genuerunt.
 non facimus audacti ad ea te provocatos. ad que nos
 in sepiissime coartata es. **P**rima dei vox ad
Abraham Exi inquit de terra tua. et de cognatione
 tua. et vade in terram quam monstrabo tibi: **I**ubet patri-
 arche ad que primo de xpo est facta promissio ut
 relinquat chaldos: relinquat confusio in be-
 robohot. id est latitudinem eius: relinquat
 campum senaav. in quo superbie eius usque ad ce-
 lum erecta civitas est: et per flumina ista sancti: per flumi-
 na super que sederunt sancti et flenerunt cum recorda-
 rentur syon. post graue gurgite chobor. de quo
Ezechiel capillo capitis subleuato. relinquitur
 fert. ut habitet terram reprimissionis. que non rigat
 ut egyptus de deorsum. non facit olera languorem
 alios. **E**t tepanem et serotim de celo expleat ymbus.

paule

Hec terra motuosa et sublimi sita. quantum ad delicias
seculi vagat: tantum maiores habet delicias
spirituales. Denique et maiorem dominum. postquam ad-
eum angeli est facta promissio. et inter sanctos
cepit esse dominum dei: de relictis coepiscopis ad
montana perrexit. De hac urbe alophilo quod-
dam hoste superato et dyabolice percussa frontis au-
dacia: postquam ille in faciem corruit. gentiliacum laorum
urbem precessit: et ceterum chorus decem milium
sanctis nostri victoriae predicavit. Insatiablem gladium
tenens: et tota impietatis devastans urbe in
novam Ierusalem regis area templum domini designa-
navit. Jam tunc significans. etiam christi non in seculum
sed in gentibus a se regem. Recurre ad genesim et
Melchisedech regem salem. hinc principem invenies.
imitatis: Qui tunc in typo christi panem et vinum ob-
tulit: et mysterium christianum in salvatoris sanguine
et corpore dedicavit. Tacita forsitan meterem-
phas cum non regum ordine scriptarum sed passim
et quod obvia venit. et videtur primo perscrutatur. Et
in principio testati sumus dilectionis ordine non
sine et impatentiam nestire mensura. Vide

ps

Eustochie

26

et ita dico tunc quod difficile
 in me caritate. Et tunc eadem dicitur quod non adu-
 latione sed affectu labi. De multo tordi-
 natio aliqui perferamus. antiquora repetenda sunt
 In hac urbe ymo in hoc et habitasse dicitur
 et mortuus esse adam. Unde et locus in quo edificatus
 est domus carnaria quod ibidem fuerant antiqui
 homines calnaria condita. Et secundum adam et sanguis
 christi de te stillans iacetis. pualatois
 pua dicitur. Et tunc primo ille apostoli compleret
 Excitare qui dormis et exurge a mortuis et
 illuminabit te christus. Cuius hec urbs prophetas.
 quos emisit scos recedere totum mis-
 terminum istius provincie. urbisque nomen ad hunc
 nomen tuitatis ierusalem. et salem. que
 ierusalem appellatur. Primum nomen calcata. Secundum
 pax. Tercium visio pacis est. Quam latine qui pre-
 venimus ad finem. Et post conculcationem ad pacem in-
 stione erigimur. Ex qua pace salem id est pacificus
 mea natus est. Et fons est in pace locus eius. Et figura
 christi subito etymologia. Sine enunciam
 et rex regum nomen accepit. Cuius referamus da-
 vid et totam progeniem eius. que in hac civitate

paule

regnavit. Quanto indea ceteris provinciis. tanto
hec nobis. omnia sublimior est indea. Et hoc
cicero differamus. totius provincie gloria metropoli ven-
dicat. Et quod in mebris laudis est. omne refertur
ad corpus. Jam dudum cupientem in ista provincie
fuerat apices sentit. et neminem tanta inteligit
questionem. Respondere quippe et dicere. hec olim
fuisse. quando dilexit dominus syon super omnia tabernacula
jacob. et fuerint fundamenta eius in montibus sanctis. hic
et hoc possunt aliter interpretari. Postquam vero co-
fingetur domus illa promittit. Ecce relinquet
vobis domus vestra deserta. et flebit ruina illius
jherusalem dicens. Jherusalem jherusalem. que
occidis prophetas et lapidas eos qui ad te missi sunt. quia
volui aggregare. fili. tu. sic. galli. pul. fili. sub alas.
et voluisti. Ecce dimittet domus vestra deserta. Et
postquam velum templi scissum est. et circumdata ab exercitu
tu jherusalem. et domini cruore maculata. tunc ab ea
etiam angelorum presidia et christi gratiam recessisse.
Denique et josephus qui vernaculus scriptus est inde-
orum. asserere illo tempore quo circumfixus est dominus.
exaditis templi virtutem et legem erupuisse.

custodie

. 26 .

vocem dixerunt. **T**ransiitque ab his sedibus.
 Ex quibus et aliis apparere. Vbi habundavit gratia.
 Si super habundasse patet. Et postquam audierunt apostoli
 Emitebatur docete omnes gentes. et ipsi apostoli dixerunt
 Optebat vobis quidem primum amicare nobis. quoniam
 aut nolueratis. **E**t tunc transiit ad gentes. **T**unc omne
 sacmentum in decem et antiqua dei familiaritatem
 per apostolos in actiones fuisse translata. **V**alida quidem
 questio et que possit et eos qui scriptura palam
 attigerunt deinde. si per facile solvetur. **A**nquam ei fle
 ret eam dominus corrumpentem. nisi diligeret. **F**lemit et
 lazarus. quia amabat illum. **E**t hoc tamen prima fronte
 cognoscito. non loci. sed hominis fuisse patet. **I**nde quia
 in fectis populi captivitas civitatis est. propterea urbe
 deleta. ut populus puniret. **P**ro templum subvertit.
 ut typice hostie tolleretur. **E**t ceterum quoniam ad locum pertinet.
 per perfectum tempore multo minus angustior est. quia
 ante fuit. **V**enerabat quidam Iudei sancti scripturarum. quia
 ibi erat cherubin et propitiatorum et archa testamenti.
 et manna et virga aaron. et altare amaranthi. **T**one
 tibi venabilis videtur sepulchrum domini. quod quicunque
 ingreditur. totiens iacet in syndone omni in sabina

paule

torum. Et paululu ibidem comoratus. vnde si
videmus angeli sedes ad pedes eius et caput su-
darum couolutu. Cuius sepulchri gloriam. nullo
ante quā excederet. **Joseph** scimus. **Esaie** vati-
tunis prophetam. dicetis. Et sit requies eius ho-
nor. **Et** scilicet sepulchri domini loci esset ab hominibus
honorandus. Sed dicis. quoniam in apocalypsi Johis
legimus. et occidit illos. haud dubium quoniam **prophetae**
bestias que ascendet exabissis. et corpora eorum iace-
bunt in plateis civitatis magne. que vocat
finalis **sodoma**. et **egyptus**. ubi et dominus eorum ci-
fixus est. Si enim ais. civitas magna in qua
cifixus est dominus. nulla est aliam nisi **relin**. ubi
ante cifixus est dominus. Finalis **sodoma** appellatur
et **egyptus**. in quo cifixus est dominus. Verum te scire
volumus. Quoniam istam scripturam non posse sibi esse
gratiam et maxime vni aduersus non discrepare
liber. Et ut plius adiciam. Eundem enim de libri lo-
cum in **Apocalypsi** quippe de qua nunc testimonium
petulisti. Aut decem circiter versus scribit. Surge
et metire templum dei et altare et adorantes
in eo. **Item** ante quod est foris templum. eice foras.

In memoriam illud. qm datu est gentibz. Et ci-
 nitatem stam concubabunt mēibz q̄dragita =
 duobz. Si em Apocalypsis mltō p̄ passionem
 dñi scripta est ad iohāne. et in ea hierosolima sta-
 cinitas appellat. qmō vñs p̄p̄tialit̄ sōdōma
 vocat̄ et egipt̄. Nec statim potes dicē stam
 dei h̄rlm celestē que fñt̄a est egipt̄. et sōdōma.
 eam que corruit appellat̄ q̄ ad fñt̄a. q̄ bestia
 que ascēdit̄a est de abisso faciet ad n̄s duos p̄p̄as
 bellū. et vincat illos et occidat. et corpa eorū iaceat
 et plateis cinitatis magne. De qua cinitate
 et in fine eiusdē libri scribit̄. Et cinitas i quad̄
 posita est. Et longitudo ei⁹ et latitudo ei⁹ t̄ba
 est. q̄nta et altitudo. Et mēsq̄ est cinitate p̄ordēz.
 p̄stadia duodecim milia. longitudo et latitudo ei⁹
 equalia sūt. Et mēsq̄ est muros ei⁹. centum
 quadraginta quatuor cubitoz. mēfura h̄ris que
 est angli. Et stentia muri ei⁹ p̄p̄nde. Ipa vñ
 cinitas amro mūdo et c. Ubi quad̄ est. nō longi.
 n̄ latitudo appellari potest. Et que est ista mē-
 fura ut tanta sit longitudo et latitudo. q̄nta
 altitudo ei⁹. et muri de lapide iaspido. et tota.

Asparh

ff. civitas deamo mdo. Et fundamenta et platee eius
de lapidibus preciosis. et duodecim porte fulgetes
margaritis. **¶** Ergo hec non possunt carnaliter
intelligi. absurdum quippe est. per duodecim milia
stadioz tanta civitatis longitudinem et latitudinem
quantum et altitudinem predicam. spiritualiter intelligenda sunt
singula. Et civitas magna. quam videlicet ipse
edificavit talem et nominavit eam ex vocabulo
filii sui: hic enim deus accipienda est. quem accusator
suoque suorum dyabolus et foetida peritiam exsternit
viciis. sceleribus condidit. iniquitate replenit. qui
spiritualiter appellatur Sodoma et Egyptus. de qua Sodoma
et Egyptus restitnetur Sodoma in antiquum. **¶** Sed si ita
restituenda sit munda. ut ante fuit. **¶** Neque
enim possumus credere universa edificanda Sodoma.
et ceteras Gomorra videlicet et Adamam et Elborm.
in perpetuos emeres relinquendas. **¶** Egyptum autem
magis legimus Phrygiam. si semper hunc modum. Et quia
longum est de scriptis innumabilia exempla adducere:
unum testimonium proferamus. ubi manifestissime
Egyptus mundus hic appellatur. In epistola catholica
Judas apostolus fratris Jacobi scribit dicens **¶** Comene

ant vos volo scientes semel omnia. quicquam
 istius populi de terra egipti saluans. sed vos qui
 non crediderunt perdidit. Et ne putaretis de
 istius domi filio naue. statim sequitur. Angelos
 vero qui non suaserunt suum principatum si daret
 liquerunt domicilium suum. Amen. Explicit.

Incipit Epistola. S. Hieronimi ad Pachomium

Qui ethiopem imitat et Deamini
 ad Balneas. ⁊ si in gredimur non auferat
 illi. nisi pecuniam accipit. ⁊ licet nullus candore
 non gaudet. certe nisi in suo lucro letatur. Ita hinc
 dubio inobediens qui dominis similibus mouet.
 quamvis refragatus peccata non tollat. mercede ta-
 men sibi dominis seculo velle caritatis acquirit. Sed
 ideo hoc dico. quia vos amo. ideo loquor. quia vos for-
 te non diligo. Respondebo apostoli voce. Deus testis
 est. Quod facio ⁊ faciam. non in tepe. si doleo. in
 felicitatis in meis argumetis apparere. non fidei.
 quia in dicit in vobis testimonia. non piana cognosco.
 Quia non videntes non videtis. ⁊ audietes non vultis
 audire. Item forte dictus sum. exultetis quod dicitur. Ti-
 meo auditores defendere. sed plus timeo quod tepores pre-

Ad pach

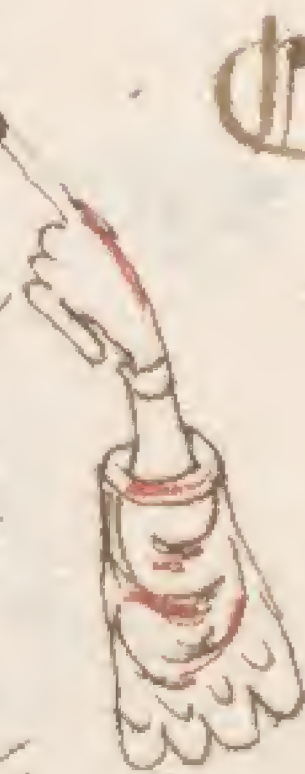
reptore. **Q**ui nō dei audire dissimulat: peis-
res ydolis habent. **N**am quidē anres habent.
s; nō voluntate. **N**ō audimut. **N**ō palpat mani-
bus. nō rapint. **U**nde ī maloz hōi q̄patione
meliora sūt. q̄ nō concupiscit oculis: nō cōtraia
ūdeo īmi ca discunt. **U** nālī sūda recte me-
liora tōbedictib; indicat. **D**icit **pp̄ha** sime-
tior dicat dāvid. q̄ hūmōi hōies q̄pandos ē
sp̄etib; nō negant. **S**icut ap̄p̄is sūda obtu-
rantis anres suas. ne voce audiat ī cātatis.
Et videat si nō recte sp̄etib; q̄pant. qm̄ quod
audiant nē bñficio: dissimulat calliditatis as-
tucia. **A**n **pp̄iam** dici possit q̄ nō nōmē p̄me hū-
manitatis amittit. **E**t **q̄m̄as** dīc. **I**n cōtra-
s anres eoz. qm̄ hēc nō possit audire. **N**ō q̄
nō possit. s; ī impossibilitate voluntas nē super-
dūpit. **Q**uī longo vicissitudinis n̄su. gemini mo-
res p̄adūsa q̄suetudine cor̄pti malis opib;
cecidērūt. **E**tiam vasa limo plena. liquorem
p̄vi elemēti recipez q̄tinere nō possit. **A**ger
p̄inosq; nisi ante cultoris labōe sūt exstirpati.
nō mitit ī p̄actata semina. s; suffocat. **I**ta et
animiq; sēlarī sollicitudinū. plēnq; illecebris. nō

omni & Oceanum

ZA

no potest sustine. dimitti. nisi prius ipas mundi
 sollicitudines. culpasque omni. matres evange-
 lica in se falce succiderit. **I**ndiamque omnes et ti-
 meamus semp. **M**odo quibusdam minis forsitan
 videor dissimulare peccare. si acciderit illa dies. qua
 facta nostra quoniam in quacumque tabula depicta monstrata
 sit. **Q**uoniam in die illa expedisset. si in hac vitas
 et melior sensu. et videret vigore carnisset. **E**t
 quoniam illuc elingros et mitti felices loquar tunc
 erunt. **E**t quoniam pastores philosophis. quoniam iustici-
 oratores. et quoniam hebetes argutis preferendi sunt
 cytheronis. **J**ob sensu in temptatione ad suam
 gloriam denotat. sic in dolore suo clamabat. **E**t
 preest in tormento lync. ut quoniam in nuda sit gemma.
 ut quoniam ubera fuxi. **E**nt non in veterem mortuus fui.
 et morient de tunc exim. non perim Job. **S**i hoc
 dei amicus dicebat in luce. quoniam ab inimicis eius
 dicit in tenebris. **S**ic ille ingenitit que sebis
 urebat. quoniam faciet que gehenna consummet. **S**ic ille
 sibi dolus gemma fuisse coniuncta. cuius pedes per
 dei amore cunctarent. quoniam dictus est cuius iniqui-
 tate steterunt. **D**upliciter illi qui natus ex tunc

Ad pach

vixat. qui bene vixit. quia illi nimis moribus
edebat. quid male vmetes facient. quod ignis
et mus et nimis inquit moribus expectat.
Dicitur hic sermo est. quibus potestem audire. **H**oc
dixerunt discipuli. quia christi vestigia in eis reliquerunt.
et de domino verbo scandalum passi. scilicet maluerunt
amare quam deum. **U**norum deus venit est. cuius
noluit audire ieiunij. **I**nvenioso verbo casti-
tatis offensio est. sic propheta dicit. **A**bhominatio
est viro iniquo directa via. **I**am antiquitus dictum
est ab ysaia. **Q**uod christus infidelibus lapis offensio
existit. **N**on lauri non possunt. neque si fuerint sapientia
vme sermo periciat saltem quoniam ait. **V**erba
adulatorum molliora sunt. hec autem ferunt in interiora ve-
tris. **N**on est fidelis medicus qui ante digestas
putredines suspendit vulnera citate. **N**on possimus
per lac dare. quia non vobis semper parvum esse debetis.
Dicite mihi quod anni sunt ex quo regenerati sumus in christo.
Consideret unusquisque quantum ex eo tempore illa ce-
lesti etate profecit. **N**escio qualiter placeat par-
tibus illi infantes qui sunt annis quibus non decem.
si in ea quantum sit modicitate perducatur. quod de nobis

Ad

Videamini.

2A

dicendum est quos temporis ratio non modicos. sed
abhortinos invenit. **P**ont deitute iustitiam.
De bonis scriptum est christiani. Videamus si christiani
sumus. quod in nobis ex quo regenerati in christo sumus.
utentis accessit. quod humilitatis in propriis. quod pa-
tencie in adversis. quod in tribulatione gaudij. quod
felicitatis in dapnibus. quod in dulcedine iocundis.
quod castitatis occasione luxurie. **A**lij deitute
tortidie triserunt aditute. nos de infirmitate
ad infirmitate. **A**lij meliores promota sunt.
nos deteriores sepe efficiunt. quod non eundem indicem
exptem. **S**tulti sumus. si unum per damus. eundem
salvatore. et non unum forte indicem credamus. **U**na
fides. unum baptisma. una ecclesia. unus deus. dicit
apostolus. **I**ntende malus. **Q**uid ergo hodie malus
crastina peior. hodie anax. crastina anaxior.
Ponte annu mee cupiditati una villa sufficit.
nam hoc anno quanta non sufficit. **T**ris extendebat
animus ut decem solidos possidere. iam nunc centum
parvi esse ceperunt. et tu veri christiani veri filij dei
qui vadunt deitute in iustitiam. si perideritis aliquid

III

De Avaricia.

Aspach

12.

deutatis occasione letat? Ego nisi aliena acce-
pero. Remque prandere non possim. Quid agis
tota cupiditas? Quid concelis in prolo? quid
sua malio filio? Ordine nate. an religionis
enertis? **I**a fecisti in pedibus. q. i capite esse debu-
erat. Intendite obsecro divites et adnate in-
dices et potetes atq. negociatores: **A**nz. i sensibile
parte remibus dnat. Et q. est illud rogo ut
quale est. q. vos antit adeo? **A**nz. i sensibile
et q. ita est. p. q. me mi chi p. ledor vei solis antit?
Anz. i argenti luti expensu. exarena et meta.
Et ut p. ha ait. **L**igum offensiois est anz. q.
indicio metis ensio. **P**er anz. libidini maculat.
qui eodem actu atq. ut solido q. aiam p. dat.
Anz. i impatois ymagine. et amittit ymaginem
xpi. **N**os nosse qua p. nicosi sit amor habendi
et amor requirendi p. nnie. **P**er hunc **J**udas tra-
didit salvatorem. et certe quid audit ut legit?
tanta scelus abhorreng omis. Et q. ita in-
silo est in p. nny disciplin. **E**apnam. et per
ignorantiam nram. nos m. uene q. fodimus.
Cnta n. it. nos **J**ude **J**udam dampnat. **C**nta
semetipis. **O**n p. cupiditate suas aias et tuis

7 Decan

iuribus tradunt. 7 traditōes sunt patet et
 scilicet. In pntam9 scēs qā iocando pōtunt.
 ridendo loquat9 apli. **Crist9** iudicm i fūtilit
 commet. s. ioti nō st. n. supplicia intādnt. Si
 iocando passi st. credant9 iocando locuti. **Penas**
 serra fecat. **Daniel** leonib9 deputat. **Paul9**
 trunecat gladio. **Petr9** mēte dñi exemplo sus-
 pendit. 7 hoc totū. ut nos aptos suadentia
 renovaret. Sed timeo ne iobediētib9. divina
 beneficia deputet. 7 pfiat ad penā iudicō.
 q. hic datū fuerat ad salutē. Timeo ne fides
 nrā magnis vocabulis sit. quā fides illor9.
 Timeo ne nos iocando nō saluem9. 7 quo mo-
 do primum introibim9 in eccliam. sic rideat
 de nobis ille. sic sēptū est. **Qui** habitat i celis
 ridebit eos. Multa sūt que dicat9 s. fastidio
 tūc q. appa 7 multa facit oī. 7 labori meo
 fine ponit mebrane gēluso. **Unū** dico qd
 cupio. **Unā** xpīam celū debet amare. nō
 terram. **Unū** dei plus obedire quā dyabolo.
 et iudicm etm magis time quā hominū.
Amen **Explicit** iudic. **Alban** mōis. 1232.
 per manus dñi. **Jo. Tyrolf** pbr.

Septima *ad Sabini*
Epistola. 8. Jeronimi ad Sammanum choor
et Samuel quidam ratio ad primam
Augerebat saulem. quia peni. agendaz.
tuerat dñm qđ vñpissz. Cu rege sup isrl. Et
paulq corinthios. i quibz audiebat fornicatio.
que n̄ m̄t gentes qđe voce flebili comonebat
dicens. Ne tñ vñssi venero. humili
et me deus apud vos. et liget mltos ex his q
ante p̄cānt. et nō egerint pñam sup iniqui
tiam quā gesserunt. in iudicia et fornicatōe.
Si hoc p̄p̄a et aplis nulla ipi labe maculati.
clame ti in cñctos m̄te faciebant. Et tñ magis
ego ipe p̄ccor. m̄te fate debeo peccatōe. Et
nō vis erigi post rñnam. Nec otulos ad celi
lenas. Et pro ditiā p̄ris substantia per corz filios
delectāis. et supbie p̄umptatōscendens. p̄ceptis
laberis in p̄fūdū. Den ventis me h̄re. Et
xpo suis libidini q̄fusione tua. et q̄i pigris
hostia in morte p̄p̄am sagināis. Imitari sp̄s
corz vita q̄z tormenta nō metuis. ignorabis
q̄ veritas dei ad p̄nam te hortat. Et tñ dicitur
ant̄ tua et cor in penitens. thesaurizas tibi na
idic re. Si id circumdūcat in p̄pharone
cor tñm q̄a nō statim p̄ntis et differis ad

agenda

pena. **D**im & ille dilatus est. & de te plagas. nō
 q̄ ab irato deo. s; q̄ a patre comonete sustinuit.
 don' in p̄sū acta p̄nia populi que dimisit.
 p̄desta sequet'. & ingredi auderet moenia p̄ que
 nō sola doceri potuit. timori habendū enī tui
 etiam eleme'ta sineret. **D**ixerat & ille. **N**ō
 nomī dñm. neque dimito isrl'. **E**tne tñ imitas
 loqueis. **I**n sic qua hic vidz. in dies longos.
 & in tēpa longa iste p̄phetat. **P**̄t q̄ dicit idem
p̄phā. **H**ec dicit adonay dñs. **N**ō plongabunt me
 ampliq̄ om̄s simoēs mei q̄scūq; loquar. q̄a
 loquar nō et faciam. **S**en̄s **dauid** de in
 p̄is & sceleris. quoz tu nō parcs modica. s; p̄
 te p̄s es. q̄ seculi felicitate fēnt p̄fete et
 dicerent. **E**t nō cognovit deus. & si est scia
 inextelle. **E**tte ipi p̄dores & habundantes p̄lo
 obtinuerūt dimicias. **N**euclaps p̄de. & fluctuante
 destigio causabat' dices. **E**rgo sine
 causa in stificam cor meū & lamī int' in nece
 tes manus meas. **P**remisit ei. q̄a emula
 tus sū p̄miqua agentes. p̄ate p̄torū vides.
 q̄a nō est rep̄sū i morte cor. & p̄hda plaga
 i flagella cor. **I**n laborib; hōi nō p̄t. & tñ hō
 mib; nō flagellabunt. p̄p̄ca tenet eis sup

Septima

bia cor. opunt iniquitate et impietate sua. Et
dicit sic adipe iniquitas cor. transierunt in affectu
cordis. cogitauerunt et locuti sunt mala iniquitate
et excoelso locuti sunt. posuerunt in celo os suum et
lingua cor. transiit in terra. **Et** tibi
videtur de te omnis psalmus esse oppositus. **Rege-**
to quippe es corpe et noui antixpi **apls**. **Et**
sona nota sine ciuitate et sine grediens ad
aliam. non indiges scriptis. non plaga forti per
tuncis. et cum horis qui non sunt tu. **Et** in rebus
nabilia in meta. torripere non mereris. **Et** pro
clatq. es in superbia. et vestimentum facta est hy-
mnia. et quod aduina pingui et quod adipe
erudnans in ba mortifera. non te respicias
esse mortuam. non unquam per expleta libidine
penitencia remordens. **Et** in isti in affectu cor-
dis. **Et** ne tibi soli viceas erras. similans
nephanda. desermis dei nesciens quod in iustate
talem loqueris. et ponas in celo os tuum. **Et**
mox si a te quales tuq. sunt dei blasphemet.
in patre familias. beelzebub vocauerunt
patres tuos. nullo est discipulo super magistro.
nec similes super dominum. **Et** illi in viridi ligno

agenda

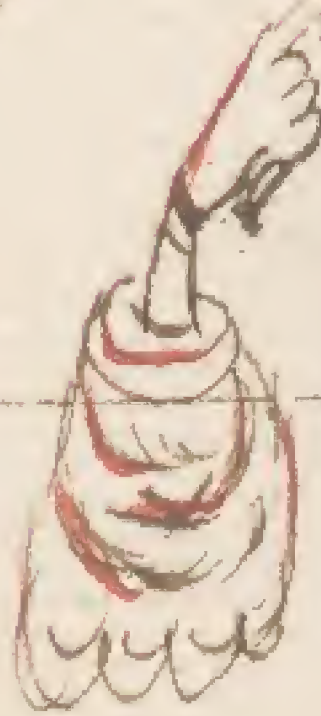
tanta fecerunt. **I**n me ligno arido q̄ fac-
 tū es. **T**ale quid & malachia plebs stan-
 dalizata credenti. **D**e choro tno loquit̄ di-
 tens. **V**ani sūt qm̄ sūt deo. & quid plūs?
Ama custodim⁹ mādata ei⁹. & qm̄ nūq̄
 supplicantes ante faciē dñi omnipotentis. **N**ec
 dcos dicim⁹ alienos. **R**ehedificat om̄s q̄
 faciunt iniqua. adūsati sūt deo. **S**alvi facti
 sūt. **C**ūq̄ postea dicim⁹ iudicij dñi q̄ minas-
 et quid int̄ instū & iustū fūit sit. **I**nto aut̄
 p̄nitiōis aut̄. & q̄ntim̄ & videbitis q̄
 sit int̄ instū & iustū. & int̄ p̄nitiōē deo & nō
 p̄nitiōē. **H**ec tibi forte ridicula videant̄.
 et qm̄ comedis & larias sūt tōib⁹ & minis.
 chenculis delectab⁹. quā quā n̄ ista quidē
 tibi p̄minia cordis ob̄rudine intelligēda cō-
 cesserim pphetaz oība q̄ tepnas. **S**i respon-
 debit tibi amos. **I**ub⁹ & q̄tior ip̄ctatib⁹
 nōne adūsabor en̄ dicit dñs. **C**ū em̄ da-
 mast⁹. gaza. & tyrr⁹. ydumca. amonite &
moabite. **I**udas q̄z & isrl̄ sepe ad se dei va-
 tidinis destinato. ut agerent aliquādo peni-
 tentiam. anēne q̄tepserant. **I**re sue quaz

illatū erat dñs causas instissias pfect
 dicens. In tribus et quatuor impietatibus nonne ad-
 iusabor eos. Sceleratum est inquit male co-
 gitare. Concessi. Nequius cogitata velle per-
 ficere. Et hoc p̄ mea misericordia benigna
 indulsi. In quibus et opere patrum implendum fuit.
 et mea superbe calcanda clementia. Tamen
 post factum. quia malo p̄m̄ az p̄toris quam morte.
 Non enim sani habent opus medico. si male ha-
 bentes. Iacenti manū porrigo. et aspersum
 in sanguine suo. ut propriis fletibus sanetur. exhor-
 tor. Quos si nec penitentiam vult agere. et
 fracto navigio. tabulam per quam salvari poterat
 non retentat. cogor dicere super tribus et quatuor
 impietatibus. nonne ad iusabor enim erit dñs. An-
 sione estimans esse per penam. dñs sue p̄toris re-
 linquit voluntati. Inde est quod p̄ta patrum in
 etia et quarta generatione resistit. dñs non vult
 statim punire peccatores. sed ignoscere p̄mis
 extrema exequatur. Alioquin si p̄tinuis sceleribus
 ultor existeret. et cum multis alijs certe Paulus
 apostolus etiam non haberet. Ezechiel propheta tunc
 super fecit mentionem. dei sibi ad se factum
 referens ait. Superi ob timorem et matrem que

Offo

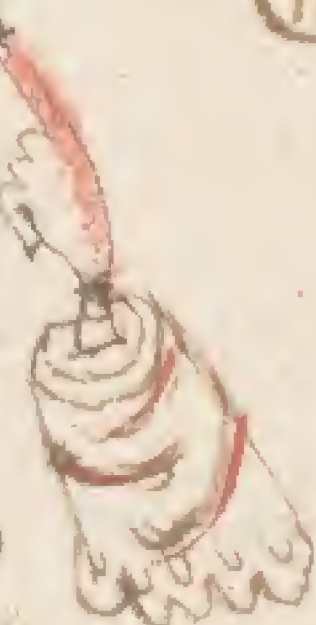
B

agenda.

ego dabo tibi. et vidi inq. et ecce mangetis
 ta ad me. et in ipa volumine libri. et renouit i.
 i. q. tu meo. et in eo scriptum erat. a facie et rector
 sum. **Lamentum** et carmen. et res. **Prima** scripta ad
 te pertinet. si tamen voluisti agere penam post de
 lictum. **Secunda** ad istos qui ad dei caritatem perueniunt.
Non est enim penitentia laudata in ore peccatorum. **Tercia**
 ad omnes similes. qui deplantes semetipsos tradide
 runt in iudicium. et fornicationem. et ueteri. et his que
 infra ventrem sunt. qui putant omnia morte finire
 et nichil esse post mortem. **Et** dicunt tempestas
 si sufficit. non ueniet super nos. **Liber ille** que **propheta**
 denotat. omnes scilicet scriptura est. in quibus et peni
 tens plangit. et uirtus canit. et maledicit depre
 canti. **Nichil** itaque repugnat deo. quia cor
 impenitens. solum tunc est quod ueniam non potest
 consequi. **Si** enim ignorat post peccatum. qui peccata
 desistit. et ille flectit in dicit quod rogat. **Impenitens**
 autem omnis. ad iracundiam prouocat indignationem. **Solum**
 de peccatis tunc est. quod mederi nequeat. **Por**
 ro ut scias dominum cotidie peccata ad penam
 proutare. qui si rigidi persistuerint. declemente
 en fere et tunc faciunt. **Indi** **Gracie** **Abu**

. **Opus**. **Pr.**

Septima

dicatis. Et vocavit inq[ue] d[omi]n[u]s sabaoth idie
illa fletu[m] et plantatu[m] et decalnatom[us] et accenti
onem cilicior[um]. Ipsi no[n] fecerunt leticiam et ex
ultaco[m] mactantes vitulos et ymolates
ones ut comederet carnes et biberent vi
nu[m] dicentes. **N**aducem[us] et bibam[us] quis em
moriem[ur]. Post quas voces et p[er]ite mentis
audaciam septuaginta memorat loquas. Et re
velata sunt hec in aurib[us] d[omi]ni sabaoth. **N**o di
mittet vob[is] p[er]m[ission]em hoc don[um] moriamini. Si em
p[er]m[ission]em mortui fuerint tunc eis p[er]m[ission]em dimittet
in peccatu[m]. **Q**uia d[omi]n[u]s i[n] p[er]m[ission]em vixit no[n] dimi
tet. **H**arete queso d[omi]ne tui. **C**rede dei filiu[m] fuisse
esse indue. **R**ecorda[m]e aquali **q**uo d[omi]n[u]s paterq[ue] ordi
natus sis. **R**ecorda[m]e qu[ia]m[us] s[an]c[t]u[m] ho[m]inem tunc
i[n] ho[m]ine diligendo potuisse falli. cu[m] et de penite
at q[uod] saul in regem vixit. Et de duodecim
ap[osto]lis in d[omi]n[u]m p[er]itor sit repert[us]. Et de quib[us]da[m]
ordib[us] tui ho[m]ib[us]. **N**icolaus antiocenu[m] i[n] mu
dicia[m] omniu[m] et inco[n]spicua[m] hereseos auctor
existisse refert. **N**o tibi illa no[n] replico q[uod]
plures virgines violasse narretis. **Q**uod a
te nobiliu[m] violata matronia publico res

Nicolaus heticus

agenda

28.

sue gladio. **E**t p^{er} lupanaria in p^{ri}mo et h^{er}elluo
 oneravisti. **M**agna quide ista se pondere suo.
 si finit eoz que illatq^{ue} su q^{ue} p^{er} acone leniora.
Rogo q^untu est t^{em}e ubi stupr^u et adulteri^m para-
 tu est. **I**nfeliciissime mortalm. tu p^{er} eluctilla
 igna dei filio nat^u est. et vitas de tra orta est.
 et terra dedit fructu suu. de stupro q^{ue} dicit^{ur}.
 ingredieis. **N**o times ne de p^{er} sepe in fan^u vagi-
 at. **N**e p^{er} nece p^{er} a n^ogo te videat. ne mat^{er} d^{omi}nⁱ
 q^{ue} teplet. **A**ngeli clamat. pastores t^{er}unt. stella
 desup^{er} rutilat. magi adorant. herodes t^{er}ret.
 i^{er}u^{er}solia q^{ue} bat. **E**t tu tubiculu n^{ig}is n^{ig}inez
 deceptus n^oceps. **N**anco **M**iser^u et tam m^{is}er
 q^{ue} torpe p^{er} horresto. pone tibi volens ante o^{cu}-
 los opus t^uu. **T**ota ec^{cl}ia noct^{is} vigiliis
 x^{risti} d^{omi}nⁱ p^{er}sonabat. et in d^{omi}nⁱsa^z g^{ra}ti^m ling^u-
 uis. unguin^ulando dei sp^{iritu}s co^{me}ndabat. **T**u m^{is}e
 hostia q^{ue} d^{omi}nⁱ p^{re}cepis d^{omi}nⁱ. m^{is}e altaris amatoris
 ep^{isto}las fulciebas. quas postea illa m^{is}erabilis q^{ue}
 flexo ad^{or}ata gemi i^{ve}neret ut legeret. **E**t
 stabas deinceps in choro psallenti. et impudi-
 cis m^{is}erib^{us} loquebaris. **P**roch nefas. n^o pos-
 sum^{us} ultra p^{ro}gredi. **S**ingul^uq^{ue} p^{ro}cupuit.

Septima

antequam nba in indignatione parit ac dolore.
i ipso meatu faucibus spiritus coarctat. **U**bi mare
illud eloquii tullianae. **U**bi torrens flumini
demostene. **N**unc profecto muti essetis ambo.
i **U**bi lingua torpescit. **I**mmixta est res q
nulla eloquia explicare queat. **S**eptu est fa-
cimus. q n minus fingere n seneca ludere n
attellani possit effari. **M**oris est egypti et
syrie monasteriis: ut tam uirgo qua uirna
que deo se vouerunt: u solum renunciantes omni
delicias scli gultant. **C**rimine monstrosiorum
matribus offerant deprecant. **N**o i tecto pueri
et apli uoluntate incessanter capite: s ligato
parit ac velato. **N**ec hoc quicquam potest torce-
tes nomen. u tonsas. nisi q qua abominibus sit: por-
sit abominibus. hoc aut dupliciter ob causa. de
fuerit nra est inaz. nl qa lanacra no ade-
unt. nl qa olen n capite in ore no uent. ne a
paenis aialibus que in cultu cne gigni
solent. u coactis sordibus opprimat. **U**ideam q
ige tu uir bone in ista q fecas: futo matri-
monio. **I**n peluca illa venerabili q qdam
obsides accipis capillos. fudo ariola i fulas

agenda

28

et cingulum dotale pignus reportas. **I**ntas
 ei nulla similis amatur. **D**einde tunc ad pas-
 toris locum et angelorum de super se recipit in gremio.
 In eadem uerba testatur. **N**ichil dico amplius. **Q**uod
 Iosulana uerba: quod amplius est. **T**otum quid de do-
 to credi potest: si uenerat pater et campus.
 non me finit plus credere. quoniam uoluntate tantum
 et deo coronasse. **M**iser nunc quando impellunt
 in uigine stante et pisti: caligant oculi. ligna
 torpuit: ceciderunt brachia. pergit temuit mu-
 tamit incessus. **P**ost apostoli petri basilica in qua
 in flammis consecrata est. **P**ost tunc et resurrexerat
 et ascesione digne sacramenta in quibus sermone
 in monasterio uictam proponeret: andes tunc accipe
 tecum noctibus dormit in resurrexerat. quae promissi-
 erat. **D**einde a uespere usque mane fenestre
 illis assidet et quae per altitudinem heret uobis.
 In quo hocbat. per finitulum ut accipis aliquod
 ut remittis. **I**nde quanta diligentia duc finit ut magis
 in uigine nisi eadem uidetur. et cum tale ut quod uigine ha-
 buit uoluntate nisi per fenestra nocte facultas
 uobis non finit colloquendi. **D**ixit tibi ut post
 ea dixeris sol in uito. **E**x sanguine maxillae.

De p^{ma}

U pallidus ut suspitione omni carceres. eni age:
lm x qⁱ dyaconus lectitabas. **N**os pallorem
reimij putabamus. ex sanguine q^{uo}q. p^{ro}dm
q^{uo}q. sedm institutu ac more tm. qⁱ q^{uo} sedm
vigilijs mirabam. **J**am tibi i stale p^{ro}quas de
pones missias parabat. **J**am iter dispositu.
Secreta navigia. codicta dies. fuga animo
petrata: **V**ere angelus ille. cubituli marie
ianitor: cunaru dm custos. i infantis xpi
gerulq. cora quo fata faciebas. ipe te p^{ro}didit.
Ofmeptos oculos meos. **O** sic illu omni
maledictione dignissiaz. in qua eplae tuas q^{uo}q
huc usq retinem q. q^{uo} sedm nata miete legi. **V**ere
ibi t^{ri}ptudies: que blandities: q^{uo}ta de codicta
sonpro exultato. **H**oc tunc diaconu no dra
loti: si nestare potuisse. **V**bi miser ista didicis
ti: q^{uo}i i ead te mita esse iactabas. nisi q^{uo}q
in idem eplis intras te n^{on}q^{ue} p^{ro}dicu. in qua
fuisse diaconu. **S**i negare volu^{is}. man^{us}
tua te redarguat: ipi apices p^{ro}clamabunt.
Habeto interim luez scelis. no possit tibi
i gerere que sep^{er}asti. **P**aces itaqz ad voluta
gemibz meis. **V**eremiant tibi i libis loq^{ue}

agenda

165
29.
sanguinis euomes. deprecas. Et o te misere
neglecto iudicio dei. me tamen quod iudicem
times. Ignori fateor. Quid enim tibi aliud
possum facere pango. Hortatus sum ut ageres prius.
vincere utilitas uoluntate. ut solitudinem
petes. ut uineres in monasterio. ut dei misericordiam
in gibus lacrimis impetares. At tu bone
proci co lumine exedat stimulus inflamatus. factus
es in in aratu pinguis. et secundum me conuictum sa-
gittas iacis. Inimicus tibi factus sum uera di-
centibus. No doleo de male dictis. Quid enim nes-
ciat. nichil nisi flagitiosum tuo ore laudari.
Ipe plango quod te et per non plagis. quod non sen-
tis esse te moriturum. quod quod gladiator paratus
libidine libidine in primis finibus ornatis.
Amiculis linteis. digitos annulis. oneratis.
dentes pulchre teris. raris et rubenti calna-
ria. digeris capillos. taurina. temp. toris
adipis et tunc estens. n. q. a. p. e. libidine facta
est in dnat. sup. h. et ungentis sagittas. mu-
tas balneas. et secundum cet. venastetes pilos pug-
nas. p. for. et plateas nitidas. et politas amator
intedis. facies meretricis facta est tibi nestis.

De p^{ma}

conbeſcere. **C**ontere miſi ad dñm ut ad te
dñs qñtat. **A**ge penitenciam ut uille agat
pñam ſup oibz que locuta eſt malis ut facit
tibi. **Q**uid neglecto pñon lñe alios miteris
infamare. **Q**uid me bene tibi uſedule coſu-
lentem qñ ſecuritus morſu laceras. **E**ſto:
Ego flagitioſus ſum ut uolgo iactitas. **S**altim
metu age penitenciam. **C**riminoſus ut ſinu-
las imitare lacrimas criminof. **I**mm mea
pñatñtes tue ſut. **I**n maloz tuoz pñtas ſo-
lön. ſi multos tñi ſimiles habeas. **P**ñant
pñalñu de oculis lacme. **I**nt ſericu u lince-
amina quibz tibi uideis fulgidz u formoz.
Intelligat te mñdñ. gñſſu. ſordidñ. medicatoz.
Nñ quia eſt ſeca pñia. **E**ñamñs de hierophis
deſcedis u imitñe uulneratqñ ſis. tñmñ ille ſa-
maritanz in poſitu iuneto emadñqñ ad ſta-
bulñ referat. **S**ed ſi mortuis iaceas ne pñle.
tñmñ u fetentñ dñs ſuſcitauit. **I**mitac ſalto
cecos illos pñt quos ſaluator dimittes do-
mñ ſuam u hereditate ſua. **H**eritu uet.
ſedebñſqñ intenebris u umbra mortis lñe
orta eſt. **Q**u pñ qñ pñire dñm cognouiſſet.

tepus clamare dices. fili david misere
me. **N**otis et turide si clames. Si actus
ab eo sordida vestimenta picias. **C**u quis
i gemuis saluus es. et tunc sciens ubi finis.
Tangat modice tectas tuas. pterdet in
minu quoda tuor vestigia. **L**ic abnto sic
genito sis. et in **scdole** delictis gemit te mat
tina. asperget te yopo et mudabis. lanabit
et sup mine dealbabis. **Q**uid in cernus ho
res tre et totus incens es. **N**az qua dere
et octo annis sathanas vinceat. postqua a
salvatoe tincta est. celum erecta sufficit.
Qu de cayn dictu est. tibi dictu pnta. **B**ecaf
ti quiesce. **Q**u longis recedis a facie dei.
et habitas in tumanas. **Q**u totus fabulo flut
tuas. **N**ec statuis sup petra pedes tuos.
Cave ne te **finceb** cu **madiamide** formi
tante inveniat. et sromas te cosigat. **Q**u
pagna **thamar** ingine. frater et g sanguis.
polluisti. **Q**u in **absolon**. occidit cupis en qui
ter et rebellante plangit et mortui. **C**lamat
et te sanguis **nabulhe**. et vinea **pezzahel**. **H**oc
est semine dei. qua i ortu voluptatu in
lastima olei. contisti. **D**igna detentione

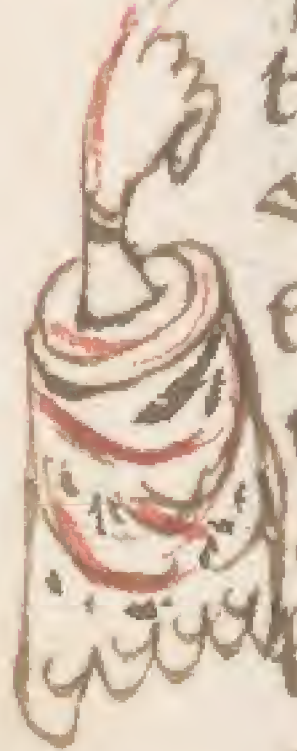

Septima

De p[ro]p[ri]etate

ff.

reposcunt. **Q**uittit tibi **hehas** tormeta et
in finem m[er]itans. **I**ntemua et facto vestire
panis p[er] et de te potit deq[ue] dicit. **V**idisti q[uod]
venitq[ue] est **Achab** a facie mea. **N**o super
duca malicia et in dieb[us] ei[us]. **S**z forte blan
duis tibi q[uod] a tali q[uod] dyatone ordinatus
es. **I**am sup[er] d[omi]ni n[on] p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate d[omi]ni **I**am si que p[ro]p[ri]etate
ip[s]am oiet. **E**t **samuel** habuit filios qui
recessit a timore dei et abierunt p[ro]p[ri]etate
tiam et iniquitate. **E**t **heli** sacerdos stus fuit
sz habuit filios qui in t[em]p[or]e ebore et volu[m]ib[us]
legim[us]: fornicabant[ur] in m[ul]t[is]q[ue] i[n] tabnaculo
dei et i[n] filitidien t[em]p[or]e in p[ro]p[ri]etate sibi dei
ministi vendicabat. **I**nde et loc[us] tabnaculi
ipe sub[er]isq[ue] est et p[ro]p[ri]etate vicia sacerdotu dei sanc
tuarii destitutu est: quia q[uod] ipe **heli** d[omi]ni
est nimis lenis in filios offendit d[omi]ni. **C**an
t[em]p[or]e habet te q[uod] t[em]p[or]e in p[ro]p[ri]etate libereant
timendu[m] sit ne p[ro]p[ri]etate te desolo suo corrumpat.
Omnis co[m]m[un]is p[ro]p[ri]etate in sanabili **O**mnis
lenites archa d[omi]ni q[uod] portat ipe no[n] debet
erat q[uod] vidente sustentare voluit et p[ro]p[ri]etate.

agenda

28

Quid de te fuit pntas: qui state archa
 dm pceptis conatq es: Quid epus q te ordi
 nanit pbabilis est: tanto tn amplius detesta
 dus qui tale hominem fefelisti. Solem mala
 domq me scire nominissim. ac liberor q co
 ingu vicia vicinis catantibq ignorare. No
 nerat te sis ythar vni si ant alta ex stae
 igemistebat. n tn tam callidgeras nt pder
 tua vicia celares. Sic exestabas sic subante
 mte z lastimiente huc atq illuc rapiebat vo
 luntas nt q qstas triumphos. palmaqz victor
 expletis libidinibq sublenas. Deniqz int
 gladios barbari z barbari mariti z mariti
 potntis exubias ipudicie flama te rapuit.
 No cimmisti illa domo adulterom face. igna
 sine indice lesq vno se potat ultia. ducere
 ad ortulos. ad suburbana pcalis. tam libere
 insone te agis. nt absente marito. more te
 pntas hpc. no adulterom. Inde p qstam cmi
 culos du illa tenet. nripis. roma ocula
 ingredis. Latitas int sanitas latnes q
 ad pnu mariti ym tin. q novgt exalpis
 hamibal descendiss. namigio te cedis in
 tanto flutu. fata fuge celestas fuit. nt

Rlo.

De iudni

tepestate tra dices tunc rem. Venis ut inq
fiam. Inde hierosolia te velle cūscendere
et finitū te dno polliceis. Quis nō sustinet
en. qui se finitū mōchū pmittebat. Postim
ignoras. Egedias tuas et epi tui comedati
cias eptas legens. ad eos facdotes. At tu
infelix cūstijabas te in angliū lucis. et minist
sathane. ministrin iusticie simulabas. sub
vestimētis omni. latebas lupus. et post adul
terin homis. adulter xpi esse cupiebas. Nec
id eo. ut tota t' stena opū tuorū q' i breui
pingere tabella. et gesta tua ante oculos
ponere. ne misericordiaz dñi nimiamq' de
mectam. matiem estimas delictorū. Rursū
cūfigens t' metipī filium dei et ostetm habes
et nō legens illud q' sequit'. Terra em veni
entem sup se bibens ymbre. et generans
herbam. oportuna illis aquib' cohit. accipit
ludiciū a deo. Proferens aut t'bulos et
pimas. reproba est. et maledicto pima. tūq'
cōfirmatō in cōbustione est. Explicit ante

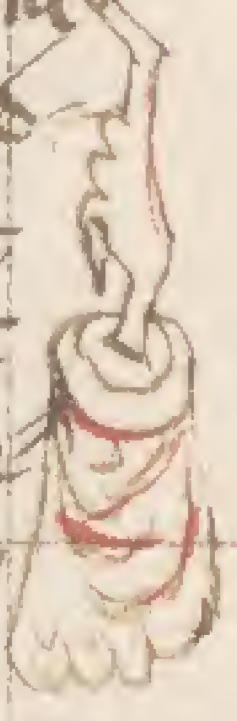

tate

Incipit Liber ad furiam Svidnitare suada.
 Osecras tuis. et supplex deprecans: ut tibi
 restituant. Immo se habent quoniam vincti debe-
 as. et viduitatis coronam illeso iudicis nomine
 consuare. Gaudet animus et exultat viscera.
 Gestis affectus. hoc te cupere esse pro viris. quod sancte
 memorie mater tua. Titina in luto facit tepore
 sub marito. Exaudite se preces et orationes eius. Im-
 petrauit ut admissa esset una filia. quod vinctus
 ipsa possideret. Habes propterea quoniam tui grande
 privilegium. quod exinde ac amille. ut nulla. ut rara
 me familie se habet. Sed nosse cohibet. Et non
 tam laudanda si si vidua presencere: quia exora-
 da si id christiana non facit quod petita ista gentiles
 femine custodierunt. Taceo de paula et eustochio:
 stirpis vire floibusque ne potationem exultationis tue
 illas laudare videar. Blessillamque prope quoniam
 ritum tui secuta germanam. in eam vite placidam
 tepa nitenti multa copulavit. Atque in tua pro ma-
 feminae inimitabilem viri. et rugosa senectus res-
 deret. quod sponte offert adolescentia. Sciens et
 videns in flammam mittit manum. adducunt
 suppellectilia. extendit brachium. natusque chre-
 mes. tumido deficiente ore. Conspicit prope

A

A flo

De vidui

et aduersus eplam meam tuba nra et bā patricia
detonabit. **N**on magnum u seductoem clamitas.
et mētras nltimas affortadn. **A**ddant si uolūt
et samaritan. ut dñi mei titulu cognoscat.
Certe filiu aparetē nō dñido. n̄ dico illis de
euāgelio. **S**ine. mortm sepehant mortuos
suos. **V**idit em̄ qui credit in xpm̄. **E**t q̄ illu
credit. debet utiqz qm̄o ille ambulauit et ipe
ambulare. **F**acessat uidiā. quā p̄ano nōie male
dicoz semp genuimqz lmoz infigit. **E**t dñm
probra metuent aditutes nō p̄uocent. **E**x
ceptis eplis. i gramqz alēntz. solaqz causa pie
tatis est. ubi carnis noticia nulla est. **N**on ea
patre tñi. s̄ si te a uē p̄re nō sepat. **T**am dñm
scito sangis copula quā dñm ille fñi nōie cre
atore. **N**hoqn̄ danis p̄ting tibi carit. **A**udi
filia et uide et i ch. amo. tu. et obli. p̄lin tñm. et
do. p̄ris tñi. **E**t gēpistz rex decore tñm. qā
indisti. qā in clinasti. amē tñā. et p̄li tñi domqz
p̄ris tñi obliat es. **P**̄ito gēpiscet rex decore
tñm. et dñz tibi **T**ota pulc̄ es p̄cia mea. et nō
est macula mēte. **E**t p̄nchois quā que dei filia
incupat. et nullo exēnsēqz quēit ornato. **C**redit

B.
Dñs

tate.

29.

in xpm et hac ambitione ditata pergit ad propositum.
 Emde habens dnm que et virx. Quid an-
 gustiarz habeant nuptie didicisti. i. ius imp-
 tris. et qd catmen caribusq atz nupz ad naufragz
 satata es. Amariissima coleraq tunc sensere fau-
 tes. Egessisti crescentes. et morbosos cibos. re-
 nelasta est uentre stomachu. Quid vis rur-
 sum ingerere qd tibi noxiu fuit. Camis re-
 uertes ad fomitu. et suis ad uoluntate luti.
 Denta qd malia. et uage anes. et casce peditas
 reiaqz no incidit. An uerere ne ples furi-
 ana deficiat. et exte patens tunc no habeat
 pusionez qd reptet in torpe. et cernit eis ems
 stercore linat. Et qd pene omes habent
 filios. qui habuerunt matrimonia. et quibus nati
 sunt liberi. suo gni respondunt. Exhibuit
teronis filia patre meloqcia. Cornelia. m-
 pudicie simul et fecunditatis exemplar grati-
 eos suos se gemisse letata est. Indicim pe-
 rare pcerto. qd multos et no huc uideas. et cu
 habuerunt pdisse. Qm dimittes fatas di-
 mitas. xpo qm mori no potest. Tunc habebis
 heredem. xpm que et dnm. Christus pat.

et nepote

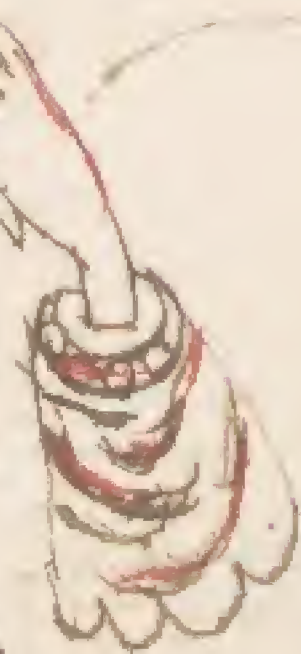

tate

29

nate locuta p̄cepit. actenaro sup̄lata
 verba palato. **D**is cōsonat choiz. & latuit
 vni sa sub sella. **I**ungit m̄i ordinis qm et
 redunt & redunt. **A**d h̄ nos loq̄tes: p̄se mu
 ti. **E**t q̄ ip̄i nichil aliud fuit quā m̄ochi. **E**t
 m̄t q̄q̄ m̄ m̄ochos dicit. rednadat idicos
 qm p̄res s̄ m̄ochos. **D**et m̄etn p̄atoris
 pastoris ignominia est. **S**icut eregione illi
 m̄ochi. vita laudat. qm veneratōi s̄ s̄c̄do
 tes xpi. & nō detrahīt gradū p̄que facta est
 xp̄iana. **N**ec locutq̄ s̄ m̄ochos filia. nō dubitas
 de p̄posito tuo. **N**ūquā s̄m̄ exhortatōis l̄tas
 postulare. si ambigeres de bono monogamie.
 s̄nt neq̄tiaz s̄uoloz. qm te venale p̄tant. &
 insidias affinn. ac p̄m̄ p̄aretis errore itelli
 geres. cū n̄t amore vite t̄bna amoris sticaz
 nō q̄cedo. dices alq̄ cū ap̄lo. **C**onfiteor. zelū
 dei habz. s̄ nō s̄c̄m̄ s̄iam. **I**mitare p̄cans.
 crebro idip̄m̄ repeta. s̄am̄ mat̄e t̄na. cūq̄
 ego q̄ciens recordor. v̄t̄ m̄et̄m̄ aedoz.
 m̄is in xpm̄. pallor exieim̄is. ut elemose
 in p̄upes. **O**bs̄equiū in seruos dei. s̄m̄litas
 & cordis & vestigiū. atq̄ i cūdis s̄mo m̄odatz.

mochi

De vidui

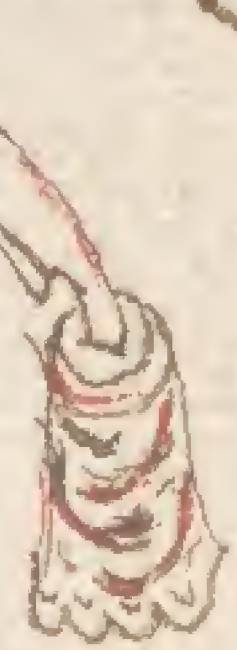
Videtur quia ego hominis causa nominor. non
quia consularis. et patricius: sed quia pauper est.
impleat nomen suum. et letetur filia christi se ge-
misse non seculo. Cum potius doleat. quod ingenui-
tate sensu amissis: et fenestris perdidit impu-
tiam. **U**bi est maritus quem tibi dedit? **E**tiam
si amabilis: et si bonus fuisse: mors finisset
via: et copula carnis soluisse intentum. **A**ccipe
pe quies occasione: et fac de necessitate virtute.
Non querunt in peccatis vicia sed fines. **P**aulus
male cepit: et bene finivit. **I**nde laudant
exordia: sed fines perditione dampnat. **L**ege
in **Ezechiel**. **I**nstia iusti non liberabit eum iniquitas
eius: sicut peccator. **E**t impietas iniqui non no-
tebit ei. iniquitasque dicitur quia sunt ad impietatem
sua. **I**sta est scala **Iacob** per quam angeli co-
stendunt: atque descendunt: tunc dux in iugum.
lappis porrigit manum: et fessos ad pedem
gressus sui quod est placone sustentat. **S**ed sic non
vult morte peccatoris: tantum ut ventat. **U**ni-
nat. **I**ta tepidos odit: et cito ei nausea fa-
ciunt. **C**ui plus dimittit: plus diligit. **M**er-
itum illa **evangelio** baptizata lacrimis

tate.

29

suus et crine. quo multos ante decepat. pe-
des domini sinata. **I**ste habuit epantem mi-
tras. nec stidentes calciolos. nec orbes
stibus fuliginatos. **Q**uanto fedior. tanto pul-
chrior. **Q**uid facit in facie christi ane pueris
fuit. et chryssa. **E**t nox altera rubore ge-
narum. labiorumque metit. altera colore oris
et colli. **I**gnis iuvenem. fometa libidini.
Impudice metis indicia sunt. **Q**uid flere po-
test propter suus. que lacrimis ante non uos ful-
cos ducit in facie. **D**ixitque iste non dominus est.
Nelamē istud anti christi est. **U**na fiducia cog-
noscat. nescit. quos gredior non agnoscit. **F**rusta
obrendit. adolescētia. et etas puellais. **A**fferi-
t. **U**na que marito place desinit. **I**uxta
aplin uere vidua est. nichil habet necessariū
nisi pseruatiā. **N**eminit pseruatiā voluntatis.
scit quod amisit. quod delectata est. **P**redetēs dy-
abolū sagitte. remuorū. et uigilanz frigore
refringend est. **D**ixit loquēdū nob est ut uesti-
ti sumus. aut uestiendū ut loquimur. quia aliud
posuim. et aliud ostendim. **L**ingua psonat
capitate. et totū corp pferit in pndiciā.

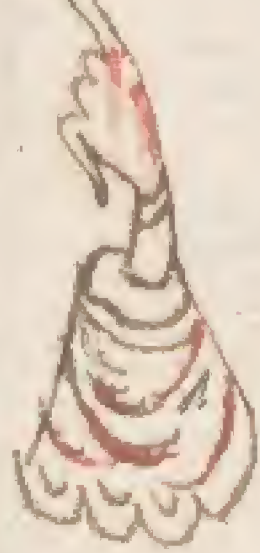
De visu

Hoc qñtū ad habitū pñmet et ornatū. **C**eterū qñtū vidua que in dēhāqñs est. No est
men. s; apli. vivens mortua est. Quid
sibi vlt hoc. q; ait vivens mortua est.
Vivere quidē videt; ignorātib; vñ esse pñt
mortua. s; xpo que scarta nō fallunt. mortua
est. **N**ia em que pñant ipā moiet. **V**idē
hominū pñā s; pñecia manifesta. adin-
dicm. qñdam aut; et subsequet. Similit; et
facta bona. manifesta s; et que alit; se habet
abscondi nō poss; **Q**uō dñō ista qñmōi est qñ
tam lib; et pala pñm. nt v; pñ qñā eas vide-
ris. statim in telligas pñores. **A**liob; aut;
qm; callē. occultat vicia sua. exsequēti qñsa-
cone cognoscim; **S**imilit; et bona apud alios
in pñatulo sūt. **I**n alijs longo visu discimus.
Nō ergo necesse est nos iactāe pñdiciāz
que sine comitib; et appendicib; suis. qñ-
necia et paritate fidem sui facē. nō potest.
Aplis macat corp; suū et aīa subicit ipso.
Neq; alijs pñcepit. ipē nō sñet. **E**t adolē.
tentula fervece tibi corp; de castitate scia
est. **N**eq; nō hēc dicens qñ pñno tibi qñ

tate.

deq[ue] creati: adu[er]te[n]t[ur] cu[m] gra[ti]a a[ct]ione. Sed
 inueni[un]t[ur] p[er] p[er]u[er]s[us] in entima esse assero u[er]o
 Inptat[ur]. **S**ed ethnei ignes no[n] uolcania tel-
 lus. none sol[is] u[el] olimpa tantis ardoib[us] stu-
 ant. ne immortales medulle uino plene da-
 p[er]ib[us] in flammate. **A**maia calcata u[el] plerisq[ue]
 u[el] cu[m] macsupio deponit. **M**aledicta lingua.
 indictu[m] emendat silentiu[m]. Cultu[m] corp[or]is et
 habit[us] u[er]su[m] uini h[ab]ere p[ro]p[ri]o co[m]mutat.
Dia alia p[er]ta ex[te]r[na] se[re]t. u[el] q[uod] foib[us] est facile
 abicit. n[on] uita[te]. **S**ola libido in fita adeo ob-
 liu[er]e creatom si fines suos ex[te]ssa fuit. re-
 dundat iuic[u]m. u[el] quada[m] lege ne i[n]con[gr]ue ges-
 tit erupe. **G**randis ergo i[n]t[er]it[us] est a solli-
 tate diligencie sup[er]axe q[uod] nata es. in carne
 no[n] carnalis uine. t[em]p[or]e p[er]nuaie cotidie
 u[el] in clusu hoste[ri]a regi: ut fabule ferunt: cen-
 tu oculis ob[er]uare. **H**oc est q[uod] **a**p[osto]l[us] alijs
 u[er]bis loquebat[ur]. **O**me p[er]u[er]m q[uod] fecit homo
 ex corp[or]e est. **C**u[m] aut[em] fornicat[ur] in corp[or]is
 suu[m] p[er]tat. **S**imut medici u[el] q[ui] de humanor[um]
 corp[or]u[m] styp[er]e nat[ur]a p[er]cipueq[ue] gallien[us]
 in libris q[ui] in tytul[us] est. **N**ec p[er]ist[us] p[er]ist[us]

De viciis

Crapula

huana nos mores

puerorum et iuuenum ac pfecte etatis vniuersi
nihil est quod corpora in sito calore feruere et
noxios esse his etatibus cibos qui calorem
augent. sanitatemque coadunant. frigidaqueque
iesu et potu sumere. **Vic** contrario senibus
qui plurima laborant et frigore. calidos cibos
et ueta uina prodesse. **Unde et saluator**
Attendite inquit nob. ne agnunt corda uestra
in crapula. et ebriat et omnis huius uite
Et apostolus fugite uinum in quo est luxuria.
Nec mirum hoc signum offensisse de uasculo
quod ipse fabricata est. cum et comitatus cuius finis est
nosse atque deservire digne. Sine temperantia et libere
friget uenit. **Quoniam** si in stomachi infirmitas
patitur. Senes pellentes annos triseptuaginta. aqua
ipso sumunt. que natura frigidissima est. hanc si
hoc inbecillitas prohibet. **Unde et Timotheo**
uino modico utitur propter stomachum et frigores
tuas infirmitates. **Deinde** in uitis cibis
calida queque deuota. non solum de cibis loquitur
sed et in quibus uas electoris pfecte setatibus
Bonum est uinum non bibere. et carum non man-
ducare sed etiam in uitis legumibus et flacida

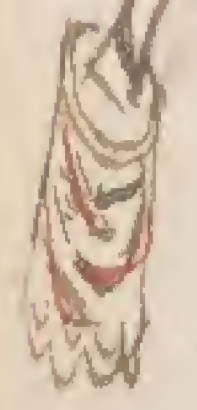
tate

29

queq; u grana declinanda sūt. Nichilitaq;
scias cedere panis adolescentibus ut esum
oler. **I**nde u talis loco. **E**ni in frumge aut
olera manducet. **A**rdorq; corporis frigi
diorib; epulis tempanda est. **S**i ante
tres pueri u daniel. legitimisq; ne fecerat.
pueri erat nē dñ ad sartagine nenerat.
in qua rex babilonia senes indres frige.
Nobis nō corppz cultq. qm nullis excepto
p̄mlegio grē dei eximgetur modi cibus em
tnerat. **S**ed ac vigor quēit. que carnis
ifirmitate fit fortior. **I**nde est q nō nulli
uita p̄dicta appetere in medio itinere cor
runt: dñ solū abstinecia carnis putat.
u legitimisq; houerit stomaichū. qnemo
derate p̄ceq; sup̄ta moria sūt. **I**t q sentio
loquor. **N**ichil sic inflamat corpa u tūtil
lat nebra genitalia qna indigesta cib;
ructusq; corolq;. **M**alo apud te filia uere
emidia parup. qna causa p̄chitate. **E**rgo
seminarū voluptatū est. venemū putat.
Iacuas tibi u semp esuriens uet. tōna
mis iem nīs p̄fert. **E**t mltō meli9 cottidie

G

ds

De vidui

Ps

paucis quia raro satis sumere. **Flumina** illa
optima est que sensu descendit ad terram. **Sub-**
itus et nimis ymb. pcepit. **aduna** subnitit.
Cundo comedis cogita quia ventri obtemperandum
non est: et quod statim tibi ostendit illudque lege-
re sit. **Descriptis** scis habeto fixum in sum me-
me. **Itud** pensu dno deo tuo redde. **Nec** an-
quieti membra credas. quia calathum ptois tui
hoc sub tegmine implem. **Post** scriptas scas
doctorum hominum tractatus legas. **corz** enitayat.
quod fides quibus credi debet nota est. **No** neces-
se habes amz in luto querere. **Multis** mar-
garitis venditis. **una** redime margarita.
Ita in temperantiam in vniuersis pluribus ut ad illas
viam que ad patriam ducat pervenias. **Amore**
monilum atque gemarum. **scitazque** vestim. **transer**
ad scientiam scriptarum. **Inge** de terris promissas.
lactem melle manantem. **Comede** simillam
et oleum. **Vestire** tu **ioseph** variis indumentis.
Perforet amres tue in Jerusalem **simone** di.
ut pretiosa exillis non azo segetu grana pen-
deant. **Habes** scilicet ex superum probate etatis

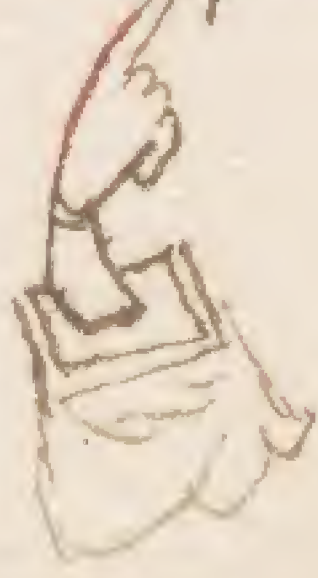

tate

29

et fidei. qui te moritis suis fecerit insignat.
Fac tibi amicos deimqno in amona. q tere
 tipiant in eterna tabnacta. **I**llis tribue dimi-
 cias tuas. qui no fasidis anes: s abarim pa-
 nem comedant. qui fame expellat no qui
 augeat luxuriam: **I**ntellige sup egerem et pau-
 perem. **D**omi petenti te da: et maxie domes-
 tici fidei. **N**on vesore. **E**striez ciba. **E**ro-
 tantem visita. **E**t notiens cuqz manum exte-
 dis xpm cogita. **C**anene meditate duo tu
 alienas dimicias augas. **I**uveni fuge co-
 sortia. **C**omatulos. comptos. atz lascivos.
 domus tue tecta no videant. **C**antor pellat
 ut noxi: **I**ffidicinas et psalterias. **I**stamodi
 chor. **S**yabli. qm mortifera syrenaz carmina
 ptneka excedibz tuis. **N**on ad publicu exinde
 procede. **E**t quodam exritu penute iudnazo
 anferri libtate pessime et sivetudis. **F**ragil
 sex et in becilla etas suo arbitio abntit. et pu-
 tat hie. q libet. **D**ia quide licent si no oia
 expediunt. **N**ec pectorator calamistrata. nec
 formosq collacteneq. nec candidula rubicunda
 affecta. adhereant latit. tuo. **I**nton aming

Eplo

De vidui

duarum ex amicis habitum inducat. **S**ecundum
viginti et viduarum societate appetere: et si sermo
tinacis. tu unus iudabit necessitas. arbitros
ne devites. Tantaque confabulandi fiducia sit.
ut in trante alio. nec paneas. si conbestas.
Especulum metus est facies: Et tacitior cordis
fatentur archana. **V**idimus imper ignominiosum
par. toto oriente noluisse. et etas et cultus et
habitus et incessus. et in discreta societas. exquire
epule. regi apparat. **N**eronis. et sardana
passi mptias. loquebat. **A**liorum vulnus mea sit
causio. **B**estilete flagellato. scilicet sapientior
est. **D**onus amor impatient non habet. falsus.
rimor cito opprimet. **E**t vita posterior indicat
deperi. **F**ieri quidem non potest absque morsu
huius vite huius circula quibus perfruat. **M**alorumque
placem est bonos carpe. dum per amicum multum
putant culpa minimi peccatorum. si tamen cito ignis
stipula cognoscit. et exundans flamma deficiet.
entibus nutritio metus. paulatim quod. **S**i amor
perito fama metita est. **I**nter cetera si verum dixit.
cesset vicium. cessabit et rimor. **N**ec dico non
quod de te sinistram quod metua. si quod pietatis affectu

tate.

etiam que tanta sunt pretium estas. **O**si videres
 sorore tua. et alius sacri oris eloquium. cora
 audire et tinget. et teneat in paruo corpore do.
 ingentes animas. audies tota vetis et novi
 testamenti suppellectile ex illis corde ferre.
Innia a pseudo habet. **O**rone per delictis. tenet
 tympanum in exemplum marie. et pharaono sub
 merso. virginum choro premit. **C**atena domino glo
 riose et glorificata. et equum et asinum premit
 in mare. **H**as docet psalteris christe. **H**as fiducias.
 erudit saluator. **S**ic dies sic nox ducit. **E**t
 oleo ad lampadas parato. **N**on si parat ad
 ventum. **I**mitare ergo ut tu. et sanguinea tuam.
Habet roma que angustior urbe romana possi
 det beethlehe. **H**abes opes. facile tibi est in
 digentibus virtutis subsidia ministrare. **Q**uod imperio
 parabat. virtutis sumat. **N**ulla iniquitas co
 tempta. timeat paupertate et orfestate. **R**edime
 nigras quas in cubiculo saluatoris inducas.
Ensce filias viduas. quas in thylangium et
 martiris rosas. quas ad violas misceas.
Pro corona spinea in qua mundi christus delicta por
 tamit. talia sita ponit. letet et adiuuet. **V**ir

Deidni

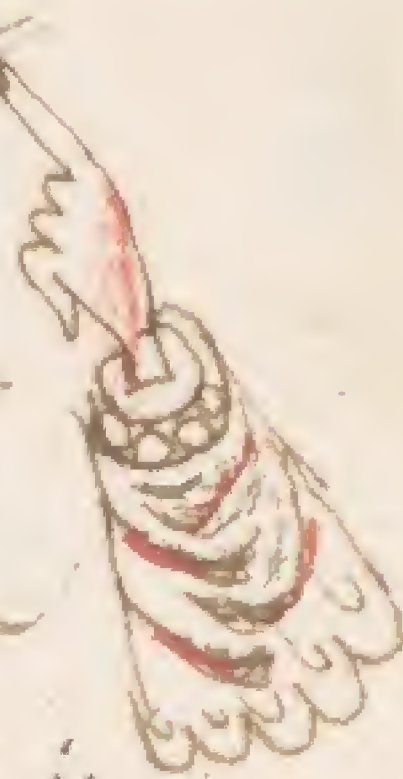
nobilissimū pat tunc dicitur. a filia. qd dicitur
cerat ab impore. Jam incamit caput. tre
munt gemma. dentes cadunt. et frontem
obscena rugis arat. vicina est mors. isid. q.
designat rog. p. **V**elim q nolim q senes simus.
Haret sibi viaticū q longo initime necessariū
est. **S**ecū portet. q totū dīmissū est. ymo
pmittat in celū. **E**d sinegamit. tra sup̄ta
est. **H**olent adolestetile vidē. qz nō ille
abiecit. ret p q sathana tū in xmate fuerit.
in xpo tulatē dīe. **H**at moniū in en cotti.
die pit. maior hereditas p it. **S**erū q
tūmchose locutū est. **I**mpm ancilla neg
lexit. **C**uis pcedit ad publicū. **E**d vespō.
debit pag. et tributis. **P**ax vlos quis
erudit. **V**ernatulos qe edutabit. **E**t hac
pnephae tansaz opponit mat monij. qne ut
sola debuit mptias impedire. **S**up dicit
mat filijs. nō mtriciū. s. hoste. nō paretez
s. tirannū. **I**nflāmata libidine oblimistat uti
sui. **I**n pax vlos suos nūcias nescietes.
lūgens dūcū noua mpta coponit. **C**uic

Dislo

tate

et nudis patmonin: q' supbia pmozo.
Confite t'pitudinem. **N**ulla idco ducit ma-
 ritu ut cu marito no dormiat. **A**nt si certa
 libido no stimulat. que tanta insania est.
 imove stotoz pstatne castitate. **I**t ang-
 ant dmicie et p' rem vile atz peritura.
 pudicia que p'iosa z etna est polluat. **S**i
 habes filios: impias q' requiris. **S**i no
 habes. quare experta no metris sterilitate.
 et rem incertam certo p'feres pudori. **S**ci-
 bunt tibi m' p'piales tabule: q' p' paululu
 testametu face appellas. **S**imulabit ma-
 riti infirmitas: z q' te mortu face nolet.
 ipe videns faciet. **A**nt si venit ut desco ma-
 rito habeas filios. domestica p'guia testi-
 m' plm: no licebit tibi amare filios. n' equis
 app'ce oculis. quos gemisti. **C**lam porrigis
 tibos: **I**n videbit mortuo: nisi cedis filios
 adducit corz videbis patre amare. **S**i de
 priore more habens solum. te domi int-
 duxit: z si clementissia fuis: omis comedie
 Almonagraphi. z omis rethor loci in nonce-
 tam declamabunt: si p'inguis languerit

De vidua

et adoluerit caput. infatuabilis. **Q**uo te q
habent tati boni stde impie: ut hec mala
valeant openfare: **V**oluntq stuz quales
esse debeant vidue: legamus **cum** stdm **lucā**.
Et erat in q **Anna** pphissa filia **phamel**.
de tribu **Aser** **Anna** in ppat gra **phamel**
lingua mea sonat: vltu dei. **A**ser ut i bti
dine: ut in diuicias nitit. **E**ra ergo ab adoles-
centia usq ad octoginta quatuor ānos vidui-
tatis omis sustinuerat. vno recedebat de
templo dñi diebq ac noctibq i sistens ieiunijs
et obsecrationibq: idcirco meruit gram spūale
et inuapat filia vltu dei: et a tam bti tudiez
diuicijs qz tenet. **R**ecordem vidue **sarep-**
tene que et sue et filioru saluti. elie ptulit
fame. et ipa nocte moritūm. cu filio supstites
relinquebat: malens vita p dexe: qm elemo-
sinaz: et pncipillo facris seminari sibi messis.
ante parauit: **F**arina serit: et olei cap fates
nastit. **I**n iudea frumeti penuria. qm en-
tritici ibi mortua vna **fuit** fugeat: et in gēcia
vidua olei fmeita manabat. **L**egimus
Iudith si tu tamen placz volumē recipe vidua

tate epla

29

confecta ieiunijs. et habitu lugubri sordidata.
 que non lugebat mortui viri. sed squalore corporis
 flosi querebat admitti. **V**ideo armata gla-
 dio manu. tentam dextram recognosco. ca-
 pite holoferni de medijs hostibus reptatum.
Imit viros femina. et castitas truncat libi-
 dinem. habituque repete mutato. ad victres
 sorces reddit. suisque cultibus mundiorum.
Cumdamperite et **Delbora** inter viduas nu-
 merant. **D**uc. quod **Barach**. arbitrat **Delboe**
 filium. cum aliud scripta memoraret. Nobis adhuc
 noabit. quod propheta fuerit. et ordine in diu sup-
 plet. et quia dicit **potuit** poterat. **Q**uia dulcia
 gutti meo eloquia tua super mel et fannum ori meo.
Apis nomen accepit scriptura. et floribus pasta. spiritus
 sancti odore perfusa. ambrosie fuit et prophetali ore
 componens. **I**tem **Loemi** que nobiscum sonat
Itapakaykanmenn. **Q**uia interpretari pos-
 sumus. **C**onsolatam marito. **E**t liberis peger
 mortuis. pudiciciam reportant in patre.
 et hoc sustentata viatico. mirum maadit de
 tenuit. ut illud **ysaie** vaticinium impleret.
Emitte agnum dñe dñatorem terre dept' dñi.

De vidui

Venio ad vidua de euangelio. vidua pamp-
tulam. omni ipse ppeo dicens. que acci-
piens gram sui apie. et mittens fermen-
tum in facie satis tribus. ppeis et filijs sessionem
spus sti gra temperavit. Et dno minima
misit in gazophylacm qd qd habet potat in substa-
cia sua. vniuersasqz diuicias in utroqz fidei
obtulit sacrameto testameto. Hec fuit duo
seraphim et significacia trinitate. et in thesauro
eae condita. Unde et forcipe nrisqz distincti
ardens carbonis apphensqz. pnegat labia pccatis
Quis veta repetam et virtutes feminarum.
En possis tibi multas ante oculos ponere. in urbe
qua vivis. quare imitari exemplum debeas.
ne videar in adulatore ppingula creare. Suffi-
cit tibi sta marcella. que respondens gmi suo.
aliquis nobis de cruce retulit. Anna septe annis
vixerat a virginitate sua cum marito. Ista septe
mensibz. Ista vagiente canebat. Ista pducit tri-
umphatorem. Ista loquebat de eo omibz q exple-
bant redemptionem israel. et ubi. hec en redemptio
gentium. clamat. frat no redimet redimet ipse.

tate

Et de alio ps: **H**o natq est i ea ipe fidamit
 cam altissimq: **S**cio me ante hoc ferme bi
 gmin edidisse libros cotra primiam quibz
 venietes cotario questiones n aylos co
 cedit. sed amafmonia septuor andoitale co
 tni i no necesse est. eande exinteg. st bere
 tu possis inde que stpta st mutuari. **H**oc ta
 tim ne modu egrediar eple admonitate
 volo. **L**ogita te cotidie esse mortura. i nmg
 desedis nuptijs cogitabis. **A**me **E**xpliat
 p manus dm **J**ohannis **A**lyolf pbr. **A**mo
 ab incarnatione dei verbo. 1237 **J**ohas i paul

Epla bti **J**ohanni ad Excellenciam ma
 trona qua dnmis pceptis opte mites
 docuit qmo cu vici thoro mundanisq
 negocijs occupata xpi pcepta mte de
 nota implere potuisset. prout sequit.

Etne stptz celebrata sententia est:
Esset pudore q gla i vent et gra. Et esse
 vult pudore qui solet parere piam. **E**ng
 duti veritas. quagna satis adomin intelli
 getiaz. ipa sui luceat clauitate. **A**ychi ta
 men nestio qmo in pssenti causa ppriti notuit

In alio libello ead habet

Ad Exetel

Innotatq; em adstendū litteris tuis. que
miris hoc agne obsecrationib; flagitabat.
Adin fator decessione dubitā: silentiū
michi imperate verecundia. **U**ni tamē for-
tissime resistebat et vim faciebat pēn tuar;
ambitō: pugnabatq; atq; in hesitatione
mea humilitas obsecrantis. et magna quada
violencia oris claustra pulsabat. **U**nque
sit animū in fēntraq; nutante cogitacō
dīsa libraret. **P**ene pudor excludit offm.
Sed me illa quā sup̄ posui sapientis sententia
armant. ad repellendā intilem verecundia.
et sapnosū silentiū resolueū: tūntiq; ip̄ar;
stendi causam tam honesta videre esse.
tam stam. ut p̄care me omnino cōdere.
Illud metu stptē reputas. **T**empus tate-
di et tpus loquedi. **E**t iterz. **N**e retineas
nbn in tempe salutis. **E**t illud bti petri.
Narrati smp ad satisfactōm omni posteti
uos rationem. **S**ens naq; et sollicite ac
violente petis. ut t̄ certa exstptis sūb p̄fi-
niamq; regulaz. ad quā tū ordines cursū
uite tue. et cognita dñi voluntate. miter

lenciam

30

honore stili. et dimittis in celestas. mox
 magis diligas suppellectile. **P**ut ut possis
 i coniugio constituta. non solum coniugi placere.
 sed et illi qui ipsum coniugium indulget. **U**ni
 tam se petitori. tamque pio desiderio non
 satis facere. quod aliud est. quam perfectum aliter
 non amare. **P**rocedo igitur precibus tuis.
 teque parata adimplenda dei voluntate.
 ipsa mita in iurare sententia. **I**dem est ei.
 verum omni. **D**ominus ac magister. qui nos et
 placere sibi iubet. **U**doque quomodo ei placere possi-
 mus. **I**pe itaque te informet. **I**pe te doceat.
 qui interroganti ieiunio. adolescenti qui fa-
 ceret ut vitam mereretur eternam. **D**ivina co-
 timio mandata ponit. ostendens nobis eius
 voluntate esse faciendam. a quo speramus.
U pnia. **P**ut quod alio testat loco. **P**ro omnis
 qui dicit in dno dno intrabit in regnum celorum.
 sed qui facit. vobis pa. mei qui in celis est. ipse ait. in cel.
Enon manifeste illud ostendit. nos non sola
 dei confessionem. tanti premij magnitudine pro-

B

no

Ad Excessum

116

mereri. **N**isi fidei iusticie opa omnia. **S**ed
Qualis est **S**ed illa confessio que sic dicitur
dicitur nichilo ut nichilo eius ducat
impro. **S**ed ex animo. aut vere dicimus
dne dne. si eius que dnm qditem precepta
qsternimus. **A**nde ipse in euo dicit. **E**st aut
me vocatis dne dne. et non facitis que dico.
Et iterum. **P**ropter hoc me labijs honorat cor
at cor longe est a me. **E**t rursus loquitur **P**ropter hoc
filijs honorificat prem. et similes dnm suum
timebit. **E**t si pr ego sum ubi est honor
meus. **E**t si dñs ego sum ubi est timor meus.
Ex q appet. n honorari ab eis dnm. nec
timere. qui eius precepta non faciunt. **A**nde
expressim ad dauid dñs. qui pccm qmssat.
Et nichilo dixisti dñm. **E**t ad heli se
mo dñm. **Q**ui honorificat me honorifi
cabo eum. qui aut nichilo me habent
ad nichilum redigetur. **E**t nos securo et bono
animo sumus. qui p singula queqz pccat

tiam

30

honorantes dñm. clementissimū dñm adma-
 cindia pñocamq. enistq. impia supbissie
 q̄pñedo. intante maiestatis iñriaq.
Quid ei vñq̄ tam supbñ. quid vñ tam i-
 gratū videri potest. qñ adusq. ei9 vincere
 voluntate. aq̄ ipm vñc q̄cepit. quia illiq̄
 p̄cepta despicit. q̄ io aliq̄ impat. ut cau-
 sas habeat remunerandi. **N**eqz ei obse-
 quij nri deq̄ m̄ ē igit. sz nob̄ illiq̄ indigemq̄
 imperij. **M**adata ei ei9 desiderabilia sup-
 an. et lapide p̄cosū nimis. et dulcora sup-
 mel et facm. qm̄ iustodiedis illis vel bñto
 mltā. **E**t io nob̄ irasit. idēo magis illa i-
 mesitas. illa dei bonitas offendit. qā en-
 ptanti et p̄mij defuncta q̄pñeteb. nō sō-
 lum imperia. sz et p̄missa illiq̄ p̄ nichilo en-
 tim. **U**nde sepiq̄ p̄mo p̄ illa nob̄ dei reue-
 renda est sententia. **S**i vis admta vincere
 sñā madata. **H**oc em̄ tota nob̄ scū lege
 agit. hoc p̄ph̄e. hoc apli docent. hoc anob̄

Ad Excel

et rex xpi et sanguis efflagitat qui ideo
p omnibus mortuus est. ut qui vivunt iam
non sibi vivant. sed ei qui pro illis mortuus
est. Vivere autem illi non aliud est. quam eius
precepta servare. que nobis ille qui certum quod deus
dilectionis sue pignus servanda mandavit.

Si diligitis inquit me. mandata mea servate.

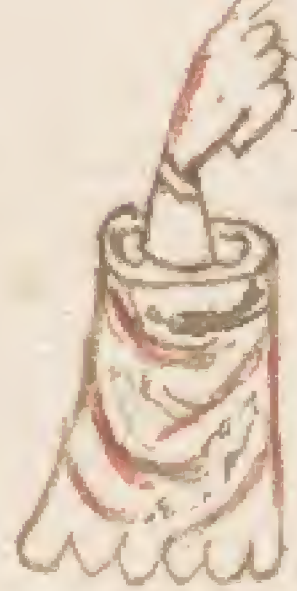
Item. Qui habet mandata mea et servat ea. ille
est qui diligit me. Et vnicuique. **S**i quis diligit

me servos meos servabit et pater meus diligit

eum et ad eum veniemus et mansionem apud eum faciemus.

Qui non diligit me servos meos non servabit.

Id.

Grandem vim obtinet vera dilectio. et

qui perfecte amat. tota sibi amatis veditur

voluntate. nichil que est in proprio caritate.

Si vero si de xpo diligimus. si eius redemp-

tionis sanguine recordamur. Nichil magis velle

nichil omnino debemus agere. quam quod illi

velle cognoscimus. **P**ro autem se quia ma-

ndatorum. in quibus clauditur tota iustitia. Pro-

hibendi unum est. Inhibendi alterum. **N**on enim mala

phibent. Ita papiunt bona. Si oem opat.
 hic studium. Si coerret animus. hic incitat.
 Hic fecisse. hic no fecisse culpabile est. Unde
 ppha dicit. Omnis est ho qui vult vita i cupit
 videre dies bonos. phr. lig. tu. ama. i la.
 tu. ne lo. dol. Declina a malo i fac bonu.
 Et bñs apst. Adientes malu adheretes
 bono. Hoc itaqz duplex dñi suqz pceptu
 phibendi scz i imperandi. De quo omnibz in re
 madatu est. Non virgo. no vidua no impta
 ab hoc impio libera est. In qñis pposito. i
 qñis gradu. equale pñu est. vl phibita
 admittere. nl iussa no facia. Et que vñ corpa
 te seducat error. qui ex arbitrio suo eligut.
 que potissimu dei madata pceptant. que
 qñ vilia ac parua despiciant. n metunt.
 Et scdm dñi sententia minima pcepta
 do. paulatim decidant. Stoicoz quide
 est pñu tollere pñu differeciam. i debet
 ta oia paria iudicari. n ullu mē stelqz ce
 ratu distine face. Nos vñ si mltu mē
 pñu distare credimq. qñ a i legimq. tñe

nō

De Excel

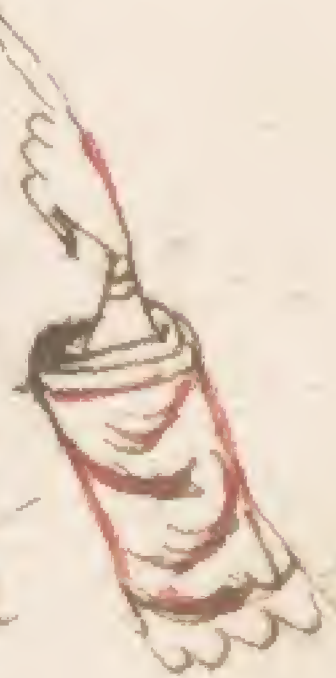
satis pdesse ad canonem dicitur qd minima
timere pmaximis. Tanto em facilius ab-
stineat a quocunq; delicto. quanto illud magis
metuit. Nec cito maiora progreditur. qui
etiam parva formidat. Et sane nescio an
possim leue aliqd pccm dñe. q in dei gceptu
admittit. Estq; ille pudentissim. qui no tam
considerat q inssim sit. qna illu qui insserit.
Nec qntitatem imperij. s; imperantis cogitat
dignitatem. Edificanti tibi itaq; spiritale domu.
no sup leuitate harenę. s; sup soliditate petre.
Innocencie in pnie fundamenta ponat. sup que
facilius possis arduu culme iusticie erigere.
Maximas em equitatis impleat. qui nulli no
cunt. Utus qz est qui pt cu bto Job dicit. Nulli
noctui hominu in ste vixi cu omib;. Unde audet
ac simplici loquebat ad dñm. Unig est qui
inducet metu. idest. quib tuu adu su me potest
implorare induci. ut se lesu ame conuincat.
Unicissime qscie est. secrete cauere cu iustia. Per
ambulabas innocencia cordis mei. in medio do-
mus mee. Unde idem alibi dicit. No fraudabit
deus bonis eos qui ambulant innocencia. Itaque

leniam

30.

maliciam. **Q**dm. atz **I**nvidia. que v. maxima
 nl sola semina snt nocendi. xpiana a se mens
 propellat. **N**eqne manu tantu aut lingua.
 sz corde quoqz custodiat inocenciam. **N**ec modo
 ope: sz voto qd nocē formidet. **Q**uatu em ad paco
 rationem ptinet. nocuit v. qui nocē disposuit.
Multa nostrorū illū absolute atz integre diffi-
 nunt inocentem. qui ne in eo quidē nulli nocē-
 at qd pdesse desistat. **U**t si verū est. tum demu
 letare de innocētiā sciencia. si cū potes ad iniūcie
 nō desinas. **S**in vero dimisistis se ista atque
 distincta sūt: aliud qz est. nō nocē qd semp potes.
 aliud prodesse cū possis: aliud malū nō facē:
 aliud operari bonū. **A**liud v. mē sū tibi occurrat. .
 nō sufficere xpiano si vna iusticie parte impleat.
 tū utraque pcpit. **N**eqne em debemus admitti
 tū diuini exempla vespere. que nullaz morū
 disciplina sequens: nullū viuendi tenens or-
 dine. nō tam ratione ducit. quā qdā impetu
 fert. **N**ec imitandi nob illi sūt. qui sub xpiano nōne
 gentilem vitā agunt: v. aliud pessione. aliud
 cōsacōne testant. **A**tz ut aplūs ait. **D**en qd te-
 t se nosse. factis aut negant. **I**n xpianū em
 atz gentilem fides tū debet etia vitā distinguere

Ad Excel

et dñsam religionē. p dñsa opa mōstrare. soli
aut aptius ingn dñce cū infidelibz. que ei parti-
cipatio iusticie cū iniquitate. aut que societas
luci ad tenebz. **Q**ue autē cōnectio xpi ad belial.
Aut que pars fidei. cū infidele. **Q**ui autē offēdit
templo dei cū ydolis. **E**rit ergo int nob atqz
illos maxima sepacio. distinguat certo disti-
mine error et veritas. **I**lli tēna sapiant. qui
celestia pmissa nō habent. **I**lli breui hinc vite
totos se implicent. qui eterna nesciunt. **I**lli
peccare nō metuant. qui pāorē i punitate
putant. **I**lli seruiant vicijz. qui nō sperat
pūia fūta nitunt. **I**os vero qui pmissima
q̄sitē fide. omēm spem manifestadū esse ante
tribunal xpi. ut recipiat vngqzqz p̄a corpis
sui pnt gessit. sine boni. sine mali. p̄uēsse
debemz a vicijz. **U**ni em st xpi carne sua cū
fixerunt cū vicijz. i acupiscētibz. nō tēam sequat.
errante. qui se discipulos veritatis q̄scent. **D**uas
terte q̄nsacōis vias. i distincta in dñsu itinea.
vincendi. i euagelio saluator ostēdit. **U**na
inqz p̄acosa via que ducit ad mortē. i mlti
sūt qui intrant pcam. **E**t vniū. **U**na atqz
via que ducit ad vitam. i pauci sūt q̄ inueniūt

Lenciam

30

eam. **V**ide quanta inter has vias separato est. **V**ntu-
 qz disarimen. **I**lla ad vitam tendit. hec tedit
 ad mortem. **I**lla celebrat et terit a multis. hec
 vix venit a paucis. **I**lla enim vicis pascue
 tudinem quia declinior ac melior velut quia
 bnsda amena fleibz voluptatibz facile
 ad se rapit comencian multitudiez. **H**ec
 vero in fiveto calle intutu tristior atz hor-
 rida. ab his tantu eligit. quibz no delectaco
 itineris cordi est. quia utilitas mansionis.
Appera enim nobis et infuane intutu via nimia
 efficit consuetudo vicior. **Q**uoniam si ipsem
 altam transierat. et vicer sic scripta ait. sem-
 tas iusticie leneb. **B**onamqz iam rati-
 nem vite nre et pqua potissima qdiam
 viam. qscia teste discam. **Q**uoniam et qd
 agim. dme qd loqm. aut delata. aut
 de angusta via est. **S**i cu paucis angus-
 tu iter. et subtilem quadaqz semitam in-
 venim. q ad vitam tendim. **S**i vultoz
 comitam viam. sedm dm sentetiam
 imus ad mortem. **S**i ergo odio atz vi-

Ad Excel

Si possidemus: si cupiditati et auaricie cedi-
mus. si presentia comoda futuris preferimus.
per pacatam viam incedimus. **H**abemus enim
ad hoc comitem multitudinem. et late similes
stipam agnibus. **S**i iracundie libidinem
explere volumus: si iniurias vindicare: si
maledicere maledicimus. **S**i aduersus inimicum
inimico animo sumus. eque enim plurimis ferimus.
Si vel aduulante libet audimus. sine rumori-
bus gratiam impendimus. et magis timemus
animos hominum quam nos ex animo loqui. de multorum
item via sumus. **T**ot enim socii. quod ex eius veri-
tatis. **A**t ecce ratio si ab his omnibus viciis
extranei sumus. **S**i pueri ac liberi presentiam
animi. et omni cupiditate calcata. solus stu-
demus diuites esse nitentibus. per angustam viam
nitimur. **C**onuersatio enim ista paucorum est.
Estque parum ad hoc difficile. ydoneos istius
itineris comites reperire. **E**t in etiam multi
hac rem se simulat. et permissa eorum ducer-
tacula. ad viam multitudinis reuertuntur. **N**eo
timendum est. ne quod duces recti spernunt
hinc nos credimus. eos comites habeamus.

Pro

Lentiam

30.

erroris. Si igitur invenimus exempla que
 nos per hanc ducat ad vitam. et recta eva-
 gelij tramite teneant. sequenda sunt. Sin
 vero ea non deficient. non deficere putat. apostolorum
 forma vivendi proposita sunt. Clamat vas
 electionis. nosque quasi ad augustum hoc iter
 vocat. dicens. Imitatores mei estote sicut
 ego christi. Certe quod est amplius. ubi ipse dominus
 relinquit exemplum. quod ipse ait. Venite
 ad me omnes qui laboratis et onerati estis
 et ego vos requiescere faciam. Tollite iugum meum
 super vos. et discite a me. quia mitis sum. et humilis
 corde. Si periculosum est imitari illos. de quibus
 dubites an imitandi sint. hunc certe imitari
 tutissimum est. atque omnibus vestigia insequi quod
 dixit. Ego sum via et veritas. Nunquam enim
 errat imitatio. que sequitur veritatem. Unde
 et sanctus Iohannes. Qui dicit se inquit manere in christo
 debet sic ille ambulavit. et ipse ambulare.
Dominus petrus. christus ait. pro nobis passus est vobis
 reliquens exemplum. ut sequimini vestigia
 eius. qui peccatum non fecit. et dolorem veteris et rore
 eius. qui cum malediceret non maledicebat. cum

Ad Ecclesiu

patet. no. cominabat. Tradebat ante
indicati se iuste. q. p. a. m. a. n. p. e. p. t. u. l. i. t.
in corpe suo sup lignu. ut p. a. t. i. s. m. o. r. t. u. i.
iusticie vinam. Cesset oib. excusatio
error. amfferat. p. e. c. c. a. n. d. i. f. e. d. a. p. l. a. c. i. a.
nichil oimino agim. q. nos p. m. l. t. i. t. u. d. i. s.
exempla defendim. v. adq. solacom. m. a.
aliena s. p. e. n. u. m. e. r. a. t. e. s. v. i. c. i. a. n. o. b. d. e. e. s. s. e.
dicim. q. nos debem. sequi. Ad illius ex.
emplu mittim. q. n. e. o. m. n. e. s. f. a. t. e. r. u. m. i. m. i. t. a. n.
dum. Atz ideo p. c. i. p. n. a. t. i. b. i. c. u. r. a. s. i. t. l. e. g. e. m.
nosse. d. m. i. n. a. z. p. q. u. a. p. o. t. e. s. q. i. p. s. e. n. c. i. a.
t. e. r. n. e. e. x. e. m. p. l. a. s. t. o. r. u. m. v. q. u. i. d. f. a. t. i. e. d. u. m.
q. v. i. t. a. n. d. u. m. s. i. t. i. l. l. u. s. q. u. i. l. l. i. o. d. i. s. t. e. r. e. **N**axi.
mu. e. m. a. d. i. n. s. t. i. c. i. a. m. a. n. x. i. l. i. u. m. e. s. t. i. p. l. e. r. e.
d. m. i. n. i. s. c. l. o. q. u. i. s. a. n. i. m. u. m. v. q. o. p. e. e. x. e. q.
t. u. p. i. a. s. s. e. m. p. c. o. r. d. e. m. e. d. i. t. a. r. i. **R**udi. a. e.
h. n. e. p. p. l. o. v. h. o. r. b. a. a. d. o. b. e. d. i. e. n. c. i. a. z. i. n. s. u. e. t. i. q.
p. m. o. y. s. e. n. i. m. p. e. r. a. t. a. d. n. o. s. i. g. n. u. m. m. e. m. o. r. i. e.
q. u. a. p. r. e. p. t. a. d. m. r. e. c. o. r. d. e. n. t. p. e. x. t. i. m. i. t. a. t. e. s.
v. e. s. t. i. m. e. t. o. r. u. m. f. i. n. d. r. i. a. s. h. a. b. e. a. t. e. a. s. q. u. e.
t. o. r. t. o. i. a. c. i. n. c. t. i. n. o. c. o. l. o. r. e. i. n. s. i. g. n. i. a. n. t. n. t. v.

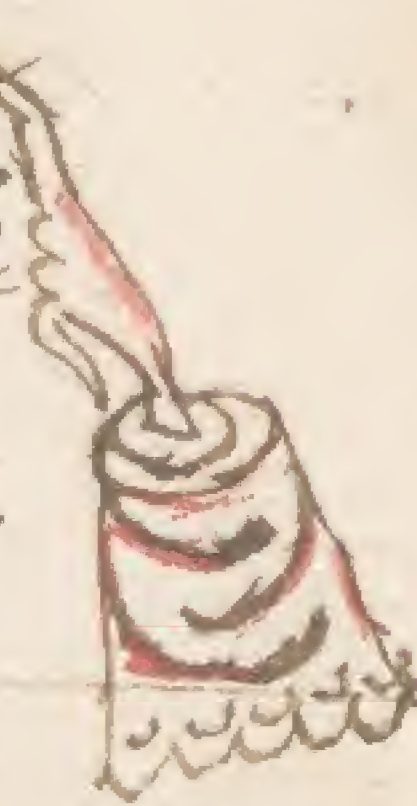

tiam

30.

tasu huc illucq; respicientib; oculis.
 madatozo celestin memoria nascat. de
 quib; fimbrijs pharisei denotat a dno.
 qd ea pnsu usu no adcomenicom pcep-
 torz dei: s; ad ostentatcom sui. hre cepit.
 ut sz q; demariois obfmatcom diligetia.
 si applo indicaret. **T**ibi vero snati no
 iam littere pcepta: s; spitus: diuinor
 madatoz memoria: spitali extolenda est.
 Cui no tam frequet recordada s; pcepta
 dei. qna p cogitanda. **S**ind ergo diuine
 spite semp in manib; .i. ingit mete volnat.
 Nec suffice tibi pntes madata dei memoria
 tenere. i. opib; oblinisti: s; ideo illa cog-
 nosce. ut facias q; facienon didicisti.
 No en auditores legis iusti s; apud deu.
 s; factores legis iustificabunt. **L**etus
 quide .i. inesa diuine legis camp; extendi.
 q diuisis testimonijs ueritatis. uelut cele-
 tib; quib; dam floib; uernans: mira
 oblectacone legetis animu pascat. ac reso-
 net: qd recognoste oia: scitq; semp re-

Septa sca.

Ad Excel

uoluerit in genere adco[m]munda[m] iusticia[m]
beneficium est: s[ed] q[ui] adq[ue]ndiosu[m] locum
q[ue]dam comomitoriu[m]: illa tibi ewageliu[m]
eligendi sententia est: et sup[er] scribenda cor-
di tuo. que ad tota[m] iusticie breuiariu[m]
dominico ore profert[ur]. Omnia quecu[m]q[ue]
uultis ut faciant uobis homines. hec et uos
facite illis. Omnia p[re]cepti uires exprimens.
inquit et d[icit]. Hec est eni[m] lex et p[ro]ph[etia] infini-
te na[m]q[ue] st[et] p[er]petue p[ar]tesq[ue] iusticie. quas
no[n] modo stilo p[er]sequi: s[ed] cogitatio[n]e etia[m]
tape difficilimu[m] est. Quas omnes una
hac breui sententia app[re]hendit: et latetem
hominu[m] ostiam. secreto animi indicio.
¶ aut absoluit. aut d[ic]t[ur] p[ro]nat. Adomez igit[ur]
acti. adome u[er]bu[m]. adome[n] et cogitatio[n]em.
hec sententia retractet. que t[ame]n q[ui] p[ro]culu[m]
q[ue]dam paratu[m]. et ad manu[m] semp[er] positu[m]
qualitate tue uoluntatis ostendat: atque
etia[m] n[on] de iniusto ope coarctuat: n[on] de-
niusto letificat. Sciens eni[m] talem animu[m]
alteru[m] habere quale inte[r] ab altero ser-

cenciam

30

nari cupis. equitatis in a teneb. ¶ Ecce
 v talis erga alterz facis. qualem inte
 ris nemine. iter iusticie reliquisti. En
 totu illud ordm diuine legis. totuque
 difficile. En obqua dicitur impia dicitur
 manq. v dicimq nos nō difficultate nō
 impossibi. in adatoz qz pmi. Nec sufficit
 q missa nō facimq. nisi etiam in bentem
 iustu pronunciemq. dū ipm equitatis
 auctore. nō in dicitur v ordina. s; impossi
 bilia etiam pcepisse cognem. Omnia inq
 quetuz vltis ut faciat vob hoies. hec et
 vob facite illis. ¶ Conigi vlt int nos atz
 conecti. pmutua bnficia caritate. omesqz
 hoies vicario int se amoe copulati. ut id
 vno quoqz pstante alteri. qd sibi ab oibz
 pstari velit. tota iusticia v pceptu hoc
 dei. communis sit utilitas hoim. ¶ Et de
 mira dei clemencia. ineffabile dei be
 nignitate. pmiu nob possit. si nos mu
 tuo diligamq. id est si nobis ea pstem in
 vicem. quoz vicissim indigemq. ¶ Et nos

Caritas

Detrahe.

supbo simul et ingto animo. ems rem-
 cim voluntati. emq et impiu beneficium
 est. **N**ulli unq omnino detrahas. et alior
 vitupatione te laudabilem videri velis.
Magis tua vitam ornare discere: quia ali-
 ena carpe. **S**e semp septe memor esto
 dicetis. **N**oli dilige detrahe. ne eradice-
 ris. **P**auci admodum sunt qui huc vito re-
 mient. **R**azqz i venies qui ita irrepre-
 hensibile vita sua exhibere velit. ut is no
 libent reprehendit aliena. tantaz huius
 mali libido. metes hominu irasit. ut
 etia qui pcul a labijs intus recesserunt
 istud tamen q in extremu laqueu dyali
 in ci dant. **T**u vo ita hoc malum fuge
 ut no modo ipa no detrahas: sed ne aliq
 dem detrahenti aliquid credas. n obtre-
 tatori auctoritate de q sensu tuo tribuas.
Noli inq septa q sententia esse cu derogat.
 tibi adnsq pxiimu tui. et no accipies sup
 illa pcam. **E**t alibi. **S**epi ames tuas
 spiritus. et noli audire linguaz nequa.

lenciam

30

Inde vbi **de** diuisas inordinate species
 iusticieq; diueneras. de hac q; nite
 no tacuit dicens. Et obpbrm no accepit
 adu'sq; p'cios suos. **N**it q; no solum adu'sat.
 s; a persequit' detrahentez. **S**it em **D**etra-
 hentez secreta p'cio suo hnt p'sequere.
Est sane hoc vicm qd' n' ip'mis extigbi
 debeat: v' ab his qui se sancte institue vo-
 lunt. p'p'os excludi. **N**ichil em tam
 inquietat animam. nichil e' q; ita mobile
 metem ac leue faciat: qna facile totu
 credere. v' obsecratoru' n'ba temerario
 assensu mentis sequi. **H**inc
 em crebro dissensioes: hinc odia iusta
 nascunt'. **H**oc est q; sepe de amicissimis
 etiam inimicos facit: du' concordet qdem.
 s; credulas animas maliloqua lingua diss-
 ciat. **S**it tota magna quies animi. mag-
 naq; est morz gravitas: no temere
 sequo qua s'm p' aliquid audire. **V**bi
 e' qui ut se cont' hoc vicm armant:
 ut apud en detrahe nco audeat. **D**

si esset hoc in nobis diligencia: ne passim obsec-
tatoribus crederem quam omnes detrahere
timmerent: ne non tam alios quam se ipsos
viles detrahendo facient. Sed ideo hoc
hoc malum celebre est: idcirco in multis feruet
hoc vicium: quia pene ab omnibus libenter auditur.

R

Adulatorum quod assentationes: et noxia blan-
dimenta fallacie: velut quasdam pestes que
fuge. Nichil est quod tam facile corripat me-
tes hominum. Nichil quod tam dulci et molli
vulnere animum feriat. Unde et sapienter Verba
inquit adulatorum mollia: ferunt aut intiora
ruentis. Et Dominus loquitur per prophetas. Populus
meus qui edificat vos: seducit vos: et semita
pedum vestrorum contrahant. In multis. isto maxime
tempore: regnat hoc vicium: quod quod est generissimum
humilitatis ac benivolentie loco ducitur.
Eo fit ut iam qui adulari nescit: aut in-
vidiam aut superbiam putet. Et sane grande
et per subtile artificium: laudare alterum in com-
mendationem sui: et decipiendo animum eius obligare
decepti. Quod quod hoc maxime modo agi solet.
Fictas laudes certo pretio vendit: Que

De

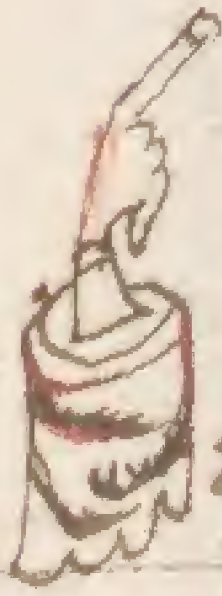
Senciam

Ant hec tanta est sentas animi: que tanta
 uarias relictas p[ro]p[ri]a q[ui]s[que] aliena opinione
 sequi. et quide[m] fuit atq[ue] simulata rapi
 vento false laudat[i]one sue: gaudet aditu
 necesse sua. et illusione p[ro]ficio accipe
 Tu ergo si uere laudabilis esse cupis.
 laude hominum ne regnas. Illi tua p[ro]p[ri]a
 ra costiam. qui illuminabit abscondita tenebrar[um]
 et manifestabit q[ui]s[que]ia cordium. et tunc laus
 erit tibi a deo. Sit iste animus intentus ac
 vigilans: et aduersus p[er]ta semper armatus.
 Sermo i omib[us] moderatus ac parvus. et
 qui necessitate magis loquedi indigeat qua
 uoluntate. Ornet prudentia: uerecundia.
 q[uo]d q[ui] i feminis p[er]cipim[us] sp[irit]us fuit cunctas uir
 tes in te p[er]d[er]et superet. Min ante q[uo]s[que]dem
 q[uo]d loquendu[m] sit. et adhuc taces p[ro]uide ne q[uo]d
 dixisse peniteat. Verba t[ame]n a p[er]d[er]et cogi
 tato. et lingue officiu[m] animi libra disp[er]et.
 Unde dicit scripta. Argetur et amara q[ui]s[que] fla[m]ma uibis
 tuis facito stateram: et fœnos ori tuo fac
 rectos. et attende ne forte labas lingua.

Ad Exel

Ningua maledictio ex ore tuo pcedat.
que ad cumulu benignitatis in belis
maledictis benedicere. **N**isicordes inq
similes. no reddentes malum pro malo. neq
maledictum. pro maledicto: s; egratio benedi-
tes. **N**lentiri vero atq; inuare. lingua tua
proorsq; ignoret. tantuq; in te sit veri a-
mor. ut q; dixeris. inuatu putes. **D**e q
saluator ait **E**go aut dico uob no inuare
omino. **E**t paulo post: **S**it aut sermo uer
est est. no no: qd aut hie habundans
e. amalo est: **I**n omni isto actu. omniq;
uibo. quicquid mens. et placita sunt. **S**empq;
cogitacoi tue dei pscntia occurrat:
Sit humilis animus ac mitis. et ad sola
icia erectus. **N**ingua illi aut supbia ex-
tollat. aut auaricia inflectat: aut irap-
cipitet. **N**ichil eni quicquid. nichil parui.
nichil deniq; pulchri. ea miete esse debz.
que in dei habitaculo parata est: que no
ambo templa fulgeant. no gemis altaria
distincta delectant: s; aia ornata nitentib;
Deo et templu dei scorz corpora dicunt: affe-

lenciam

30.

mate aplo qui ait. **S**i quis templu dei vio-
lant. dissipet illu deus. Templu em dei
sem est qd estis vos. **N**ichil habeas humi-
tate pstantia nichilqz amabiliqz. **H**ec est
em pcpua qfervat se v q custos quedaz
ntutu omiu. **N**ichil est q nos ita ad omes
gratos v deo faciat qna si vite v merito
magne humilitatis infimi sumus. **P**er qd
scripta sic. **U**nto magnus es. tanto te
humilia v cora deo invenies gram. **E**t de loqz
p **p**ulch. **O**mp que alu regesta nisi super
humilem v quietu v tmetem smos meos.
Verz ea humilitate seque no que ostedit me
aut simulat gestu corpis. aut facto voce
nborz. sz que pmo affectu cordis exprmit.
Aliud est em ntute hie. aliud ntutis si-
militudine. **A**liud est verz umbra sequi
aliud veritate. **M**ulto em modo tiora
st vicia. cu ntutu specie celant. **N**ulli te
vmp de genis nobilitate pponas n obsai
viores quasqz v humiori loco natus te
inferiores pntes. **N**estit religio nostra
psonas. nec condicones hominu. sz aios

D

Dlo

P

Ad Excel

inspicit Seruū et nobile de moribus p̄micia
bola apud dñm libertas est: nō sūmē p̄m
Sūma est apud eū nobilitas. clare esse
intuitus. Quid apud dñm r̄m̄is nobiliq̄
p̄etro: p̄stator fuit. Quid in feminis
b̄a maria illustriq̄ fabri p̄p̄sa de se b̄e
S̄ illi p̄stator et paup̄. celestis regni a
x̄po creduntur clares: Hec p̄p̄sa fabri.
illiq̄ esse meruit mat̄. a quo ip̄e clares
date sūt: Elegit em̄ de ignobilia et q̄te
tibia huius mundi. ut potētes ac nobiles
ad hūilitate facilius adducet. Nam alias
fem̄ea sibi aliq̄s de nobilitate huius ad
plaudat. tū vniūsi parib̄ honoib̄. et em̄s
apud dñm p̄m̄ fuit: qui vno x̄pi sanguine
sūt redempti. Nec int̄ est. quia quis q̄dione
nat̄ est sit. tū om̄s in x̄po equalit̄ renas
cam̄. Nam et si obliuisti q̄a ex uno om̄s
generati sum̄: salte et id̄ meminisse de
bem̄. q̄a p̄vni om̄s regeneram̄. Caue
ne si renūce et abstinere tep̄as. te p̄m
tes esse iam stam̄. Nec em̄ n̄tq̄ ad iūta

Q. ep̄o

R. ut

lenicia

3

mentu est. no pfecto stitatis. Magisq;
 id pvidendu est. ne tibi hoc q licita co-
 tempnis. fecunditate quadam illicitoz fa-
 ciat. Quidq; sup insticiaz offert deo. no
 debet impedire insticiam. si adinuare.
 Quid em prodest tenuiori abstinecia cor-
 pus. si animu g itumescat supbia. quam
 tandem merebim de pallore. Iemini. si
 vidia liuidi sumus. Quid virtutis habz
 vinu no bibe. nra atz odio inebriari.
 Tunc iniqua pellex est abstinecia. tunc
 pulchra atz magnifica castigatio corporis
 tu est animu Iemini. aruicij b. pmo
 qui pbabiliter u scient abstinecie nute
 tenente. affligunt carne sua. qd aie sca-
 gat supbia. ut qise de qda fastigio gteptu
 sui atz arrogacie descendat ad imple-
 dam dm voluntate. que maxie humilitate
Iemini. pfecto anarq ciboz desiderijs metoz
 retrahunt. ut totam em vim occupent.
 incupiditate nute. Jamq; nimis re-
 minorz u abstinecie laborem caro sen-
 tiat. ania esuriens insticiam. Nam u vas

D. 10

Ad

electionis. cum castigat corpus suum in infirmitatem redigit. ne alijs predicans. ipse reprobatus veniat. ne obsoleant quidam imperite putant. hoc efficit castitate. Non enim hinc tantummodo. sed omnibus omnibus virtutibus abstinentia opituletur. Neque magna aut tota apostoli gloria est non fornicari. sed si agitur castigatione corporis. erudiat animus. Cuiusque nichil ex voluptatibus gaupiscat. tanto magis possit de virtutibus cogitare. Ne perfectionis magister in perfectione aliquo in se ostendat. ne christi imitator ex precepto quicquid. ac voluntate christi faciat. ne venimus exemplo quamvis doceat. Cuiusque alijs predicant. ipse reprobatus a quo. Explicit Epistola. S. Hieronimi ad excellenciam matrona de divinis preceptis
Epistola. S. Hieronimi Ad letam de multa
Castus apostolus endis parulis.
Paulus scribens ad corinthios et eundem christi ecclesiam sacris in se discipulis in cetera mandata. hoc quod posuit

Letam

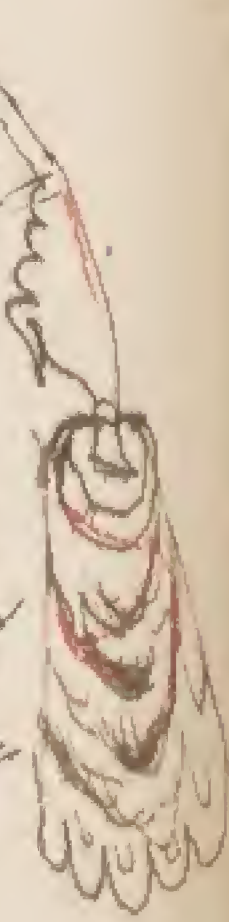
31.

dicens. Si que nris habet vix in fideles
 et hic qsentit habitare in ea. no dimittat
 vix. **H**abitatq est em vix in fideles in pore
 fidei. et scificata est nris in fideles in fidei
Alioqn filij vxi in mudi essent. nris ante
 mudi sunt. Si tui forte adten q videbat?
 nimjn discipline vincula laxata. et pceptis
 indulgentia pceptis. qfideret domni pns
 tui claiissimi quide et eruditissimi vxi. sz
 adhuc ambulantis in tenebris. et intelliget
 qfilij apli in huc pfectis pfectis in radicis
 amantudinem. dulcedo fructum qpensaret.
Et viles virgule balsama pciosa sudaret.
Tu es nata de in pari mat' nris. de te
 et toxatio nris paula generata est. Unis
 hoc cederet. ut **A**lbini potissis neptis de
 re pmissione matris nasset. ut pnter
 gaudente auro parvula adhuc lingua.
Balbuens. **A**lleluia resonaret ut vgi
 xpi. in suo gremio in teivet senex bene
 et feliciter expectaminq. **S**ta et fideles do
 m. vni scificat in fidelem. Jam tandi
 datus est fide. que filioz et nepotum tui.

Nole

circūdat. Ego puto etiā ipm Jone si habu-
isset talem cognatū potuisse ipm edē.
Depnat hīz et irideat Epulā meāz.
et me stultū et insam clāmitet. hoc et gener-
em faciebat. ante quā crederet. **Fiunt.**
nō nascūt^r xpi. **P**unatū squalēt capitolinū
fuligine: et arcearū telū omnia reme-
tepla coopta sūt. **M**onet^r urbes sedibz suis.
et nudant^r pphs ante delubra semivita
erit admātrū^r tumulos. **S**i nō extorquet
fide p^rdeucia: extorquet saltim v^recundia.
Hoc leta religiosissima in xpo filia dictū sit
ut nō desperes parētis salūte: et eade fide
qua meruisti filia: et patre recipias. totūq;
domū. bātudie p^rferuas. **S**ciens illud a-
dno remissū. **E**ne apud hoīes impossibilia
sūt. apud dñm possibilia sūt. **N**ingua est f^rea
cōsue. **L**atco de cēte tūisit ad paradisu. **N**a-
bochodonosor rex Babylonis. post effera-
tōnem cordis et corpis: et belluarū in hēmo.
cōin ctū. mētē recepit hūnāz. **E**t ut omnia
obmittaz veta. ne apud incredulos nimis
fabulosa videant^r. **A**nte paucos annos pro-

tam

731

pinguis me. gratius. nobilitate patri-
 ciam noie sonans. cū pfectam regetet.
 urbana. Nunc spectu me chire. i. oia por-
 tentuosa simulachra quibz torax nimphe
 miles leopse heliodromi pat vinciat.
 subnertit. fregit. excussit. Et his q̄ ob-
 sidibz ante pmissis impetramit baptis-
 mū xpi. Solitudinem patit. i. in me ge-
 tilitas. Dij quodaz nacom. cū bubonibz
 et noctnis i. solis culminibz remasunt.
 Vexilla militū. itis insignia st. Regum
 pmpinas. i. ardentes dyademata gemas
 patibuli saluatoris picta cōdecorat. Iaz
 et egipcus serapis factz est xpianus.
 Maenas. gazie inget inclusus. i. euersio-
 nem templi ingit ptimescit. De india
 persida. i. ethiopia mōchorz cotidie tur-
 bas suscipimz. Deposuit faretas ar-
 meniz. Ium distat psalterm Scithie
 frigora ferment calore fidei. Vetaz ru-
 tilis i. flauus exatq. cūfert cūtiar
 tentoria. Et io forsitant cōtra nos equa
 pugnauit acie. q̄a paci religioe cōfidunt.

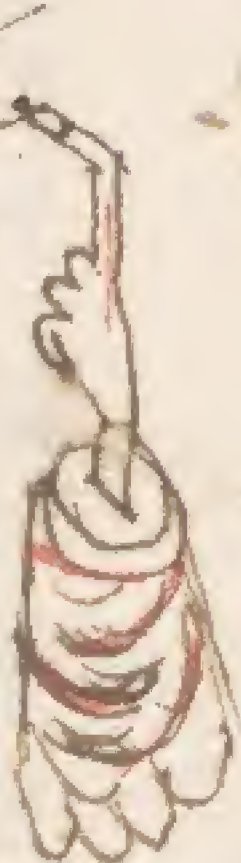

Ad leta

Nunc lapsus sum ad aliam materiam. et
concreta vota dñi vixen facere cogito. am-
plioram finxit manus. **P**ropositu em
michi erat scē **Flaccelle** et tunc pñibz in-
vitato. ad matrem idē ad te smoez dirige
et doce qñō instituerē paululaz nrām
debeas: que pñs est xpo q̄secrata. qñā ge-
mita. que ante nouisti qñā utero p̄cepisti
Vidimus aliq̄ temporibz nris de p̄phetabz
libris **Anna** sterilitate alui fecunditate
mutauit: tu lactuosam fecunditate talibz
libris q̄mutasti. **F**idens loquor acceptaz
te filios que pñm fetu dño reddidisti.
Ita sūt p̄mōgēta que offerūb in lege.
Sic nat⁹ **Samuel**. sic ort⁹ est **Sampson**.
Sic **Isa** p̄pheta ad introitū marie exul-
tauit et lūsit. **J**udicabat em p̄obūgnis.
ūba em p̄tonatis: et de utero matris vocat⁹
eius gestiebat erūpe. **I**git⁹ que deceptis-
sione nata est. dignaz habeat ortu suo in-
stitutionem parentu. **S**amuel introit⁹
in templo. **I**sa in p̄litidine parat⁹ **I**lle
sacro crine venerabilis est: vñu et sacra

no bibit: ad huc proloq en dno sanotinat.
 Hic fugit vrbes: zana pellicea cingit:
 locusus alit r melle siluestri r typum
 penitentie pducate: tortuosus gualis: vestat
 eximig: **S**ic erudienda est aia: que fluta
 est templu dei. **N**ichil alius distat audier
 nichil loqui: nisi qd ad timore dei ptinet.
Trepia nba no intelligat. **C**antica indi
 ignoret. **A**d huc tenera lingua psalmis
 dulcibz ambuat. **P**rotul sit etas lastima
 pueror: **I**pe puelle r padisse que a seclari
 bus qforzibz arceant: ne qd male didi
 cerint: pems doceant: **f**iant ei littere:
 nl bnce: nl ebrence: r suis noibz appel
 lent: **L**udat in eis ut lusus eius erudico
 sit: **E**t no solu ordine teneat litterar: ut
 memoria nominu in tantu tñseat: sed
 ipa int se crebro ordo tnebet: ne medijs
 vltima: pms media misteant: ut eas no
 sono tantu: sz vñu noncit: **C**u vero
 ceperit tremeti manu stibi incera du
 cere: ut alteriq sup posita manu teneri
 regant articuli: nl in tabula sculpat

fini

A.

Adle

elementant p eosdem fultos i clusa man-
gimibz. trahant vestigia. v foras neqant
euagari. **S**yllabas ingat. ad pmin v qb
illa etas deliniri potest. muni sculis in-
mitet. **H**abcat v m discendo socias. quibz
Tudeat: quaz landibz mordeat. **N**o est
obire gauda si tardior sit. sz laudibz exi-
tandū ingeniu. vt viciisse se gaudet. v
victam soleat. **C**anēdū ipmibz ne odit
studia. ne amātudo eoz pcepta. in facie
ultra rudes annos trahat. **I**pa noia pque
qfuebit paulatim nerba qteperit. no fuit
fortnita. sz certa v coactura. **D**e industria
phetaz. v omibz ab **A**dām patriarchaz
series. **D**e mathes **I**ncipz descendat.
nt sn aliud agit. fute memoie prepet.
Magister probe. v etatis v vite atz eru-
ditiōis est eligendus. **N**ec potit erubescere
doctz vne id face nū in ppinqua. nū
inobili iugine. q Aristotelis fecit ipfi
hippi filio. nt ipe liberalm incia tradet
litteraz. **N**o fuit qtepneca quasi parua.
fuit quibz magna constae no possunt.

B **pro**

tam

31

no

Ipe elemetorū sūmū. et pūa instituto pūe-
 ceptōis alie de erudito: alie de rustico
 ore pfect. Unde et tibi est pūcendū ne
 in eptis blanditijs fēazō dūm diata ūba
 dūcē filiā q̄ siue stas: et in auro atq̄ pūe-
 pūa hūdere: q̄z aliorū hūgūe. aliorū
 moribz offitit: Ne discat intencio q̄ ei
 postea dedistendū est: **Orator** et elegācie
 mltū ab infācia sūmo mris scribit q̄ tu-
 lisse. **Horatius** oratō in patuo sūm coaluit:
 Difficult exadit q̄ rudes animi pūbe-
 runt: **Lanazō** cōtūlia q̄ i pūstūm cadore
 renocet: **Rudis** testa dūm et sapore re-
 tinet et odore. quo pūmū ibuta est: **Cre-**
 ta narrat hystōia. **Alexandz** potētissimū
 rege orbisq̄ dominatore. et moribz
 et in incessu leonidibz pedagogi sūi nō po-
 tuisse carere vicijs: quibz pūvū ad hūc
 fūcat infecta. **Proclimis** est em malorū
 emulatio. Et quoz nūntes assequi neque-
 ab. cito imitātibz vicia. **In** ipa nō sūt
 temuleta. nō lascina. nō gūcū la. **Habcat**
 modestaz gerulam: miticū gūcūm

Dilectio

Ad Letā

Cū autē videat in pectore eius filiā.
et collo pendat. nolenti alleluia decantet.
Rapiat eā amia patre risibz regnos-
cat. **S**it oibz amabilis et vniūsa p-
mitas vobis ex se nata gaudeat. **D**iscat
statim quā habeat amiam. quā amica.
cū imperator. cū exercitū tunculam-
triat. **I**llas desideret. ad illas minuet
abscessit. **I**pe habitus et vestitus doceat eā
cū pmissa sit. **C**ane ne conres eis pfores.
nec crassa et pmpmesso cōsecrata ppo ora
depingas. ne collū margaritis et ante pre-
mas. nec caput gemis oneres. nec ca-
pillū mures. et ei aliq. de geheme ignibz
aspiceis. **H**abeat alias margaritas
quibz postea p venditis. empta est pciōssim
margaritū. **P**retertata nobilissima
quidaz fēia iubente viro hymecio q pa-
trius eustochiū nigris fuit. habitū al-
tūqz mutauit. **I**neglectū cane. mūda-
no more texit vincte cupiens vngis
positū. et mabas desiderū. **E**t ecce tibi
eadem nocte cernit in sompniis velle

Letam

31

anglū tribuli facie mimitante penas.
 et hec rēba frangentem. **T**u ne anfa es
 vni imperiū pferre xpo: **T**u caput n-
 gimb dei sacrilegis ad tractare manib.
 que iā nūc arefcent. ut sentias exētiata
 quid fecis. **E**t finito mēse qūto ad mīfua
 dūcais. **I**m aut pſeneramib. iſte lere. v
 marito ſimul orba beis v filijs. **O**mnia
 impleta ſt. v ſera miſe pman velox ſig-
 namit in teito. **S**ic ulciſt xps violatores
 templi ſui. ſic gemmas v pſioſiſſia orna-
 meta defendit. **E**t hoc retuli nō qm ſul-
 tare velim calamitatib. alienis. ſint te-
 moneaz. tū qūto metu v cantone ſuare
 debeas q dno ppondiſti. **N**eli ſac. dos of-
 fendit dñm obvia filioz. **E**ps fieri nō
 poteſt qm filios habneit luxurioſos. v nō
 ſubditos. **A**t e contrario de muliere ſtbit
 qd ſalua ſit p filioz generationem ſi pman-
 ſerit in fide. i caritate v ſtificatione tū pu-
 dicitia. **S**i pfecta etas ſm inris ipntat
 parentib. qūtomagis lactans v fragilis
 v que nūc ſententiam dñm ignorat dextera

inſiliat.
 ia detatet.
 regnos.
 inſa pūm
 cat. **D**iſtat
 i amica.
 tūculam
 mimitet
 doceat ſa
 ei9 pſores.
 ta xpo ora
 core pre-
 s. nec ca-
 eme ignib.
 garitib.
 ſt pſioſiſſi.
 ſiſſima
 io q pa-
 abitu cul-
 te munda
 ſ v ingre
 t etetibi
 v ſeſſe

anglū tribuli

Ad lecta.

Pro et sinistram: id est boni ac mali nescit
differentiam. Sollicita prides ne filia
periciat a vipera. Cur non eadem cura
prideas ne feriatur a malleo xinnise tre?
ne bibat de amaro calice babilonis. Ne e-
gre diatur tu domum et velit videre filias re-
gionis alienae. Ne ludat pedibus ne tra-
hat tunicas. Venena non dant nisi mel-
le circumlita. Et vitia non decipiunt nisi
sub specie umbrarum nitenti. Et quomodo iuges
peccata patris filijs non reddunt nisi filiorum
parentibus. Sed anima que peccavit ipsa mo-
rietur. Hoc docetis de. qui possit sapere.
de quibus in evo scriptum est. Etatem habet
loquat pro se. Cum autem proloquitur sapit ut par-
vulus. donec ad annos sapientie veniat. et pro-
tagoras hunc in proutant ad binum. Et
tam bona enim quam mala parentibus im-
putant. Nisi forte estimas christianorum filios
si baptismum non acceperint. ipsos tantum reos
esse peccatorum non scelus referri ad eos qui
dare noluerunt. Maxime eo tempore

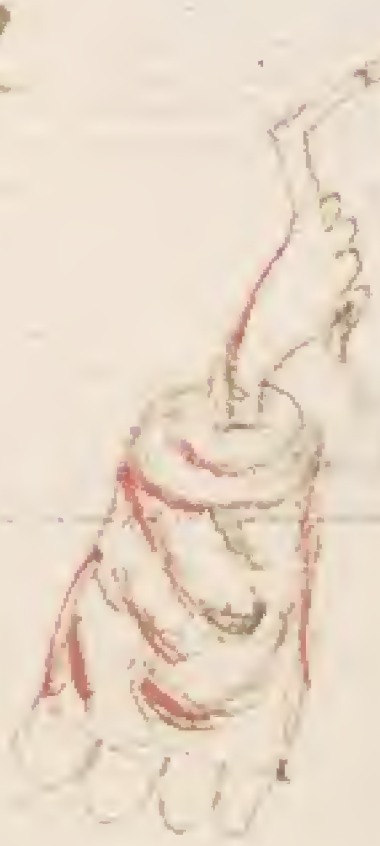
Ictam

quo contradicere non potant. q̄ accepti erat.
Sicut eregione. **S**alms in fancin maiorz
 luez est. **D**fferres nec ne filia potesta-
 tis tue fuit. q̄nā qm̄ alia tua sit cōdicio
 que p̄ns eam vonisti q̄nā acipes. **N**ant
 oblata negligas. ad p̄clm̄ tūm p̄tinet. q̄
 claudam & mutilam. & qualibet macula
 p̄dicata obtulit hostiaz. sacrilegij res
 est. q̄nto magis qm̄ p̄tem corpis sui & illi-
 tate anime p̄mitatez. regis amplexibz
 parata. si negligens fuit. p̄mict. **P**ostq̄
 grandiscula esse cepit. & in exemplum
 p̄poni sui. p̄stere sapia. etate & gra apud
 d̄m & hoies. **P**ergat cū parentibz ad templū
 veri p̄ris. s̄ cū illis nō egrediat̄ e templo.
Cuerat eas ritinere s̄clm̄ t̄bas & sec-
 quetiaz p̄lorz. & nusq̄na repperiat nisi
 in abdito s̄ptaz. **P**rophetas & ap̄los de
 sp̄italibz imp̄ijs sc̄sitante. imitetur
Mariaz. q̄nā gabriel p̄lam i cubiculo suo
 repperit. **E**t iō forsitan timore p̄rita
 est. q̄a v̄rz que nō solebat asperit. **E**mulet̄

Rele

eam de qua dicitur. Omnis gloria filii regis
ab intus. Loquat^r et ipsa. electo caritatis
iaculo vulnerata. Int^r duxit me rex in
tribulinum suum. Nunquam exeat foras. ne
reiciant eam qui contemnit civitatem. ne
percutiant. et vulneret. et auferentes thyrif-
ten^r pudicitie. nudam in sanguine dere-
linquat. Quin potius cum aliquis hostium ei
pulsant dicit. Ego miris. et ubera mea
tueris. Iam pedes meos. non possi in qui-
nare eos. Non uestat in publico. id est in
parentum equitio. non videat cibos quos
desideret. Et licet quidem putent maioris
esse virtutis presente gratie voluntate. tamen
ego secundo arbitror continentie nestare
quod querat. Legi quondam istolis. puer egre
reprehendas quod finas. consuevere. Distat
iam tunc et vinum non bibere in quo est luxuria.
Ante annos robuste etatis periculosa est
teneris gramis abstinentia. Ut ad idem
tempus si necessitas postulavit. et balneum
adeat. et vino modico utatur pro stomachum.

tam

31

et carmin' edulio sustentet. ne pms defici-
 ant pedes. quia currere incipiant. Et hoc
 dico iuxta indulgentiaz no iuxta impietatem
 timens debilitate. no detone luxuriaz
 Alioquin qd mdaica supsticio expte facit
 sine ratione qzdam ananizataz estaz
 quod Indoz. Brachmanez. et egiptioz
 gymno sophiste in polenta et orize et po-
 morz solo obfirmates tibo. **U**ne uirgo xpi.
 no faciet mitoto. si tanti vitru. quae no
 maioris sit pti. margaritu. **U**ne na-
 ta est ex re permissione. sic vmat. ut
 illi vixerut qui de re permissioe gnati st.
Equa gra equi habeat et labore. **S**orda
 sit ad organi. tibia et lyra. et cithara con-
 facta sine nestiat. **R**eddat tibi cotidie
 pensu septiaz certu edistat grecor' nsm
 num. **S**equat' statim et latina erudico.
 que si no ab initio ob tenerz qposuit. in-
 peregrinu somn lingua corripit. et exte-
 rius fimo patet sordidat. **E**t habeat ma-
 gistras. te vndis mixet infancia. nichil

Adle

inte & patre suo videat. qđ si fecit peccet.
Memoretur nos pariter nigris & ma-
gis eam exemplis doceri posse qđ voce.
Cito flores perennit. cito violas & lilii.
et toxicū pestilens amra corrumpit. **A**nsina
absque te pcedat in publicū. **H**asilitas
martir & etiam sine matre nō adeat.
Nullus inuenis nullus cin cinnatus
arvideat. **I**ngiliars dies & sollempnes
pnoctationes. sic virgūcula nra celebret.
ut ne transuerso quidē ungue amatre
discedat. **N**olo de ancillis suis. aliqua
plus diligit. tui pariter & ancillis suis.
Quidqđ uni loquit. hoc omnes sciant.
Placeat ei comes. nō compta atq; formo-
sa. que liquido gutture carne dulce
modulet. **S**ed gravis. sordidata. pal-
lis. subtristis. **P**reponat ei probe fidei.
et mortis lat pudicie virgo veterana.
que illas doceat. & assuestat ad oronem.
& psalmos nocte & surge. mane ymnos
canere. tertia. sexta. nona. hora. qđ bel-
latrice xpi. stare in acie. accensaq; lu-

tam

31

cernula. reddere sacrificium vespertinum.
 Sic dies finiat. sic nox inueniat laborare.
Omnium lectio. lectum succedat oratio. **B**re-
 ne videbitur tempus quod tantis operum varietati-
 bus occupatur. **D**istat et luna facit tene-
 telum. pone in gremio calathum. rotas
 frumenti stamina pollice ducere. **S**pernat
 bombyx telas. **P**erit vellera. et anxia fila
 lentescunt. **T**alia vestimenta parat quibus
 pellat frigora. non quibus corpora vestita nudentur.
Cibus ei quodcumque sit et similia. raroque pisci-
 tili. **E**t ne gula precepta loquar traha. de
 quibus in alio loco plenius locutus. **S**ic come-
 dat. ut semper efficiat. ut statim post cibum
 possit legere. orare. psallere. **D**ifficent
 michi itentis non magis etatibus. longa et
 immoderata ieiunia. quibus inquit ebdoma-
 de et olem in cibo. ac poma vetant. **E**xpi-
 meto didici. asellum in via cum lassus fuerit.
 de uerticula quere. **F**aciant hoc cultores
 yfidi et tybebe. qui gulosa abstinentia fa-
 fides aues et firmantes et inces vorant. ne

Oratio

H.

De

scz. terra cerealia dona contaminent. Hoc
i. p. et no i. immo pceptu sit. ut logo itineri
vires. perpetes subparent. ne i. p. ma ma
sione cunctes cozenamq. i. medie. Ce
terz ut antea st. p. si. in quadragesima con
tinetic vela pendenda st. u. tota antege
retinacula equis laxanda pperatibus.
Quina alia sit qdico p. larii. alia n. gi.
ac monachoz. Secularis ho i. quadagesima
u. tris inghunes decoquit ecen cleaz
more victoris. futu futis d. p. ibz. ac
sagine aqualiculu parat. **I**nigo u. mo
nachus sic in quadagesima suos dimittat
equos. ut sibi meminerint p. esse cunctu.
ffinitus labor maior. infinitus i. mode
rator est. **I**bi en. v. p. r. e. a. n. g. **I**pe p. etuo
incedim. **S**iquido ad sub nebana p. g. is
domi filia no relinquant. **N**esciat sine te
n. posse vincere. u. cu. sola fuit p. t. e. m. e. s. t. a. t.
No habeat colloquia p. larii. u. malaz. n. gi.
co. t. m. b. e. r. n. i. a. **N**o m. e. sit m. i. p. t. i. s. s. e. r. v. l. o. z. n. t.
familie p. s. t. r. e. p. e. t. i. s. l. u. s. i. b. a. m. i. s. c. e. a. t. **S**cio
p. e. p. i. s. s. e. q. u. o. s. d. a. z. n. e. v. g. o. p. p. i. c. u. e. n. n. u. c. h. i. s.

tam

31.

laet. n. cū maritatis feminis. qā alij
 nō deponat animos viroz: alie tunc
 tibus nteris pferant feditate. **N**ichi om
 nino in adultera nigie langua displicet.
 que seipam debet erubescere v mda vide
 nō posse. **S**i em ieiunij & vigilijs ma
 terat cor pū fū. & in sinitute redigit. **S**i
 flamaq libidinij & in cetina fernetis e
 tatis extingua cupit q tuncie scigore.
Si appetitis sordibz ēbae festinat nāle
 puchitudinem. tunc et otatio balneaz ofo
 metis sopitos ignes suscitet. **P**ro gemis
 & serico. diuinos codices amet. **I**n quibz
 nō ami & pellis babilonie uerum culata
 pictura: s; ad fidem placeat emendata et
 eruditadistinctio. **D**istat pūm psaltij
 hū se tantis auocet. **I**n pūbū salomōis
 erudiat aduita. **I**n eccliaeste cōfvestat
 calceaz que mundi sūt. **I**n iob nūctus
 et patientie exempla sedet. **A**d cūalia
 tūseat in qua ea posita demanibz **A**pōlo
 acta & **E**pōlas. tota cordis mibibat volup
 tate. **I**nqz pectoris sui cellari. hū opibz

R

D. 10

De

16

Incupletant in mandet memoie pphas
et eptateuchm. i regu. ac paralipomenon.
libros. **E**st et est volumina. ut vltm
sine pculo distat canticu canticor. **N**e si
i exordio legit. sub caenalisq. nris spita.
huius nuptiar. epithalamu. no intelligens
volueret. **C**aveat oia apocripha. i si qn.
do ea no ad dogmatu vitate. s. ad signor.
renentia. lege. voluit. sciat no eoz esse
quoz titulus pnotat. multaq. sps mixta. ^{ad}
miosa. i grandis esse p. dencie. auz i into quere.
Cyprianu opuscula semp in manu teneat.
Athanasij **E**plis i **S**ylarj libros i offensu
tmerat pede. **I**llor. tractatib. illor. selec.
tet ingenijs. In quoz libris pietas fidei
no vacillat. **C**eteros sic legat. ut magis
m. d. q. n. a. sequat. **R**espondebis. **C**um eo
h. et oia m. l. i. st. l. a. r. i. s. m. t. a. n. t. a. f. r. e. q. u. a. h. o. i. n.
vome custodire poteris. **N**oli ergo sub.
ire onus qd. ferre no potes. **S**ed p. q. n. a.
ablactans eam tu **I**saac. i. n. e. s. t. i. c. i. s. t. u.
Samuele. mitte a me i. a. m. t. e. **R**ede pa.
est genaz cubiculo **M**arie. i. t. u. n. i. s. i. s. t. u.

tam

vagientis impone miteriat in monasterio
 sit in virginum choros. In mare non distat
 Mentiri sacrilegium putet. Nestiat seculum
 vivat angelice. sit in carne sine carne.
Dum hominum genus sui simile putet. Et
 ut tota taceat. certe te liberet suadi diffi-
 cultate et custodie periculo. Melius tibi est de-
 siderare absente. quam ponere ad singula
 tu quo loquat. quid loquat. cum amuat.
 que libenter inspicat. **T**rade Eustochio par-
 volam. cuius nunc et ipse vagit apte oratio est.
Illam videat. illam amet. **T**rade comite
 fute sitatis herede. **E**t illam prius miret
 ab amnis. cuius et fume et haurit. et cessat doc-
 trina intuitu est. **S**it igitur o amice. que
 repetat incepte. quidam promissit in filia. que
 longo usu didicit nutrire. docere suare
 ungues. **I**n cuius corona centenarii cottidie
 numeri castitas texit. **F**elix igitur. felix
Paula. **T**oxocis. que per amice amiteque intu-
 tes. nobilior est sitate. quam que. **S**i tibi
 contingeret videre soror et cognata tua. et
 in pulvis corpusculis ingetes aios itueri.
Pro in fita tibi pudicitia non ambigere

Ad Letam

quoniam praecederes filia. et prima dei sententiarum.
secunda euangelij lege imitares. **N**e tu par
impenderes aliorum desideria liberos. et
te ipsam magis offices deo. **S**ed quia tempus
est amplexandi. et tempus longe fieri a co-
plexibus. et mori non habet potestate cor-
poris sui. et vniuersis in qua vocacione vo-
catus est. in ea permaneat in domino. **E**t qui
subingito est sic debet cunctis in hunc co-
mitem declinuat. **T**otum reddere in sobole
quod in te interim distulisti. **A**nima filium quem
domino vouerat. pro qua obtulit tabernaculum.
in qua recepit. **I**ndetes arbitrata. ut
fuit neque ipsa in eius domo esset. que ad
hunc alios filios habere cupiebat. **D**enique
postquam concepit et peperit. non est ausa adter-
rum accedere. et vacua apparere coram domino
nisi prius redderet quod debebat. **T**alique
vniuerso sacrificio reversa domum quique
liberos sibi genuit. quia promissum deo
pepererat. **M**axime felicitate stemineis.
imitare fidem. **N**e ipsa si paula minus
et magistro et imitatum spondeo. **Q**uesti-

bo hunc me is. balbencia sene nra
formabo. Multo gloriosior nudi philoso
pho. qui no regem macedoni. babilonia
pitnei veneno. s. ancillam et sponsa xpi
rudiam. regis celestibus offerenda.

*Explicit ad letam Hieronimi de institu
tione pance. qualiter deo mitriat. que
no solu puellis. s. et pueris valde agit.
xpo dno mitriendis.*

Explicit Anus

1237.

*Hic locus est mete liber explicit q. ualete
No est pnuus in talis septa uenal.*

*Fortis adest pondus abest ia remige xpi
libere. laus summa deo. premiaz quia sis.* to

Abscinctia. v. 30. f. 31. r. 31.
Abrenunciatio seculi. d. 9.
Adami sepulchri calmaria. c. 26.
Amor boni. m. 2. d. 30.
Adulatores fuge. d. 4. f. 30.
Amor habendi. c. 2a. **A**nglorum regnum ^{audm}
Antequa quereat. b. 29. ^{do. 26.}
Animq. r. 30. **A**ncillae israhel. f. 2.
Anime pulchritudo. b. 29.
Arguere crimina. d. 12. d. 2a.
Argue ewangelista. d. 22.
Arvi fons origenes. c. 18.
Anancia crispi solitarij. f. 2.
Anancia deorum. p. 3.
Anancia. d. 1. c. 2a.
Auditq. sapientis. f. 22.
Audie uerbu dei. b. 2a.
Aurum argenti luteum est. c. 2a.
Auri possessio uo e dicor. ^{illige} ^{exglai.} q. 3.

Dalncas fometa. h. 2.
 Baptismi figure. b. a.
 Benedicere den morib. b. 17.

Astutias marie. h. 27.
 Caritas no h. m. f. a. 26. d. 20.
 Cardinales virtutes. 3. iii. Carnus p. m. b. 2. m.
 Cella paradysus est habeda. f. 2.
 Cuius h. o. b. p. d. e. a. c. i. g. d. e. Cyprian. f. 2.
 Cibus sit modicus. h. 2. g. 29. Cibus v. d. 7.
 Cibus parvus. g. 29. Cimitas. b. 1. f. 26.
 Clerici si snt. n. 2. Cibarig p. a. b. b. 3.
 Clericorum regla. d. 6.
 Clerici unde d. r. q. 3. Clerici. pasant. e. c.
 Clericorum ordinatio. c. 6.
 Clericorum vita d. e. b. i. t. p. b. d. c. 6.
 Cohabitatio clericorum q. m. l. i. c. p. r. 3.
 Concupia carnis. f. 2. Concupia. d. 13. Concupia.
 Concupia q. m. o. e. x. t. i. g. u. i. t. m. 2. c. 13.
 Concubinarij. b. 6.

Ilici & pres
nochora. t. 29.

Cunicola scella
e. 2.

Confitei culpa. g. 18. **C**onstai mortu. d. 12

Cognosce. f. 29. **C**osue. e. 31

Corruptentis. c. 28.

Conmavitada sciam. y. 3. 3. in. f. 13

Conunia fuge. d. 7.

Correco. a. 13. **C**omisio. e. 31.

Cimpula. d. 24. ff. 29.

Crates thebanus. a. 4.

Crimia argue. a. 12.

Cupiditas ceta. d. 2a.

Delicatus fiat. e. 9. Deservato. c. 18.
 Diacones quales esse debet. d. 9.
 Deserti laus et commendatio. e. 9.
 detrahe hoibz. n. 2. o. 2. 3. m. 7. 30.
 Devocio metis. d. 21.
 Dygami no debet ordiari. c. 6.
 Dyaboli sagitte q^o vestigunt. e. 29.
 dilectio vera. d. 30. Discretio. 29. g. 2. h. 30. r.
 discendi modus pneroz. d. 31.
 disputa de penio. b. 4.
 dispende bona fidele. e. 4.
 dies novissia. c. 2a.
 dices reprehende. e. 2a.
 donet. ff. 29. Discendi tempus. p. 3.
 dolor p mortuis. b. 17.
 doctna q cordae det vite. t. 3.

Egyptus mundum significat. ff. 26.
Egypti monasteriorum moribus. d. 28. l. 2.
Epistolam desiderare. A. 6.
Episcopi descriptio. c. A.
Episcopi statim qualiter esse debent. d. 9.
Episcopi circa clericos quales esse debent. v. 3.
Episcopi non vadant de ecclesia ad ecclesiam. A. 1.
Episcopo esto subiectus. v. 3.
Edificatio domus spiritualis. c. 20.
Elemosinam non dare. g. 21.
Errare humanum est. c. 22.
Error. B. Romani in primis. g. 13.
Errantes diligemus. b. 19.
Error vigilanti. A. 21. c. 21.
Espulsi voluptuose. g. 13.
Excusatio. B. Romani. c. 18. d. 18.
Prophetis liber. b. 28.

Flamma concupie q extinguit. m. 2.
Falsari vocatq. e. 6. **K**oi. e. 23. **F**abula casti m. 29.
Feminarum fuga. d. 6. **F**elicitas xana. e. 2.
Ferice gemitant spinas d. 6. **F**iliis phariseis. f. 2.
Frater dicitur. e. 9.
Fres q. 2. modis dicitur. f. 29.
Fuga in hunc. v. 3.
Fuga quoniam. d. 7. ff. 29.
Fuga mundi. f. 21.
Fruitus impiorum et vagitas. p. 29.
Garrulitas rusticorum. a. 6.
Gloria q. 1. que sit. e. 3.
Generatio xpi. d. 29.

Habitū mutāe religi. d. 31.
Habitāe cū femib. b. 6.
Honorāe mōeb. b. 20.
Heremi lāus. c. 9.
Hereticus. f. 18.
Hospiciolū clēti. v. 3.
Hospitalitas. c. 6.
Similitas. a. 1. o. 30.
Reli sacdoy. ff. 28

Jemina moderata fūd. h. 2. g. 29
Jemina adoleſcentu. h. 31. j. 31.
Jeminae ad oſtētatom. v. 30.
Jemini pūctq. l. 2. **J**emina iſcā. 2. 17.
Jemina pūca fūd. 3. iij. j. 31.
Jemino diſputāc. b. 4.
Jemini error. g. 18
Jenſolus fuiſſe. b. 4
Jenſalez vrbis. c. 26.
Jobediens. ff. 2a. **J**gūcia ſac̄dot
Jupenitēs. c. 28. **J**ucia nō q̄rūt iſcā
Juſticia. c. 30.
Juapiens. d. 2.
Jntptato ſenſu deſp. c. 23.
Joſep̄ pat̄ iſn̄ deus eſt. c. 22.
Joſep̄ vgo p̄maſit a cuſtib. l. 22.
Joſep̄h. d. 26. **J**onadab. d. 4
Jra. b. 7. **J**laxi. ff. 4
Jpoctand ſis. o. 2.
Jprocuratoribz placeb. 3. iij.

Indicium extenuum. c. 7.
Gmularum lastima. h. 13.
Inuicem. m. 30.

Labor xpian. c. 2.
Labor aploz. f. 2.
Labores diuini. bid. f. 2.
Labor. G. Ieroni. m. 2.
Lactanti. error. ff. 4.
Lamb. h. m. d. 2. Lame. deestabiles. c. 12.
Lastima. p. m. c. n. l. a. z. h. 13.
Legit. diuinas. scptas. t. 3. h. 30.
Lectio. freques. d. 4. h. 30.
Legit. multa. d. 19. h. 31.
Regem. nosce. diuiaz. h. 30.

Libido libidinosus. m. 13.
 Libertas. a. 12.
 Liber ~~Ex~~ lib. b. 28.
 Littera pithagorae. e. 31.
 Loqui de minimis. e. 1. Loqui de numeris. 7. e.
 Locoꝝ diſſitas. b. 1.
 Locus ſcū polut. c. 1.
 Longanimitas dei ad pnia. b. 28.
 Indus in diſcretis. c. 12.

Mandata dei ſine. c. 20.
 Mandatoꝝ dno gūa. d. 20.
 Mentiri. m. 30.
 Magister q̄lis eſſe debeat. b. 31.
 Magnificat den omibz. b. 12.
 Mala mixta bonis. n. 2.
 Malu p malo nō reddere. b. 18.

Maribus
7.2.

Monachis
7.2.

Maia desponsata. d. 29.
Maia nuptiarum appellata. c. 29.
Maia quae desponsata. d. 29.
Maia cognoscere. f. 29.
Maie pmogetur. h. 29.
Maie custos. l. 29.
Martes honore. b. 20.
Mens horis. n. 30.
Matrimonij sollicitudo. n. 29.
Matris suspensa ut patet. g. 2. c. 13.
Matris quomodo vide deb. h. 2.
Monastica vita. m. 2.
Monachi perfectio. c. 7.
Monachi fruga decimitate. d. 7. c. 29.
Monachus plagaribus est offm. h. 21. c. 29.
Monialium visitatio frequens. d. 6.
Monstra mundi fetici st. d. 21.
Mores monasteriorum egipti. l. 2.
Mortem plangere quomodo. b. 12.
Myxterium vgi. d. 10.

Hndi pericla. c. 2. r. 2. b. 26.
Mulies cito senescent. h. 13.
Mulier p^otonia. d. 14.
Mulier p^ossa septies. b. 22.
Mulies p^o b^o i^o citameta ch^oz. d. 6.

Ratitatis gēdicio. q. 30.
Natmaz p̄paz sup̄acc. f. 29.
Naufragiū. b. 13.
Negociator clēic⁹. q. 3.
Negociator x̄ q̄ facē dēt. ff. 2.
Nycola⁹ hētici⁹. c. 28.
Nomina dei q̄s. a. 9.
Nobilitas vera. p. 20.
Nota tria h̄z. r̄h̄y. c. 26.

Flosce pondetis est. c. 19.
Flor quid sit. c. 24.
Impiazo fructus qd sit. l. 29.
Impiazo angustie. b. n. 29.
Impiazo leg. diffinitio. m. 29.
Nicolaus hericus. c. 28.

Obstinatio cor. c. 28.
Obstet sola maiora fuit. g. 29.
Obtentatores. b. p. cor. 2. 21.
Ociosus est in desiderio. l. 2.
Ocin fuge. l. 2. et. 22. a.
Oculus interior hominis. b. 8.
Odm mali. m. 2.
Officium sacerdotis. 3. in.
Opera bona fac. l. 2.

Dynū mōcho carcer ē. j. 2
Draco frequens. d. l. ij. 31.
Ordinari nō debet gubiarī. c. 6.
Ornati sacerdotes. 3. iij.
Ornati sepeli exteriorib. x. 3.
Origē dāta sūt venēosa. c. 18.
Origēis erroes. g. 18. b. 19.
Origēis est fons avarī. c. 18.
Origēis vitā et morē. h. 18.
Origēne qmō lege dēb. d. 16.
Ob gordaē dī cū corde. t. 3.

Passio hmlis xpi. l. 27

Castor tma defubditib. c. 31

Præcepta di. fua. c. 30

Passio hmlis xpi. l. 27
Pastor tma defubditib. c. 31.
Pat ihu dr pop. c. 27
Paretel relinque. d. 2.
Pauptatib qmendato. p. 2.
Pax querenda est. m. 2.
Predicadi medq. v. 3.
Pericta hmg mundi. c. 7.
Percussor. d. a.
Perenciati pbe maxilla. b. 18
Persecuto xpianoz. b. 7.
Perfectio mochi. c. 7.
Pnam agere. d. 28.
Pemtercia fca. c. 28.
Placta iconim. d. 17. c. 17.
Priogentia maie. h. 27.
Precepta di. fua. c. 30
Preceptor duo gna. d. 30
Probare omia. b. 16.

Principium xpiam. d. 29.
 Brudecia houis tam. a. 7.
 Judicia. f. 9. 13.
 Judicium rature. e. 29.
 Ruder duplex. d. 30.
 Ineror aforacio. d. 31.
 Pythagoe lra. e. 31.

Quadragesimalis penult. 31.

Rechab filij. d. 4.
Regula clericorum. q. 3. d. 6.
Regula monachorum. m. 2. Religiosis officium. m. 2.
Reliquias inter blasphemiam. d. 20.
Reliquie pontes in manu. d. 7. b. 14. b. 26.
Religiosi falsi. n. 2. et distincti. ibid.
Rescriptio va corporum. ff. 18.
Rutacio. d. 24.
Institutas pia. b. 16.
Institutas sca. q. 3.
Institutas gaudentias. d. 6.
Remedi q. stimulum carnis. 2. m.

Sacerdotis descriptio. c. 11.
 Sacerdotis regimedio. c. 7.
 Sacerdotis ornatu. 3. iii. Sapiencia p. 3.
 Sacerdotis vestib. 2. 3. Scientia ibide.
 Sacerdotis ignorancia. . . .
 Sacerdotu pita. ff. 28.
 Seculi abrenuntiatio. d. . . .
 Seculari hominia fuge. p. 3.
 Sequi xpm. b. 7. g. 20.
 Secrecitas. c. 12.
 Sepulchro dñi. c. 26.
 Sermo moderat9. l. 20.
 Sermo hñamib. d. 22.
 Sera pñia. c. 28. Sernoz pñtas. l. 1.
 Sermo sacerdotis qd it9 sit scripta. n. 3.
 Siteria qñs pot9 sit. p. 3.
 Signa que fiunt. ff. 21. h. 30.
 Simplicitas sta. c. 23.
 Scriptaz pñae. d. 19. h. 30.
 Scriptaz lege. g. 29.

Scripturæ fulgor. ff. 4.
Simplicitate colubæ heret. e. 4.
Samueli visitatio. d. 6.
Statns Epi. d. 2. **S**tatus sclar. b. 21.
Strenuosa sūa. d. 20.
Solitudo paradysus est. f. 2.
Sonit. quales habeas. v. 3.
Solgan cu alijs vincas. f. 2.
Supbia sberpit isch. f. 2.
Supbiaz fuge. d. 8.
Subiectio. b. 13.
Subitns esto epō. v. 3.
Suspicioes pnegae. d. 18.
Studi. b. pōm. d. 18.
Stultus carab aeq remedio m. 2.

Tabula 2^a pignoris fangi 1^a g. 18.

Temptamenta pa chio q st. d. c. b.

Teodesig. ff. 1.

Tertulianus. ff. 1.

Trimidus xam. b. c.

Trinor i ordiat q pamp.

Trisferre finas m. m.

Trimita vltis. h. 2.

Ve q̄ bonū malū dicunt. b. 16. ysaie. 55.
Veracitas xpiana. t. 19.
Verbosa rusticitas. c. 23.
Verbum dei nō audire. b. 24.
Vestis sacerdotis. x. 3. vestis humilitas. 4. e.
Victoria tota malū. m. 2.
Vigilare scis apparet. c. 20. e. 21.
Vigilare error. c. 19.
Vigilare. a. 24. Verba predicatoris. v. 3.
Vidua mta. g. 29. h. 29.
Vidua duplex quātoris. ff. 30.
Vina raro bibat sacerdos. y. 3.
Vitas vestis. h. 2.
Vivencia sacerdoti. t. 1.
Visitatio sclari. c. 13.
Vireo fuit p̄sep. l. 27.
Vergine d̄ḡtas. m. o. 27.
Vireus studi. 7. disapha. k. 31.
Vires mltres fuge. c. 29.
Verbum dei audire. a. 24.

Vidua i delictis vincet mor. c. 26.
Vita Epi v. 3. **V**ita quilibet inuoluntario. 3. m.
Vita clericorum quilibet sit. q. 3.
Vita monachorum dicitur. m. 2.
Virtutes cardiales. 3. m.
Voluntas dei in facto. c.
Visus. ff. 27.

Xpiana uetundia. c. 19.
Xpian sequi s'fartinatq. b. 4.
Xpiani iuciu. d. 29.
Xpiani pugna. b. 2. d. ff. a.
Xpiani i munda. c. 2.
Xpiani i d. timor. ff. 2A.
Xpiana felicitas. c. 2.

Semina de demetriade uirgine
Semina no pfecta utq. s' cetaz utri
fundamētū est. 2 scificatio atque
pudicitia. sine qua nemo videbit deū.
gradus pbet ad summa scandentibz. nec
tunc si sola fuit uirgine potit coronari

Idem i eadē Epla.
Felix illa qstia 2 bta uirginitas. in cuius
torde p' amore 2 qui est sapia casti-
tas. pacia atz iusticia. cetereqz uir-
tes nullus aliq' ufat amor. n' uidere
desiderat. Idem in eadē Epla.

Anima septas scas. et amabit te si
 pueria. dilige eam et servabit te:
 honora illam et amplectabit te. hec
 monilia in pectore et ianibus tuis he-
 reant. nichil aliud nomen lingua
 nisi et puer. nichil possit sonare nisi quod
 sanctum est.

Ier. ad Rufinam de pueria.
 Hoc quod remedium quoddam egritudinis
 tue si apto ore ceptum dixeris sed
 flagitium quibus timorem quibus grave est
 fuit aptum. evaporationis pectus refrigerium
 passioni.

Ier. ad Rufinam exhortatoria Epistola
 Delenciazei. a mea divicia. tu et puer
 nova multa scelera ad salutem nos provocat.
 et nec sic quidem volumus ad meliora reverti.
 Si aliquis in quod meum vultu et alij iussu
 et voluit advenire tamen quod suscipiet eam
 et non detestabitur. Et tu deliquisti me tamen
 quod et suscipiam te dicit Dominus.

Est confusio que ducit ad mortem et est confusio
que ducit ad vitam. **B**riā nūq̄ est mōchi con
tempne hominū iudicia et semp apli rēcor
dari dicet. Si adhuc hominibz placere xpi
sumus nō esset. **T**eleq̄ et dō loq̄t ad p̄p̄as
q̄ p̄posuit facies corp̄ q̄ mbe encaz rlapide
ad amatiū et calypna fīerū ne p̄maret
ad iniurias p̄p̄i. s̄z ipudēcia. **I**panaci.
frontis rigore q̄tarent.

Ipus bonos viros indigna est ipa digni
tas: quia multi indigni possident. **V**nde
cōgito de cōsare **I**ulij cū q̄daz ait. **S**uer
ornare voluit nō illos honestavit. sed
ornamenta ipa t̄pavit. **I**bidem

Ibi vōis fumare patinas et fāstos
coneb̄ lentis vaporibz discōqui argenti po
dere fructes mang. comaculos puerorū.
p̄ciosas vestes. picta dypocia. vbi dicitur
et largit̄e cū largiendū est. **H**are faci
legij est. v̄m paup̄m dare nō paup̄ibz
Ibidem

Sicut adamānis captiva mulierem id est
sapientem scire et ei pulc̄. capti fūeris

alua cam. et celebras crimina et ora
ta ubi tu mortuus iuguribus sca
a cam p[ro]f[er]ali nitro. et tunc equis
da dicite. Similia ei[us] s[er]uante meo
dextra illius amplexabit me. et multos
tibi feta captiua dabit. Ac de moabitida
efficiet. *Helites.* *Ibidem.*

De mon. o[mn]i f[er]re pietate quate[n]s dilige
nt nos. p[er]ma. s[ed] et t[em]p[us] et offeras hostia
vna. placet enim deo. rationabile obsequium.
Et mittis fili. *Helites* q[ui] no[n] vult ministrari
s[ed] ministrare. Si offeramus et opes cu[m] aua
ritia libenter suscipiet. Si aut[em] que foris
sunt deo. que intus s[un]t in tabulo domus. no[n] est
equa partitio. Et de nob[is] s[ed] si tunc si recte
offeras et no[n] recte diuidas p[er]cassa.

Helites. De lucum Boetium. sic scribit
Joseph. cu[m] tunica egyptiam fugere no[n]
potuit. Adolescentes ille q[ui] optat sindone seque
bat[ur] illu[m] q[uod] t[em]p[us] fuerat animi p[er]ile t[em]p[us]
abiciens opime[m] mod[um] enasit. helias
ignis t[em]p[us] vapt[us] ad celu[m]. melos melore
relig[io] intus. helisea lones et ingapois

opis intit in vota
Quin tetigit piet
Quia dñi n̄ sam in
possessionem ac redit
ep̄. de deo libere cog
Quibz q̄sensq̄ x̄ ad h̄
cū infideli. s̄to pot
mone. Quin deponer

ino p̄fectore fecit h̄ thesaurū
sistens. Scipm̄ off̄re dō p̄p̄e
regim̄ q̄ p̄cepto aīe vni p̄p̄e
sumq̄ q̄ de diuitias p̄p̄as. et h̄
de alieno. nō derapim̄ s̄ in̄
dñm detrim̄ in p̄as laboribz. si in
illa intelligēcia ut diuitias p̄p̄as
tamq̄ thesauros absconditos q̄ n̄ fuit
possit suffoden̄ lat̄ violēt̄ eripere.

Ad p̄p̄m
Socrates ad eph̄ram cū sciens dix̄ Erne
sup̄ nos nihil ad nos. Ergo nisi tibi
rationem reddidero q̄re for̄ in ea p̄m
dial̄ p̄m̄ctū ut ita dica corpibz s̄q̄
pedes p̄p̄at. cū elephantibz tanta mō
les quatuor pedibz incedat. Cū

ant² pto
dia uocat
t.

bsidenda
banimo.
fedito. ad
utis ubi
ca li
gma az.
pe gradis
dab. nati
bi maledi
me carpe
as: Corne
providen
ab. i. pof
es: par v
ntcorz seq
mo id fuf
ce horec
eratis fup
o qumua

1. aditute in
trafety fcorie

Ad domo
E me dypnat
fiole in ille ut ill
antioras oppuna

alua cam. r. l. roch. h. a. g.
ca. lib. x. m. m. o. r. t. i. s.
a. cam. p. p. t. a. l. i. n. e.
a. d. i. c. i. t. o. S. i. n. i. s. t. a.
d. e. x. t. a. i. l. l. i. s. a. m. p. l. e. g. i. t.
I. b. i. f. e. t. a. r. a. p. t. i. n. a. d. i. f. i.
f. e. f. f. i. c. i. a. t. i. s. l. i. c. i. t. a. t. a. g. e.
N. o. c. m. o. n. i. s. f. i. c. i. t. a. t. a. g. e.
n. t. u. o. s. o. r. i. s. i. n. i. a.
r. o. m. a. p. l. a. c. i. d. e. p. o. r. t. i.
e. i. n. t. e. r. i. o. r. p. u. r. c. i. n. s. i. l.
f. i. n. i. s. t. a. r. a. p. t. i. n. a. g. e.
m. a. l. i. b. e. r. t. a. m. i. d. u.
e. t. d. o. m. i. n. a. t. i. o. n. e. Co.
d. i. c. i. t. a. t. a. g. e. s. m. o. b.
a. m. e. d. i. c. i. n. a. m. e.
I. n. p. f. e. c. t. a. i. n. g. f.
n. o. r. t. a. v. i. t. a. z. i. s. t. i.
p. u. b. l. i. c. a. n. e. a. m.
v. i. s. e. r. r. o. r. e. s. h. n.
c. i. p. e. n. d. a. i. g. a.
s. o. d. e. t. e. c. t. o. n. d.
p. o. n. e. d. u. o. n.

[illegible]

